

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA CIESZYNA**

Cieszyn, marzec 2013 r.

Część 1 – UWARUNKOWANIA

Spis treści

WPROWADZENIE	str. 1
1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW	str. 4
1.1. Stan przeznaczenia terenów	str. 4
1.2. Struktura funkcjonalno – przestrzenna miasta	str. 7
1.3. Stan użytkowania i zagospodarowania terenów	str. 10
2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY	str. 13
3. STAN ŚRODOWISKA ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY	str. 15
3.1. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	str. 15
3.2. Zasoby wodne	str. 20
3.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu	str. 24
4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	str. 32
5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	str. 50
6. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	str. 54
6.1. Zagrożenia powodziowe	str. 54
6.2. Zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii	str. 55
6.3. Zagrożenia geologiczne, w tym osuwanie się mas ziemnych	str. 55
6.4. Zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym	str. 55
6.5. Zagrożenia przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu	str. 56
7. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	str. 59
8. STAN PRAWNY GRUNTÓW	str. 65
9. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	str. 66
9.1. Pomniki przyrody ożywionej	str. 66
9.2. Rezerваты przyrody	str. 70
9.3. Użytki ekologiczne	str. 72
9.4. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe	str. 72
9.5. Obszar chronionego krajobrazu	str. 73
9.6. Stanowisko dokumentacyjne	str. 74

10.	WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	str. 76
11.	ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH	str. 83
11.1.	Złoża kopalin	str. 83
11.2.	Zasoby wód podziemnych	str. 84
12.	TERENY GÓRNICZE	str. 87
13.	STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	str. 88
13.1.	Układ drogowo – uliczny	str. 88
13.2.	Układ kolejowy	str. 93
13.3.	Transport publiczny	str. 93
13.4.	Zaopatrzenie w wodę	str. 94
13.5.	Odprowadzanie ścieków	str. 94
13.6.	Zaopatrzenie w ciepło	str. 96
13.7.	Zaopatrzenie w gaz	str. 96
13.8.	Zaopatrzenie w energię elektryczną	str. 97
13.9.	Infrastruktura teletechniczna i teleinformatyczna	str. 97
13.10.	Gospodarka odpadami	str. 97
14.	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	str. 100
15.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	str. 101
16.	PODSUMOWANIE - WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA	str. 102

SCHEMATY W TEKŚCIE :

- **Zagospodarowanie i użytkowanie terenu**
- **Użytkowanie gruntów według ewidencji gruntów**
- **Ochrona przyrody, dziedzictwo kulturowe i zabytki**
- **Zagrożenia środowiska i bezpieczeństwa ludności**
- **Struktura własnościowa gruntów**
- **Podstawowy układ drogowo – uliczny miasta**

Integralną częścią opracowania jest Rysunek nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w skali 1 : 7500

WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA STUDIUM

Podstawą prawną opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Cieszyna jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Podstawą formalną jest Uchwała Nr LII/540/10 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 28 października 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna.

2. CEL OPRACOWANIA

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym celem, dla którego sporządza się studium gminy, jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem tej polityki jest cała przestrzeń gminy w jej granicach administracyjnych.

Studium jest też dokumentem, w którym następuje transpozycja strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju na obszar gminy.

Studium gminy jest z mocy ustawy dokumentem planowania miejscowego o charakterze strategicznym. Nie jest natomiast aktem prawa miejscowego i nie może stanowić podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. ZAKRES USTALEŃ STUDIUM

Zgodnie z art. 10 ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- 8) stanu prawnego gruntów;
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Ustalenia studium powinny określać w szczególności:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;

- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów rządowych sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2.000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady;
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie;

a także, w przypadku gdy na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Ponadto, zgodnie z regulacjami innych ustaw, w studium m. innymi:

- należy zapewnić warunki równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele ustalać proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. a także określić sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi (zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska);
- należy uwzględnić ustalenia planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza, planu zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza (zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne);
- należy uwzględnić ustalenia dedykowane do studium a zawarte w planach ochrony parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000, a także uwzględnić potrzeby funkcjonowania i rozwoju istniejących lub projektowanych ogrodów botanicznych i zoologicznych (zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody);
- należy uwzględnić krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków a także parków kulturowych (zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

4. PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE

Cieszyn jest leżącą nad Olzą gminą miejską będącą siedzibą władz powiatu cieszyńskiego w podregionie bielskim województwa śląskiego. Jest jednym z najstarszych miast historycznych na terenie Polski, którego początki sięgają IX wieku. Prawa miejskie otrzymało około 1220 r. Po podzieleniu granicą państwową w 1920 r. polski Cieszyn stanowi dawna prawobrzeżna część organizmu miejskiego. Graniczy z gminami Hażlach, Dębowiec i Golezów oraz z Republiką Czeską. Stanowi ośrodek administracyjny (siedziba władz miasta i powiatu, Urząd Skarbowy, Urząd Celny, Sąd Rejonowy, Powiatowy Urząd Pracy), handlowy (położenie na głównych szlakach handlowych, w tym transgranicznych), ośrodek wiedzy i kultury (placówki szkolnictwa wyższego, bardzo liczne instytucje kultury, znacząca liczba materialnych elementów spuścizny historycznej).

5. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE CIESZYNA

Cieszyn będąc siedzibą ziemskiego powiatu cieszyńskiego pełni funkcję głównego ośrodka administracyjnego dla okolicznych gmin. Zlokalizowane są w nim wszystkie instytucje i urzędy obejmujące swym działaniem obszar powiatu: Starostwo Powiatowe, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Prokuratura Rejonowa i Sąd Rejonowy, Inspektorat ZUS, komendy powiatowe Straży Pożarnej i Policji. W naturalny sposób powoduje to ciężenie okolicznych gmin do stolicy powiatu.

Niezależnie od przynależności administracyjnej, w powiązaniach międzygminnych można zauważyć wyraźnie zaakcentowaną zwartość powiatu. Założony w 1991 r. Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej z siedzibą w Cieszynie obejmuje wszystkie gminy powiatu cieszyńskiego i graniczącą z nim gminę Jaworze z powiatu bielskiego. Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” powstało w 1998 r. jako efekt dążenia zainteresowanych samorządów do powstania Euroregionu Śląsk Cieszyński. Należą do niego (ze strony polskiej) wszystkie gminy powiatu cieszyńskiego, Jasienica, Jastrzebie-Zdrój, Jaworze i Powiat Cieszyński. Euroregion wspiera rozwój w obszarach przygranicznych w takich dziedzinach jak:

- wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu,
- rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności oraz bezpieczeństwa obywateli,
- rozwój turystyki, ruchu podróźnych łącznie z dalszym usprawnieniem ruchu granicznego,
- akcje wspierające rozwój kultury, oświaty i sportu, zwłaszcza wymiana informacji dotyczących tych działań
- współpraca między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu,
- rozwiązywanie wspólnych problemów dotyczących ekologii i środowiska naturalnego.

W zakresie infrastruktury technicznej jedyną międzygminną jednostką są Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu. Udziałowcami Spółki są gminy : Cieszyn, Ustroń, Skoczów, Wisła, Strumień, Chybie, Golezów, Dębowiec, Hażlach, Brenna i Istebna oraz Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, natomiast działa ona na terenie Wisły, Ustronia, Golezowa (oczyszczalnia ścieków w Cisownicy), Chybia i Strumienia.

Bardzo silne i oczywiste z powodów historycznych związki łączą Cieszyn z czeskim Cieszynem. Znajduje to najpełniejszy wyraz we wspólnej realizacji transgranicznych projektów unijnych takich jak Park Sportowy, Revitalpark 2010 czy Most Sportowy, wykonywanych w ramach strategii zagospodarowania brzegów Olzy po obu stronach granicy w Cieszynie i Czeskim Cieszynie tzw. Ogrodu Dwóch Brzegów.

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

1.1. Stan przeznaczenia terenów

Zasady zagospodarowania terenów na obszarze miasta Cieszyna regulują:

- obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone po 1 stycznia 1995 roku (patrz tabela poniżej),
- w obszarach, w których nie sporządzono dotychczas miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - decyzje administracyjne wydawane na wniosek inwestorów - o warunkach zabudowy terenu lub o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

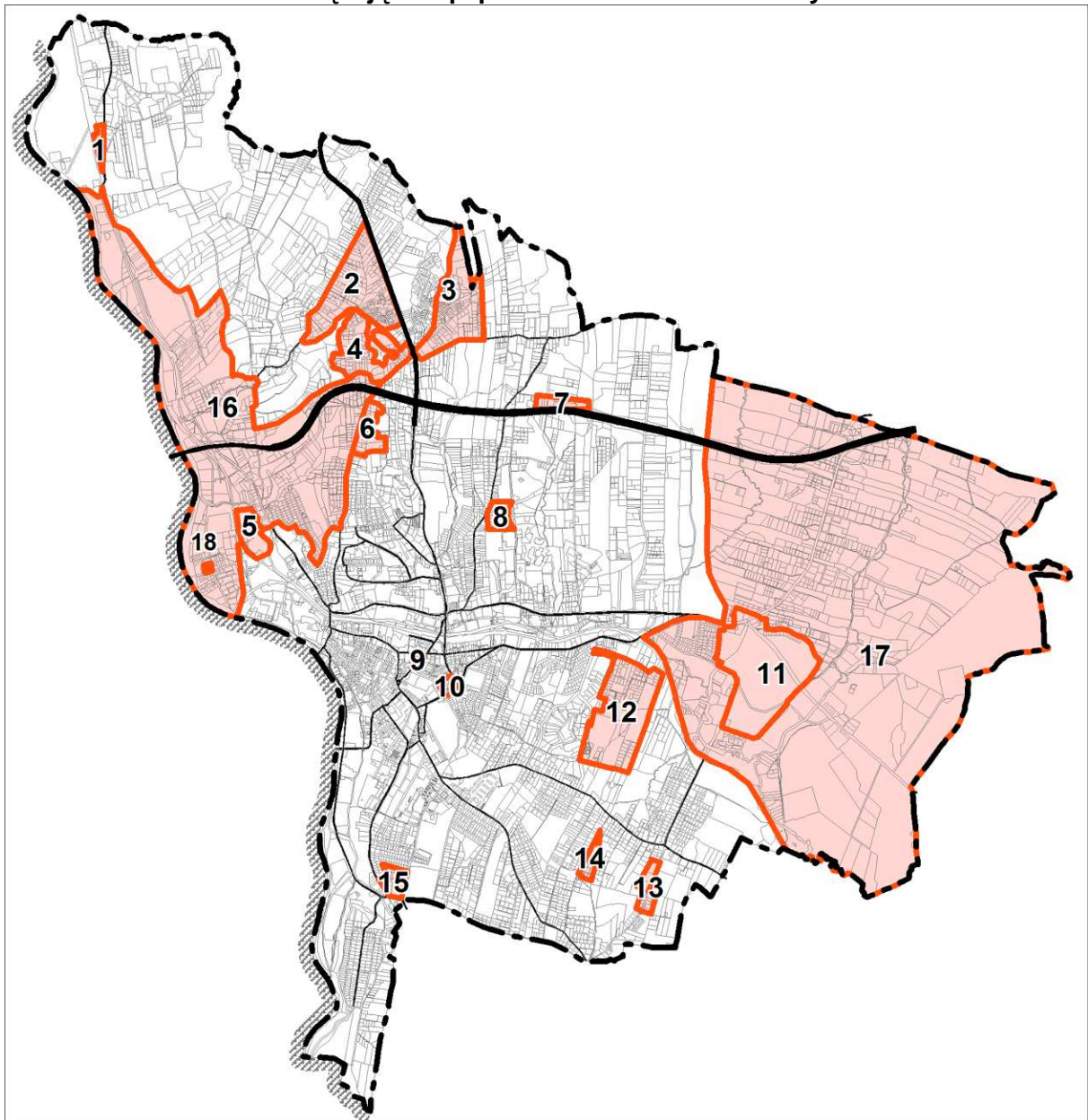
Aktualnie obowiązuje 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących łącznie powierzchnię ok. 1.098 ha, co stanowi zaledwie 38,4 % powierzchni miasta.

Obowiązujące plany miejscowe

Lp.	Nr uchwały i data podjęcia	Przedmiot i zakres ustaleń planu	Powierzchnia [ha]
1	XLIX/360/97 z dnia 26 czerwca 1997 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna w rejonie ul. Frysztańskiej w Cieszynie	0,97
2	XLIX/480/2002 z dnia 31 stycznia 2002 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obszaru miasta obejmującej jednostkę J3.MN	28,05
3	LIV/514/02 z dnia 23 maja 2002 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obszaru miasta obejmującej jednostkę K1.MN	23,14
4	IX/91/99 z dnia 25 marca 1999 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obszaru miasta obejmującej jednostkę K3.MN	16,26
5	XIV/143/03 z dnia 30 października 2003 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna dla obszaru ZIG 1 A, położonego w rejonie ul. Frysztańskiej	5,09
6	XXXIII/270/96 z dnia 30 sierpnia 1996 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna dla terenów przy ul. Hażlaskiej	5,60
7	X/100/99 z dnia 29 kwietnia 1999 r.	zmiana uchwały własnej nr XXXIV/207/92 z dnia 25 czerwca 1992 r. – Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna (obszar po północnej stronie ul. Granicznej pomiędzy ul. Zamarską a Przepilińskiego)	3,69
8	LX/423/98 z dnia 12 lutego 1998 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obszaru miasta obejmującej jednostkę D20.MN w dzielnicy Bobrek	3,36
9	XXIII/215/2000 z dnia 24 lutego 2000 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna w rejonie ul. Bobreckiej i Korfantego w Cieszynie	0,30
10	XV/153/03 z dnia 27 listopada 2003 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna na obszarze zawartym pomiędzy ulicami: Bielską, Kolejową, Wyspiańskiego, Chrobrego w Cieszynie	1,26
11	X/86/07 z dnia 28 czerwca 2007 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący część obszaru miasta Cieszyna położonego w rejonie skrzyżowania ulic Wiślańskiej z Bielską	45,23
12	L/488/2002 z dnia 28 lutego 2002 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obszaru miasta obejmującej jednostkę E14.MN	31,65
13	XXXIII/271/96 z dnia 30 sierpnia 1996 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna w rejonie ul. Jastrzębiej w Cieszynie	3,67
14	XXXV/280/96 z dnia 26 września 1996 r.	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna w rejonie ul. Odległej w Cieszynie	2,50

15	XI/113/99 z dnia 6 maja 1999 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obszaru miasta obejmującego jednostkę F14.MN	3,27
16	XXXI/323/09 z dnia 26 lutego 2009 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Cieszyna obejmujący część terenów Małej Łąki i Boguszowic	224,73
17	XLIII/448/10 z dnia 28 stycznia 2010 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru Miasta Cieszyna, położonego na wschód od ul. Zamarskiej i na północ od linii kolejowej do wschodniej granicy miasta	700
18	XVIII/192/12 z dnia 29 marca 2012 r.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Cieszyna obejmujący część terenów Małej Łąki i Boguszowic – działki 20/1, 20/2 obręb 26	0,25

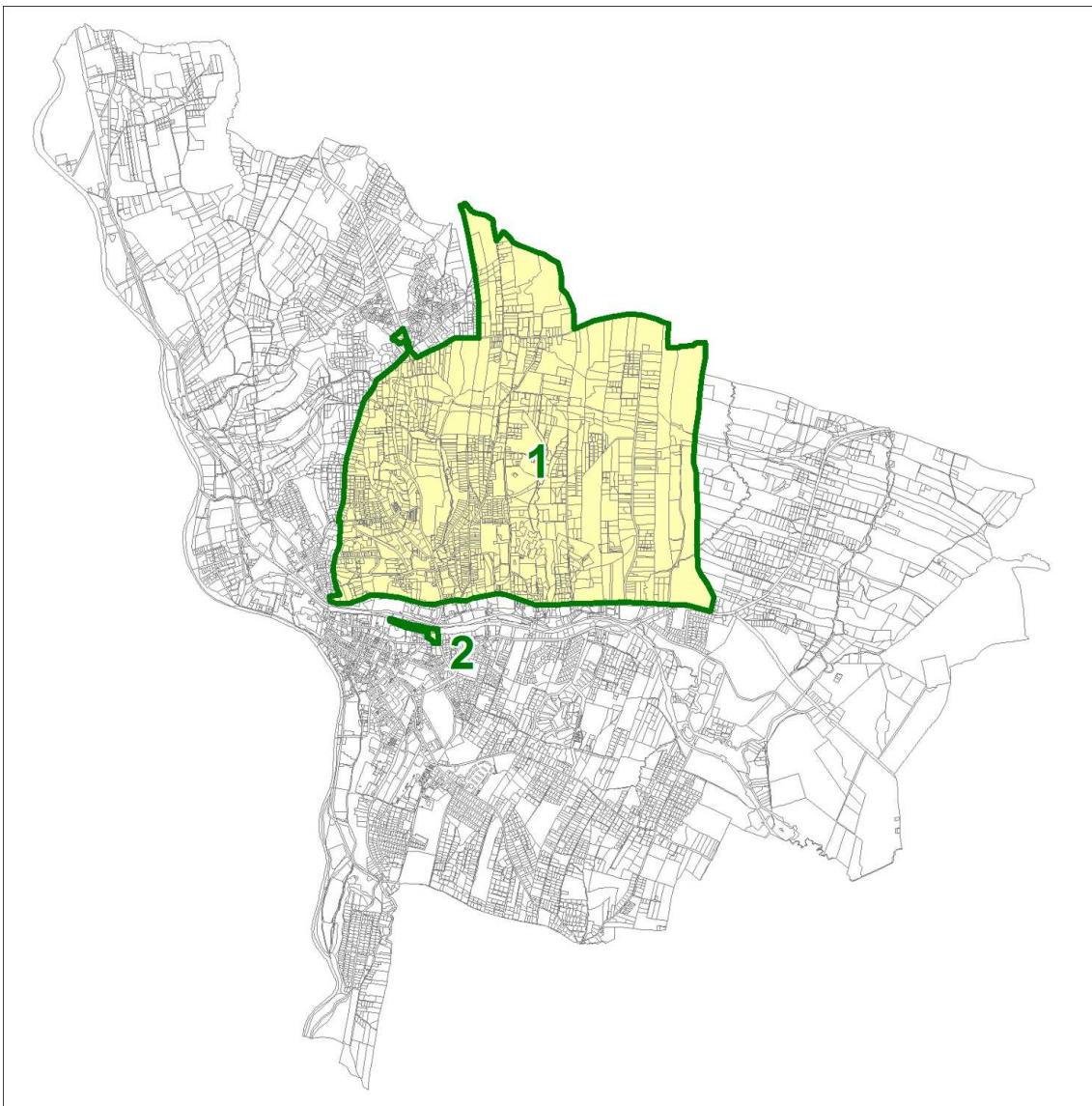
Obowiązujące mpzp w obszarze miasta Cieszyna

W trakcie sporządzania są dwa plany miejscowe o łącznej powierzchni około 608 ha.

Lp.	Nr i data podjęcia uchwały inicjującej	Przedmiot i zakres ustaleń planu	Powierzchnia [ha]
1	Uchwała Nr XXVIII/276/04 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 września 2004 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna dla obszaru C, obejmującego częściowo tereny Bobrka, Liburnii i Pastwisk.	606
2	Uchwała Nr XVIII/193/12 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 29 marca 2012 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna obejmujący teren położony w rejonie skrzyżowania ulic Hajduka i Bobreckiej	2

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania

1.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta

Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta jest układem powiązanych ze sobą elementów. Części te wyróżniają się dzięki charakterystycznym cechom przestrzennym i funkcjonalnym.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Cieszyna kształtowała się przez wiele wieków pod wpływem uwarunkowań o różnorodnej genezie. Do najważniejszych czynników należą: uwarunkowania historyczne, uwarunkowania przyrodnicze (w tym głównie ukształtowanie terenu) oraz dotychczasowy rozwój miasta, a w szczególności trwałe elementy zagospodarowania, stanowiące niekiedy bariery które rzutują na przyszłe funkcjonowanie organizmu miejskiego. Do najbardziej odczuwalnych przez mieszkańców barier należą: rzeki (w tym rzeka graniczna Olza), drogi wysokich klas technicznych (S) i tereny kolejowe. Są one możliwe do przekroczenia jedynie w miejscach wyznaczonych przepraw: mostów, wiaduktów, przejść dla pieszych.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta Cieszyna charakteryzują następujące cechy istniejącego zagospodarowania:

- koncentracja usług o znaczeniu ogólnomiejskim i regionalnym w obszarze śródmieścia,
- koncentracja funkcji przemysłowo-składowych w paśmie położonym w zachodniej części miasta wzdłuż Olzy,
- koncentracja funkcji usługowych i wytwórczych w paśmie położonym w dolinie Bobrówki wzdłuż ul. Liburnia, ul. Stawowej,
- skupienie funkcji mieszkaniowej :
  - w zabudowie wielorodzinnej w Śródmieściu oraz 6 – ciu osiedlach,
  - jednorodzinnej w południowo – wschodniej części miasta i części centralnej - na północ od ciągu ulic Liburnia – Stawowa,
- coraz intensywniejsze rozpraszanie funkcji mieszkaniowej (zabudowa jednorodzinna) na terenach które winny być wyłączone z zabudowy.

Uwzględniając dotychczasowe opracowania, obecne zagospodarowanie i użytkowanie przestrzeni miasta oraz bariery przestrzenne, w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Cieszyna można wydzielić kilka wyróżniających się stref z charakterystyczną dla nich funkcją dominującą. Trzeba jednak zauważyć, że wydzielone poniżej strefy nie są całkowicie jednorodne pod względem funkcji, posiadają również nieostre i trudne do jednoznacznego określenia granice.

Obszar śródmiejski „Stare Miasto” (1) obejmuje najstarszą część miasta – Rynek, oraz obszar ograniczony od zachodu rzeką Olzą, od północy linią kolejową i ul. Korfantego, od wschodu ul. Kolejową, ul. Chrobrego, ul. Sikorskiego, od południa ul. Kasztanową. W strefie tej występuje koncentracja usług, w tym handlu, gastronomii, administracji, kultury, nauki, a także zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i w niewielkim stopniu jednorodzinna. Śródmieście jest strefą wyróżniającą się w przestrzeni miasta ze względu na wyraziste granice i charakter zabudowy bardzo często zabytkowej. Usługi zlokalizowane w strefie charakteryzują się niejednokrotnie unikalnością nawet w skali regionu. Do strefy tej zaliczono również zlokalizowane na jej obrzeżu tereny browaru i „Celmy”. W strefie, jak i na jej granicy, występują bariery przestrzenne w postaci torów kolejowych, Olzy i Bobrówki, które jednak można przekroczyć.

Centralna strefa usługowa (2) obejmuje pasmo obiektów usługowych zlokalizowanych wzdłuż ulicy Liburnia, Katowickiej, Stawowej, Korfantego i Bielskiej. Jest to teren po północnej stronie obszaru śródmiejskiego i obejmuje dolinę Bobrówki stanowiącej barierę przestrzenną pomiędzy tym obszarem a śródmieściem. Strefa ma charakter zwarty, jednak nie wszystkie jej granice są wyraziste. Najczytelniejsza, jest granica północna – ciąg ulic Liburnia - Stawowa. W strefie zlokalizowane są niewielkie, pojedyncze tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Znajduje się tu również cmentarz przy ulicy Katowickiej. Do strefy włączono także tereny położone przy ul. Spółdzielczej i Ustrońskiej.

Strefa zabudowy mieszkaniowo – usługowej (3) obejmuje tereny położone po północnej stronie ulicy Liburnia i zachodniej stronie ul. Katowickiej. Północną granicę strefy wyznacza ul. Ładna Boczna, zachodnią – tereny zabudowy przy ul. Frysztańskiej. Jest to zabudowa wielorodzinna (Os. Liburnia i Os. Piastowskie) oraz zabudowa jednorodzinna zlokalizowana wzdłuż ulicy Hażlaskiej. W strefie funkcjonują obiekty usługowe - motel, hotel, zajazd, warsztaty samochodowe.

Strefa mieszkaniowa (4) zlokalizowana po północnej stronie ul. Stawowej obejmująca tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Zachodnią granicę strefy stanowi zabudowa usługowa i cmentarz przy ul. Katowickiej.

Strefa zabudowy mieszkaniowo – usługowej (5) położona na wschód od obszaru śródmiejskiego, której granice wyznaczają ulice: Bielska, Słowicza, Hallera, Chrobrego i linia kolejowa. Są to głównie tereny zabudowy jednorodzinnej, dość ekstensywnie zagospodarowane, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (Os. Podgórze) oraz tereny usług (Uniwersytet Śląski, usługi sportu i rekreacji – basen, górka narciarska).

Strefa zabudowy mieszkaniowej (6) głównie jednorodzinnej położona przy południowej granicy miasta, obejmująca również tereny Błogocic. Od północy strefa ta ograniczona jest ul. Hallera i ul. Sikorskiego, od zachodu terenem „Lasku Miejskiego nad Puńcówką”, od zachodu ul. Jastrzębią. Poza osiedlem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej Mały Jaworowy są to głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z enklawami zabudowy zagrodowej, terenami usług (szkoły) oraz znacznymi terenami ogrodów działkowych.

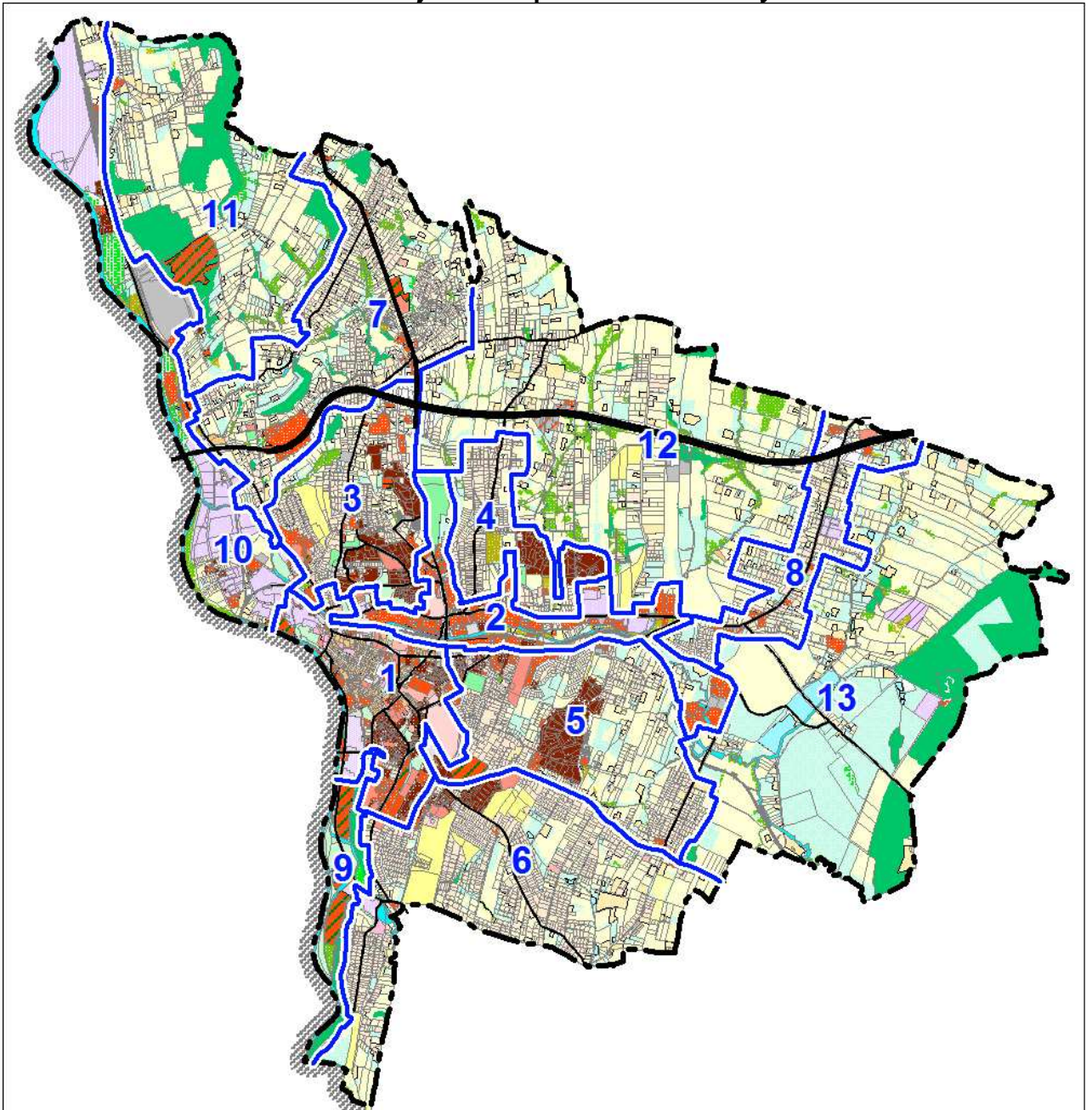
Strefa zabudowy mieszkaniowej (7) zlokalizowana po północnej stronie ul. Granicznej, wzdłuż ul. Katowickiej i ul. Majowej obejmująca tereny Boguszowic i Kalembic. Są to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z terenami usług zlokalizowanymi głównie wzdłuż ul. Katowickiej i na platformie przejścia granicznego.

Strefa zabudowy mieszkaniowo – usługowej (8) zlokalizowana w paśmie wzdłuż ul. Bielskiej (od wiaduktu kolejowego w kierunku wschodnim). Ze względu na swoje położenie (wlot do Cieszyna z DK1) i atrakcyjność tego miejsca, są to tereny zabudowy usługowej, mieszkaniowo – usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

Strefa „zielona” (9) rekreacyjno – wypoczynkowa, położona nad Olzą i obejmująca tereny obiektów rekreacyjno – sportowych oraz tereny rezerwatów „Lasek Miejski nad Olzą” i „Lasek Miejski nad Puńcówką”, w tym m. innymi: stadion z zapleczem hotelowym, kąpielisko letnie, korty tenisowe, pole campingowe z zapleczem.

Strefa pasma zabudowy wytwórczo – usługowej (10) położona wzdłuż Olzy, od wschodu ograniczona ul. Frysztacką. W strefie tej zlokalizowane są największe zakłady Cieszyna (Polifarb Cieszyn, Lakma, elektrociepłownia) a także teren baz, składów i magazynów oraz miejska oczyszczalnia ścieków. Występują tu również niewielkie tereny zabudowy mieszkaniowej przy ul. Kopernika, Łąkowej i Nad Olzą.

Struktura funkcjonalno – przestrzenna Cieszyna

Strefy ekologiczne- terenów otwartych (11, 12 i 13) położone w północno – zachodniej, północno - centralnej i wschodniej części miasta.

Są to tereny otwarte, częściowo użytkowane rolniczo, z obszarami lasów i zadrzewień oraz rozproszoną zabudową mieszkaniową jednorodziną i zabudową zagrodową.

W strefie 11 na terenie użytku ekologicznego „Łąki na Kopcach” funkcjonuje tor motokrosowy.

Obszar strefy 12 na kierunku wschód – zachód przecina droga ekspresowa S1, z miejscami obsługi podróżnych zlokalizowanych po jej obydwu stronach (na wschód od ulicy Przepilińskiego), stanowiąca rzeczywistą barierę przestrzenną. Powiązania terenów położonych po północnej stronie ul. Granicznej i terenów położonych po jej południowej stronie mogą być realizowane wyłącznie ul. Zamarską i ul. Przepilińskiego (krzyżujące się z S1).

Na obszarze strefy 13 zlokalizowane jest wyrobisko poeksploatacyjne (nie zrehabilitowane) piasku. Tutaj też znajduje się zespół stawów hodowlanych (w Gułdowach, w dolinie potoku Bielowiec). Występują pojedyncze obiekty usługowo – produkcyjne (Karton Pak przy ulicy Mlecznej) i teren baz i składów ze stacją paliw przy ul. Harcerskiej. W lesie na końcu ulicy Harcerskiej zlokalizowany jest zdewastowany ośrodek harcerski.

W tych trzech strefach znajduje się większość gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych (II i III klasy) o walorach korzystnych dla rozwoju (utrzymania) funkcji rolniczej.

1.3. Stan użytkowania i zagospodarowania terenów.

W ramach prac nad niniejszą edycją Studium, w oparciu o dostępne materiały (mapy topograficzne, zasadnicze, zdjęcia lotnicze i ortofotomapa) oraz inwentaryzację bezpośrednią dokonano inwentaryzacji zagospodarowania terenów miasta Cieszyna. Bilans terenów przedstawiający rzeczywiste zagospodarowanie i użytkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Struktura użytkowania gruntów

Lp.	Funkcja terenów	Powierzchnia [ha]	%pow. całego miasta
1	zabudowa śródmiejska – mieszkaniowa wielorodzinna, wielorodzinna z usługami, usługi	19,51	0,7
2	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	92,61	3,2
3	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	394,32	13,8
4	zabudowa zagrodowa	66,02	2,3
5	zabudowa usługowa (na wydzielonych działkach)	166,12	5,8
6	zabudowa techniczno - produkcyjna i wytwórczo - usługowa	92,25	3,2
7	powierzchniowa eksploatacja złóż kopalin	4,18	0,2
8	tereny infrastruktury technicznej, w tym oczyszczalnia ścieków	21,37	0,8
9	tereny dróg	241,71	8,4
10	tereny urzędzeń obsługi ruchu drogowego	4,14	0,2
11	tereny parkingów i garaży	12,25	0,4
12	tereny kolei	24,09	0,8
	Razem tereny zainwestowania miejskiego	1.138,57	39,8
13	tereny wód powierzchniowych	59,49	2,1
14	tereny cmentarzy	13,83	0,5
15	tereny ogrodów działkowych	41,96	1,5
16	tereny miejskiej zieleni urządzonej	22,60	0,8
17	tereny lasów i zadrzewień	273,14	9,5
18	tereny rolnicze (w tym nieużytki)	1311,41	45,8
	Razem tereny otwarte	1.722,43	60,2
	Razem miasto	2861,00	100,0

Tereny zainwestowane zajmują prawie 40% powierzchni miasta, z czego największy udział mają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – prawie 35% powierzchni terenów zainwestowanych, a z uwzględnieniem terenów zabudowy zagrodowej, przekształcającej się w tereny zabudowy mieszkaniowej jest to ponad 40% (40,4%). Znaczący udział mają również tereny wytwórczo – usługowe i usługowe. Funkcja ta występuje na 22,6% terenów zainwestowanych. Funkcja komunikacyjna to 23% terenów zainwestowanych.

Tereny otwarte to głównie tereny rolne stanowiące 76% powierzchni tych terenów, tereny lasów i zadrzewień to zaledwie niecałe 16% powierzchni terenów niezainwestowanych. Niewielki udział w bilansie terenów otwartych mają tereny zieleni miejskiej. Stanowią one zaledwie 4,5% powierzchni terenów otwartych.

Użytkowanie gruntów według ewidencji gruntu (stan na dzień 01.01.2012 r. przedstawia się następująco :

- użytki rolne - 1.501 ha,
- grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione - 261 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane - 1.014 ha,
- grunty pod wodami - 51 ha,
- tereny różne - 34 ha.

Stan użytkowania gruntów według ewidencji zilustrowano na załączonym schemacie.

Wnioski:

- Miasto Cieszyn charakteryzuje relatywnie niski stopień pokrycia obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego (zaledwie 38,4% powierzchni miasta). Oznacza to, że dla większości obszaru polityka lokalizacyjna prowadzona jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Gmina w tych obszarach praktycznie nie ma kontroli nad miejscem i rodzajem lokalizowanej inwestycji, co oznacza, że wielokrotnie zamierzenie inwestycyjne nie jest zgodne z polityką przestrzenną gminy Cieszyn. Najbardziej spektakularnym przykładem są tereny Bobrka, Liburni, Pastwisk i Kalembic.
- Bezwzględnie należy jak dążyć do jak najszybszego zakończenia prac nad dwoma będącymi w trakcie sporządzania planami miejscowymi: „Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna dla obszaru Śródmieścia” oraz „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna dla obszaru C, obejmującego częściowo tereny Bobrka, Liburni i Pastwisk”.
- Zakończenie prac nad tymi planami spowoduje, że praktycznie wszystkie newralgiczne tereny miasta będą objęte obowiązującymi planami miejscowymi (łącznie około 68,7% powierzchni miasta).
- Struktura funkcjonalno – przestrzenna miasta charakteryzuje się kilkoma jakościami: pierwsza to „Stare Miasto” o czytelnej, ukształtowanej przez wieki strukturze charakterystycznej dla tego typu miast, druga to wykształcone przez lata obszary praktycznie monofunkcyjne takie jak zachodnie pasmo wytwórczo – usługowe (nad Olzą), centralne pasmo usługowo – wytwórcze (w dolinie Bobrówki), tereny zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej Bobrka, kształtujące się tereny zabudowy mieszkaniowej Błogocic, Mnisztwa, wreszcie tereny otwarte. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zauważa się coraz bardziej intensywną presję na lokalizowanie na terenach otwartych zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
- Celem porządkowania struktury funkcjonalno – przestrzennej uznaje się za konieczną intensyfikację zagospodarowania w strefach wytwórczo – usługowych oraz w strefach rozwoju funkcji mieszkaniowych głównie jednorodzinnej zabudowy oraz ograniczenie rozwoju zabudowy na terenach, które winny być wyłączone z zabudowy.
- Tereny zainwestowane stanowią już prawie 40% powierzchni miasta, przy czym zauważyć należy, że tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ok. 394 ha) to tereny brutto, z czego jedynie około 80 ha (20%) to tereny zabudowane, pozostałe tereny to tereny otwarte (zieleń przydomowa, sady, ogrody).
- Cieszyn charakteryzuje się bardzo niskim wskaźnikiem lesistości (lasy i tereny zadrzewione - 9,5% powierzchni miasta), co oznacza, że wskazanym jest dążenie do wzrostu tego wskaźnik przynajmniej do poziomu dwukrotnie większego.
- Powierzchnia terenów zieleni urządzonej (parki, zieleńce) przypadająca na 1 mieszkańca Cieszyna kształtuje się na poziomie 15,4 m²/1 mieszkańca i mieści się w dolnych granicach wskaźnika pożądanego (od 15 do 25 m²/1 mieszk.).

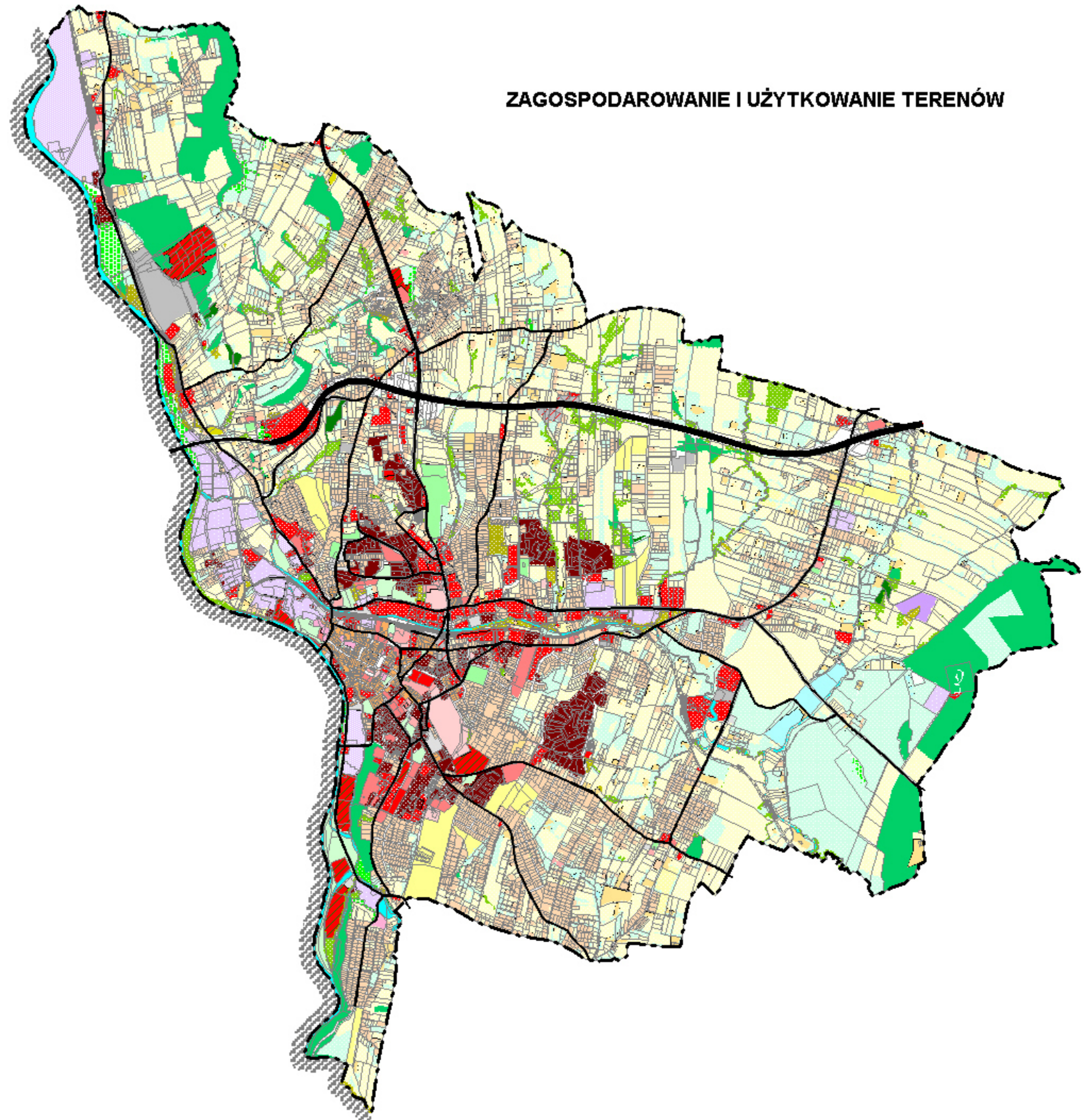
Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Celem ustanowienia kontroli nad rozwojem przestrzennym miasta konieczne jest wyznaczenie obszarów, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
2. Przy ustalaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta należy dążyć do wyznaczania monofunkcyjnych obszarów, lub obszarów z określoną funkcją dominującą.
3. Należy bezwzględnie wykluczać sąsiadujące lokalizacje funkcji konfliktowych bez zapewnienia odpowiedniej izolacji.
4. Należy ograniczać „rozlewanie się” terenów zainwestowania poprzez odpowiedni dobór wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów już zainwestowanych.
5. Należy wyznaczyć tereny przeznaczone do zalesienia (180 – 200 ha) w celu zwiększenia bardzo niskiego wskaźnika lesistości miasta.

ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW

LEGENDA

- GRANICA PAŃSTWA
- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- PRZEZNACZENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ
  - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI TOWARZYSZĄCYMI
  - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ TYPU OSIEDLOWEGO
  - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ ŚRÓDMIEJSKIEJ
  - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ ŚRÓDMIEJSKIEJ Z USŁUGAMI
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
  - TERENY USŁUG ADMINISTRACJI
  - TERENY USŁUG OŚWIATY
  - TERENY USŁUG KULTU RELIGIJNEGO
  - TERENY USŁUG OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ
  - TERENY USŁUG KULTURY
  - TERENY USŁUG SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI
  - TERENY USŁUG INNYCH
- TERENY ZABUDOWY TECHNICZNO - PRODUKCYJNEJ
  - TERENY DZIAŁALNOŚCI PRODUKCYJNEJ, USŁUGOWEJ, BAZ, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
  - TEREN WYROBISKA PIASKU
- TERENY ZIELENI I WÓD
  - TERENY PARKÓW, SKWERÓW I ZIELEŃCÓW
  - TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
  - TERENY CMENTARZY
  - TERENY WÓD PŁYNĄCYCH - RZEKI I POTOKI
  - TERENY WÓD STOJĄCYCH - STAWY
  - TERENY ZIELENI NIEURZĄDZONEJ I NIEUŻYTKÓW
- ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA
  - TERENY GRUNTÓW ROLNYCH
  - TERENY GRUNTÓW ROLNYCH ŁĄK I PASTWISK
  - TERENY OBIEKTÓW PRODUKCJI HODOWLANEJ I OGRODNICZEJ
  - TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
  - TERENY ZADRZEWIEŃ
  - TERENY LASÓW OCHRONNYCH
  - TERENY LASÓW POZOSTAŁYCH
- TERENY POZOSTAŁE
  - TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
  - TERENY KOLEJOWE
  - TERENY PARKINGÓW I GARAŻY
  - TERENY ZAPLECZA TECHNICZNEGO MOTORYZACJI I KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ

**UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG EWIDENCJI GRUNTÓW
(STAN NA 01.01.2012 R.)**

LEGENDA:

GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE

- TERENY MIESZKANIOWE (B)
- TERENY PRZEMYSŁOWE (Ba)
- INNE TERENY ZABUDOWANE (Bi)
- ZURBANIZOWANE TERENY NIEZABUDOWANE (Bp)
- TERENY REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE (Bz)
- UŻYTKI KOPALNE (K)

TERENY KOMUNIKACYJNE

- DROGI (Dr)
- TERENY KOLEJOWE (Tk)
- INNE TERENY KOMUNIKACYJNE (Ti)

GRUNTY POD WODAMI

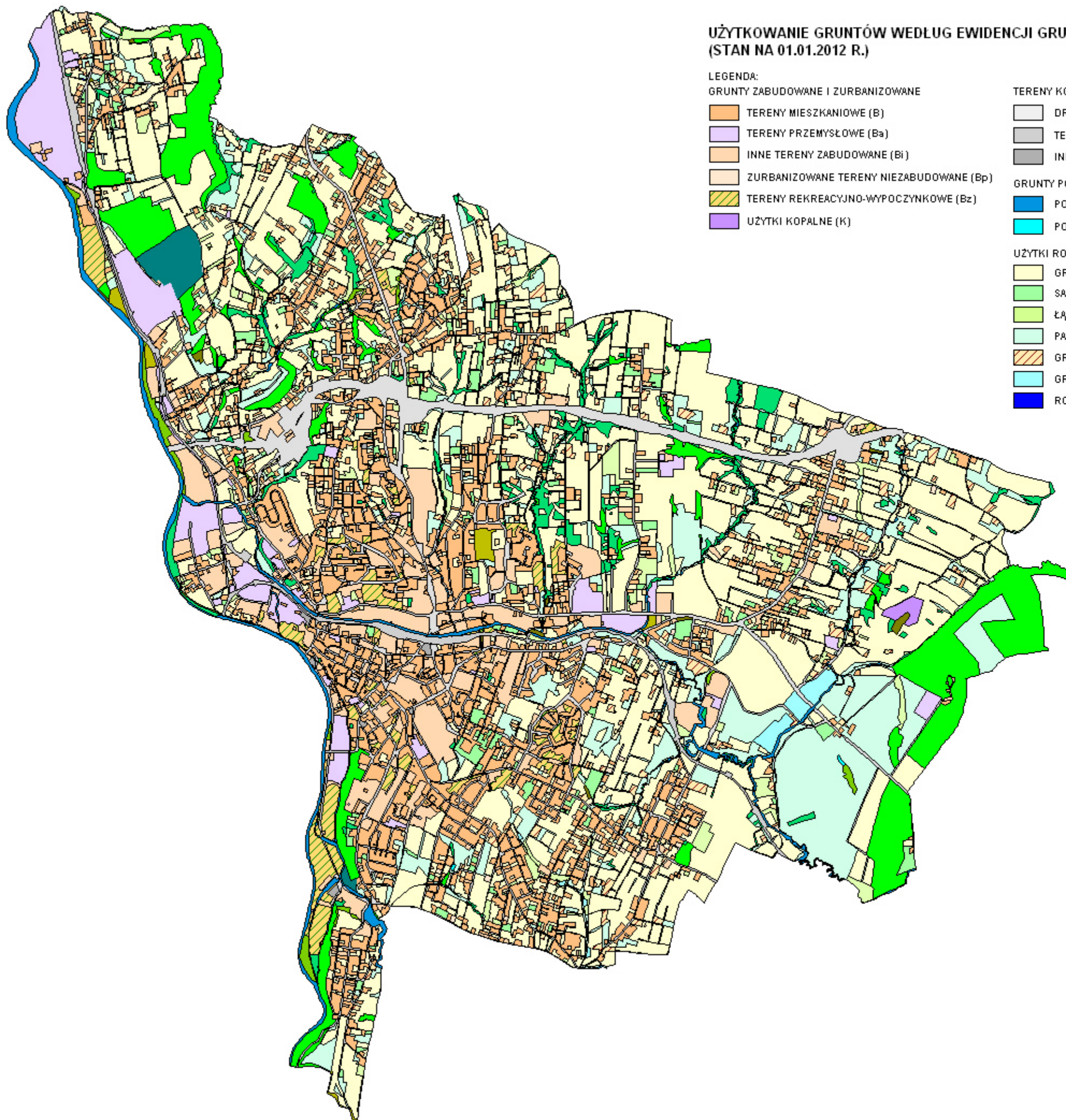
- POWIERZCHNIOWYMI PŁYNĄCYMI (Wp)
- POWIERZCHNIOWYMI STOJĄCYMI (Ws)

UŻYTKI ROLNE

- GRUNTY ROLNE (R)
- SADY (S)
- ŁĄKI TRWAŁE (Ł)
- PASTWISKA TRWAŁE (Ps)
- GRUNTY ROLNE ZABUDOWANE (B/R)
- GRUNTY POD STAWAMI (Wsr)
- ROWY (W)

**GRUNTY LEŚNE ORAZ
ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE**

- LASY (Ls)
- GRUNTY ZADRZEWIONE I ZALESIONE (Lz)
- ZADRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE (Lz/R)
- UŻYTKI EKOLOGICZNE (E)
- NIEUŻYTKI (N)
- TERENY RÓŻNE (Tr)

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Ład przestrzenny w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to ukształtowanie przestrzeni tworzące harmonijną całość, uwzględniające w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne.

Stan ładu przestrzennego i jakości przestrzeni jest efektem dotychczasowych procesów rozwojowych miasta.

Do najpoważniejszych problemów i zagrożeń dla ładu przestrzennego miasta zaliczyć należy:

- zły stan techniczny i użytkowy części zasobów mieszkaniowych sprzed 1945 r., będący skutkiem niedostatecznej dbałości o obiekty,
- zniekształcenia architektury obiektów zabytkowych m.in. przez dysharmonijne przebudowy i rozbudowy oraz remonty przebiegające z likwidacją elementów historycznego wystroju elewacji,
- wkraczanie w zespoły zabudowy zabytkowej z obiektami współczesnymi całkowicie niedostosowanymi do historycznego sąsiedztwa, wprowadzającymi trwałą dysharmonię,
- niski standard współczesnej zabudowy handlowo-usługowej¹ (w tym ośrodków handlowo – usługowych typu podstawowego) oraz produkcyjno-magazynowej, z dużym udziałem zabudowy pawilonowej oraz tymczasowej, utrwalanej przez politykę własnościową (wydzielanie i sprzedaż działek pod te obiekty),
- niska jakość współczesnej zabudowy osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza zabudowy wielorodzinnej, niedostosowanych do skali miasta (X-kondygnacyjne budynki mieszkalne, prefabrykowane – np. osiedle Piastowskie),
- chaotyczna lokalizacja zespołów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej stwarzająca wrażenie pełnej przypadkowości, najprawdopodobniej podstawowym czynnikiem decydującym o ich lokalizacji były możliwości pozyskania gruntów pod budowę,
- chaotyczny² układ własnościowy znacznych obszarów miasta, stanowiący skuteczną barierę dla przekształceń, zwłaszcza prawidłowej obsługi układem komunikacyjnym,
- brak obowiązujących planów miejscowych dla przeważającego obszaru miasta stwarzający praktycznie nieograniczone możliwości przypadkowych realizacji budynków, zwłaszcza jednorodzinnych, na terenach dotychczas niezabudowanych, stanowiących niekorzystną ingerencję w krajobraz otwarty i stwarzających znaczne utrudnienie w planowym i racjonalnym zagospodarowaniu terenów,
- brak dostatecznego zorganizowanego zaplecza parkingowego, zwłaszcza w rejonie śródmieścia, powodujący nieracjonalne wykorzystywanie do celu parkowania samochodów przestrzeni miejskich (wewnątrzblokowych, zieleni niskiej, placów i ciągów ruchu pieszego) i w efekcie ich degradację.

Niektóre niekorzystne skutki działań inwestycyjnych jak np. zabudowa obiektami tymczasowymi są stosunkowo łatwe do odwrócenia, inne stanowią utrwalony efekt niekorzystnych przemian.

Wnioski:

- Nie jest możliwe kształtowanie ładu przestrzennego bez posiadania dla praktycznie całego miasta obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego.
- Brak planów miejscowych prowadzi będzie do dalszego niekontrolowanego rozwoju zainwestowania, w tym również w formie i miejscach, które są sprzeczne z pojęciem ładu przestrzennego.

¹ przez niski standard zabudowy należy rozumieć, że obiekty charakteryzują się prostą konstrukcją, na ogół szkieletową, ściany pełne przeważnie z elementów prefabrykowanych o dużej powierzchni; są to obiekty jednobryłowe, z płaskim dachem, bez zróżnicowanej wysokości

² chaotyczny układ własnościowy oznacza, że przy wtórnym podziale nieruchomości, głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną nie uwzględnia się potrzeb wynikających z konieczności zapewnienia dobrej obsługi komunikacyjnej, jak również nie koreluje się podziałów na sąsiednich działkach

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Kształtowanie i ochrona ładu przestrzennego przebiega głównie na poziomie planu miejscowego, wobec czego za priorytet uznaje się sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego.
2. Poprzez odpowiednie określenie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów należy eliminować wielofunkcyjne obszary, przede wszystkim z konfliktowymi funkcjami.

3. STAN ŚRODOWISKA ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY

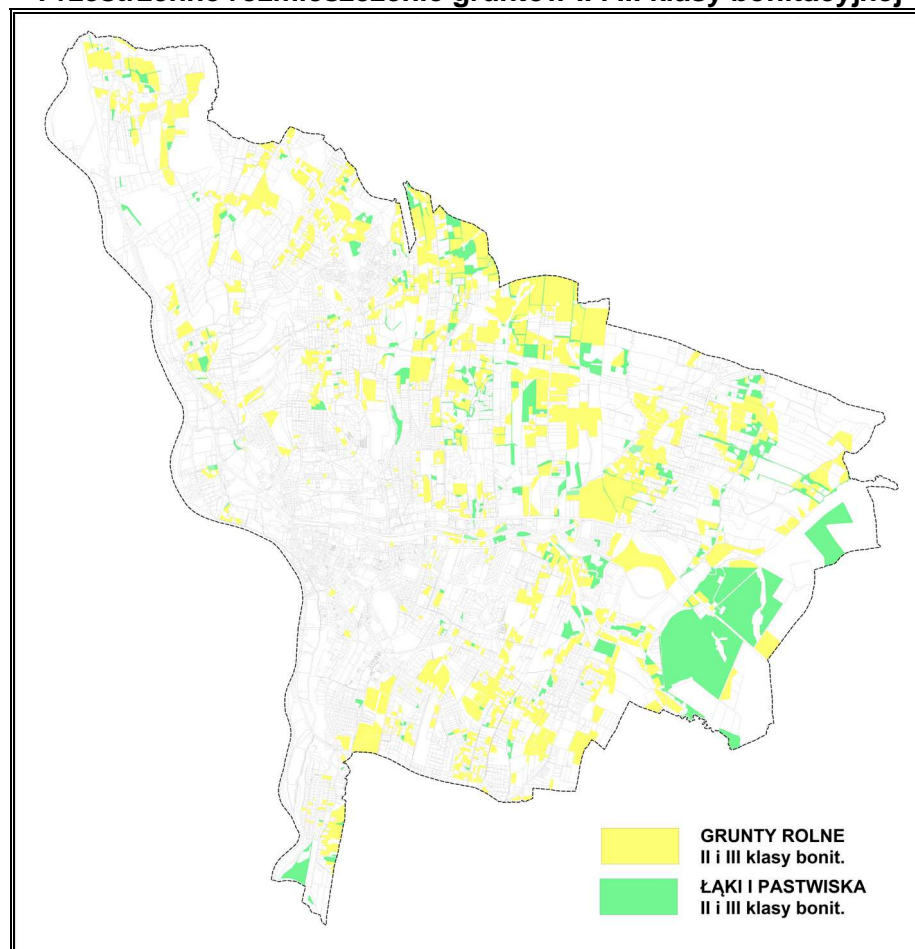
3.1. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Łączna powierzchnia¹ użytków rolnych miasta wynosi 1.501 ha, z czego:

- grunty orne 1004 ha,
- sady 56 ha,
- łąki trwałe 51 ha,
- pastwiska trwałe 325 ha,
- grunty rolne zabudowane 54 ha,
- grunty pod stawami 11 ha.

Znaczący udział w gruntach rolnych niezabudowanych mają grunty wysokich klas bonitacyjnych (II i III klasy). Łącznie (grunty orne, sady, łąki i pastwiska) ich obszar wynosi około 634 ha co stanowi ponad 44% niezabudowanych użytków rolnych.

Przestrzenne rozmieszczenie gruntów II i III klasy bonitacyjnej

Stwierdzono² występowanie 13 typów i podtypów gleb. Dominują gleby brunatne wyługowane o udziale 25,01 %, oraz rędziny brunatne o udziale 18,78 %. Mniejsze znaczenie mają gleby biellicowe i pseudobiellicowe o udziale 10,37 %. W dolinach cieków wodnych dominują brunatne mady i mady deluwialne, łączny udział wszystkich podtypów mad wynosi 10,15%.

¹ Dane z Urzędu Miejskiego w Cieszynie – stan na 1.01.2011 r.

² „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

Na podstawie map glebowo-rolniczych wyróżniono w Cieszynie 13 gatunków gleb. Dominują gleby wytworzone na podłożu iłów pylastych, które stanowią 50,86 % ogółu gleb oraz rędziny ciężkie, które stanowią 22,63 % ogółu gleb.

Duży jest udział gleb o wysokiej przydatności rolniczej - kompleks pszenny górski stanowi ok. 30,6 % powierzchni gminy.

Rolnicza przydatność gleb na terenie Cieszyna

Oznaczenie	Kompleksy gleb orných	Liczba pól	Łączna powierzchnia [ha]	Przeciętna powierzchnia [ha]	Udział danej klasy [%]
10	Pszenny górski	103	877,3	8,5	30,67
11	Zbożowy górski	89	535,0	6,0	18,7
n.b.	n.b.*	115	899,0	7,8	31,42
2z	Użytki zielone średnie	68	310,2	4,6	10,85
8	Zbożowo-pastewny mocny	41	122,5	3,0	4,28
12	Owsiano-ziemniaczany górski	19	78,7	4,1	2,75
3z	Użytki zielone słabe i b. słabe	11	29,5	2,7	1,03
13	Owsiany górski	1	5,7	5,7	0,2
3	Pszenny wadliwy	1	1,1	1,1	0,04
5	Żytni /żytnio-ziemniaczany/ dobry	1	1,4	1,4	0,05

* ** klasa zawiera niezbadane płaty gleb w północnej części gminy oraz tereny leśne

Źródło: „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

Powierzchnia lasów¹ na terenie gminy Cieszyn wynosi 185 ha, z czego:

- lasy Skarbu Państwa 134 ha,
- lasy Gminy Cieszyn 19 ha,
- lasy osób fizycznych 30 ha,
- lasy kościołów 2 ha.

Lesistość gminy wynosi zaledwie 6,5 %.

Z analizy regulacji prawnych dotyczących lasów ochronnych wynika, że wszystkie grunty, które przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stanowiły grunty leśne są lasami ochronnymi (łącznie ok. 180,20 ha), natomiast te grunty, na których użytek Ls powstał po wejściu w życie przywołanej ustawy są lasami nie posiadającymi statusu lasów ochronnych (ok. 4,80 ha). Według dostępnych materiałów, po wejściu w życie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach nie zostały wydane zarówno przez ministra właściwego do spraw środowiska jak i Starostę Cieszyńskiego decyzje uznające lasy za lasy ochronne lub pozbawiające lasy tego charakteru.

Do lasów ochronnych zalicza się lasy zlokalizowane na następujących działkach ewidencyjnych (nr obrębu – nr działki):

- 06-20,	- 07-02/4 całość,
- 06-24,	- 07-02/4 całość,
- 07-01/1,	- 07-02/5 całość,
- 07-01/2,	- 07-02/9,
- 07-02/2,	- 12-20,
- 07-02/3 całość,	- 13-10/35,

¹ Dane z Urzędu Miejskiego w Cieszynie

- 14-01/1,
- 14-17/3,
- 14-17/4,
- 14-17/5,
- 14-18/2,
- 14-19/1,
- 14-20/4,
- 14-23 całość,
- 15-01/1,
- 15-01/8,
- 15-02/2,
- 15-02/3,
- 15-02/5 całość,
- 15-02/9 całość,
- 15-03/1 całość,
- 15-03/2,
- 15-04/1,
- 15-04/2 całość,
- 16-01/5,
- 54-17/2 całość,
- 55-8/2 całość,
- 57-93/24,
- 57-93/25,
- 57-93/26,
- 60-3/2,
- 61-16 całość,
- 61-17 całość,
- 61-18 całość,
- 61-19 całość,
- 61-43 całość,
- 61-43 całość,
- 61-44 całość,
- 61-45/51 całość,
- 61-46/1,
- 61-46/2,
- 61-59 całość,
- 61-61 całość,
- 62-03/1,
- 63-04,
- 63-05,
- 63-06/16 całość,
- 63-06/16 całość,
- 63-06/17,
- 63-100,
- 63-105 całość,
- 63-106,
- 63-107,
- 63-18/4,
- 63-18/5,
- 63-20/9,
- 63-29/8,
- 63-44/4,
- 63-47/1,
- 63-50 całość,
- 63-53,
- 63-60/1,
- 63-63/1,
- 63-70,
- 63-71,
- 63-73,
- 63-74,
- 63-77,
- 63-96,
- 63-97,
- 63-98,
- 63-99,
- 64-11/1,
- 64-11/3,
- 64-15,
- 64-26/3,
- 64-26/3,
- 64-26/3,
- 65-130/2,
- 65-148,
- 65-39/2,,
- 65-40,
- 65-47,
- 66-11/1,
- 66-116,
- 66-20/2 całość,
- 66-20/4,
- 66-99,
- 67-03,
- 67-04,
- 67-07,
- 67-45,
- 68-07/5,
- 68-08,
- 68-140/5,
- 68-15/11,
- 68-15/12 całość,
- 68-15/13,
- 68-15/14,
- 68-15/17,
- 68-15/18,
- 68-15/8 całość,
- 68-165 całość,
- 68173/1,
- 68-191,
- 68-191,
- 68-20/1,
- 68-20/2,
- 68-20/63,
- 68-25/8,
- 68-25/9,
- 68-30/2,
- 68-31/4,
- 68-32/1,
- 68-33/1,
- 68-61/95,

- 68-61/96 całość,	- 75-20/6 całość,
- 70-49/2,	- 77-46 całość,
- 70-50/4,	- 79-02/16,
- 70-51/2,	- 79-03,
- 70-54/2,	- 79-04/1,
- 72-31,	- 79-116 całość,
- 74-01,	- 79-27/6,
- 74-02/1,	- 79-27/7,
- 74-20 całość,	- 79-30/2,
- 74-22,	- 79-81 całość,

Na terenie miasta występują dwa typy siedliskowe lasu: Las wyżynny i Las łąkowy. Lasy Cieszyna znajdują się w zasięgu II strefy – średnich uszkodzeń przemysłowych oraz w III kategorii – małego zagrożenia pożarowego. Stan zdrowotny i sanitarny lasu jest zadowalający, większość stanowią drzewostany o prawidłowym wzroście i rozwoju, bez zewnętrznych oznak chorobowych.

Większość ekosystemów leśnych na terenie Cieszyna jest silnie przekształcona przez działalność człowieka, w drzewostanach dominuje sztucznie wprowadzany świerk pospolity; średni wiek drzewostanów wynosi 75 lat.

Gospodarkę leśną, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu.

Lasami Skarbu Państwa (wg PGL LP 133 ha) położonymi w Cieszynie zarządza Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Nadleśnictwo Ustroń.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna na terenach lasów Nadleśnictwa Ustroń (Leśnictwo Dzięgielów) prowadzona jest w oparciu o „Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ustroń; Obręby: Brenna, Hażlach, Ustroń na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2017 r.”

Podstawowe dane charakteryzujące lasy Nadleśnictwa Ustroń.

W Nadleśnictwie stwierdzono występowanie 17 typów siedliskowych lasu. Największy udział stanowi LMGśw - 41,1%, LGśw– 15,0% oraz Lwyżśw – 14,9%.

Dominują siedliska górskie (57,6%). Siedliska wyżynne i nizinne położone są w północnej części Nadleśnictwa. Jest to cały obręb Hażlach oraz północne części obrębów Brenna i Ustroń. Najczęściej występują siedliska lasów mieszanych – 56,2%. Siedliska borowe zajmują łącznie 1,6 % powierzchni leśnej zalesionej. Są to siedliska: BMw na powierzchni 2,66 ha, BMGśw na powierzchni 173,88 ha. Przeważają siedliska zniekształcone (55,0%). Jest to następstwo długotrwałej hodowli świerka na siedliskach lasowych.

Drzewostany są zróżnicowane gatunkowo. Najczęstszym gatunkiem jest świerk, stanowiący 41,6% powierzchni leśnej zalesionej. Drzewostanów bukowych jest 22,7%. a dębowych – 6,7%. Na siedliskach nizinnych najwięcej jest drzewostanów z udziałem sosny, dębu i olchy. Natomiast na siedliskach górskich najwięcej jest buka, świerka i jodły. Najbardziej zróżnicowane gatunkowo są siedliska wyżynne.

Całość lasów Nadleśnictwa zaliczono do II strefy uszkodzeń przemysłowych.

Rozróżnić należy dwie grupy funkcji lasu:

A) naturalne, które wynikają z samego istnienia lasu; najczęściej różne funkcje z tej grupy występują jednocześnie, tworząc się niejako automatycznie. Ze względu na sposób ich świadczenia wyróżnia się: biotyczne, ochronne oraz produkcyjne i reprodukcyjne. Lasy nadleśnictwa Ustroń spełniają następujące funkcje naturalne:

- ochronne – ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazu naturalnego, wody przed zanieczyszczeniem, gleb przed erozją i osuwiskami, środowiska naturalnego przed:

hałasem, wiatrem, zapyleniem, promieniowaniem, powodzią, przemieszczaniem się zanieczyszczeń, funkcje historyczne, kulturowe, estetyczne, duchowe;

- biotyczne - klimatyczne, rekreacyjne, turystyczne, retencji, oczyszczania i dystrybucji wody;
- produkcyjne – produkcja biomasy i akumulacja energii, funkcje majątkowe i dochodowe, miejsca pracy, funkcje usług dla ludności;

B) kształtowane, czyli wzmagane w określonym pożądanym kierunku różnymi metodami gospodarki leśnej i kształtowane na poziomie lokalnym, wojewódzkim i krajowym. Funkcje lasu dla Nadleśnictwa wynikają z przepisów i zarządzeń, które zawarte są w ustawie o lasach, instrukcji zarządzania lasu oraz innych przepisach prawnych.

Większość lasów Nadleśnictwa pełni funkcje wodochronne i glebochronne. Lasy ochronne występują na powierzchni leśnej 10 522,59 ha (96,2%). Sposób prowadzenia gospodarki w lasach ochronnych określa Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 07.09.1992 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybów uznania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

Lasy nadleśnictwa Ustroń w ostatnim okresie uległy wyraźnemu osłabieniu, podlegając, podobnie jak to już miało miejsce w sąsiednich nadleśnictwach, nasilonym procesom chorobowym drzew i drzewostanów. Zdaniem specjalistów, w procesie zamierania beskidzkich lasów występuje kilka czynników destrukcyjnych, które doprowadzają do choroby łańcuchowej, ostatnio zdefiniowanej jako choroba spiralna.

Obszar Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu naturalnym większości gatunków lasotwórczych. Drzewostany Nadleśnictwa cechują się dość dużym zróżnicowaniem zarówno gatunkowym, jak i wiekowym. Również przestrzennie, w zależności od ukształtowania terenu, wysokości n.p.m. itd. występuje zmienność w składach gatunkowych drzewostanów. Najliczniejszym gatunkiem jest świerk. Drzewostany świerkowe stanowią 41,5 % powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej Nadleśnictwa (wg gatunków panujących) oraz 44,4 % całkowitego zapasu. Drzewostany bukowe stanowią 22,8% powierzchni leśnej oraz 25,8% zapasu. Pozostałe gatunki stanowią 35,7% powierzchni leśnej i 29,8% zapasu.

Głównymi przyczynami uszkodzeń drzewostanów w nadleśnictwie Ustroń są: zanieczyszczenia przemysłowe, grzyby (opieńka) i czynniki klimatyczne, a w konsekwencji owady (szkodniki wtórne). Uszkodzonych jest 62,1% drzewostanów. Najwięcej jest drzewostanów uszkodzonych przez owady, a zwłaszcza przez kornika - 29,6% powierzchni leśnej oraz przez grzyby (opieńka) – 21,4%. W stopniu mniejszym niż 25% uszkodzonych jest 61,4% drzewostanów.

Wykaz terenów leśnych w Cieszynie

Nr działki	Odział, pododział	Gatunek główny	Udział gatunku głównego	Wiek	Powierzchnia [ha]
1/2	1h	dąb	2	98	0,1150
60/1	1c	dąb	4	98	0,1466
18/4	1c	dąb	4	98	2,6373
20/9	1c	dąb	4	98	0,8409
29/8	1c	dąb	4	98	0,6027
4	1f	grab	4	78	0,4328
6/1	1d	grab	5	78	0,7373
1	1i	jawor	3	68	0,3940
45/51	1o	dąb	2	78	0,6474
46/1	1o	dąb	2	78	0,5983
2	1j	lipa	5	88	0,2840
2	1k	lipa	5	88	0,3920

61	1o	dąb	2	78	2,1262
3	1k	lipa	5	88	0,3420
13	1l	wiąz	5	48	0,070
13	1m	jesion	-	78	0,1128
44	1o	dąb	2	78	0,5565
14	1n	lipa	3	128	1,2899
20/2	1b	lipa	2	58	0,3485
30/2	1g	grab	5	88	0,2046
61/19	1a	buk	4	78	0,1764
Razem					13,0552

Źródło: „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r. na podstawie inwentaryzacji stanu lasów stanowiących własność gminy Cieszyn

3.2. Zasoby wodne

Na zasoby wodne Cieszyna składają się wody powierzchniowe i wody podziemne.

Wody powierzchniowe¹

Cieszyn położony jest w dorzeczu Odry nad jej prawobrzeżnym dopływem, rzeką Olzą. Na zachód od miasta przebiega dział wodny między dorzeczami Wisły i Odry. Łączna długość rzek i potoków w granicach miasta to 58,22 km. Teren miasta odwadniany jest przez rzekę Olzę i jej dopływy: Bobrówkę, Puńcówkę, Piotrówkę oraz szereg mniejszych cieków wodnych. Dopływy Bobrówki na terenie Cieszyna to: potok Sarkandrowiec, Boguniówka, Krośnianka i Bielawiec.

Zlewnie Bobrówki i Puńcówki na terenie Cieszyna rozdziela dział wodny III rzędu, o przebiegu pewnym. Przebieg niepewny działu wodnego III rzędu występuje jedynie na gęsto zabudowanym terenie centrum Cieszyna. W północnej części gminy rozpoczyna swój bieg rzeka Piotrówka, która wpada do Olzy poza terenem gminy.

Cieki wodne na terenie Cieszyna

Nazwa cieku	Długość cieku *km+	Powierzchnia zlewni [ha]
Bobrówka	12,9	3436
Sarkander	1,93	203
Sarkandrowiec	2,55	179
Boguniówka	3,75	363
Krasna	3,83	857
Bielowiec	4,01	523
Puńcówka	12,5	2314
Glinik	2,38	264
Piotrówka	0,62	132
Kalembianka	2,32	203
Spod Łysej	2,53	179
Olza	8,9	-

Cieki na terenie miasta są w większości uregulowane. Jedynie Bobrówka w górnym biegu, w pagórkowatym terenie zachowała swój naturalny charakter rzeki meandrującej. Odcinek Bobrówki od ulicy Bielskiej do ujścia jest uregulowany.

Przez centrum miasta przepływa sztuczny kanał od rzeki Olzy – Młynówka Cieszyńska.

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

Zestawienie pomiarów przepływu cieków wodnych Cieszyna

Nr	Rzeka	Profil	Wartość przepływu *m ³ /s-1]	Data pomiaru
1	Piotrówka	Hażlach	0,549	26.09.2002
2	Bobrówka	Bażanowice	0,142	27.09.2002
3	Puńcówka	Puńców	0,290	27.09.2002
4	Bobrówka	ujście do Olzy	0,808	27.09.2002
5	Bobrówka	Cieszyn	0,275	27.09.2002

Źródło: Mapa hydrograficzna Polski, Arkusz M-34-74.C

Na terenie Cieszyna największy odpływ notuje się w półroczu zimowym, stanowi on 53,3 % odpływu rocznego. Zaznaczają się dwa wezbrania: wiosenne od marca do kwietnia, z maksimum w kwietniu i wezbranie letnie z maksimum w lipcu. Minimum średniego przepływu przypada na październik. Tereny zagrożone podtopieniami i powodzią znajdują w zachodniej części gminy w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki Olzy.

Na terenie gminy występuje szereg niewielkich zagłębień bezodpływowych, ale brak jest większych zbiorników wodnych. W zlewni Bobrówki znajdują się cztery sztuczne stawy o łącznej powierzchni ok. 7,09 ha.

Badania stanu wód powierzchniowych wykonywane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Na stan jakości wód powierzchniowych wpływ mają głównie:

- spływy powierzchniowe z pól i terenów zurbanizowanych,
- zrzuty ścieków bytowych (również oczyszczonych),
- zrzuty wód deszczowych i roztopowych z sieci kanalizacji burzowej,
- zrzuty wód ze stawów hodowlanych,
- ładunki zanieczyszczeń przyniesione przez rzeki spoza terenu miasta.

Badania stanu jakości wód płynących w latach 1992-2003 wskazywały, że wody nie odpowiadały żadnej z klas czystości wody. W ostatnich latach wystąpiła znacząca poprawa stanu jakości wód rzecznych na terenie Cieszyna. W 2009 r. zarówno Puńcówkę, jak i Bobrówkę zaklasyfikowano do II klasy jakości wód. Ostatnie dane dotyczące stanu jakości wód rzecznych na terenie miasta pochodzą z 2010 roku, obie rzeki ponownie zaklasyfikowano do II klasy jakości. Wody Puńcówki i Bobrówki miały odczyn alkaliczny, były dobrze natlenione, zawierały stosunkowo mało materii organicznej. Również zawartości azotu i fosforu w wodzie były niskie.

Stan jakości wód powierzchniowych na terenie Cieszyna w 2010 roku

Lp	Parametr	Jedn.	NN	Puńcówka – ujście do Olzy			Bobrówka – ujście do Olzy		
				min.	max.	śr.	min.	max.	śr.
1	Temp. wody	°C	12	0,4	18,3	8,4	0,3	18,7	8,275
2	Zawiesina og.	mg/l	12	2	24	9,083	2	41	13,33
3	Odczyn	-	12	7,9	8,3	8,092	8	8,3	8,158
4	Tlen rozp.	mg O ₂ /l	12	8,5	13,2	11,25	7,6	12,8	10,62
5	BZT ₅	mg O ₂ /l	12	1	3,3	2,25	2,2	5,4	3,942
6	Ogólny węgiel org.	mg C/l	12	0,69	4,24	2,806	1,09	5,01	3,736
7	Azot amonowy	mg N/l	12	0,05	0,18	0,08333	0,05	1,86	0,7583

8	Azot Kjeldahla	mg N/l	12	0,28	0,86	0,5133	0,66	2,9	1,443
9	Azot azotanowy	mg N/l	12	1,38	2,94	2,043	2,07	3,48	2,546
10	Azot azotynowy	mg N/l	12	0,009	0,056	0,02867	0,021	0,175	0,05892
11	Azot ogólny	mg N/l	12	1,69	3,64	2,585	3,12	5,41	4,048
12	Fosfor ogólny	mg P/l	12	0,015	0,18	0,08042	0,08	0,43	0,1758
13	Przew. Elektrol.	□S/cm	12	393	605	541,3	548	1276	734,9
14	Subst. Rozp. og.	mg/l	12	242	396	355,7	212	762	443,8
15	Twardość ogólna	mg CaCO ₃ /l	12	153	310	255,8	218	370	305,7
16	Siarczany	mg SO ₄ /l	12	40	58	45,75	33	52	45
17	Chlorki	mg Cl/l	12	10	39	17,83	23	215	57,67
18	Arsen	mg As/l	4	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005
19	Bar	mg Ba/l	4	0,037	0,043	0,04025	0,035	0,039	0,03775
20	Bor	mg B/l	4	0,04	0,08	0,05	0,04	0,04	0,04
21	Chrom 6+	mg Cr/l	4	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015
22	Chrom ogólny	mg Cr/l	4	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015
23	Cynk	mg Zn/l	4	0,031	0,031	0,01475	0,005	0,014	0,00875
24	Glin	mg Al/l	4	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025
25	Miedź	mg Cu/l	4	0,005	0,005	0,003125	0,0025	0,011	0,06375
26	Fenole lotne	mg/l	4	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005	0,005	0,001625
27	Oleje mineralne	mg/l	4	0,013	0,013	0,013	0,013	0,013	0,013

Źródło: WIOS Katowice

W 2009 roku wody rzeki Olzy zostały zakwalifikowane do II klasy jakości pod kątem oceny wskaźników fizykochemicznych.

Stan jakości wód Olzy powyżej ujścia Stonawki w 2009 r.

Lp.	Parametr	Jednostka	NN	Olza powyżej Stonawki		
				min.	max.	śr.
1	Temp. Wody	°C	12	0,1	21,4	10,54
2	Zawiesina og.	mg/l	12	2	63	9,333
3	Odczyn	-	12	7,7	8,3	8,092
4	Tlen rozp.	mg O ₂ /l	12	8,2	13,3	10,81
5	BZT ₅	mg O ₂ /l	12	1,5	3,9	2,292
6	ChZT-Mn	mg O ₂ /l	12	2,2	5,9	3,267
7	Ogólny węgiel org.	mg C/l	12	1,7	4,15	2,772
8	Azot amonowy	mg N/l	12	0,05	0,34	0,1033
9	Azot Kjeldahla	mg N/l	12	0,32	0,82	0,5433
10	Azot azotanowy	mg N/l	12	1,19	3,44	1,926
11	Azot azotynowy	mg N/l	12	0,03	0,243	0,09233
12	Azot ogólny	mg N/l	12	1,6	4,3	2,498
13	Fosfor ogólny	mg P/l	12	0,06	0,2	0,1150
14	Przew. Eletrol.	□S/cm	12	175	771	524,3

15	Subst. Rozp. og.	mg/l	12	121	472	
16	Twardość ogólna	mg CaCO ₃ /l	12	62	214	165,0
17	Siarczany	mg SO ₄ /l	12	24	103	67,08
18	Chlorki	mg Cl/l	12	9	74	43,08
19	Wapno	Ca/l	12	18,7	65,5	51,5
20	Magnez	mg Mg/l	12	2,9	12	8,417
21	Arsen	mg As/l	4	0,005	0,005	0,005
22	Bar	mg Ba/l	4	0,027	0,054	0,0415
23	Bor	mg B/l	4	0,04	0,154	0,0685
24	Chrom 6+	mg Cr/l	4	0,0015	0,0015	0,0015
25	Chrom ogólny	mg Cr/l	4	0,0015	0,0015	0,0015
26	Cynk	mg Zn/l	4	0,005	0,157	0,04675
27	Glin	mg Al/l	4	0,025	0,086	0,04025
28	Miedź	mg Cu/l	4	0,0025	0,007	0,003625
29	Cyjanki niezw.	Mg CN/l	4	0,003	0,003	0,003
30	Fenole lotne	mg/l	4	0,0005	0,003	0,001
31	Oleje mineralne	mg/l	4	0,013	0,013	0,013

Źródło: WIOS Katowice

Stan jakości wód Olzy w 2009 roku

Kod, nazwa jednolitej części wód powierzchniowych	Rzeka, km, nazwa punktu, kod punktu	Ilość ocenianych wskaźników	Ilość wskaźników w klasach			
			I	II	III	IV
PLRW60001411453, Olza od Ropiczanki do granicy	Olza, km 21,5 powyżej Stonawki PL02S1301_1129	10	4	6	-	-

Źródło: WIOS Katowice

Wody podziemne.

Na terenie Cieszyna wody¹ podziemne występują w obrębie utworów szczelinowych i szczelinowo-porowych (w utworach kredy i paleogenu). Warstwy wodonośne tworzą piaskowce i łupki. Wydajność potencjalna studni ujmujących wodę z piaskowców może osiągać 5 m³/h, a wydajność studni ujmujących wodę z utworów z przewagą łupków przeważnie nie przekracza 2 m³/h.

W granicach Cieszyna znajdują się cztery obszary występowania głównych użytkowych poziomów wodonośnych. Pierwszy z nich rozciąga się wzdłuż rzeki Olzy, kolejny w części północnej, następne w rejonie Gułdowy (na wschodzie) oraz na krańcu południowym gminy. Biorąc pod uwagę ustrój wód podziemnych omawiany teren położony jest na obszarze występowania ustroju kontynentalnego, na podobszarze, w którym poza kulminacją wiosenną możliwa jest drugorzędna kulminacja zwierciadła latem.

Zwierciadło wód podziemnych zalega na głębokości od kilku do kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu.

Kolejny poziom wodonośny o drugorzędnym znaczeniu użytkowym występuje w obrębie czwartorzędowych utworów porowych osadów dolin rzecznych. W dolinach rzecznych zwierciadło wód podziemnych występuje na głębokości 1-2 m, wydajności potencjalne studni zafiltrowanych w obrębie tego poziomu użytkowego wahają się od kilkunastu do kilkudziesięciu m³/h.

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

W granicach miasta Cieszyna nie ma zlokalizowanych punktów kontrolno-pomiarowych państwowego monitoringu środowiska.

Jakość wód podziemnych dla terenu Cieszyna została rozpoznana¹ na podstawie mapy hydrogeologicznej Polski 1 : 50 000 – arkusz Cieszyn (1010). Stwierdzono, że na przeważającym terenie występują wody charakteryzujące się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz słabymi zmianami antropogenicznymi. Podstawowe parametry analiz, takie jak mineralizacja ogólna, zawartość jonów Cl, NO₃, SO₄, Fe mieściły się na ogół w przedziale wartości normatywnych przewidzianych dla wód wykorzystywanych do picia i na cele socjalno-bytowe. Odnotowano podwyższone stężenia azotanów, głównie w granicach gęstej zabudowy, przy braku kanalizacji. Wykonywane dotychczas badania nie wykazywały trwałego skażenia tymi związkami na większym obszarze.

3.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Według podziału dziesiętnego regionalizacji fizyczno - geograficznej Polski na tle podziału Europy (J. Kondracki, 1978) miasto Cieszyn położone jest w obrębie megaregionu Region Karpacki, prowincja Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51):

- część północna gminy:
  - podprowincja Północne Podkarpacie (512);
  - makroregion Kotlina Oświęcimska (512.2), Kotlina Ostrawska (512.1);
  - mezoregion Dolina Górnej Wisły (512.22), Wysoczyzna Kończycka;
- część środkowa i południowa gminy:
  - podprowincja Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513);
  - makroregion Pogórze Zachodniobeskidzkie (513.3);
  - mezoregion Pogórze Śląskie (513.32).

Linia nasunięcia karpackiego jest granicą między dwoma podprowincjami: Północne Podkarpacie i Zewnętrzne Karpaty Zachodnie.

Klimat

Klimat Cieszyna charakteryzuje się znaczną zmiennością, największy wpływ na kształtowanie warunków pogodowych tego obszaru wywierają masy powietrza z nad Atlantyku, dominują wiatry zachodnie. Roczny rozkład opadów wykazuje dość dużą zmienność, najwyższe średnie miesięczne sumy opadów notuje się w czerwcu (128 mm) i lipcu (129 mm), a najniższe w lutym (43 mm) i styczniu (44 mm).

Główne cechy klimatu Cieszyna:

- roczna suma opadów: 800 mm;
- średnia roczna temperatura: 8 °C;
- średnie roczne usłonecznienie rzeczywiste: 1800 h/rok;
- średnie roczne zachmurzenie: 70 %;
- średnia roczna prędkość wiatru: 2 m/s;
- średnia roczna wilgotność powietrza: <78 %;
- przeciętna długość okresu bezprzymrozkowego: 170 dni;
- dni z pokrywą śnieżną: 65;
- średnia temperatura stycznia: 2 °C;
- dni z przymrozkiem: 85;
- dni z opadem >0,1 mm: 165;
- długość okresu wegetacyjnego 225 dni;
- maksymalna głębokość przemarzania gruntu wynosi ok. 1 m.

W części północno-wschodniej i południowo-zachodniej miasta występuje topoklimat form wypukłych, charakterystyczny dla otwartych obszarów wysoczyznowych, na których nie ma warunków do tworzenia się zimnego powietrza w nocy. Tereny te charakteryzują się dobrym

¹ „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

przewietrzaniem oraz niewielkim stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków pochodzenia radiacyjnego lub radiacyjno-adwekcyjnego.

Przy zachodniej granicy miasta w dolinie rzeki Olzy oraz w dolinach jej dopływów występują topoklimaty form wklęsłych z częstymi inwersjami temperatury powietrza. Obszary te są w największym stopniu narażone na niebezpieczeństwo przymrozków pochodzenia lokalnego oraz mgły.

W środkowej części miasta Cieszyn, gdzie występuje najwyższy stopień nasycenia zabudową mamy do czynienia z topoklimatem obszarów silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych.

Budowa geologiczna

W obrębie Cieszyna znajdują się dwa regiony geologiczne: zapadlisko przedkarpackie obejmujące północną część miasta i fliszowe Karpaty zewnętrzne obejmujące część południową i środkową miasta.

Zapadlisko przedkarpackie wypełnione jest utworami neogeńskimi. Są to iłowce i mułowce z wkładkami piasków, lokalnie gruboziarnistych. Utwory te zaliczono do warstw skawińskich. Zachodnie Karpaty zewnętrzne (fliszowe) zbudowane są z osadów górno jurajskich, kredowych i paleogeńskich. Można tu wyróżnić serię ślaska, którą tworzą seria piaskowcowo-łupkowe, w których stosunek łupków do piaskowców jest zmienny. Największy udział mają wapienie cieszyńskie i łupki cieszyńskie z wkładkami wapieni. Skały są spękane, zuskokowane i często sfałdowane, co w dużej mierze komplikuje przepływ i gromadzenie się wód podziemnych.

Utwory fliszowe, których miąższość wynosi na ogół 1-3 m, pokryte są czwartorzędowymi glinami zwietrzelinowymi zawierającymi okruchy piaskowców. Ponadto lokalnie na utworach fliszowych oraz powszechnie na przedgórzu występują lessy. Są one porowate, lekkie i bezwarstwowe. Pod tymi utworami, głównie na przedgórzu, występują warstwy żwirowopiaszczyste mające zasadnicze znaczenie dla zasobności w wody podziemne.

Doliny cieków wypełnione są czwartorzędowymi utworami aluwialnymi. Są to otoczaki i żwiry z domieszką piasków, w stropowej części zaglinione, o miąższości dochodzącej do 5 m, rzadko do 10 m. Fragment doliny Olzy zbudowany jest z utworów aluwialnych i został wydzielony jako rejon występowania głównego, czwartorzędowego, użytkowego poziomu wodonośnego.

Geomorfologia

Pogórze Cieszyńskie położone jest w zachodniej, peryferyjnej części Pogórza Śląskiego wchodzącego w skład makroregionu Pogórze Zachodniobeskidzkie. Region ciągnie się pasem o szerokości od 5 do 15 km między rzekami Olzą i Białą. Powierzchnia terenu ma charakter wyżyny opadającej w kierunku północnym, o deniwelacjach dochodzących do 200 m. Od południa granicę regionu stanowi próg Beskidu Śląskiego, o wysokości względnej dochodzącej do 400 m. Doliny rzeczne dzielą Pogórze Śląskie na mniejsze jednostki fizyczno-geograficzne: Dział Cieszyński i Kotlinę Ustronia. Cieszyn zlokalizowany jest w niższej części Działu Cieszyńskiego.

Współcześnie rzeźba terenu gminy Cieszyn modelowana jest przez procesy degradacyjne o silnym natężeniu (część centralna i południowa gminy) oraz przez procesy o równowadze degradacji i akrecji o bardzo słabym natężeniu (część północna). Są to między innymi procesy grawitacyjne i eoliczne, ługowanie oraz splukiwanie.

Rzeźbę terenu tworzą tu niskie garby o wysokości 330-360 m n.p.m. Geomorfologia obszaru gminy jest bardzo zróżnicowana, charakteryzuje się rzeźbą o charakterze wyżynno-pagórkowatym. W krajobrazie dominują płaskie wzgórza o łagodnych stokach i niewielkiej wysokości względnej. Gliny pokrywające wzgórza są pocięte licznymi parowami. Rzędy pagórków na terenie Cieszyna ciągną się wąskimi pasami od wschodu ku zachodowi, poprzecinane są mocno rozgałęzionymi i głębokimi dolinami rzek i potoków. Większość cieków wodnych ma doliny V-kształtne, jedynie dolina Olzy i dolne odcinki Bobrówki i Puńcówki charakteryzują się płaskim dnem.

W centralnej części gminy znajduje się ułożona równoleżnikowo dolina Bobrówki, otoczona od strony północnej, wschodniej i południowej wzniesieniami. Najwyższe wzniesienia znajdują się w północnej części gminy. Większość obszaru gminy zajmują stoki o zróżnicowanym nachyleniu i ekspozycji. Najniżej położony obszar stanowi dolina Olzy. Jest ona podzielona na dwa poziomy terasowe. Dno doliny ma szerokość dochodzącą do 700 m, wcięcie doliny waha się od 35 do 45 m. W południowej części gminy dolina charakteryzuje się stromymi skarpami o wysokości 20-25 m. Na wysokości śródmieścia zbocze doliny jest łagodnie nachylone. Od Góry Zamkowej nachylenie skarp ponownie rośnie.

Obszar gminy jest rozcięty na część południową i północną przez równoleżnikowo położoną dolinę Bobrówki o szerokości 180-220 m. Dolina Bobrówki stanowi cenny krajobrazowo obszar, rzeka tworzy niewielkie meandry.

Obszar gminy cechuje się dużym zróżnicowaniem wysokościowym, najwyższe wzniesienia zlokalizowane są w rejonie ul. Przepilińskiego i Pszennej oraz na granicy z gminą Hażlach.

Szata roślinna

Rejon Pogórza Cieszyńskiego ze względu na żyzne gleby i stosunkowo nieduże wzniesienia bardzo szybko zaczął być użytkowany rolniczo, a szata roślinna została całkowicie przekształcona. Zbiorowiska roślinne zbliżone do naturalnych zachowały się w kilku zaledwie miejscach w okolicach miasta. W lasach Pogórza Cieszyńskiego zidentyfikowano takie zespoły roślinności jak: grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*, żyzną buczynę karpacką *Dentario glandulosae-Fagetum*, łąg jesionowo-olszowy *Circaeo-Alnetum*, łąg wiązowo-jesionowo *Ficario-Ulmetum campestris*. Charakterystyczne jest występowanie w tych zbiorowiskach gatunków roślin, które na Pogórzu Cieszyńskim mają swoją północną granicę występowania.

Poprzez Bramę Morawską na teren Cieszyna migrowały gatunki ciepłolubne takie jak: kotewka orzech wodny *Trapa natans*, marsylia czterolistna *Marsilea quadrifolia*, obrazki plamiste *Arum maculatum*, cieszyńianka wiosenna *Hacquetia epipactis*, storczyk błądy *Orchis pallens*. Charakterystycznym elementem roślinności Pogórza Cieszyńskiego są termofilne zarośla, murawy kserotermiczne i podgórskie łąki kośne *Gladiolo-Agrostietum*.

Roślinność potencjalna

Naturalną roślinnością potencjalną terenu gminy Cieszyn są zbiorowiska leśne. W granicach gminy opisywane są następujące zespoły roślinności potencjalnej:

- łągi jesionowo-wiązowe *Ficario-Ulmetum minoris* – las łągowy jesionowo-wiązowy występuje na bardzo żyznych siedliskach, nad ciekami wodnymi. Zespół jest zróżnicowany na dwie postaci siedliskowe: typową dla dużych dolin rzecznych oraz występującą na czarnych ziemiach poza dolinami rzecznych. Gatunkami charakterystycznymi związku są: wiąz polny, ziarnopłon wiosenny, wiśnia ptasia, czartawa pospolita. Łąg jesionowo-wiązowy w typowej postaci cechuje się złożoną strukturą i i znacznym zwarcie. Drzewostan jest tworzony głównie przez wiąz pospolity i jesion wyniosły. Mniejszy udział mają: dąb szypułkowy, wiąz górski, wiąz szypułkowy, grab, lipa drobnolistna, klon zwyczajny, klon polny i jabłoń. W warstwie krzewów dominuje podrost gatunków tworzących główne piętro oraz czeremcha, bez czarna, trzmielina zwyczajna, dereń świda i porzeczka czerwona. Zbiorowisko występuje w dolinach rzecznych, na podłożu o dużym udziale frakcji ilastych, w strefie epizodycznych zalewów. Na terenie gminy ten zespół roślinny spotkać można w dolinie Olzy;
- Podgórskie łągi jesionowe *Carici remotae-Fraxinetum*, - gatunki charakterystyczne dla tego zespołu to: jesion wyniosły, gajowiec żółty, czyściec leśny, turzyca leśna, leszczyna pospolita, podagrycznik pospolity. W drzewostanie dominuje jesion z domieszką olszy czarnej i olszy szarej. Ponadto jako domieszki występują: buk, klon pospolity, klon polny i wiąz górski. Warstwę krzewów tworzą gatunki z drzewostanu głównego z dodatkiem leszczyny i trzmieliny. Runo jest bogate w gatunki roślin zielnych. Występowanie zespołu jest uwarunkowane przez rzeźbę terenu, wilgotność i glebę. Zespół jest związany z dolinami niewielkich cieków wodnych, gdzie tworzą się gleby typu mad rzecznych.

- Płaty łągów jesionowych występują często na obszarach źródliskowych. Na terenie gminy Cieszyn siedlisko łągów jesionowych występuje w dolinach Puńcówki i Bobrówki;
- Grądy subkontynentalne *Tilio carpinetum* - w składzie florystycznym tego zespołu występują: klon pospolity, zawilec gajowy, podagrycznik pospolity, leszczyna pospolita, trzmielina brodawkowata, jesion wyniosły, przylaszczka pospolita, zawilec żółty, przytulia wonna, gajowiec żółty, lilia złotogłów, czyściec leśny, lipa drobnolistna, wiśnia ptasia i wiele innych. Warstwa drzew w grądach cechuje się bogatą strukturą, występują 3-4 podwarstwy. W południowej Polsce najwyższą warstwę drzew tworzy buk z jodłą. W niższej warstwie spotkać można m.in. graba z domieszkami lipy, jesionu, klonu zwyczajnego, wiśni ptasiej, wiązy i olszę czarną. W najniższej warstwie spotyka się podrost drzew z warstw wyższych, a także jabłoń, leszczynę i wierzbę iwę. Warstwa krzewów tworzona jest przez leszczynę, graba, lipę, kruszynę, trzmielinę, jabłoń, jarzębinę i czeremchę.
  - Żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* – żyzny las bukowy, tworzący dolnoreglowe piętro w Karpatach, występujący także w piętrze pogórza oraz na obszarach wyżyn. W zespole spotkać można liczne gatunki z klasy *Quercus-Fagetea*: przytulia wonna, zawilec gajowy, gajowiec żółty, szczyt trwały, kopytnik pospolity, przylaszczka pospolita. W drzewostanie dominują buk z jodłą z domieszką świerka w górach oraz jawora na siedliskach o większej wilgotności. Warstwa krzewów jest słabo rozwinięta występują niej jarzębina i podrost gatunków tworzących górne piętro drzewostanu. Zespół preferuje siedliska stosunkowo chłodne i wilgotne.

Na terenie miasta Cieszyna można zaobserwować piętrowy układ roślinności potencjalnej. Na wysoczyznach dominuje siedlisko żyznej buczyny karpackiej, stoki wniesień i dolin rzecznych zajmują siedliska grądowe, a dna dolin pokrywają siedliska lasów łągowych.

Roślinność rzeczywista

Na skutek użytkowania rębnych lasów pierwotne zbiorowiska leśne na terenie Cieszyna zostały znacznie przekształcone, obecnie na terenie gminy występują jedynie zbiorowiska półnaturalne, synantropijne i małe płaty zbiorowisk naturalnych. Większe kompleksy leśne położone są na wschodnim (las Strzeblin, las Bielowiec) i północnym krańcu gminy (las Szczypie, rezerwat „Kopce”). Pozostałe obszary leśne mają charakter rozproszonych i często izolowanych płatów. Obszary leśne na terenie gminy są przeważnie zlokalizowane wzdłuż koryt cieków wodnych, na stromych zboczach dolin, oraz na podmokłych i zalewanych dnach dolin cieków wodnych. Ze względu na swoją lokalizację kompleksy leśne mają przeważnie wydłużony kształt, co ułatwia wnikanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie do zbiorowisk leśnych. Dokładne dane dotyczące zbiorowisk roślinnych na terenie gminy Cieszyn zostały opracowane jedynie dla obszarów objętych ochroną prawną.

Priorytetem na terenie gminy Cieszyn powinno być zachowanie zbiorowisk lasu brzoście jesionowego *Hacquetio-Fraxinetum excelsioris*, który na terenie Polski występuje jedynie w Cieszynie i Skoczowie.

Istotne znaczenie dla bioróżnorodności obszaru gminy mają tereny o charakterze użytków zielonych, łąk i muraw występujące w północnej i wschodniej części gminy. Najcenniejsze fragmenty tych siedlisk objęte są ochroną w ramach Użytku Ekologicznego „Łąki na Kopcach”.

Na terenach zabudowanych przeważają zbiorowiska segetalne i ruderalne.

Fauna

Informacje na temat fauny gminy Cieszyn są fragmentaryczne, brak jest szczegółowej inwentaryzacji tego elementu środowiska przyrodniczego. Jednocześnie położenie Cieszyna przy ważnych korytarzach ekologicznych może wskazywać na przynajmniej okresowe bytowanie wielu gatunków zwierząt na terenie gminy i potencjalnie dużą różnorodność fauny. Ze ssaków na terenie gminy stwierdzono występowanie: sarny *Capreolus capreolus*, zająca szaraka *Lepus capensis*, borsuka *Meles meles*, wiewiórki *Sciurus vulgaris*, jeża wschodniego *Erinaceus concolor*, kreta *Talpa europaea*, ryjówki aksamitnej *Sorex araneus*, dzika Sus

scrofa. Na terenie gminy występuje kilka gatunków nietoperzy: nocek Brandta *Myotis brandtii*, nocek rudy *Myotis daubetonii*, karlik większy *Pipistrellus nathusii*, nocek wąsatek *Myotis mystacinus*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*.

Stwierdzono również występowanie 9 gatunków płazów: salamandry plamistej, rzekotki drzewnej, traszki zwyczajnej, traszki grzebieniastej, kumaka górskiego, ropuchy szarej, ropuchy zielonej, żaby trawnej i żaby jeziorkowej. W Cieszynie spotkać można także 5 gatunków gadów: jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworódkę, padalca zwyczajnego, zaskrońca zwyczajnego i żmiję zygzakowatą.

Rzeka Olza na odcinku przebiegającym przez gminę Cieszyn zaliczana jest do krainy lipienia, stwierdzono występowanie w rzece 21 gatunków ryb i minogów m.in.: minoga strumieniowego, pstrąga potokowego, strzebli potokowej, klenia, jelca, płoci, brzany, świnki, kiełbia krótkowąsego, głowacza przegopłetwego.

Uwarunkowania siedliskowe gminy wpływają na bogaty skład awifauny. Na terenie Cieszyna odnotowano występowanie 122 gatunków ptaków, z czego 97 uznano za lęgowe. Do najczęściej spotykanych zaliczają się: drozd śpiewak, szpak, kapturka, pierwiosnek, kos, modraszka, bogatka i dzwonec.

Lokalizacja Cieszyna w rejonie Bramy Morawskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie ważnych korytarzy ekologicznych przejawia się wpływem na skład fauny gminy. Pojawiają się gatunki obce, migrujące z południa Europy. Do gatunków obcych spotykanych na terenie gminy zaliczają się m.in. szrotówek kasztanowcowiaczek, pomrowiec budapesztaoski, rak przegowany, czebaczek amurski, karaś srebrzysty, piżmak, sierpówka.

Wzajemne powiązania elementów przyrodniczych

Powiązania przyrodnicze w obrębie terenu oraz pomiędzy nim, a obszarami sąsiednimi zapewniają korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne umożliwiają zapewnienie przepływu materii i energii, służą przemieszczaniu się gatunków w obrębie całego obszaru, redukują stopień izolacji wyodrębnionych elementów przyrodniczych i krajobrazowych. Na terenie Cieszyna powiązania lokalne realizowane są poprzez obszary leśne, tereny otwarte pól i łąk, wyspy leśne oraz doliny cieków wodnych i rowy melioracyjne.

Najważniejszą rolę w strukturze przyrodniczej gminy stanowi rzeka Bobrówka wraz z jej dopływami. Sieć hydrograficzna stanowi podstawę systemu przyrodniczego gminy, łącząc obszary cenne przyrodniczo.

Bobrówka wpływa na teren gminy od wschodu i ma w większej części przebieg równoleżnikowy, natomiast jej dopływy mają przeważnie przebieg południkowy. Cieki wodne tworzą dzięki temu czytelną siatkę lokalnych korytarzy ekologicznych z doliną Bobrówki jako elementem centralnym. Większość dolin cieków wodnych na terenie gminy ma doliny V-kształtne, o stromych skarpach i wąskich dnach. Doliny U-kształtne występują jedynie w przyujściowych odcinkach dolin. Takie ukształtowanie terenu w obrębie dolin rzecznych, a także występujące na obszarze dolin gleby organogeniczne sprawiają, że są to obszary o bardzo niekorzystnych warunkach dla rozwoju zabudowy, a nawet dla użytkowania rolnego. Naturalne cechy dolin rzecznych spowodowały, że wzdłuż cieków wodnych zachowały się zadrzewienia i zakrzewienia stanowiące najlepsze naturalne łączniki pomiędzy poszczególnymi obszarami leśnymi i łąkowymi.

Miasto przylega do rzeki Olzy, która stanowi ważny korytarz ekologiczny, spinający ze sobą tereny leśne położone w południowej części miasta z terenami położonymi na północy gminy. Zachowanie korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków wodnych, zapewni łączność pomiędzy kompleksami leśnymi oraz obszarami łąkowymi na terenie gminy i przyczyni się do zwiększenia ich odporności na degradację.

Zagrożeniem dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych są tzw. bariery ekologiczne, czyli struktury antropogeniczne oddzielające i przecinające poszczególne jednostki przestrzenne krajobrazu. Najistotniejszymi barierami ekologicznymi na terenie miasta są drogi kołowe, a zwłaszcza droga ekspresowa S1, napowietrzne linie energetyczne, linia kolejowa oraz

obszary zabudowane. Bariery te przyczyniają się do niekorzystnej dla środowiska fragmentacji przestrzeni przyrodniczej.

Stan ochrony środowiska

Stan ochrony środowiska przyrodniczego na terenie Cieszyna ocenia się, jako dobry. Wszystkie najcenniejsze przyrodniczo obszary na terenie miasta są objęte ochroną prawną w formie rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz obszaru chronionego krajobrazu. Przestrzeganie zakazów i nakazów określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody powinno zapewnić utrzymanie obszarów cennych przyrodniczo co najmniej na obecnym stanie zachowania.

Obszary chronione na terenie Cieszyna

Ogółem obszary chronione [ha]	Rezerваты przyrody [ha]	Obszary chronionego krajobrazu [ha]	Użytki ekologiczne [ha]	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe [ha]	Stanowiska dokumentacyjne [ha]
878,3	26,6	830,8	16,3	4,5	0,1

Poza obszarami chronionymi, cenne przyrodniczo obszary stanowią doliny rzeczne. Są to obszary o dużej wartości ze względu na bogactwo przyrody ożywionej oraz ze względu na pełnione przez nie funkcje krajobrazotwórcze. Większość tego typu obszarów na terenie gminy nie jest objęta ochroną prawną w ramach istniejących form ochrony przyrody. Ze względu na swoje naturalne cechy, takie jak możliwość występowania podtopień i niekorzystne ukształtowanie powierzchni tereny te nie są zagrożone rozwojem zabudowy. Doliny rzeczne są jednak narażone na fragmentację poprzez rozwój sieci drogowej. Ocenia się, że dla zachowania dolin rzecznych część z nich należałoby objąć ochroną w formie użytków ekologicznych.

Cenne przyrodniczo obszary stanowią także użytki zielone, takie jak łąki i pastwiska. Na terenie gminy Cieszyn tego typu siedliska objęte są ochroną prawną w granicach użytku ekologicznego „Łąki na Kopcach” oraz w granicach obszaru chronionego krajobrazu. W stanie obecnym siedliska te są dobrze zachowane, jednak wraz z rozwojem miasta ich powierzchnia prawdopodobnie będzie się zmniejszała.

Wnioski:

- Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu w Cieszynie jest w dużym stopniu zgodny z uwarunkowaniami wynikającymi ze specyficznych cech środowiska gminy.
- Obszary zabudowane są zlokalizowane na terenach względnie płaskich, o możliwie najniższych spadkach, często na wierzchołkach wzniesień i lokalnych przełęczach.
- Tereny dolin rzecznych (południowy odcinek Olzy, Młynówka, Glinik, Krasna, Bielowiec, Boguniówka, Sarkandrowiec, górny odcinek Sarkandera, Piotrówka, Kalembianka) zlokalizowane poza ścisłym centrum miasta są użytkowane jako łąki, pastwiska oraz lasy.
- Zabudowa mieszkalna położona w dolinach rzek Olza, Puocówka, Bobrówka może być narażona na niekorzystne warunki klimatyczne, związane z gromadzeniem się zanieczyszczeń, wpływem zimnego powietrza i znaczną wilgotnością powietrza. Warunku te mają niekorzystny wpływ na zdrowie mieszkańców.
- Ludność mieszkająca w pobliżu trasy ekspresowej S-1 oraz drogi wojewódzkiej 937 jest narażona na podwyższone stężenia zanieczyszczeń powietrza oraz niekorzystny klimat akustyczny powodowany ruchem samochodowym.
- Największe konflikty pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi i sposobem użytkowania terenu występują:
  - w obrębie obszarów narażonych na występowanie wezbrań (dolina Olzy),
  - w obrębie obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk,

- funkcjonowanie toru motokrosowego w rejonie rezerwatu przyrody „Kopce” oraz użytku ekologicznego „Łąki na Kopcach”.

Władze Gminy powinny rozważyć przyszłość i sytuację prawną tego terenu-wyduje się, że w tej sytuacji zagospodarowanie terenu powinno zmierzać w kierunku terenów US (sportowych). Oczywistym wydaje się sprzeczność pomiędzy istniejącym zagospodarowaniem terenu US a formami ochrony przyrody, (rezerwat przyrody w bezpośrednim sąsiedztwie toru motokrosu oraz użytk ekologiczny na obszarze funkcjonującego motokrosu). W tej sytuacji koniecznym staje się wycofanie z określonych form ochrony przyrody i podjęcie w tej sprawie stosownej uchwały przez Radę Miejską Cieszyna.

- Niedopasowanie sposobu zagospodarowania terenu do jego naturalnych cech może w przyszłości powodować duże straty materialne, zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, a także może przyczyniać się do pogorszenia jakości i degradacji środowiska przyrodniczego.
- Gleby najwyższych klas bonitacyjnych są wykorzystywane zgodnie z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Przekształcanie gruntów użytkowanych rolniczo w tereny zabudowane następuje w pierwszej kolejności na glebach o najniższych właściwościach. Należy w maksymalnym stopniu ograniczyć przeznaczanie gruntów najwyższych (II i III klasy bonitacyjnej) klas na cele nierolnicze.
- Najcenniejsze przyrodniczo obszary gminy Cieszyn, do których zaliczają się lasy, zadrzewienia i obszary dolin rzecznych nie są zabudowywane, co wynika z panujących na tych obszarach niekorzystnych dla zabudowy warunków. W przyszłości te tereny powinny pozostać niezabudowane.
- Niezgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi zagospodarowanie terenu występuje miejscami na obszarach osuwiskowych oraz terenach potencjalnie zagrożonych powodzią.
- Tereny osuwiskowe są w większości zagospodarowane w sposób prawidłowy, nie jest na nich lokalizowana żadna zabudowa. Grunty te są zajęte na ogół przez lasy, użytki zielone, ogródki działkowe i grunty orne. Taki sposób zagospodarowania osuwisk minimalizuje ryzyko powstawania strat materialnych w przypadku uruchomienia osuwisk. W obrębie miasta występuje także kilka obszarów osuwiskowych, na których zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa.
- Pomimo wzrostu powierzchni lasów, lesistość Cieszyna (6,5 %) jest znacznie poniżej średniej dla całego kraju, lesistości województwa śląskiego wynoszącej 31,8 % oraz lesistości powiatu cieszyńskiego wynoszącej 38,1 %. Wskazane jest dalsze powiększanie powierzchni lasów na terenie Cieszyna, aż do osiągnięcia 15%, ze względu na pozytywny wpływ lasów na warunki życia ludności, funkcję glebo i wodochronną.
- Rozwój miast poprzez wzrost powierzchni zabudowanych, w postaci osiedli domów jednorodzinnych na przedmieściach większych miast jest obserwowany obecnie we wszystkich krajach rozwiniętych. Zjawisko to skutkuje zwiększonym oddziaływaniem na środowisko. Występuje konieczność budowy nowych dróg dojazdowych, rozległych systemów infrastruktury komunalnej, zwiększa się ilość i długość podróży do miejsc pracy i edukacji. Wynikiem tej sytuacji jest zwiększona emisja zanieczyszczeń do atmosfery, hydrosfery oraz systematyczny ubytek powierzchni biologicznie czynnych.
- Środowisko Cieszyna jest w bardzo dużym stopniu przekształcone wskutek oddziaływania czynników antropogenicznych, zwłaszcza dotyczy to zachodniej gęsto zabudowanej części miasta. Do najważniejszych czynników wpływających na stan środowiska na terenie miasta zalicza się:
  - urbanizację terenów rolniczych,
  - emisję zanieczyszczeń powietrza,
  - transgraniczny napływ zanieczyszczeń z terenu Republiki Czeskiej,
  - budowę nowych dróg tworzących kolejne bariery utrudniające migrację organizmów żywych,
  - przekształcenia stosunków wodnych na skutek prac hydrotechnicznych prowadzonych

na ciekach wodnych.

- Stan jakości powietrza atmosferycznego jest głównie determinowany tzw. niską emisją oraz napływem zanieczyszczeń z pobliskich aglomeracji przemysłowych. Miasto ma możliwość oddziaływania na poziom niskiej emisji poprzez rozwój centralnej sieci ciepłowniczej oraz propagowanie zastosowania w budynkach jednorodzinnych nowoczesnych, odnawialnych źródeł energii cieplnej.
- Na stan jakości wód powierzchniowych wpływ mają zrzuty oczyszczonych ścieków, nielegalne zrzuty ścieków komunalnych, a także spływy z pól i terenów zurbanizowanych. Możliwość ograniczenia dopływu ładunku zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych istnieje poprzez systematyczną rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej i podłączanie do tego systemu wszystkich nowych zabudowań.
- Należy ograniczać zabudowę na terasach zalewowych rzek oraz nie zezwalać na grodzenie cieków i zbiorników wodnych oraz wycinania i fragmentacji lasów łągowych występujących w dolinach.
- Rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien następować w sąsiedztwie zabudowań już istniejących, tak, aby nie dopuszczać do rozpraszania zabudowy oraz optymalnie wykorzystywać istniejącą infrastrukturę techniczną. Z zabudowy mieszkaniowej powinny zostać wyłączone tereny czynnych osuwisk, zagrożone zalaniem wodami powodziowymi, tereny sąsiadujące z uciążliwymi obiektami (droga szybkiego ruchu, linia kolejowa, linia energetyczna wysokiego napięcia) oraz tereny pełniące przede wszystkim funkcje przyrodnicze.
- Rozwój funkcji przemysłowej powinien następować głównie w sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych oraz w sąsiedztwie istniejących uciążliwych obiektów (np. droga szybkiego ruchu, linia energetyczna wysokiego napięcia itp.). Z zabudowy przemysłowej należy wykluczyć tereny zagrożone powodzią, tereny zagrożone osuwiskami oraz tereny pełniące przede wszystkim funkcje przyrodnicze.
- Tereny posiadające potencjał i walory rozwoju funkcji wypoczynkowej i rekreacyjnej są to przede wszystkim tereny charakteryzujące się stosunkowo dużą wartością przyrodniczą oraz dużym zróżnicowaniem krajobrazowym. Najatrakcyjniejsze są tereny o zróżnicowanej rzeźbie terenu, z gęstą siecią rzeczną, mozaiką przestrzenną lasów, łąk i pól.
- Rolnictwo powinno rozwijać się na glebach o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz terenach o płaskim ukształtowaniu terenu. Na obszarach występowania słabszej klasy bonitacyjnej gleb zalecane jest wprowadzanie zalesień. Z uwagi na występowanie dobrej jakości gleb korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa występują również na terasach zalewowych rzek, jednak mogą tu okresowo występować niekorzystne warunki atmosferyczne (częstsze przymrozki).
- Niewielka lesistość gminy Cieszyn wymaga podjęcia działań mających na celu zwiększenie areалу upraw leśnych. Jako tereny potencjalnie przydatne pod zalesienia wytypowano gleby o najniższych klasach bonitacyjnych, obszary o dużych spadkach terenu, obszary zagrożone występowaniem osuwisk.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Należy w maksymalnym stopniu chronić przed zabudową tereny dolin rzecznych.
2. Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa (ziemie II i III klasy bonitacyjnej) należy bezwzględnie chronić przed przeznaczaniem na cele inwestycyjne.
3. Dążyć należy do poprawy stanu jakości powietrza m. innymi poprzez rozwój centralnej sieci ciepłowniczej.
4. Pod zalesienia przeznaczyć należy gleby o najniższych klasach bonitacyjnych, obszary o dużych spadkach terenu, obszary występowania osuwisk.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Dziedzictwo kulturowe to ogół dorobku społeczeństwa w zakresie nauki, sztuki, architektury, oświaty, techniki, wytworzonego w trakcie jego historycznego rozwoju i przekazywanego z pokolenia na pokolenie. Składa się nań zasób rzeczy nieruchomości i ruchomych wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, mającymi znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju politycznego, społecznego i kulturalnego, dowodzenia prawd i upamiętniania wydarzeń historycznych, kulturowania poczucia piękna i wspólnoty cywilizacyjnej.

Dziedzictwo kulturowe stanowi dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, jak również dorobek naszych czasów. Najczęściej utożsamiane jest z architekturą i sztuką, jednak formy gospodarowania (np. sposoby uprawy roli), obyczaje towarzyskie, kulinaria i wiele innych przejawów życia i rozwoju społeczności stanowią również elementy dziedzictwa kulturowego.

Ze względu na szczególną wagę przypisywaną ochronie dziedzictwa kulturowego, uzyskała ona swoje umocowanie prawne, mające odzwierciedlenie również w regulacjach dotyczących opracowywania dokumentów z zakresu planowania przestrzennego.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w art. 10 stanowi, że w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w studium uwzględnia się w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- 2) innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- 3) parków kulturowych.

Do zabytków nieruchomości, zgodnie z art. 6 ustawy o ochronie zabytków, zalicza się w szczególności:

- krajobrazy kulturowe,
- układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane,
- dzieła architektury i budownictwa,
- dzieła budownictwa obronnego,
- obiekty techniki, a zwłaszcza kopalnie, huty, elektrownie i inne zakłady przemysłowe,
- cmentarze,
- parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni,
- miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

Do zabytków archeologicznych, zalicza się: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyska i kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Cieszyn jest jednym z historycznych ośrodków miejskich o genezie średniowiecznej i jedną z najstarszych polskich osad. Lokacja miasta nastąpiła około 1220 roku. Stało się stolicą Śląska Cieszyńskiego jako krainy geograficzno – historycznej i stolicą Księstwa Cieszyńskiego pozostającego pod władaniem najpierw dynastii Piastów, następnie – od wieku XVII - dynastii Habsburgów. Dynamiczny rozwój miasta dwukrotnie został gwałtownie zahamowany – w okresie wojny trzydziestoletniej w XVII wieku i w 1789 roku na skutek wielkiego pożaru, który strawił niemal całe miasto. Z początkiem XIX wieku następuje znaczący rozwój miasta jako ośrodka oświaty i kultury. Miasto pozostaje nadal ważnym ośrodkiem administracyjnym, natomiast z nastaniem epoki industrializacji następuje spadek jego znaczenia gospodarczego na rzecz szybciej rozwijającego się pod względem gospodarczym Bielska. Wiek dwudziesty wraz z końcem I wojny światowej przynosi formalny koniec Księstwa Cieszyńskiego i spory terytorialne pomiędzy Polską a Republiką Czechosłowacji, zakończone podziałem Cieszyna w 1920 r. na dwa odrębne

organizmy miejskie. Po tym podziale część historyczna miasta znalazła się w granicach administracyjnych Polski. Ta sytuacja oraz fakt stosunkowo małych zniszczeń w substancji materialnej miasta w czasie działań wojennych 1939 – 1945 powoduje iż zachowana została ogromna część dzieł architektury i budownictwa a także historyczny układ urbanistyczny miasta. Część tego dziedzictwa została objęta ochroną prawną poprzez wpisanie do rejestru zabytków. Jest to dziewięćdziesiąt dziewięć terenów i obiektów przedstawionych w poniższej tabeli oraz oznaczonych graficznie na Rysunku nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

Zabytki nieruchomości wpisane do rejestru zabytków		
Lp.	Nr rejestru	Określenie zabytku i adres
1	A- 317/10	układ urbanistyczny
2	A- 235/77	Kościół św. Marii Magdaleny pl. Dominikański
3	A- 236/77	Kościół św. Jerzego Liburnia 1
4	A- 237/77	Kościół Jezusowy pl. Kościelny 1
5	A- 238/77	Kościół św. Krzyża Szersznika 3
5	A- 239/77	Kościół Przenajśw. Trójcy Londzina
7	A- 240/77	Kościół Wniebowzięcia NMP Londzina 1
8	A- 241/77	Klasztor OO Bonifratrów Londzina 1
9	A- 110/76	Klasztor pojezuicki Szersznika 3
10	A-77/02	Klasztor Elżbietanek Katowicka 1
11	A- 242/77	Rotunda romańska
12	A- 243/77	wieża piastowska
13	A- 244/77	Zamek + góra zamkowa
14	A- 411/86	Cmentarz żydowski stary wraz z synagogą
15	A- 412/86	Cmentarz żydowski nowy wraz z ruinami bożnicy
16	A- 442/86	mur oporowy Przykopa
17	A- 443/86	Cmentarz ewangelicki Bielska
18	A- 446/86	Cmentarz komunalny Katowicka
19	A- 680/92	Góra zamkowa
20	R/378/53	Studnia Trzech Braci
21	A- 360/78	Akacyjowa 11 /Marklowice nr 38 dwór/
22	A- 258/77	Bielska 3
23	A- 417/87	Fredry 3
24	A- 418/87	Fredry 5
25	A- 419/86	Fredry 7
26	A- 420/86	Fredry 9
27	A- 421/86	Fredry 11
28	A- 533/87	Garncarska 8 - sąd oraz więzienie
29	A- 223/77	Głęboka 1
30	A- 224/77	Głęboka 8
31	A- 225/77	Głęboka 9/Sejmowa 2
32	A- 535/87	Głęboka 11
33	A- 536/87	Głęboka 15
34	A- 226/77	Głęboka 17
35	A- 227/77	Głęboka 19
36	A- 228/77	Głęboka 21
37	A- 229/77	Głęboka 23
38	A- 415/86	Głęboka 31
39	A- 230/77	Głęboka 37
40	A- 231/77	Głęboka 39
41	A- 232/77	Głęboka 41
42	A- 233/77	Głęboka 43
43	A- 234/77	Głęboka 48
44	A- 248/60	Górny Rynek 6 Boromeuszki
45	A- 210/77	Górny Rynek 7

46	A- 211/77	Górny Rynek 8	
47	A- 212/77	Górny Rynek 9	
48	A- 213/77	Górny Rynek 11	
49	A- 715/95	Kochanowskiego 7 / Szeroka 13	
50	A- 259/77	Kochanowskiego 14	
51	A- 537/87	3 Maja 10	
52	A- 208/77	Mennicza 12	
53	A- 207/77	Mennicza 22	
54	A- 206/77	Mennicza 46	Mennica
55	A- 541/87	Mennicza 52	
56	A- 260/77	Michejdy 20	
57	A- 214/77	Nowe Miasto 11	
58	A- 215/77	Nowe Miasto 19	
59	A- 216/77	Nowe Miasto 21	
60	A- 217/77	Nowe Miasto 27	
61	A- 76/77	pl. Kościelny 1, 2, 3	
62	A- 140/77	pl. Kościelny 4	
63	A- 538/87	pl. Św. Krzyża 1	
64	A- 542/87	pl. Teatralny	Teatr
65	A- 540/87	pl. Wolności 7	
66	A- 218/77	Przykopa 14	
67	A- 219/77	Przykopa 15	
68	A- 220/77	Przykopa 17	
69	A- 221/77	Przykopa 25	
70	A- 662/95	Ratuszowa 1	
71	A- 414/87	Ratuszowa 3	
72	A- 245/77	Regera 6	muzeum
73	A- 246/77	Rynek 1	Ratusz
74	A- 247/77	Rynek 3	
75	A- 248/77	Rynek 4	
76	A- 249/77	Rynek 5	
77	A- 250/77	Rynek 6	
78	A- 251/77	Rynek 8	
79	A- 252/77	Rynek 9	
80	A- 253/77	Rynek 14 / Szeroka 2	
81	A- 254/77	Rynek 15	
82	A- 255/77	Rynek 17	
83	A- 256/77	Rynek 18 / Szersznika 1	
84	A- 257/77	Rynek 19 / Szersznika 2	
85	A- 222/77	Sejmowa 4	
86	A- 261/77	Sejmowa 6	
87	A- 262/77	Sejmowa 8	
88	A- 203/77	Srebrna 4	
89	A- 204/77	Srebrna 5	
90	A- 413/86	Srebrna 6	
91	A- 68/77	Szeroka 1	
92	A- 69/77	Szeroka 3	
93	A- 70/77	Szeroka 5 + 7	
94	A- 263/77	Śrutarska 39 trzy budynki browaru oraz piwnica	
95	A- 71/77	Wyższa Brama 8	
96	A- 73/77	Wyższa Brama 10	
97	A- 72/77	Wyższa Brama 16	
98	A- 74/77	Wyższa Brama 35	
99	A-367/12	mur przy klasztorze Bonifratów	

Bogactwo spuścizny historycznej Cieszyna jest jednak zdecydowanie bardziej obszerne. Na terenie miasta istnieje wiele obiektów i zespołów zabytkowych, nie wpisanych do

rejestr, posiadających wartość historyczną i kulturową. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przewiduje prowadzenie ich ewidencji na podstawie przepisów zawartych w art. 22 ustawy oraz w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem. Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programu opieki nad zabytkami. Zgodnie z regulacją zawartą w art. 7 ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zmianie niektórych ustaw wojewódzki konserwator zabytków przekazał Burmistrzowi Miasta Cieszyna wykaz zabytków nieruchomości wyznaczonych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Listę tych nieruchomości przedstawiono poniżej.

1. Budynek ul. Bednarska 1
2. Budynek ul. Bednarska 3
3. Budynek ul. Bednarska 5
4. Budynek ul. Bielska 2
5. Budynek ul. Bielska 4 – zespół zabudowań, założenie urbanistyczne
6. Budynek ul. Bielska 5
7. Budynek ul. Bielska 7
8. Budynek ul. Bielska 9 / Chrobrego 29
9. Budynek ul. Bielska 10
10. Budynek ul. Bielska 11
11. Budynek ul. Bielska 11a
12. Budynek ul. Bielska 12 / Chrobrego 31
13. Budynek ul. Bielska 14
14. Budynek ul. Bielska 16
15. Budynek ul. Bielska 18
16. Budynek ul. Bielska 20
17. Budynek ul. Bielska 22
18. Budynek ul. Bielska 28
19. Budynek ul. Bielska 30
20. Budynek ul. Bielska 31
21. Budynek ul. Bielska 32
22. Budynek ul. Bielska 33
23. Budynek ul. Bielska 34
24. Budynek ul. Bielska 35
25. Budynek ul. Bielska 36
26. Budynek ul. Bielska 37
27. Budynek ul. Bielska 40
28. Budynek ul. Bielska 46
29. Budynek ul. Bielska 48
30. Budynek ul. Bielska 50
31. Budynek ul. Bielska 52
32. Budynek ul. Bielska 56
33. Budynek ul. Bielska 58
34. Budynek ul. Bielska 60
35. Budynek ul. Bielska 62 – filia Uniwersytetu Śląskiego
36. Budynek ul. Bielska 67
37. Budynek ul. Bielska 72
38. Budynek ul. Bielska 74
39. Budynek ul. Bielska 131
40. Budynek ul. Bielska 155
41. Budynek ul. Bielska 211
42. Budynek ul. Błogocka 1
43. Budynek ul. Błogocka 3
44. Budynek ul. Błogocka 4

45. Budynek ul. Błogocka 6
46. Budynek ul. Błogocka 8
47. Budynek ul. Błogocka 9
48. Budynek ul. Błogocka 10
49. Budynek ul. Błogocka 11
50. Budynek ul. Błogocka 12
51. Budynek ul. Błogocka 13
52. Budynek ul. Błogocka 14
53. Budynek ul. Błogocka 16
54. Budynek ul. Błogocka 18
55. Budynek ul. Błogocka 19
56. Budynek ul. Błogocka 20
57. Budynek ul. Błogocka 22
58. Budynek ul. Błogocka 23
59. Budynek ul. Błogocka 24
60. Budynek ul. Błogocka27
61. Budynek ul. Błogocka 30a
62. Budynek ul. Błogocka 30b
63. Budynek ul. Błogocka 30c
64. Budynek ul. Błogocka 32, 32a
65. Budynek ul. Błogocka 34
66. Budynek ul. Błogocka 36
67. Budynek ul. Błogocka 39
68. Budynek ul. Błogocka 40
69. Budynek ul. Błogocka 42
70. Budynek ul. Błogocka 44
71. Budynek ul. Błogocka 46
72. Budynek ul. Błogocka 62
73. Budynek ul. Błogocka 64
74. Budynek ul. Błogocka 66
75. Budynek ul. Bobrecka 5
76. Budynek ul. Bobrecka 7
77. Budynek ul. Bobrecka 8
78. Budynek ul. Bobrecka 10
79. Budynek ul. Bobrecka 11
80. Budynek ul. Bobrecka 16
81. Budynek ul. Bobrecka 17
82. Budynek ul. Bobrecka 18
83. Budynek ul. Bobrecka 19
84. Budynek ul. Bobrecka 21
85. Budynek ul. Bobrecka 22
86. Budynek ul. Bobrecka 23
87. Budynek ul. Bobrecka 28
88. Budynek ul. Bóźnicza 7
89. Budynek ul. Brodzińskiego 9
90. Budynek ul. Brodzińskiego 25
91. Budynek ul. Brodzińskiego 31
92. Budynek ul. Browarna 3
93. Budynek ul. Bucewicza 1
94. Budynek ul. Bucewicza 25
95. Budynek ul. Chopina 16
96. Budynek ul. Chopina 20
97. Budynek ul. Chopina 21
98. Budynek ul. Chopina 23
99. Budynek ul. Chopina 33
100. Budynek ul. Chrobrego 1
101. Budynek ul. Chrobrego 3
102. Budynek ul. Chrobrego 4
103. Budynek ul. Chrobrego 10
104. Budynek ul. Chrobrego 11

105. Budynek ul. Chrobrego 13
106. Budynek ul. Chrobrego 15
107. Budynek ul. Chrobrego 17
108. Budynek ul. Chrobrego 19 / Wyspiańskiego 1
109. Budynek ul. Chrobrego 23
110. Budynek ul. Chrobrego 25
111. Budynek ul. Chrobrego 27
112. Budynek ul. Chrobrego 29 / Bielska 9
113. Budynek ul. Chrobrego 31 / Bielska 12
114. Budynek ul. Chrobrego 33
115. Budynek ul. Chrobrego 37
116. Budynek ul. Chrobrego 39
117. Budynek ul. Cienciąły 5
118. Budynek ul. Cienciąły 7A
119. Budynek ul. Czytelni Ludowej 4
120. Budynek ul. Dojazdowa 2 – zabudowania browaru
121. Budynek ul. Dojazdowa 17 – dawna zajezdnia tramwajowa
122. Budynek pl. Dominikański 1
123. Budynek pl. Dominikański 2
124. Budynek pl. Dominikański 3
125. Budynek pl. Dominikański 4 / Sejmowa 3
126. Budynek ul. Dworcowa 8
127. Budynek ul. Filasiewicza 20
128. Budynek ul. Filasiewicza 22
129. Budynek ul. Frysztacka 1
130. Budynek ul. Frysztacka 2
131. Budynek ul. Frysztacka 3
132. Budynek ul. Frysztacka 5
133. Budynek ul. Frysztacka 7
134. Budynek ul. Frysztacka 9
135. Budynek ul. Frysztacka 12
136. Budynek ul. Frysztacka 19
137. Budynek ul. Frysztacka 27
138. Budynek ul. Frysztacka 32
139. Budynek ul. Frysztacka 34
140. Budynek ul. Frysztacka 35
141. Budynek ul. Frysztacka 36
142. Budynek ul. Frysztacka 38
143. Budynek ul. Frysztacka 40
144. Budynek ul. Frysztacka 44 – zespół zabudowań szkolnych (Frysztacka 44,46,48)
145. Budynek ul. Frysztacka 45
146. Budynek ul. Frysztacka 46 – zespół zabudowań szkolnych (Frysztacka 44,46,48)
147. Budynek ul. Frysztacka 47
148. Budynek ul. Frysztacka 48 – zespół zabudowań szkolnych (Frysztacka 44,46,48)
149. Budynek ul. Frysztacka 51 – zabudowania dawnego młyna (nadziałce nr 5/2 obręb 25)
150. Budynek ul. Frysztacka 169
151. Budynek ul. Garncarska 1/Górny Rynek 3
152. Budynek ul. Garncarska 2
153. Budynek ul. Garncarska 3
154. Budynek ul. Garncarska 5
155. Budynek ul. Garncarska 7
156. Budynek ul. Garncarska 9
157. Budynek ul. Głęboka 3
158. Budynek ul. Głęboka 4 / Olszaka 2
159. Budynek ul. Głęboka 6 / Olszaka 1
160. Budynek ul. Głęboka 7 / Sejmowa 1
161. Budynek ul. Głęboka 10
162. Budynek ul. Głęboka 12
163. Budynek ul. Głęboka 13 / Trzech Braci 6
164. Budynek ul. Głęboka 14 / Stary Targ 14

165. Budynek ul. Głęboka 16 / Stary Targ 1
166. Budynek ul. Głęboka 18
167. Budynek ul. Głęboka 20
168. Budynek ul. Głęboka 22
169. Budynek ul. Głęboka 24
170. Budynek ul. Głęboka 25
171. Budynek ul. Głęboka 26
172. Budynek ul. Głęboka 27
173. Budynek ul. Głęboka 28
174. Budynek ul. Głęboka 29
175. Budynek ul. Głęboka 30
176. Budynek ul. Głęboka 32
177. Budynek ul. Głęboka 33
178. Budynek ul. Głęboka 34
179. Budynek ul. Głęboka 35
180. Budynek ul. Głęboka 36
181. Budynek ul. Głęboka 38
182. Budynek ul. Głęboka 40
183. Budynek ul. Głęboka 42
184. Budynek ul. Głęboka 44 / Mennicza 54
185. Budynek ul. Głęboka 45
186. Budynek ul. Głęboka 46
187. Budynek ul. Głęboka 47
188. Budynek ul. Głęboka 49
189. Budynek ul. Głęboka 50
190. Budynek ul. Głęboka 52
191. Budynek ul. Głęboka 53
192. Budynek ul. Głęboka 54
193. Budynek ul. Głęboka 55
194. Budynek ul. Głęboka 56
195. Budynek ul. Głęboka 57
196. Budynek ul. Głęboka 58
197. Budynek ul. Głęboka 59
198. Budynek ul. Głęboka 60
199. Budynek ul. Głęboka 62 – budynek wraz z oficyną
200. Budynek ul. Głęboka 64
201. Budynek ul. Gołębia 1
202. Budynek ul. Gołębia 4
203. Budynek ul. Górna 5
204. Budynek ul. Górna 6
205. Budynek ul. Górna 7
206. Budynek ul. Górna 8
207. Budynek ul. Górna 9
208. Budynek ul. Górna 12
209. Budynek ul. Górna 14
210. Budynek ul. Górna 16
211. Budynek ul. Górna 17
212. Budynek ul. Górna 18
213. Budynek ul. Górna 19
214. Budynek ul. Górny Rynek 1 / Szeroka 17
215. Budynek ul. Górny Rynek 2
216. Budynek ul. Górny Rynek 3 / Garncarska 1
217. Budynek ul. Górny Rynek 4
218. Budynek ul. Górny Rynek 5
219. Budynek ul. Górny Rynek 10
220. Budynek ul. Górny Rynek 12
221. Budynek ul. Hajduka 3
222. Budynek ul. Hajduka 5
223. Budynek ul. Hajduka 7
224. Budynek ul. Hajduka 10 – budynek dworca kolejowego

225. Budynek ul. Hajduka 11
226. Budynek ul. Hajduka 13
227. Budynek ul. Hajduka 15
228. Budynek ul. Hallera 1
229. Budynek ul. Hallera 3
230. Budynek ul. Hallera 5
231. Budynek ul. Hallera 21
232. Budynek ul. Hallera 23
233. Budynek ul. Hallera 29
234. Budynek ul. Hallera 31
235. Budynek ul. Hallera 33
236. Budynek ul. Hallera 35
237. Budynek ul. Hallera 46
238. Budynek ul. Hallera 126
239. Budynek ul. Hallera 163
240. Budynek ul. Hażłaska 2
241. Budynek ul. Hażłaska 4
242. Budynek ul. Hażłaska 6
243. Budynek ul. Hażłaska 7
244. Budynek ul. Hażłaska 9
245. Budynek ul. Hażłaska 11
246. Budynek ul. Hażłaska 13
247. Budynek ul. Hażłaska 15
248. Budynek ul. Hażłaska 27 – budynek wraz z bramą przejazdową
249. Budynek ul. Hażłaska 30
250. Budynek ul. Hażłaska 52
251. Budynek ul. Hażłaska 55
252. Budynek ul. Hażłaska 82
253. Budynek ul. Janusza 1
254. Budynek ul. Janusza 3
255. Budynek ul. Janusza 4 (budynek na działce nr 13/5)
256. Budynek ul. św. Jerzego 3
257. Budynek ul. Jordana 3
258. Budynek ul. Jordana 5
259. Budynek ul. Jordana 6 (Miarki 13)
260. Budynek ul. Kantora 5
261. Budynek ul. Katowicka 4
262. Budynek ul. Katowicka 8
263. Budynek ul. Katowicka 25
264. Budynek ul. Katowicka 114
265. Budynek ul. Kiedronia 1 / Mennicza 8 – budynek wraz z oficyną
266. Budynek ul. Kiedronia 3
267. Budynek ul. Kochanowskiego 1 / Szersznika 11 – budynek wraz z murem granicznym
268. Budynek ul. Kochanowskiego 2
269. Budynek ul. Kochanowskiego 3
270. Budynek ul. Kochanowskiego 4
271. Budynek ul. Kochanowskiego 5 – sala gimnastyczna
272. Budynek ul. Korfantego 1 – dom opieki
273. Budynek ul. Korfantego 7
274. Budynek ul. Korfantego 9
275. Budynek ul. Korfantego 10
276. Budynek ul. Korfantego 11
277. Budynek ul. Korfantego 13
278. Budynek ul. Korfantego 15
279. Budynek ul. Korfantego 21
280. Budynek ul. Korfantego 22
281. Budynek ul. Korfantego 24
282. Budynek ul. Korfantego 28
283. Budynek ul. Korfantego 30
284. Budynek ul. Korfantego 33

285. Budynek ul. Korfantego 34
286. Budynek ul. Korfantego 36
287. Budynek pl. Kościelny 5 – dawne Gimnazjum Miejskie
288. Budynek pl. Kościelny 6
289. Budynek pl. Kościelny 7 / Wyższa Brama 18
290. Budynek pl. Kościelny 8
291. Budynek pl. Kościelny 9
292. Budynek pl. Kościelny 10
293. Budynek ul. Kraszewskiego 2 – budynek plus ogrodzenie
294. Budynek ul. Kraszewskiego 4
295. Budynek ul. Kraszewskiego 9
296. Budynek ul. Kraszewskiego 11 – zespół zabudowań
297. Budynek ul. Kraszewskiego 13
298. Budynek ul. Kubisza 1
299. Budynek ul. Kubisza 4
300. Budynek ul. Kubisza 8
301. Budynek ul. Kubisza 10
302. Budynek ul. Liburnia 2
303. Budynek ul. Liburnia 17
304. Budynek ul. Liburnia 43
305. Budynek ul. Ligonía 4
306. Budynek ul. Ligonía 7
307. Budynek ul. Ligonía 9
308. Budynek ul. Limanowskiego 1
309. Budynek ul. Limanowskiego 3
310. Budynek ul. Limanowskiego 6 – budynek wraz z oficyną
311. Budynek ul. Limanowskiego 7
312. Budynek ul. Limanowskiego 10 / Pokoju 2
313. Budynek ul. Limanowskiego 11 / pl. Słowackiego 2 / pl. Wolności 14
314. Budynek ul. Limanowskiego 13 / pl. Słowackiego 1
315. Piwnice podziemne pod Parkiem Pokoju ul. Limanowskiego –wejście przez Muzeum
316. Budynek pl. Londzina 3 – budynek szkoły
317. Budynek ul. Łączna 18
318. Budynek ul. Łączna 20
319. Budynek ul. Łączna 21
320. Budynek ul. Łączna 22
321. Budynek ul. Łukowa 1
322. Budynek ul. Łukowa 2
323. Budynek ul. Łukowa 3
324. Budynek ul. Łukowa 4
325. Budynek ul. Łukowa 5
326. Budynek ul. Łukowa 6
327. Budynek ul. Łukowa 7
328. Budynek Al. Łyska 1
329. Budynek Al. Łyska 3
330. Budynek Al. Łyska 9 / Schodowa 19
331. Budynek Al. Łyska 23 – budynek kąpieliska
332. Budynek Al. Łyska 24 – budynek dawnej kręgielni
333. Budynek ul. Łyska 26
334. Budynek ul. 3 Maja 6
335. Budynek ul. 3 Maja 7
336. Budynek ul. 3 Maja 12
337. Budynek ul. 3 Maja 13
338. Budynek ul. 3 Maja 15
339. Budynek ul. 3 Maja 16
340. Budynek ul. 3 Maja 17
341. Budynek ul. 3 Maja 19 - CELMA – Budynek administracji i portiernia (budynek na zbiegu ulic 3Maja i Al. Łyska oraz następny przy Al. Łyska – dawniej nr 25)
342. Budynek ul. 3 Maja 20 – budynek wraz z altaną i ogrodzeniem od strony Młynówki
343. Budynek ul. Macierzy 2

344. Budynek ul. Macierzy 4
345. Dworek ul. Mała Łąka 8
346. Budynek ul. Matejki 3 / Michejdy 1 – budynek szkolny
347. Budynek ul. Mennicza 1 / Rynek 10
348. Budynek ul. Mennicza 2
349. Budynek ul. Mennicza 3
350. Budynek ul. Mennicza 4
351. Budynek ul. Mennicza 5
352. Budynek ul. Mennicza 6
353. Budynek ul. Mennicza 7
354. Budynek ul. Mennicza 8 / Kiedronia 1
355. Budynek ul. Mennicza 9 / Stary Targ 8
356. Budynek ul. Mennicza 10
357. Budynek ul. Mennicza 11 / Stary Targ 7
358. Budynek ul. Mennicza 14
359. Budynek ul. Mennicza 16
360. Budynek ul. Mennicza 18
361. Budynek ul. Mennicza 20
362. Budynek ul. Mennicza 24
363. Budynek ul. Mennicza 26
364. Budynek ul. Mennicza 28 - wraz z oficyną
365. Budynek ul. Mennicza 30
366. Budynek ul. Mennicza 32
367. Budynek ul. Mennicza 34
368. Budynek ul. Mennicza 36
369. Budynek ul. Mennicza 38
370. Budynek ul. Mennicza 40
371. Budynek ul. Mennicza 42
372. Budynek ul. Mennicza 48
373. Budynek ul. Mennicza 50
374. Budynek ul. Mennicza 54 / Głęboka 44
375. Budynek ul. Miarki 2
376. Budynek ul. Miarki 4
377. Budynek ul. Miarki 5
378. Budynek ul. Miarki 6
379. Budynek ul. Miarki 8
380. Budynek ul. Miarki 10
381. Budynek ul. Miarki 11
382. Budynek ul. Miarki 13 (Jordana 6)
383. Budynek ul. Michejdy 1 / Matejki 3 - budynek szkolny
384. Budynek ul. Michejdy 2
385. Budynek ul. Michejdy 3 - budynek szkolny
386. Budynek ul. Michejdy 8
387. Budynek ul. Michejdy 9
388. Budynek ul. Michejdy 10
389. Budynek ul. Michejdy 11
390. Budynek ul. Michejdy 12
391. Budynek ul. Michejdy 13
392. Budynek ul. Michejdy 14
393. Budynek ul. Michejdy 15 - budynek wraz z oficyną
394. Budynek ul. Michejdy 16
395. Budynek ul. Michejdy 17
396. Budynek ul. Michejdy 19 - budynek wraz z oficyną
397. Budynek ul. Michejdy 21
398. Budynek ul. Michejdy 22
399. Budynek ul. Michejdy 23
400. Budynek ul. Michejdy 24
401. Budynek ul. Michejdy 26
402. Budynek ul. Michejdy 27
403. Budynek ul. Michejdy 28

404. Budynek ul. Michejdy 30
405. Budynek ul. Michejdy 40
406. Budynek ul. Mickiewicza 2
407. Budynek ul. Mickiewicza 4
408. Budynek ul. Miodowa 15
409. Budynek ul. Mostowa 2
410. Budynek ul. Mostowa 4 – zespół zabudowań dawnej rzeźni miejskiej
411. Budynek ul. Motelowa 22
412. Budynek ul. Motelowa 28
413. Budynek ul. Nowe Miasto 6
414. Budynek ul. Nowe Miasto 7
415. Budynek ul. Nowe Miasto 8
416. Budynek ul. Nowe Miasto 9
417. Budynek ul. Nowe Miasto 10
418. Budynek ul. Nowe Miasto 12
419. Budynek ul. Nowe Miasto 13
420. Budynek ul. Nowe Miasto 15 – budynek wraz z oficyną
421. Budynek ul. Nowe Miasto 17
422. Budynek ul. Nowe Miasto 23
423. Budynek ul. Nowe Miasto 25
424. Budynek ul. Ogrodowa 4
425. Budynek ul. Olszaka 1 / Głęboka 6
426. Budynek ul. Olszaka 2 / Głęboka 4
427. Budynek ul. Olszaka 3
428. Budynek ul. Olszaka 6
429. Budynek ul. Olszaka 8
430. Budynek ul. Olszaka 10
431. Budynek ul. Paderewskiego 12
432. Budynek ul. Piastowska 8
433. Budynek ul. Piastowska 16
434. Budynek ul. Piastowska 18
435. Budynek ul. Piękna 1-3
436. Budynek ul. Piękna 5-7
437. Budynek ul. Piękna 9-11
438. Budynek ul. Piękna 10-12
439. Budynek ul. Piękna 13-15
440. Budynek ul. Piękna 14-16
441. Budynek ul. Piękna 17-19
442. Budynek ul. Piękna 18-20
443. Budynek ul. Piękna 23
444. Budynek ul. Piękna 25
445. Budynek ul. Piękna 27
446. Budynek ul. Pokoju 1
447. Budynek ul. Pokoju 2 / Limanowskiego 10
448. Budynek ul. Pokoju 3
449. Budynek ul. Pokoju 4
450. Budynek ul. Pokoju 5
451. Budynek ul. Poniatowskiego 2
452. Budynek ul. Poniatowskiego 3
453. Budynek ul. Poniatowskiego 9 – budynek dawnych koszar
454. Budynek ul. Powstańców Śląskich 6
455. Budynek ul. Powstańców Śląskich 8
456. Budynek ul. Powstańców Śląskich 9
457. Budynek ul. Powstańców Śląskich 10
458. Budynek ul. Powstańców Śląskich 11
459. Budynek ul. Powstańców Śląskich 12
460. Budynek ul. Powstańców Śląskich 13
461. Budynek ul. Powstańców Śląskich 14
462. Budynek ul. Powstańców Śląskich 22
463. Budynek ul. Powstańców Śląskich 32

464. Budynek ul. Przepilińskiego 2
465. Budynek ul. Przepilińskiego 4
466. Budynek ul. Przepilińskiego 5
467. Budynek ul. Przepilińskiego 6
468. Budynek ul. Przepilińskiego 12
469. Budynek ul. Przepilińskiego 15
470. Budynek ul. Przepilińskiego 16
471. Budynek ul. Przepilińskiego 25
472. Budynek ul. Przepilińskiego 28
473. Budynek ul. Przepilińskiego 44
474. Budynek ul. Przepilińskiego 46
475. Budynek ul. Przepilińskiego 49
476. Budynek ul. Przepilińskiego 50
477. Budynek ul. Przepilińskiego 52
478. Budynek ul. Przepilińskiego 94
479. Budynek ul. Przykopa 2 / Zamkowa 4
480. Budynek ul. Przykopa 3
481. Budynek ul. Przykopa 4
482. Budynek ul. Przykopa 5
483. Budynek ul. Przykopa 6
484. Budynek ul. Przykopa 7
485. Budynek ul. Przykopa 9
486. Budynek ul. Przykopa 13
487. Budynek ul. Przykopa 16,16A
488. Budynek ul. Przykopa 19
489. Budynek ul. Przykopa 20 –młyn wraz z zabudowaniami elektrowni
490. Budynek ul. Przykopa 21
491. Budynek ul. Przykopa 24
492. Budynek ul. Przykopa 26
493. Budynek ul. Przykopa 27
494. Budynek ul. Przykopa 28
495. Budynek ul. Przykopa 29
496. Budynek ul. Przykopa 30
497. Budynek ul. Przykopa 32
498. Budynek ul. Przykopa 33
499. Budynek ul. Przykopa 34
500. Budynek ul. Przykopa 36
501. Budynek ul. Przykopa 37
502. Budynek ul. Przykopa 38
503. Budynek ul. Przykopa 39
504. Budynek ul. Przykopa 40
505. Budynek ul. Przykopa 40a
506. Budynek ul. Przykopa 41
507. Budynek ul. Przykopa 42
508. Budynek ul. Puńcowska 27
509. Budynek ul. Puńcowska 31
510. Budynek ul. Puńcowska 33
511. Budynek ul. Puńcowska 35
512. Budynek ul. Puńcowska 36
513. Budynek ul. Puńcowska 46
514. Budynek ul. Ratuszowa 5
515. Budynek ul. Ratuszowa 6
516. Budynek ul. Ratuszowa 7
517. Budynek ul. Rynek 1 (dawniej Rynek 2) – skrzydło zachodnie Ratusza, dawny odwach i siedziba Sądu Okręgowego
518. Budynek ul. Rynek 7
519. Budynek ul. Rynek 10 / Mennicza 1
520. Budynek ul. Rynek 11
521. Budynek ul. Rynek 12
522. Budynek ul. Rynek 13

523. Budynek ul. Rynek 16
524. Budynek ul. Rynek 20
525. Budynek ul. Rudowska 2
526. Budynek ul. Sarkandra 6
527. Budynek ul. Sarkandra 7
528. Budynek ul. Sarkandra 9
529. Budynek ul. Sarkandra 26
530. Budynek ul. Schodowa 3
531. Budynek ul. Schodowa 13
532. Budynek ul. Schodowa 15
533. Budynek ul. Schodowa 17
534. Budynek ul. Schodowa 19 / Łyska 9
535. Budynek ul. Sejmowa 1 / Głęboka 7
536. Budynek ul. Sejmowa 3 / pl. Dominikański 4
537. Budynek ul. Sejmowa 9
538. Budynek ul. Sejmowa 10
539. Budynek ul. Sejmowa 12
540. Budynek ul. Sejmowa 14
541. Budynek ul. Sienkiewicza 1 / Stalmacha 30
542. Budynek ul. Sienkiewicza 2
543. Budynek ul. Sienkiewicza 3
544. Budynek ul. Sienkiewicza 4
545. Budynek ul. Sienkiewicza 5
546. Budynek ul. Sienkiewicza 6 – budynek wraz z ogrodzeniem
547. Budynek ul. Sienkiewicza 7 – budynek wraz z ogrodzeniem
548. Budynek ul. Sienkiewicza 9 - budynek wraz z ogrodzeniem
549. Budynek ul. Sienkiewicza 10
550. Budynek ul. Sienkiewicza 11
551. Budynek ul. Sienkiewicza 12
552. Budynek ul. Sienkiewicza 13
553. Budynek ul. Sienkiewicza 15
554. Budynek ul. Sienkiewicza 17
555. Budynek ul. Sikorskiego 1
556. Budynek ul. Sikorskiego 1a
557. Budynek ul. Sikorskiego 1b
558. Budynek ul. Sikorskiego 1c
559. Budynek ul. Sikorskiego 3
560. Budynek ul. Sikorskiego 5
561. Budynek ul. Słoneczna 1
562. Budynek ul. Słoneczna 13
563. Budynek pl. Słowackiego 1 / Limanowskiego 13
564. Budynek pl. Słowackiego 2 / Limanowskiego 11 / pl. Wolności 14
565. Budynek ul. Słowicza 10
566. Budynek ul. Solna 4
567. Budynek ul. Solna 6
568. Budynek ul. Solna 8
569. Budynek ul. Srebrna 1
570. Budynek ul. Srebrna 1a
571. Budynek ul. Srebrna 2
572. Budynek ul. Srebrna 3
573. Budynek ul. Srebrna 7
574. Budynek ul. Srebrna 9
575. Budynek ul. Srebrna 10
576. Budynek ul. Srebrna 12
577. Budynek ul. Srebrna 18
578. Budynek ul. Stalmacha 4
579. Budynek ul. Stalmacha 6
580. Budynek ul. Stalmacha 8
581. Budynek ul. Stalmacha 10
582. Budynek ul. Stalmacha 12

583. Budynek ul. Stalmacha 14
584. Budynek ul. Stalmacha 18
585. Budynek ul. Stalmacha 20
586. Budynek ul. Stalmacha 22
587. Budynek ul. Stalmacha 24
588. Budynek ul. Stalmacha 26
589. Budynek ul. Stalmacha 30 / Sienkiewicza 1
590. Budynek ul. Stalmacha 32
591. Budynek ul. Stalmacha 34 – budynek gimnazjum
592. Budynek ul. Stary Targ 1 / Głęboka 16
593. Budynek ul. Stary Targ 2
594. Budynek ul. Stary Targ 3
595. Budynek ul. Stary Targ 4
596. Budynek ul. Stary Targ 5
597. Budynek ul. Stary Targ 6 / Mennicza 9
598. Budynek ul. Stary Targ 7 / Mennicza 11
599. Budynek ul. Stary Targ 8
600. Budynek ul. Stary Targ 9
601. Budynek ul. Stary Targ 10
602. Budynek ul. Stary Targ 11
603. Budynek ul. Stary Targ 12
604. Budynek ul. Stary Targ 13
605. Budynek ul. Stary Targ 14 / Głęboka 14
606. Budynek ul. Stawowa 1
607. Budynek ul. Stawowa 3
608. Budynek ul. Stawowa 5
609. Budynek ul. Stawowa 7
610. Budynek ul. Stawowa 9
611. Budynek ul. Stawowa 10
612. Budynek ul. Stawowa 11
613. Budynek ul. Stawowa 13
614. Budynek ul. Stawowa 14
615. Budynek ul. Stawowa 15
616. Budynek ul. Stawowa 15a
617. Budynek ul. Stawowa 20
618. Budynek ul. Stawowa 45
619. Budynek ul. Stroma 6
620. Budynek ul. Szeroka 4
621. Budynek ul. Szeroka 15 / Szersznika 5
622. Budynek ul. Szeroka 17 / Górny Rynek 1
623. Budynek ul. Szersznika 5 / Szeroka 15
624. Budynek ul. Szersznika 9
625. Budynek ul. Szersznika 11 / Kochanowskiego 1 – budynek wraz z murem granicznym
626. Budynek ul. Śrutarska 16
627. Budynek ul. Śrutarska 20
628. Budynek ul. Śrutarska 22
629. Budynek ul. Śrutarska 24
630. Budynek ul. Śrutarska 28
631. Budynek ul. Śrutarska 29
632. Budynek ul. Śrutarska 31
633. Budynek ul. Śrutarska 33
634. Budynek ul. Śrutarska 35
635. Budynek ul. Śrutarska 37
636. Budynek ul. Śrutarska 43
637. Budynek ul. Śrutarska 45
638. Budynek ul. Św. Jerzego 3
639. Budynek ul. Świerzego 3
640. Budynek ul. Świerzego 5
641. Budynek ul. Świerzego 6
642. Budynek ul. Świerzego 7

643. Budynek ul. Świerzego 8
644. Budynek ul. Świerzego 10
645. Budynek ul. Świerzego 12
646. Budynek pl. Teatralny 2
647. Budynek pl. Teatralny 13
648. Budynek pl. Teatralny 17
649. Budynek pl. Teatralny 19
650. Budynek ul. Trzech Braci 1
651. Budynek ul. Trzech Braci 4
652. Budynek ul. Trzech Braci 6 / Głęboka 13
653. Budynek ul. Trzech Braci 8
654. Budynek ul. Trzech Braci 10
655. Budynek ul. Wałowa 2
656. Budynek ul. Wojska Polskiego 1 – dawne koszary
657. Budynek ul. Wojska Polskiego 2 – budynek powiatowej Komendy Policji
658. Budynek ul. Wojska Polskiego 3 – dawne koszary
659. Budynek ul. Wojska Polskiego 5 – dawne koszary wraz z dwoma budynkami magazynów
660. Budynek pl. Wolności 3
661. Budynek pl. Wolności 8
662. Budynek pl. Wolności 10
663. Budynek pl. Wolności 12
664. Budynek pl. Wolności 14 / pl. Słowackiego 2 / Limanowskiego 11
665. Budynek ul. Wysoka 2
666. Budynek ul. Wysoka 4
667. Budynek ul. Wyspiańskiego 1 / Chrobrego 19
668. Budynek ul. Wyspiańskiego 2
669. Budynek ul. Wyspiańskiego 3
670. Budynek ul. Wyspiańskiego 4
671. Budynek ul. Wyspiańskiego 5
672. Budynek ul. Wyspiańskiego 6
673. Budynek ul. Wyspiańskiego 7
674. Budynek ul. Wyspiańskiego 8
675. Budynek ul. Wyspiańskiego 9
676. Budynek ul. Wyspiańskiego 10
677. Budynek ul. Wyspiańskiego 15
678. Budynek ul. Wyspiańskiego 17
679. Budynek ul. Wyspiańskiego 20
680. Budynek ul. Wyspiańskiego 21
681. Budynek ul. Wyspiańskiego 22
682. Budynek ul. Wyspiańskiego 26
683. Budynek ul. Wyspiańskiego 28
684. Budynek ul. Wyższa Brama 2
685. Budynek ul. Wyższa Brama 3
686. Budynek ul. Wyższa Brama 5
687. Budynek ul. Wyższa Brama 7
688. Budynek ul. Wyższa Brama 9
689. Budynek ul. Wyższa Brama 11
690. Budynek ul. Wyższa Brama 12
691. Budynek ul. Wyższa Brama 13
692. Budynek ul. Wyższa Brama 14
693. Budynek ul. Wyższa Brama 15
694. Budynek ul. Wyższa Brama 17
695. Budynek ul. Wyższa Brama 18 / pl. Kościelny 7
696. Budynek ul. Wyższa Brama 19
697. Budynek ul. Wyższa Brama 21
698. Budynek ul. Wyższa Brama 23
699. Budynek ul. Wyższa Brama 25
700. Budynek ul. Wyższa Brama 27 – budynek wraz z oficyną
701. Budynek ul. Wyższa Brama 29
702. Budynek ul. Wyższa Brama 31

703. Budynek ul. Wyższa Brama 33
704. Budynek ul. Zamkowa 4 / Przykopa 2
705. Budynek ul. Zamkowa 4a – budynek z rzeźbą barokową na elewacji bocznej św. Jana Nepomucena
706. Budynek ul. Zamkowa 5
707. Budynek ul. Zamkowa 6
708. Budynek ul. Zamkowa 7
709. Budynek ul. Zamkowa 8
710. Budynek ul. Zamkowa 9
711. Budynek ul. Zamkowa 10
712. Budynek ul. Zamkowa 12
713. Budynek ul. Zamkowa 14
714. Budynek ul. Zamkowa 16
715. Budynek ul. Zamkowa 18
716. Budynek ul. Zamkowa 22
717. Budynek ul. Zamkowa 24
718. Dworek ul. Żeromskiego 1
719. Budynek ul. Żwirki i Wigury 2
720. Budynek ul. Żwirki i Wigury 4
721. Budynek ul. Żwirki i Wigury 6
722. Budynek ul. Żwirki i Wigury 8
723. ul. Bielska – Kościół ewangelicko-augsburski
724. ul. Kościuszki 30 – Kościół katolicki, parafia pw. Najświętszego Imienia Maryi
725. ul. Kościelna/ ul. Ładna – Kościół p.w. opatrzności Bożej
726. ul. Hallera 122 - Kaplica cmentarna
727. Krasna – cmentarz ewangelicki przy drodze Cieszyn - Bielsko-Biała
728. ul. Bielska, Krasna, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki, obok kościoła
729. ul. Kościuszki, Bobrek – cmentarz parafialny rzymsko katolicki
730. ul. Hallera, Mnisztwo – cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
731. ul. Kościelna, Pastwiska – cmentarz rzymsko katolicki
732. Markłowice – cmentarz parafialny rzymsko – katolicki
733. ul. Bielska – Park przyszpitalny
734. Park Mieszka I
735. ul. Regeera – Park Pokoju
736. Park przy kościele św. Trójcy
737. Park przy kościele jesusowym
738. Park przy kościele św. Jerzego
739. Krzyż kamienny z figurą Chrystusa ukrzyżowanego dawniej pod adresem ul. Bielska 103
740. ul. Bobrecka (pod wiaduktem, nad rzeczką Bobrówką) – Kapliczka domkowa
741. ul. Błogocka obok nr 46 – Kapliczka domkowa
742. ul. Dębowa naprzeciw nr 91 – Krzyż z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego
743. ul. Frysztacka 51 (obok młyna) – Krzyż z figurą Ukrzyżowanego
744. ul. Frysztacka obok nr 60 (przy mostku) na działce nr 138/6 obr. 68 – Kapliczka domkowa
745. ul. Frysztacka, przed wiaduktem na działce nr 64/10 obr. 64 – Krzyż z figurą Ukrzyżowanego
746. ul. Górny Rynek – na środku placu – Figura Chrystusa
747. ul. Górny Rynek, w zaułku placu – Figura św. Jana Nepomucena
748. ul. Górny Rynek, dziedziniec wewnętrzny klasztoru Zgromadzenia Sióstr Miłosierdza św. K. Boromeusza – Figura Chrystusa
749. ul. Górny Rynek, dziedziniec wewnętrzny klasztoru Zgromadzenia Sióstr Miłosierdza św. K. Boromeusza – Figura św. Floriana
750. ul. Hallera 126, na terenie prywatnej posesji – Krzyż z figurą Ukrzyżowanego
751. ul. Hażłaska/Katowicka na wzgórzu zwanym bożą Męką – Kapliczka słupowa
752. ul. Hażłaska/Chopina na działce nr 24/5 obr. 31 – Kapliczka domkowa
753. ul. Katowicka 1, na skarpie przed klasztorem Zgromadzenia Sióstr Elżbietanek – Krzyż z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego
754. ul. Kochanowskiego 8 – Kapliczka domkowa
755. Plac św. Krzyża przy kościele p.w. Marii Magdaleny – Krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym
756. ul. Pikiety prze nr 107 – Krzyż z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego
757. Plac Londzina obok apteki „U Miłosiernych” – Krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym

758. ul. Przepilińskiego obok nr 17 – Krzyż z figurą Ukrzyżowanego
 759. ul. Puńcowska obok nr 48 – Kapliczka domkowa
 760. ul. Puńcowska obok nr 129 – Kapliczka słupowa
 761. Rynek – figura św. Floriana
 762. Stary Targ – Kolumna Maryjna z Dzieciątkiem (oryginał rzeźby przechowywany w Muzeum Ziemi Cieszyńskiej)
 763. Stary Targ 7/Mennicza 11 – Figura Madonny
 764. ul. Szersznika – dziedziniec klasztoru Braci Mniejszych – Franciszkanów – figura św. Franciszka
 765. ul. Zamkowa (przy elewacji bocznej budynku ul. Zamkowa 4a) – Figura św. Nepomucena
 766. ul. Żeromskiego 1, przy dawnym dworze Stonawskich, Błogocice – Figura św. Jana Nepomucena
 767. ul. Żeromskiego/Łowiecka, Błogocice na działce nr 68/4 obr. 60 – Krzyż z figurą ukrzyżowanego
 768. Lasek Miejski – Pomnik Mieszka I Cieszyńskiego
 769. ul. Bielska – Pomnik Bohaterów Gminy Krasnej, poległym 1914-1920
 770. ul. Hallera – Pomnik ku uczczeniu odzyskania Niepodległości przez Polskę

Ze względu na potwierdzone znaleziskami wczesnośredniowieczne osadnictwo tych ziem oraz wielowiekową tradycję Cieszyna jako osady na głównych szlakach handlowych, wojewódzki konserwator zabytków wskazał jako przeznaczone do ochrony poniższe stanowiska archeologiczne, których lokalizacja została przedstawiona na Rysunku nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

Lp	Nr karty Krajowej Ewidencji Zabytków Archeologicznych	Nr obszaru AZP	Nr zabytku archeologicznego na obszarze AZP	Nr zabytku archeologicznego w miejscowości	Rodzaj zabytku archeologicznego	Chronologia zabytku archeologicznego	Nr zabytku archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków
771	109441	109-44	1	1	grodzisko, zamek	wczesne średniowiecze/średniowiecze	A-680/92
772	109447	109-44	7	7	ślad osadnictwa	neolit	
773	1094417	109-44	17	13	średniowieczne miasto (układ urbanistyczny Cieszyna)	średniowiecze/ok.nowożytny	
774	1094418	109-44	18	14	osada, obozowisko	ep.kamienia/wczesna ep.żelaza/późne średniowiecze/ok.nowożytny	
775	108447	108-44	7	15	ślad osadnictwa	pradzieje	
776	1084411	108-44	11	16	osad, ślad osadnictwa	pradzieje/późne średniowiecze	
777	1084412	108-44	12	17	osada(?)	późne średniowiecze	
778	1084413	108-44	13	18	osada	pradzieje	
779	1094420	109-44	20	19	osada	pradzieje/OWR(?)	

Niezależnie od dzieł architektonicznych, wielowiekową tradycję historyczną miasta uosabiają inne zgromadzone na jego terenie pamiątki kultury materialnej : zabytkowe kolekcje zbiorów książkowych w Książnicy Cieszyńskiej i Muzeum Protestantyzmu, pamiątki techniki zgromadzone w Muzeum Drukarstwa, kolekcje prezentowane w Muzeum Śląska Cieszyńskiego czy też nostalgiczne Muzeum 4 Pułku Strzelców Podhalańskich.

Dziedzictwo kulturowe Cieszyna zawiera się również w niematerialnych przejawach kontynuacji jego mieszczańskiej, związków z Habsburgami i Wiedniem, żywej tradycji

bogatego życia muzycznego, udziału w wystawach, spektaklach i balach. Cieszyn, nazywany kiedyś „małym Wiedniem” zachował do dziś coś z atmosfery c. k. miasta widocznej zarówno w secesyjnej architekturze słynnych wiedeńskich architektów jak i w daniach specyficznych dla austriackiej kuchni.

Wnioski :

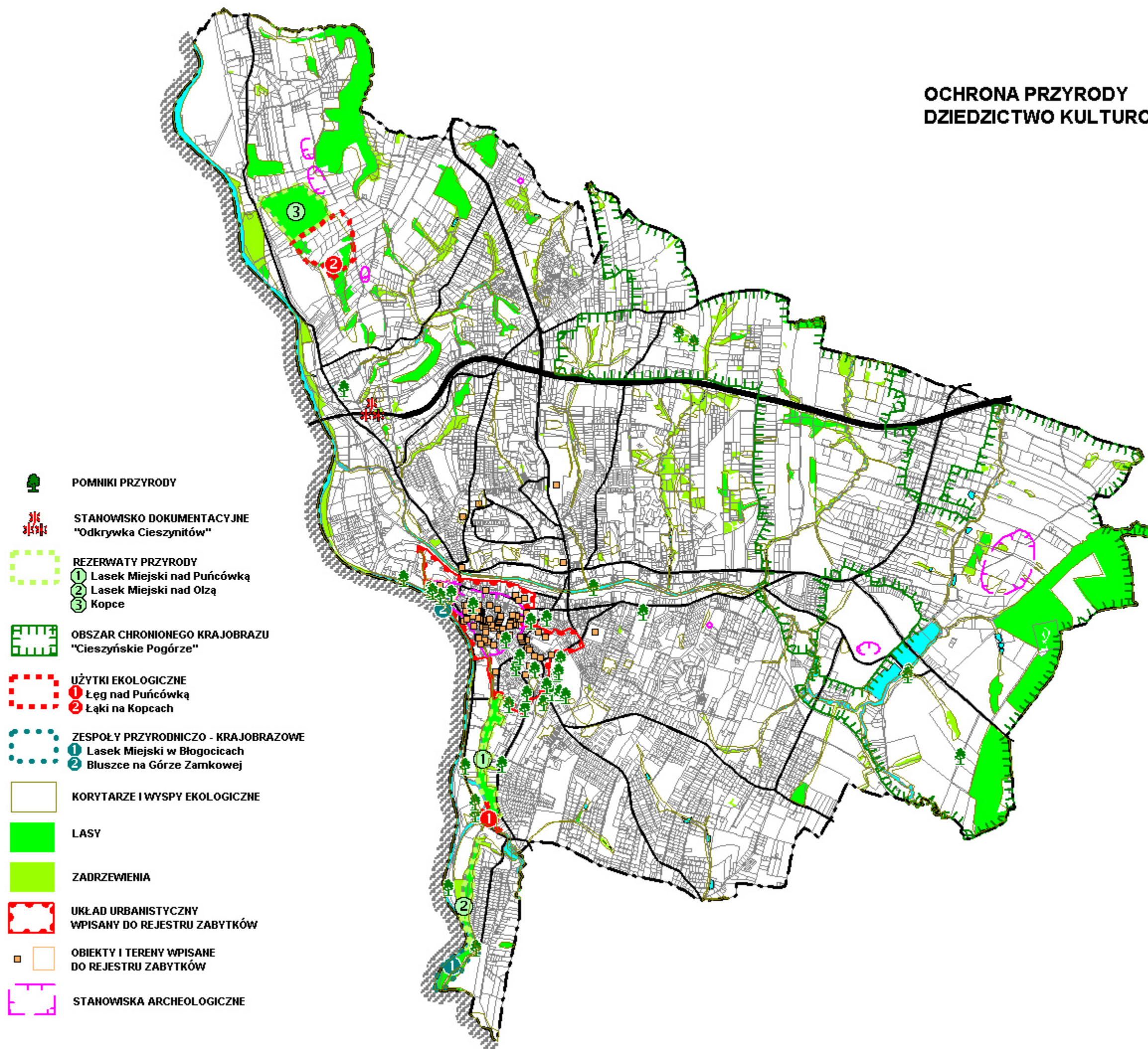
- Głównym wyzwaniem dla miasta, wobec przeznaczenia kilkuset obiektów do ochrony, będzie przede wszystkim zachowanie ich w niepogorszonym stanie i ustalenie warunków tej ochrony w planach miejscowych.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Należy uwzględnić ochronę obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów przeznaczonych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków.
2. Na obszarach o kumulacji obiektów podlegających ochronie należy dążyć do wyeliminowania ewentualnych konfliktów funkcjonalnych z pozostałym zagospodarowaniem.

OCHRONA PRZYRODY DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

ZASOBY MIESZKANIOWE

W Cieszynie w 2010 r. (dane Urzędu Miasta) było 13.161 mieszkań. W stosunku do roku 2001 (12.528 mieszkań) oznacza to wzrost ich ilości w tym okresie o 5%. Jest to wzrost systematyczny, o kilkadziesiąt mieszkań w ciągu każdego roku. W całości wynika z przyrostu zasobów znajdujących się w rękach osób prywatnych (z 5.503 do 6.205). Liczba mieszkań spółdzielczych pozostaje praktycznie na tym samym poziomie, liczba mieszkań komunalnych zmniejszyła się w tym czasie o 70. Identycznie kształtują się te relacje w odniesieniu do budynków mieszkaniowych, których ogólna liczba wzrosła o 546, jednak tylko w zasobach osób prywatnych. Liczba budynków mieszkaniowych we władaniu gminy zmniejszyła się o 21.

W latach 2001 – 2010 średnia powierzchnia użytkowa mieszkania zwiększyła się z 67,5 m² do 69,7 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę z 24 m² do 26,7 m². Są to wielkości zbliżone do wartości tych wskaźników dla całego województwa (odpowiednio z 65,1 do 67,9 i z 22,6 do 25,2). Jednocześnie zmniejszył się współczynnik liczby osób przypadających na jedno mieszkanie z 2,99 na 2,65.

Wyposażenie mieszkań w infrastrukturę techniczną przedstawiało się w roku 2010 następująco :

- sieć wodociągowa - 98%
- sieć kanalizacyjna - 78%
- sieć energetyczna - 100%
- ciepła woda użytkowa - 34%
- centralne ogrzewanie - 52%
- sieć gazowa - 93%

Na poziom zaspakajania potrzeb mieszkaniowych i ich standard znaczący wpływ ma jakość zasobów mieszkaniowych, którego głównym wyznacznikiem jest wiek (rok realizacji) tych zasobów. W 2002 r. (dane NSP 2002) struktura wiekowa zasobów mieszkaniowych w Cieszynie przedstawiała się następująco :

- wybudowane przed 1918 r. – 17,7%
- wybudowane w latach 1918 – 1944 – 7,6%
- wybudowane w latach 1945 – 1970 – 22,7%
- wybudowane w latach 1971 – 1978 – 17,5%
- wybudowane w latach 1979 – 1988 – 21,1%
- wybudowane w latach 1989 – 2002 – 13,4%

Wskaźnik dostępności mieszkań wynosił w Cieszynie w 2010 r. 371 mieszkań/1000 mieszkańców i wzrósł w stosunku do 2001 roku o 8,8% (341 mieszkań/1000 mieszkańców). Przyjmując założenie pożądaney dostępności mieszkań w ilości 400/1000 mieszkańców można ocenić istniejący deficyt na około 1.000 mieszkań.

TERENY ZIELENI

Bilans terenów zieleni (dane Banku Danych Lokalnych GUS) zlokalizowanych w obszarze miasta przedstawia się następująco :

- parki 41,2 ha,
- zieleńce 13,6 ha,
- zieleń uliczna 4,0 ha,
- zieleń osiedlowa 49,2 ha,
- cmentarze 13,8 ha,

- lasy 226 ha.

Sumarycznie daje to wskaźnik 9,8 ha/1000 mieszkańców (dla powiatu 166 ha, dla województwa 89 ha).

OŚWIATA, OCHRONA ZDROWIA I KULTURA

Zgodnie z informacjami GUS baza przedszkolna w Cieszynie w 2010 roku składała się z 17 przedszkoli i jednego oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej, z ogólną liczbą 1327 miejsc. Spośród dzieci w wieku 3 – 6 lat wychowaniem przedszkolnym objętych było 96,5%.

W Cieszynie funkcjonuje 10 szkół podstawowych prowadzonych przez :

- samorząd gminny (6),
  - organizacje społeczne i stowarzyszenia (3),
  - samorząd powiatowy (szkoła specjalna)
- i 6 szkół gimnazjalnych prowadzonych przez :
- samorząd gminny (3)
  - organizacje społeczne i stowarzyszenia (2)
  - samorząd powiatowy (szkoła specjalna).

Ogółem w 2010 r. szkoły te kształciły 3.324 uczniów

Oprócz tego funkcjonuje 7 szkół zasadniczych, 4 licea ogólnokształcące, technika, licea profilowane, ponadgimnazjalne szkoły zawodowe i liczne formy kształcenia uzupełniającego dla dorosłych.

Niezależnie od dostępności ośrodków akademickich w Katowicach, Zabrzu i Gliwicach, w Cieszynie zlokalizowane są :

- dwa wydziały Uniwersytetu Śląskiego (Wydział Artystyczny oraz Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji),
- wydział zamiejscowy Wyższej Szkoły Biznesu z Dąbrowy Górniczej,
- zamiejscowy ośrodek dydaktyczny Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfańskiego.

Niezwykle rozbudowana jest oferta dla mieszkańców miasta w zakresie kultury. Z głównych obiektów animujących działalność kulturalną w mieście wymienić należy :

- Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy, funkcjonujący od 1901 r. i prowadzący wszechstronną działalność kulturalno – oświatową. Pracownie – ceramiczna i malarska, orkiestra dęta, chór kameralny, zespół tańca żydowskiego, sekcja muzyczna, Teatr CST, wreszcie organizowane cyklicznie imprezy, wychodzące niejednokrotnie poza format miejski a nawet regionalny jak Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez Granic”, Święto Trzech Braci, Skarby z Cieszyńskiej Trówy, Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej, Cieszyński Festiwal Jazzowy – niezwykle bogata i wielostronna działalność adresowana do wszystkich grup wiekowych;
- Zamek Cieszyn. Ośrodek Badań i Dokumentacji nad Kulturą Materialną i Wzornictwem, organizator regionalnego konkursu designu „Śląska Rzecz”;
- Teatr im. Adama Mickiewicza – pochodzący z 1910 roku obiekt posiadający jako jeden z niewielu w Polsce scenę obrotową;
- Książnica Cieszyńska o statusie biblioteki naukowej, utworzona w 1994 r., będąca opiekunem zabytkowych kolekcji książkowych, które przechowywane od lat trzydziestych ubiegłego wieku w Muzeum Miejskim, stanowiły do 1988 r. - jako wyodrębniony zbiór - Oddział Zabytkowy Biblioteki Śląskiej;
- Biblioteka Miejska w Cieszynie, z czterema filiami na terenie miasta oraz filie biblioteki Pedagogicznej i uniwersyteckiej, a także biblioteki kościelne;
- kino „Piast”;
- Muzeum Śląska Cieszyńskiego, założone w 1802 roku;

- Muzeum Drukarstwa, istniejące od 1996 r., będące obiektem Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego;
- Muzeum Protestantyzmu utworzone przez Parafię Ewangelicko – Augsburską w Cieszynie;
- Muzeum 4 Pułku Strzelców Podhalańskich - istniejące od 2008 roku prywatne muzeum złożone z prywatnych kolekcji.

Nie mniej rozbudowana jest oferta sportowo – rekreacyjna, której głównym organizatorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji z dostępnymi dla mieszkańców obiektami – boiskami, kąpieliskiem, stadionem, gościńcem sportowym i wreszcie wielofunkcyjną Halą Widowiskowo – Sportową, owocem ostatnich działań miasta w zakresie pozyskiwania środków na rozwój infrastruktury turystycznej miasta.

Z zakresu usług ochrony zdrowia działają w Cieszynie dwa szpitale, szereg niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej i gabinetów prywatnych, zakłady opiekuńczo – lecznicze, dwa żłobki i kilkanaście aptek.

Wnioski :

- Dla ograniczenia procesów depopulacyjnych w mieście istotne znaczenie ma dalsze zwiększanie jego atrakcyjności jako miejsca zamieszkania. Jednym ze znaczących czynników wpływających na korzystny wizerunek Cieszyna jest różnorodność oferty w zakresie kultury, skierowanej zarówno do jej konsumentów jak też wspierającej działalność artystyczną profesjonalną i amatorską. Wpłynęło to zapewne na decyzję o lokalizacji Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie co utrwala jego pozycję jako ośrodka kulturalnego tej części regionu. Niemalą rolę w pozytywnym postrzeganiu miasta odgrywa też pielęgnacja i promocja przez instytucje kultury tradycji historycznych ziemi cieszyńskiej, duża ilość obiektów zabytkowych wraz z zachowanym historycznym układem starego miasta.
- Niekorzystnie na wizerunek miasta wpływa bardzo niski wskaźnik zarówno terenów zielonych (dziesięciokrotnie niższy niż w województwie) jak też terenów leśnych (wskaźnik lesistości czterokrotnie niższy niż w województwie). Przywołując tutaj również dane dotyczące migracji z miasta a skierowanej głównie w kierunku wiejskim, należałoby dążyć do zahamowania występującego wyraźnie procesu ograniczania terenów zielonych w mieście.
- Stopień i standard zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w Cieszynie w analizowanym okresie stale się poprawia. Teoretycznie zakładany poziom deficytu mieszkań (w stosunku do aktualnej liczby mieszkańców miasta) należałoby oceniać ostrożnie w aspekcie procesów depopulacji i migracji w kierunku terenów wiejskich. Procent udziału mieszkań komunalnych w ogólnych zasobach mieszkaniowych jest bardzo wysoki (15%) - wyższy niż dla powiatu – 6% i województwa – 12% . Pewne obawy budzą dwa zjawiska, oba niekorzystne w przestrzeni miejskiej :
  - już 10 lat temu, co piąty budynek w mieście liczył sobie blisko 100 lat; wskazuje to na duże rozmiary dekapitalizacji zasobów i konieczność ich wymiany,
  - w okresie ostatnich 10 lat liczba mieszkań wzrosła o 633, budynków o 546, co wskazuje iż większość nowej zabudowy mieszkaniowej to zabudowa jednorodzinna; mimo niewątpliwiej atrakcyjności takich rozwiązań dla posiadaczy domów jednorodzinnych i istnienia terenów predestynowanych do takiej zabudowy, nie można zapominać o fakcie, że właściwością przestrzeni miejskiej jest zabudowa zwarta, kilkukondygnacyjna, tworząca pasaż handlowo – usługowe w parterach, co również ze względów ekonomicznych (renta gruntowa, konieczność zbrojenia w infrastrukturę) jest dla miasta korzystniejsze.
- Niezadowalający jest stan infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Stan techniczny sieci wodociągowej powoduje jej wysoką awaryjność (straty wody w Śródmieściu na poziomie 24%), sieć kanalizacyjna funkcjonuje głównie w obrębie Śródmieścia i pochodzi w większości sprzed II wojny światowej. Problemem jest też brak na części sieci jej rozdziału na kanalizację sanitarną i deszczową.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

Przy ustalaniu zasad zagospodarowania należy uwzględnić wzmocnienie czynników wpływających na atrakcyjny wizerunek miasta – zwiększyć tereny zieleni, chronić i wyeksponować zabytkowy układ urbanistyczny wraz z rejestrowymi obiektami zabytkowymi.

6. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

6.1. Zagrożenie powodziowe

W studium określa się obowiązkowo obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne rozumie się przez to :

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- c) obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Do wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dochodzi poprzez ciąg prac analityczno – badawczych prowadzących do powstania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Na ich podstawie powstaje plan zarządzania ryzykiem powodziowym, którego ustalenia uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 88f ust. 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne „*Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego granice obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy*”.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo wodne z dnia 5 stycznia 2011 r. powstaną w terminie do końca 2015 r. Aktualnie brak jest ww. dokumentów, stąd też w niniejszym studium uwzględniono obszar szczególnego zagrożenia powodzią rozumiany jako obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (woda 1%).

Obszar ten zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Olzy. Zalaniem wodami powodziowymi zagrożone są tereny lasów, tereny sportowe (MOSIR) i rekreacyjne oraz nieużytki. W strefach zalewowych w rejonie śródmieścia znajdują się budynki mieszkalne, lodowisko, część terenów Celmy. Duże zagrożenie dla stanu jakości wód Olzy oraz środowiska przyrodniczego miasta stanowią zakłady Polifarb Cieszyn, które częściowo zlokalizowane są na terenach szczególnego zagrożenia powodzią.

Wg Starostwa Powiatowego¹ w Cieszynie oprócz zagrożenie powodziowego w pobliżu koryta rzeki Olzy zagrożeniem jest również potok Puńcówka na odcinku od mostku przecinającego ciek potoku z Al. Łyska do ujścia dopływu ze śluzy „Przystani kajakowej” oraz rzeka Olza na odcinku od ujścia potoku Puńcówka do ul. Schodowej. Natomiast most „Wolności” i most „Przyjaźni” zagrożone są tworzeniem zatorów poprzez zatrzymanie powalonych drzew. Zatory tworzą się również na jazie piętrzącym potoku Puńcówka.

Przy stanie Olzy 5 m i odpowiednio podwyższonym stanie pozostałych cieków wodnych:

- zagrożona ludność – ok.1350 osób
- zagrożone budynki – ok.110
- grunty – ok.150 ha
- urządzenia hydrotechniczne – 2 (w tym oczyszczalnia ścieków)
- zagrożenia zakładów pracy – 5 + 2 obiekty sportowe.

¹ „Informacja o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu cieszyńskiego” – listopad 2011 r.

6.2. Zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są związane z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Substancje niebezpieczne są przewożone przez teren gminy transportem drogowym oraz są magazynowane, głównie na terenach stacji paliw oraz zakładów przemysłowych.

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie Cieszyna funkcjonuje jeden zakład zaliczony do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR). Jest to PPG Polifarb Cieszyn SA. ulica Chemików 16.

WIOŚ w Katowicach prowadzi również rejestr zakładów na terenie których składowane są podprogowe ilości substancji niebezpiecznych. Do grupy tej zaliczono zakłady LAKMA SAT ul. Frysztacka 173 oraz Bracki Browar Zamkowy ul. Dojazdowa 2.

6.3. Zagrożenia geologiczne, w tym osuwanie się mas ziemnych

Spośród wielu zagrożeń geologicznych na terenie miasta Cieszyna mamy do czynienia jedynie z występującymi w znacznej ilości osuwiskami.

Łącznie w Systemie Ochrony Przeciwoświsowej Państwowego Instytutu Geologicznego zarejestrowane są na terenie gminy Cieszyn 82 osuwiska.

Dodatkowo zidentyfikowano jeszcze dwa osuwiska:

- aktywne osuwisko nr 24/03/011/10.2010/1 i 2 w rejonie ul. Błogockiej (Uchwała Nr LII/546/10 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 28.10.2010),
- osuwisko nr 23 wg SOPO (3/2002 wg PIG z 2002 r., karta dokumentacyjna).

Pełną listę osuwisk wraz z ich charakterystyką zawarto w rozdziale 10. Rozmieszczenie przestrzenne osuwisk pokazano na Rysunku nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

6.4. Zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokich napięć (od 110 kV wzwyż), stacje elektroenergetyczne i Główne Punkty Zasilania, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe.

Urządzenia elektroenergetyczne i radiokomunikacyjne w niewielkim stopniu stwarzają konflikty przestrzenne i społeczne. Napowietrzne linie elektroenergetyczne są odbierane jako ograniczenia lokalizacyjne, poprzez wprowadzanie stref bezpieczeństwa. Stacje i linie elektroenergetyczne mogą być także źródłem hałasu uciążliwego dla otoczenia.

Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i na wysokości ich zainstalowania.

Podstawą oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z przywołanym rozporządzeniem w miejscach dostępnych dla ludności wartość dopuszczalna składowej elektrycznej pola, dla częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz i dla częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz wynosi 7 V/m.

WIOŚ w Katowicach w 2009 r. przeprowadził badania monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku m.in. na terenie Cieszyna. Analiza wyników przeprowadzonych badań nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól

elektromagnetycznych. Średnie natężenie pola elektromagnetycznego zarejestrowane w punkcie pomiarowym (Cieszyn, Rynek) w 2009 r. wynosiło 0,27 V/m. W 2008 r. WIOŚ w Katowicach w ramach działalności inspekcyjnej przeprowadził kontrolę jednej stacji bazowej telefonii komórkowej emitującej pole elektromagnetyczne zlokalizowanej w Cieszynie przy ul. Wojska Polskiego (prowadzący instalację - KPP w Cieszynie). Maksymalna zmierzona wartość składowej elektrycznej wyniosła <0,8 V/m. Mierzone poziomy pól elektromagnetycznych zarówno w 2008, jak i 2009 r., były niższe od wartości 0,4 V/m, to jest od progu czułości sondy pomiarowej, a tym samym nie została przekroczona wartość dopuszczalna wynosząca 7 V/m.

6.5. Zagrożenia przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

„Art. 117.

1. *Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.*
2. *Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo dla:*
  - 1) *aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy;*
  - 2) *terenów poza aglomeracjami, o których mowa w art. 179 ust. 1.*
3. *Powiatowy program ochrony środowiska może określać inne niż wymienione w ust. 2 tereny, dla których dokonywana będzie ocena stanu akustycznego środowiska.*
4. *Pomiarów dla potrzeb oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się z uwzględnieniem wymagań, o których mowa w art. 148 ust. 1 i art. 176 ust. 1.*
5. *Na terenach niewymienionych w ust. 2 oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska”.*

Tak więc brak jest przesłanek dla obligatoryjnego sporządzenia dla miasta Cieszyna oceny stanu akustycznego środowiska.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach wybiórczo, w wybranych punktach w 2002 r. i 2007 r. wykonał pomiary hałasu na terenie Cieszyna:

- w 2002 r. w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska dla sieci regionalnej wykonano badania hałasu emitowanego z dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych – w miejscach o szczególnym zagrożeniu (węzły drogowe, drogi tranzytowe przebiegające w pobliżu zabudowy mieszkaniowej). Badania hałasu wykonano w 5 punktach zlokalizowanych w mieście Cieszynie:
  - Cieszyn, skrzyżowanie ul. Katowickiej i Granicznej,
  - Cieszyn, „ślimak” przy wjeździe do Cieszyna od strony Bielska (węzeł „Krasna”),
  - Cieszyn, przejście graniczne – Most Wolności,
  - Cieszyn, skrzyżowanie ul. Bielskiej i Wiślańskiej,
  - Cieszyn, przejście graniczne – Most Przyjaźni.

Wyniki pomiaru hałasu w 2002 r.

Punkt pomiarowy	L_{eq} [dB (A)]	L_{max} [dB (A)]	L_{min} [dB (A)]
Cieszyn, przejście graniczne – Most Przyjaźni - dzień	66,2	100,5	36,5
Cieszyn, przejście graniczne – Most Przyjaźni - noc	56,8	82,8	30,5
Cieszyn, przejście graniczne – Most Wolności - dzień	63,0	95,2	35,8
Cieszyn, przejście graniczne – Most Wolności - noc	55,0	91,5	31,3
Cieszyn, skrzyżowanie ul. Bielskiej i Wiślańskiej - dzień	63,3	89,6	35,8
Cieszyn, skrzyżowanie ul. Bielskiej i Wiślańskiej - noc	55,1	77,4	21,6

Cieszyn, rej. szkoły przy wjeździe do Cieszyna od strony Bielska - dzień	73,4	100,4	37,2
Cieszyn, rej. szkoły przy wjeździe do Cieszyna od strony Bielska – noc	68,9	96,6	23,6
Cieszyn, skrzyżowanie ul. Katowickiej i Granicznej - dzień	70,6	99,2	33,4
Cieszyn, skrzyżowanie ul. Katowickiej i Granicznej - noc	65,6	99,1	28,9

Źródło: „Program ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego”

- w 2007 r. w ramach pomiarów wykonywanych na terenach uzdrowiskowych i terenach górskich dokonano pomiarów w dwóch punktach: przy Placu Słowackiego i na skrzyżowaniu ul. Korfantego i ul. Bobreckiej.

Wyniki badań akustycznych na terenach uzdrowiskowych i obszarach górskich na terenie Cieszyna w 2007 roku

Lokalizacja punktu pomiarowego	Dopuszczalna norma [dB]*		Równoważny poziom dźwięku A (LAeq) [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Skrzyżowanie ulicy Korfantego i Bobreckiej	60	50	70,3	60,7
Plac Słowackiego	55	50	63,5	53,7

Źródło: WIOS Katowice

We wszystkich punktach pomiarowych, zarówno w 2002 jak i w 2007 r. stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu.

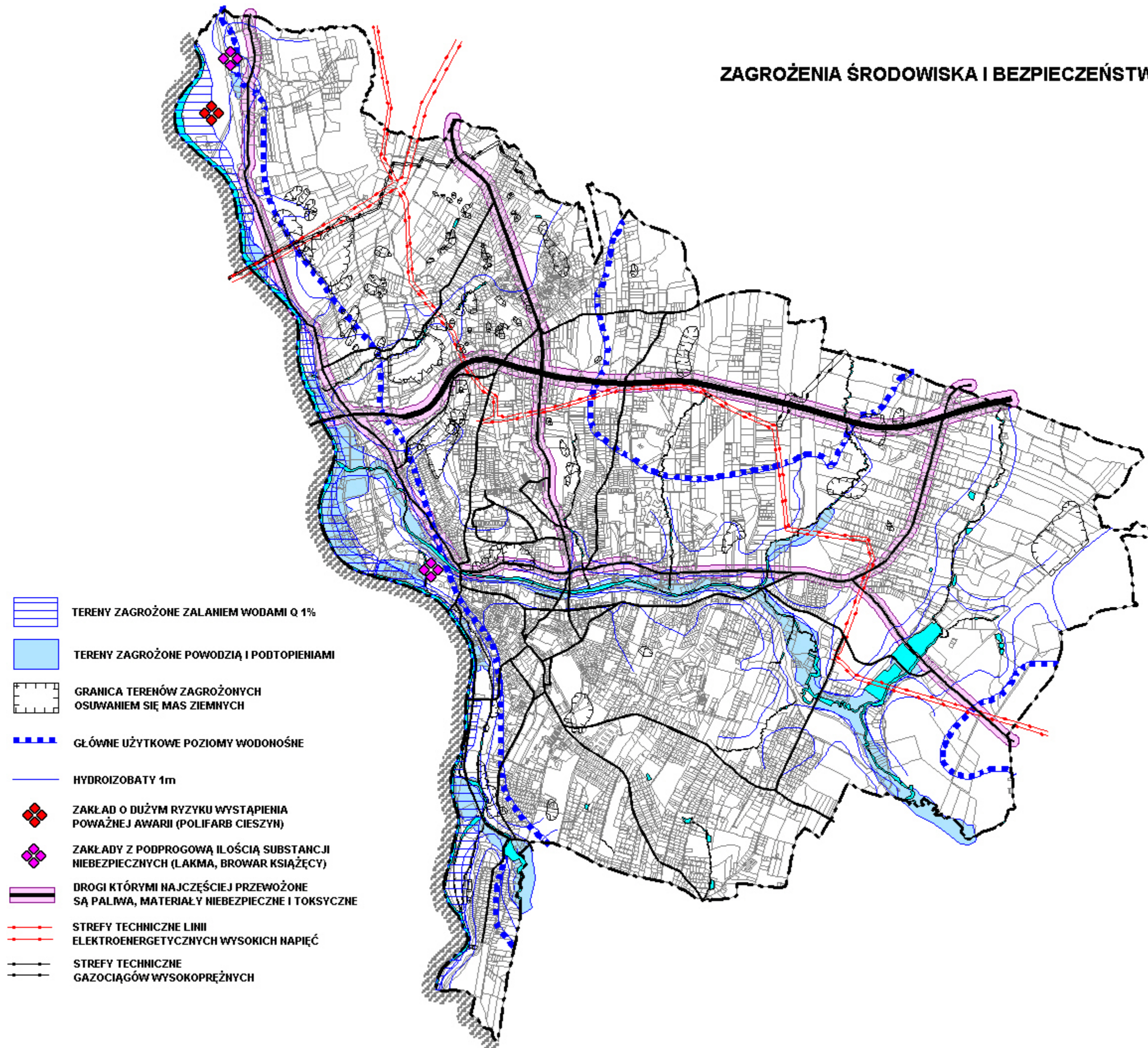
Wnioski:

- Przy aktualnym stanie zabezpieczeń przeciwpowodziowych (dwa fragmenty wałów przeciwpowodziowych o łącznej długości ok. 300 mb zlokalizowane po północnej stronie ujścia Bobrówki do Olzy i pomiędzy Olzą a początkowym odcinkiem Młynówki) praktycznie nie ma możliwości ochrony miasta przed zalewaniem części terenów wodą 100 letnią lub 200 letnią.
- Przy występowaniu deszczów nawalnych należy się liczyć z możliwością występowania powodzi w dolinie Bobrówki i jej dopływów.
- Ze względu na zaliczenie zakładów PPG Polifarb Cieszyn SA. do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) wskazane jest ograniczenie rozwoju funkcji mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie tej fabryki.
- Tereny występowania osuwisk należy bezwzględnie wyłączyć z możliwości lokalizacji zabudowy, natomiast dla istniejącej zabudowy zlokalizowanej na tych terenach należy prowadzić ciągły monitoring aktywności osuwiska.
- Przy lokalizacji obiektów będących źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego należy nie dopuszczać do przekroczenia standardów tego promieniowania dla różnych terenów, jak również przy lokalizacji zabudowy w rejonie istniejących obiektów należy uwzględnić zasięg ich oddziaływania.
- Poprawa klimatu akustycznego miasta możliwa jest do osiągnięcia m.in. poprzez:
  - tworzenie barier akustycznych (ekranów) chroniących tereny zainwestowane przed nadmiernym hałasem z dróg,
  - zmianę organizacji ruchu w obszarze śródmiejskim, budowę nowych parkingów które ogranicza ruchy błądzące w poszukiwaniu wolnego miejsca parkingowego,
  - przebudowę, rozbudowę układu drogowo – ulicznego miasta w sposób umożliwiający rozkład ruchu na większą ilość tras, a tym samym o mniejszych potokach ruchu.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. W przypadku braku możliwości wprowadzenia skutecznych zabezpieczeń przed powodzią należy przyjąć taki sposób zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, który nie prowadziłby do występowania strat materialnych lub występowania innych, dodatkowych zagrożeń („Polifarb”).
2. W rejonach lokalizacji zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii nie należy lokalizować nowej zabudowy mieszkaniowej i dążyć do stopniowego ograniczania istniejącej funkcji mieszkaniowej w tym obszarze.
3. Należy bezwzględnie wyłączyć z możliwości zabudowy tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.
4. Należy uwzględniać zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych przy trasowaniu sieci infrastruktury i planowaniu rozbudowy układu drogowo – ulicznego.
5. W obszarach o przekroczonych standardach hałasu należy dążyć do zmiany funkcji terenów na bardziej odporną na występowanie wysokich poziomów hałasu

ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI

7. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

DEMOGRAFIA

Liczba ludności miasta na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosiła – zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego – 35.421 osób (według faktycznego miejsca zamieszkania).

Zmiany poziomu zaludnienia Cieszyna w latach 2001 – 2010

Rok	Liczba ludności	Przyrost naturalny	Saldo migracji	Przyrost rzeczywisty
2001	36.702	- 17	- 25	- 42
2004	36.109	- 55	- 123	- 178
2007	35.401	- 81	-115	- 196
2010	35.421	26	- 9	17

Dla miasta, powiatu, podregionu i województwa liczebność ludności na krańcach analizowanego okresu przedstawia się następująco :

jednostka/rok	2001	2010	
Cieszyn	36.702	35.421	spadek o 3,5%
powiat cieszyński	168.986	173.678	wzrost o 2,8%
podregion bielski	642.704	656.775	wzrost o 2,2%
województwo śląskie	4.751.505	4.638.462	spadek o 2,4%

Dynamika zmian w zaludnieniu na tle gmin miejskich podregionu bielskiego

Rok	Cieszyn	Ustroń	Wisła	Żywiec	Szczyrk	Bielsko-Biała
2001	36.702	15.320	11.438	32.083	5.702	178.313
2004	36.109	15.415	11.450	32.199	5.810	176.987
2007	35.401	15.418	11.320	32.130	5.809	175.690
2010	35.421	15.588	11.233	32.056	5.782	175.008
rok 2001 = 100	96,5	101,7	98,2	99,9	101,4	98,1

Podstawowe wskaźniki demograficzne dla gmin miejskich podregionu bielskiego w 2010 r.

Wskaźnik	Cieszyn	Ustroń	Wisła	Żywiec	Szczyrk	Bielsko-Biała
kobiety/100 mężczyzn na 1000 osób :	116	114	107	108	109	112
- małżeństwa	6,6	5,4	5,1	5,8	5,8	6,3
- urodzenia. żywe	11,1	11,7	9,6	11,8	8,7	10,1
- zgony	10,3	11,5	10,1	10,0	10,5	9,8
- przyrost naturalny	0,8	0,2	- 0,4	1,7	- 1,7	0,3
- saldo migracji	- 0,3	5,9	- 0,9	- 1,2	1,0	- 2,6

Wskaźnik obciążenia demograficznego w 2010 r., liczony jako iloraz:

- ludności w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił 56,6 (w 2001 r. – 56,0),
- liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił 111 (w 2001 r. – 71,8); wskaźnik ten jest znacznie wyższy dla miasta niż dla powiatu (miasto – 111, powiat – 82,5),
- ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił 29,8 (w 2001 r. – 23,4); również ten wskaźnik jest wyższy w Cieszynie niż w powiecie cieszyńskim (26,1).

W tabeli przedstawiono zmiany w tym zakresie na przestrzeni lat 2001 - 2010

Cechy	2001	2004	2007	2010
Liczba ludności ogółem	36.702	36.109	35.401	35.421
% ludności w wieku przedprodukcyjnym	20,9	18,8	17,8	17,1
% ludności w wieku produkcyjnym	64,1	65,3	64,7	63,9
% ludności w wieku poprodukcyjnym	15,0	15,9	17,5	19,0

W całym analizowanym okresie saldo migracji dla Cieszyna jest ujemne, aczkolwiek największą wartość ten wskaźnik uzyskiwał w latach 2004 – 2007. W przeważającej większości są to migracje wewnątrz krajowe, a ich kierunki ilustruje poniższe zestawienie :

Rok	Kierunki migracji	
	zameldowani z miast/wymeldowani do miast	zameldowani ze wsi/wymeldowani na wieś
2001	180/134	177/221
2004	214/195	227/353
2007	226/161	170/292
2010	168/148	200/201

Saldo migracji dla powiatu cieszyńskiego cały czas jest dodatnie (w 2010 r. 2,7/1000 mieszkańców), jedynie w zakresie migracji zagranicznych istnieje nieznaczna przewaga wymeldowań nad zameldowaniami.

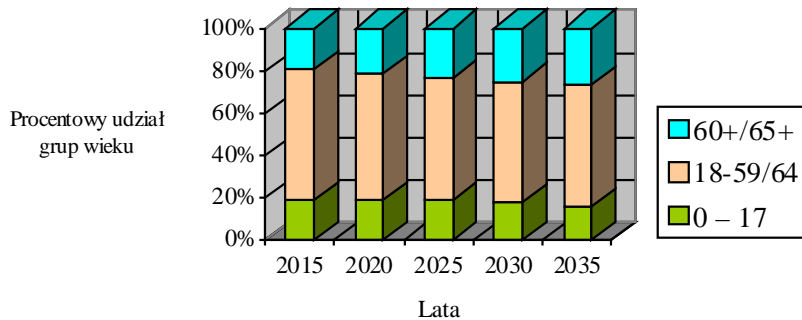
GUS nie publikuje prognozy demograficznej dla poszczególnych miejscowości. Najniższym szczeblem administracyjnym, dla którego podawana jest prognoza jest powiat.

Prognoza dla powiatu cieszyńskiego do roku 2035

grupa/ rok	2015		2020		2025		2030		2035	
0 – 17	33.125		33.259		32.655		30.214		27.499	
18-59/64	108.372		104.357		101.402		100.272		98.610	
60+/65+	33.818		38.777		42.159		44.274		46.368	
ogółem	175.315		176.393		176.216		174.760		172.477	
	z czego :		z czego :		z czego :		z czego :		z czego :	
	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś
ogółem	79.596	95.719	79.484	96.909	79.057	97.159	78.051	96.709	76.743	95.734
0 - 17	14.163	18.962	14.578	18681	14.600	18.055	13.556	16.658	12.378	15.121
18-59/64	47.961	60.411	45.221	59.136	43.689	57.713	43.372	56.900	42.861	55.749
60+/65+	17.472	16.346	19.685	19.092	20768	21.391	21.123	23.515	21.504	24.864

Według Narodowego Spisu Powszechnego 2002 (dane z NSP 2011 nie są jeszcze dostępne), narodowość niepolską w trakcie spisu deklarowało w Cieszynie 243 osoby (w całym powiecie cieszyńskim 1.300 osób), w obu wypadkach najliczniej była reprezentowana narodowość śląska, następnie niemiecka.

Prognoza dla powiatu

GOSPODARKA

Na terenie miasta w 2010 r. (wg danych Banku Danych Lokalnych GUS) zarejestrowanych w systemie REGON było ogółem 5.041 podmiotów gospodarczych, z czego:

- jednostki sektora publicznego – 199 podmiotów,
- jednostki sektora prywatnego – 4.842 podmioty, a w tym m. innymi:
  - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 3.499,
  - spółki handlowe – 495,
  - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego – 214,

Wśród najliczniej reprezentowanych są (prezentowane poniżej według ilości podmiotów) :

- handel 30,6% (1544 podmioty, wszystkie prywatne), głównie handel detaliczny, następnie hurtowy oraz hurt, detal i naprawa pojazdów samochodowych;
- budownictwo 10,5% (532 podmioty, z czego 529 prywatnych), najliczniej reprezentowane są podmioty zajmujące się specjalistycznymi robotami budowlanymi, następnie budownictwo powszechne i wreszcie budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej;
- działalność profesjonalna 8,8% (445 podmiotów w tym 444 prywatne) tzn. działalność architektoniczna, inżynierska, badania i analizy techniczne, działalność prawnicza i rachunkowo – księgową;
- produkcja 8,5% (426 podmiotów w tym 424 prywatne), najliczniejsza jest grupa podmiotów produkujących wyroby metalowe, zajmujących się naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń, produkcją odzieży;
- działalność usługowa różna, bez przypisania do konkretnej grupy 6,1% (307 podmiotów, wszystkie prywatne);
- transport i gospodarka magazynowa 5,6% (280 podmiotów, w tym 278 prywatnych);
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna 5,5% (279 podmiotów w tym 270 prywatnych);
- obsługa rynku nieruchomości 4,6% (234 podmioty, w tym 138 prywatnych);
- gastronomia i zakwaterowanie 4,1% (207 podmiotów, w tym 206 prywatnych);
- ubezpieczenia i fundusze emerytalne 4,0% (204 podmioty, wszystkie prywatne).

Następne, mniej licznie reprezentowane dziedziny, to kolejno (odpowiednio: liczba podmiotów/w tym prywatnych) :

- edukacja (160/99),
- usługi administrowania (131/131),
- informacja i komunikacja (120/120),
- kultura, rozrywka, rekreacja (103/95),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo (30/30),
- administracja publiczna, obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (21/7),

- dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja ((11/10),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (6/5).

W okresie 2001 – 2010 nastąpił kilkuprocentowy wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (z 4.761 w 2001 r. do 5.041 w 2010 roku), głównie w sferze podmiotów prywatnych. Wśród tych ostatnich rekordowe przyrosty wystąpiły w dwóch formach organizacyjnych :

- spółki handlowe z kapitałem zagranicznym – wzrost o 107% (ze 103 do 214 podmiotów)
- spółki handlowe – wzrost o 70,7% z 290 do 495 podmiotów).

Spadła natomiast nieznacznie (trend ten zdaje się odwracać od dwóch lat) liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Absolutną większość (90 – 100% podmiotów w danej dziedzinie oprócz administracji publicznej, obsługi rynku nieruchomości i edukacji) stanowią podmioty prywatne.

RYNEK PRACY

Porównując liczebność zatrudnienia (dane Urzędu Miasta Cieszyn) w czterech dużych działach : przemysł, budownictwo, transport, składowanie i łączność oraz handel i naprawy można stwierdzić, że w stosunku do stanu przyjętego za wyjściowy wzrosło tylko zatrudnienie w sektorze budownictwa. Analiza wielkości zatrudnienia w poszczególnych latach wskazuje na najgłębszy spadek w latach 2005 – 2006 i wzrost zatrudnienia w kolejnych trzech latach. Tendencja ta jednak zdaje się wygasać o czym świadczą informacje dotyczące wielkości bezrobocia.

Stopa bezrobocia w powiecie cieszyńskim w okresie 2001 – listopad 2011 (dane Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie) spadła z 14.1% do 10,0%, przy czym najkorzystniejsza sytuacja zaistniała w tym zakresie w latach 2007 – 2009 kiedy stopa bezrobocia wyrażała się liczbą jednocyfrową, od roku 2010 – wzrasta. Bezrobocie ma w powiecie cieszyńskim charakter sezonowy, zwiększa się w miesiącach zimowych, maleje w letnich – ma to związek z pracami w budownictwie i obsługą turystyki poszerzającymi rynek pracy w tym okresie. Osoby do 25 roku życia, stanowiące jedną trzecią ogółu bezrobotnych na początku analizowanego okresu, od 2005 r. w sposób trwały zajmują trzecią pozycję wśród grup wiekowych wyróżnionych wśród dotkniętych bezrobociem (do 25 roku życia, 26-34, 35-44, powyżej 45). Niewątpliwie – tak jak w całym kraju – oprócz działań na rzecz aktywizacji absolwentów ma na to wpływ emigracja zarobkowa do krajów Unii Europejskiej. Największy odsetek bezrobotnych to grupa wiekowa powyżej 45 roku życia.

BUDŻET

Wielkość dochodów i wydatków miasta w okresie 2001 - 2010

Wyszczególnienie	2001	2004	2007	2010
Dochody ogółem	50.598.618	65.278.586	84.003.170	111.667.730
w tym własne	34.111.554	44.586.026	58.020.895	63.059.200
w tym :				
podatek od nieruchomości	12.352.394	16.628.732	18.137.472	19.012.583
udział w pod. doch os. fizyczn.	11.049.221	13.368.671	21.187.677	21.103.415
Wydatki ogółem	55.470.909	63.625.392	88.266.044	123.016.083

Dochody i wydatki budżetów gmin miejskich podregionu bielskiego w 2010 r.

Wskaźnik	Cieszyn	Ustroń	Wisła	Żywiec	Szczyrk	B.-Biała
Dochody/1 M	3.152,32	3.679,29	3.519,67	3.195,08	3.253,41	3.889,92
w tym własne/1M	1.780,13	2.768,63	1.975,07	2.084,56	1.700,68	2.526,56
Wydatki/1M	3.472,68	3.944,59	3.765,80	3.019,01	4.373,60	4.170,36

Wnioski :

- Populacja Cieszyna maleje, w skali nieco większej niż dzieje się to w województwie śląskim. Jest to tendencja odwrotna niż obserwowana zarówno w samym powiecie cieszyńskim jak też w podregionie bielskim. Spośród gmin miejskich podregionu, spadek liczby ludności w Cieszynie jest największy. Po części z racji ujemnego przez lata przyrostu naturalnego (dopiero sam 2010 rok charakteryzuje się nieznaczną dodatnią wartością przyrostu naturalnego, nie wiadomo jednak na ile zwrot ten jest trwały), po części na skutek migracji ukierunkowanej na tereny wiejskie.
- Tak jak w całej Polsce powiększa się też asymetria pomiędzy pokoleniem „wstępującym” i „zstępującym”, jednak w Cieszynie wskaźnik ten jest wyraźnie wysoki. Dane z lat 2001 – 2010 jak też prognoza dla miast powiatu cieszyńskiego nie wskazują, aby tendencja ta miała w znaczący sposób się odwrócić.
- Wskaźnik obciążenia demograficznego ilustrowany liczebnością grupy w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do 100 osób w wieku produkcyjnym może co prawda ulec obniżeniu na skutek proponowanego przesunięcia wieku emerytalnego (o ile propozycja ta zyska ustawowe umocowanie) będzie to jednak zmiana bardziej natury statystycznej niż faktycznej, zważywszy na już istniejące trudności w zdobyciu pracy przez osoby zbliżające się do emerytury.
- Kierunki wewnątrz krajowych migracji dla Cieszyna wskazują na jego atrakcyjny wizerunek w oczach mieszkańców, którzy - jeśli już decydują się na opuszczenie miasta - to bardziej w celu uzyskania sielskiej przestrzeni kojarzonej z obszarami wiejskimi niż dla braku miejskich walorów Cieszyna.
- Mimo nadgranicznego położenia miasta, dane spisowe wskazują na brak problemu mniejszości narodowych.
- W aspekcie demograficznym miasto będzie musiało zmierzyć się głównie z powolną depopulacją i znacznym wzrostem liczby osób w starszym wieku. Jest to rosnąca liczebnie grupa, mająca specyficzne potrzeby w sferze zamieszkania, komunikacji, opieki zdrowotnej, kultury i rozrywki, komunikacji społecznej, aż po sferę asortymentu nabywanych towarów. Większe uwzględnienie jej potrzeb może zaowocować zwiększeniem ilości miejsc pracy w szeroko rozumianej obsłudze codziennej osób starszych, w tym zwłaszcza szerszym otwarciem rynku pracy dla kobiet.
- W analizowanym okresie nastąpiła zmiana sposobu rejestracji podmiotów w systemie REGON z klasyfikacji PKD 2004 na klasyfikację PKD 2007. Sekcje i działy obydwu klasyfikacji najczęściej nie przystają „wprost” do siebie. Uniemożliwia to dokładne liczbowe porównanie lat brzegowych okresu 2001 – 2010 w aspekcie rozwoju poszczególnych rodzajów działalności. Generalnie przytoczone liczby wskazują jednak na znakomite warunki istniejące w mieście dla rozwoju biznesu. Liczba podmiotów nowo rejestrowanych w systemie REGON przeważa nad liczbą podmiotów wyrejestrowywanych. Liczba nowych spółek handlowych z kapitałem krajowym i zagranicznym wzrasta systematycznie w całym analizowanym okresie, bez żadnego wahnięcia tego trendu. Nie jest rzecz jasna oczywiste jak odporne będzie to zjawisko w kontekście wzrastającego zagrożenia kryzysowego niemniej jednak dotychczasowe dane ilustrują bardzo dużą prężność ekonomiczną mieszkańców. Jest to fakt godny odnotowania w aspekcie zagrożenia wzrastającą stopą bezrobocia, które na razie w Cieszynie nie wykracza poza wskaźniki wojewódzkie.
- W dokumentach programowych miasta duży nacisk kładzie się na modernizację i rozbudowę układu komunikacyjnego i infrastrukturalnego oraz rewitalizację

zdegradowanych terenów. Większość zadań w tych obszarach to zadania realizowane ze środków budżetowych miasta, które są jednak wyraźnie niewystarczające (kolejne budżety wykazują deficyt, dochody miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca są najniższe spośród gmin miejskich podregionu bielskiego). Może to stanowić główny czynnik hamujący ich realizację bądź rozwlekający ją bardzo w czasie.

- Ogromna liczba obiektów cennych historycznie i wskazywanych do ochrony, ale wymagających dużych nakładów na ich rewitalizację i utrzymanie jest dodatkowym czynnikiem obciążającym miasto, chociaż jednocześnie stanowi też o jego atrakcyjności turystycznej i generuje dochody z tego tytułu.
- Priorytetem, którego realizacja wydaje się najszybciej zwiększać wpływy do budżetu jest przygotowanie terenów dla potencjalnych inwestorów. Jednak zważywszy, że jedna trzecia dochodów budżetowych to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, nie można zaniedbywać kwestii podnoszenia atrakcyjności miasta w odczuciu jego obecnych i potencjalnych mieszkańców. To z kolei wymaga skupienia się na działaniach modernizujących infrastrukturę techniczną i poprawiających jakość przestrzeni publicznej.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Ze względu na systematyczny wzrost liczebności grupy osób w podeszłym wieku nie będzie można marginalizować jej potrzeb, niezależnie od tego jakie będą ostateczne źródła ich finansowania – osobiste, rodzinne, charytatywne czy budżetowe. Wymaga to stworzenia warunków dla lokalizacji stacjonarnych usług opiekuńczych, niskiej zabudowy dobrze skomunikowanej z nieodległymi małymi centrami podstawowych usług i z dostępem do terenów zieleni.
2. Zasady zagospodarowania przestrzennego powinny w maksymalnym możliwym stopniu uwzględniać możliwość podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej, zwłaszcza w skali mikro, niewymagającej dużych nakładów inwestycyjnych a przez to dostępnej dla większej liczby osób.
3. Należy uwzględnić w kierunkach i zasadach zagospodarowania priorytety ustalone w dokumentach programowych miasta (Strategia rozwoju miasta Cieszyna na lata 2010 – 2020, Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Cieszyna, Wieloletni Program Inwestycyjny) to znaczy :
  - rewitalizację zdegradowanych terenów miejskich (zdekapitalizowana zabudowa i infrastruktura Śródmieścia, obszary osiedli miejskich wybudowanych w technologii wielkiej płyty), przemysłowych i powojennych,
  - rozbudowę i modernizację układu komunikacyjnego,
  - sanację i rozbudowę infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.

8. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Strukturę władania gruntami według stanu na dzień 1 stycznia 2011 r. przedstawia poniższa tabela (sporządzona na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Cieszynie), a ich rozmieszczenie przestrzenne załączony schemat mapowy.

Wyszczególnienie gruntów wg grup rejestrowych	Powierzchnia ogólna gruntów		Użytki rolne		Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione		Grunty zabudowane i zurbanizowane		Grunty pod wodami	Tereny różne
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	ha
Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytk. wieczyste	340	11,9	51	3,4	139	53,3	97	9,6	48	5
Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	136	4,7	2	0,1	2	0,8	130	12,8	-	2
Grunty spółek SP, przeds. państw. i innych państw. osób prawnych	6	0,2	-	-	-	-	6	0,6	-	-
Razem grunty SP	482	16,8	53	3,5	141	54,1	233	23,0	48	7
Grunty gmin i zw. międzygm. z wył. gr. przekazanych w użytkowanie	359	12,5	85	5,7	31	11,9	230	22,7	1	12
Grunty gmin i zw. międzygm. przekazane w użytkowanie wiecz.	134	4,7	54	3,6	1	0,4	79	7,8	-	-
Grunty własności samorz. osób prawnych i własności nieznaney	1	0,04	-	-	-	-	1	0,1	-	-
Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gosp. rolnych	847	29,6	772	51,4	62	23,8	10	1,0	1	2
Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gosp. rolnych	792	27,7	418	27,9	22	8,4	349	34,4	1	2
Razem grunty osób fizycznych	1639	57,3	1190	79,3	84	32,2	359	35,4	2	4
Grunty spółdzielni	54	1,9	49	3,3	-	-	5	0,5	-	-
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	75	2,6	54	3,6	3	1,2	18	1,8	-	-
Grunty powiatów z wyłączeniem gr. przekazanych w użytkowanie	47	1,6	-	-	-	-	47	4,6	-	-
Grunty województw z wyłączeniem gr. przekazanych w użytkowanie	1	0,04	-	-	-	-	1	0,1	-	-
Grunty spółek prawa handl. partii polit. stowarzyszeń i innych	69	2,4	16	1,1	1	0,4	41	4,0	-	11
Razem grunty	2861	100,0	1501	100,0	261	100,0	1014	100,0	51	34

Wnioski :

- Większość obszaru miasta – 57,3% stanowią grunty będące własnością osób fizycznych (79,3% użytków rolnych, 32,2% gruntów leśnych i 35,4% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych).
- Wielkości obszarów we władaniu Skarbu Państwa oraz gminy i związków międzygminnych są porównywalne, przy czym prawie połowa gruntów Skarbu Państwa to tereny leśne w zarządzie PGL „Lasy Państwowe”.
- Zasoby pozostałych właścicieli stanowią wielkości marginalne, nie przekraczające 5% powierzchni miasta.

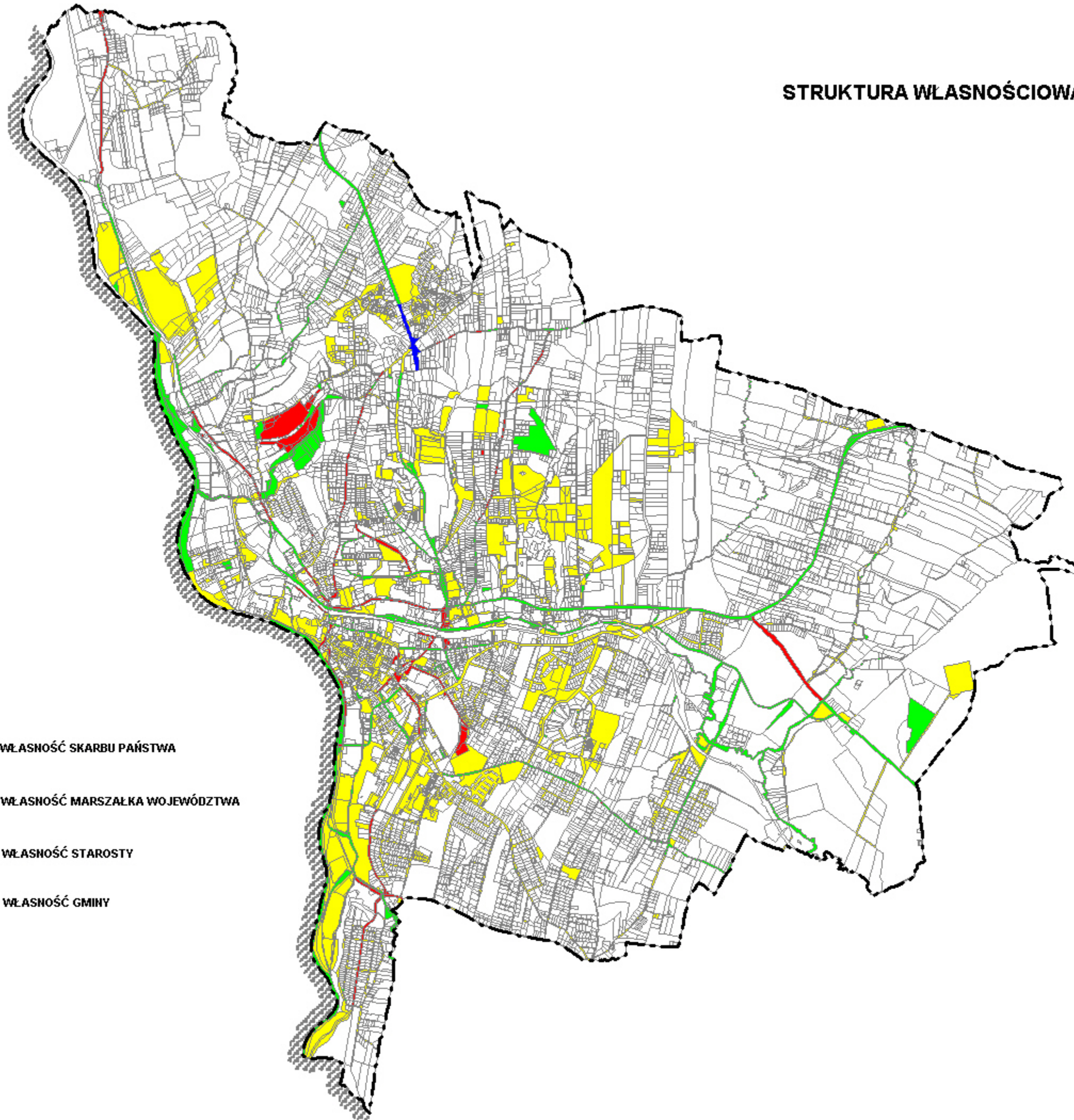
Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

Przy określaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów należy uwzględnić stan prawny gruntów. Wskazać tutaj należy dwa aspekty tego problemu :

- wprawdzie przy sporządzaniu studium nie ma zastosowania art. 36 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, lecz już plan miejscowy sporządzano w oparciu o ustalenia studium daje podstawy do występowania z roszczeniami z tego artykułu,
- lokalizacja nowych funkcji ogólnomiejskich powinna następować na gruntach nie będących własnością osób fizycznych.

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA GRUNTÓW

- GRUNTY WŁASNOŚĆ SKARBU PAŃSTWA
- GRUNTY WŁASNOŚĆ MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
- GRUNTY WŁASNOŚĆ STAROSTY
- GRUNTY WŁASNOŚĆ GMINY

9. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie miasta Cieszyn znajduje się szereg obiektów i terenów chronionych na mocy poszczególnych ustaw:

- a) na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody prawnie chronionych jest:
  - 38 pomników przyrody,
  - trzy rezerваты przyrody,
  - dwa użytki ekologiczne,
  - dwa zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
  - obszar chronionego krajobrazu.
  - stanowisko dokumentacyjne.
- b) na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochroną obejmuje się:
  - grunty leśne;
- c) na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochroną objęto:
  - 99 obiektów wpisanych do rejestru zabytków wg wykazu zamieszczonego w rozdziale „Stan dziedzictwa kulturowego...”
  - 9 stanowisk archeologicznych (wg ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach),
- d) na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku prawo wodne ochronie podlegają:
  - wody powierzchniowe w zakresie utrzymania lub poprawy ich stanu ekologicznego i chemicznego,
  - wody podziemne w zakresie uniknięcia niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego.

9.1. Pomniki przyrody ożywionej

Ogółem w mieście jest 38 pomników przyrody (łącznie chronionych jest 100 drzew), z czego większość (30) powołano decyzjami Wojewody Bielskiego.

Wykaz pomników przyrody

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wys.1,3 m [cm]	Wys. [m]	Obręb ewid.	Nr działki ewid.	Opis lokalizacji	Forma własności
1	Lipa szerokolistna	1954-03-17	orzeczenie PWRN w Katowicach R.L.13b/7/54 z dnia 17 marca 1954 r.	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	407	22	45	38/1	Plac Kościelny, na wysokości bocznego wejścia do kościoła Jezusowego	Parafia Ewangelicka w Augsburgu w Cieszynie
2	skupienie 2 Miłorzębów dwuklapowych	1980-12-03	Decyzja Woj. Bielskiego Nr RLS-op-7141p/7/80 z dnia 3 grudnia 1980 r.	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>) - 2 szt.	224, 232	20, 20	10	45	ul. Błogocka 12, na terenie ogrodu przydomowego	osoby fizyczne
3	Dąb szypułkowy	1988-12-31	Decyzja Woj. Bielskiego Nr 262 z dnia 31 grudnia 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1989 r. Nr 2, poz. 55)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	450	22	73	55	Cieszyn Gułdowy, na lewym brzegu potoku Krasna, w pobliżu drogi - ul. Ustrońskiej	Skarb Państwa

4	Dąb szypułkowy	1992-12-28	Rozporządzenie Nr 7/92 Woj. Bielskiego z dnia 28 grudnia 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 1, poz. 1)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	510	25	41	81	ul. Chrobrego 1, na terenie ogrodu przy przedszkolu nr 8, za budynkiem gospodarczym, od strony ul. Bobreckiej	Gmina Cieszyń
5	Tulipanowiec amerykański	1992-12-28	Rozporządzenie Nr 7/92 Woj. Bielskiego z dnia 28 grudnia 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 1, poz. 1)	Tulipanowiec amerykański (<i>Liliodendron tulipifera</i>)	370	24	56	38/2	ul. Błogocka 19, na terenie ogrodu przy Katolickiej Szkole Podstawowej, przy ogrodzeniu od strony ul. Błogockiej	Gmina Cieszyń użytkownik wieczysty Stowarzyszenie "Dziedzictwo" św. J. Sarkandra
6	Klon srebrzysty	1992-12-28	Rozporządzenie Nr 7/92 Woj. Bielskiego z dnia 28 grudnia 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 1, poz. 1)	Klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	404	18	44	34/3	Pl. Wolności 7b, przy budynku LO im. M. Kopernika, od strony ul. Stalmacha	Powiat Cieszyński
7	Lipa szerokolistna	1992-12-28	Rozporządzenie Nr 7/92 Woj. Bielskiego z dnia 28 grudnia 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 1, poz. 1)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	458	23	43	148	Park Pokoju (ul. Limanowskiego i ul. Regeera), obok budynku Muzeum Śląska Cieszyńskiego	Gmina Cieszyń
8	Skupienie 7 jesionów wyniosłych	1992-12-28	Rozporządzenie Nr 7/92 Woj. Bielskiego z dnia 28 grudnia 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 1, poz. 1)	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	318, 494, 411, 396, 345, 312, 380	24	27	64	wzdłuż ul. Sportowej, łączącej Al. Piastowską i ul. Mostową	Gmina Cieszyń
9	Topola kanadyjska	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Topola kanadyjska (<i>Populus canadensis</i>)	418	22	53	18	Pakr Kasztanowy (pomiędzy ul. Górną, Sikorskiego, Wojska Polskiego)	Gmina Cieszyń
10	Buk pospolity forma purpurowa	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> "Purpurea")	290	17	54	19	ul. Kraszewskiego 2, w ogrodzie przy Domu Dziecka	Powiat Cieszyński
11	Miłorząb dwuklapowy	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	240	20	42	153	ul. Bobrecka 7, na skwerze pomiędzy budynkami nr 5 i 7	Gmina Cieszyń
12	Miłorząb dwuklapowy	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	204	20	45	97	Park Szpitalny przy Szpitalu Śląskim, ul. Bielska 4, w odległości ok. 8 m od budynku administracyjnego w kierunku południowym	Powiat Cieszyński
13	Wiąz polny	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Wiąz polny (<i>Ulmus minor</i>)	390	22	45	97	Park Szpitalny przy Szpitalu Śląskim, ul. Bielska 4, obok bramy wjazdowej od ul. Bielskiej	Powiat Cieszyński
14	Jesion wyniosły	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	381	18	45	101	na skarpie przy ul. Żwirki i Wigury, w rejonie budynku nr 8	Gmina Cieszyń

15	Skupienie 3 drzew	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>) - 2 szt., Kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i>) - 1 szt.	408, 407 405	24, 23 20	61	48, 5/2	Park pod Wałką, przy Al. J. Łyska, na wysokości kempingu "Olza"	Gmina Cieszyn
16	Skupienie 3 drzew	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) - 3 szt.	370, 289, 380	22, 20, 22	73	55	Cieszyn Krasna, 2 szt. na lewym brzegu potoku Krasna, w pobliżu drogi - ul. Ustrońskiej, 1 szt. na prawym brzegu potoku Krasna, w pobliżu drogi - ul. Wiślańskiej	Skarb Państwa
17	Skupienie 3 drzew	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i>) - 2 szt. Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) - 1 szt.	390, 402 415/110	23, 23 24	28	15/11	Park na Górze Zamkowej, przy głównej alei parkowej, kasztanowiec - przy budynku nr 3C	Gmina Cieszyn
18	Skupienie 3 drzew	1993-12-22	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Bielskiego z dnia 22 grudnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1994 r. Nr 15, poz. 89)	Kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i>) - 3 szt.	342, 354, 369	24, 22, 22	45	38/1	Plac Kościelny, na wysokości budynku nr 8	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie
19	Skupienie 21 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Woj. Bielskiego z dnia 16 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998 r. Nr 20, poz. 346)	Kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i>) - 16 szt. Sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>) - 3 szt. Klon polny (<i>Acer campestre</i>) - 1 szt. Robinia akacyjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	348, 358, 275, 386, 392, 312, 228, 307, 354, 382, 372, 314, 347, 310, 392, 311 156, 195, 203 254 235	22 20 14 20	45	37	Park Kościelny (w rejonie kościoła Jezusowego)	Gmina Cieszyn

20	Skupienie 4 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Woj. Bielskiego z dnia 16 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998 r. Nr 20, poz. 346)	Kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i>) - 1 szt. Wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i>) - 1 szt. Gledicja trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i>) - 2 szt.	358 299 164, 143	27 22 16	55	16	Park pod Wałką, w części położonej w zakolu Puńcówki	Gmina Cieszyń
21	Skupienie 11 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Woj. Bielskiego z dnia 16 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998 r. Nr 20, poz. 346)	Wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i>) - 2 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) - 3 szt. Robinia akacyjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>) - 1 szt. Kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i>) - 1 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) - 1 szt. Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) - 3 szt.	350, 427 300, 317, 370 374 417 327 233, 234, 256	25, 28 20, 21, 21 22 20 28 19, 19, 19	61	14	Park pod Wałką, wzdłuż drogi prowadzącej do tzw. III-go jazu na rzece Olzie	Gmina Cieszyń
22	Skupienie 3 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Woj. Bielskiego z dnia 16 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998 r. Nr 20, poz. 346)	Dąb burgundzki (<i>Quercus cerris</i>) - 2 szt. Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>)	182, 183 322	18 21	45	97	Park Szpitalny przy Szpitalu Śląskim, ul. Bielska 4, na skwerze pomiędzy budynkiem Dyrekcji a Pawilonem I	Powiat Cieszyński
23	Gledicja trójcierniowa	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Gledicja trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i>) - 2 szt.	166	16	45	97	Park Szpitalny przy Szpitalu Śląskim, ul. Bielska 4, przy Pawilonie II	Powiat Cieszyński
24	Jarząb mączny	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Jarząb mączny (<i>Sorbus aria</i>)	156/100	14	45	97	Park Szpitalny przy Szpitalu Śląskim, ul. Bielska 4, przed Pawilonem Oddziału Psychiatrycznego	Powiat Cieszyński
25	Skupienie 3 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Kasztanowiec żółty (<i>Aesculus flava</i>) - 2 szt. Tulipanowiec amerykański (<i>Liliodendron tulipifera</i>)	228, 258+ 168 197	20, 18 22	28	15/11	Park na Górze Zamkowej, w pobliżu Rotundy	Gmina Cieszyń
26	Jesion wyniosły	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Śląskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	463	24	28	15/11	Park na Górze Zamkowej, przy tarasie widokowym	Gmina Cieszyń
27	Skupienie 2 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>)	291 240	20 17	44	108/3	Plac Wolności, na skwerze przed budynkiem nr 3	Gmina Cieszyń

28	Skupienie 2 drzew	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Gledicja trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i>) - 2 szt.	184, 151	18, 14	42	90	Plac Teatralny, na skwerze przed budynkiem Teatru im. A. Mickiewicza	Gmina Cieszyn
29	Topola czarna	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Topola czarna (<i>Populus nigra</i>)	409	28	45	71/18	Na skwerze przy ul. Solnej (w rejonie budynku przy ul. Górnej 19), na skarpie obok garaży	Gmina Cieszyn
30	Klon pospolity	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Klon pospolity odmiana Schwedlera (<i>Acer platanoides</i> "Schwedlen")	325	23	39	1/1	ul. Bielska 62, na skwerze przed głównym budynkiem Uniwersytetu Śląskiego	Uniwersytet Śląski w Katowicach
31	Miłorząb dwuklapowy	1998-11-16	Rozporządzenie Nr 22/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 listopada 1998r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1998r. Nr 20, poz. 346)	Miłorząb dwuklapowy odmiana kolumnowa (<i>Ginkgo biloba</i> "Fasigiata")	225	18	28	15/2	Góra Zamkowa, na dziedzińcu Państwowej Szkoły Muzycznej	Skarb Państwa
32	Dąb szypułkowy	2002-09-05	Uchwała Nr LVII/554/02 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 5 września 2002r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2002r. Nr 66, poz. 2394)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	447	30	34	65/1	Na nieruchomości położonej przy ul. Św. J. Sarkandra, pomiędzy posesjami nr 12 i 14, w pobliżu koryta rzeki Bobrówki	Gmina Cieszyn
33	Klon jesionolistny	2002-09-05	Uchwała Nr LVII/554/02 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 5 września 2002r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2002r. Nr 66, poz. 2394)	Klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>)	271	14	55	14/1	Na terenie kąpieliska miejskiego przy ul. J. Łyska, pomiędzy niecką basenu a ogrodzeniem od strony zachodniej	Gmina Cieszyn
34	Klon polny	2002-09-05	Uchwała Nr LVII/554/02 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 5 września 2002r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2002r. Nr 66, poz. 2394)	Klon polny (<i>Acer campestre</i>)	300	18	75	19	Cieszyn Guldowy, przy drodze śródpolnej biegnącej od ul. Wisłanej w kierunku południowo-zachodnim w odległości ok. 250 m od ul. Wiśłanej	Gmina Cieszyn
35	Dąb szypułkowy	2002-09-05	Uchwała Nr LVII/554/02 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 5 września 2002r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2002r. Nr 66, poz. 2394)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	379	26	5	5/16	ul. Przeplińskiego 160, na południowo-zachodnim skraju zadrzewienia	osoby fizyczne
37	Dąb szypułkowy	2002-09-05	Uchwała Nr LVII/554/02 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 5 września 2002r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2002r. Nr 66, poz. 2394)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	325	28	5	5/16	ul. Przeplińskiego 160, nad niewielkim stawem, w środkowej części zadrzewienia	osoby fizyczne
38	Wiąz szypułkowy	29-12-2011	Uchwała Nr XV/154/11 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 29 grudnia 2011 r.	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	331		61	54	ul. Żeromskiego, 15 m w kier. południowym od pld. – zach. narożnika posesji Nr 56	Gmina Cieszyn

Źródło: RDOŚ Katowice

9.2. Rezerваты przyrody

Lasek Miejski nad Puńcówką

Rezerwat Przyrody „Lasek Miejski na Puńcówką” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 197 z dnia 21 października 1961 r. zmienionego Rozporządzeniem Nr 73/07 Wojewody Śląskiego z dnia 3 grudnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Lasek Miejski nad Puńcówką”. Obiekt ma obecnie powierzchnię 7,74 ha, położony jest w całości w granicach administracyjnych miasta Cieszyna. Dla rezerwatu został sporządzony plan ochrony na lata 2001-2020.

Rezerwat obejmuje izolowany fragment lasu częściowo sztucznego pochodzenia, na gruntach porolnych.

Na jego terenie występują następujące gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową: bluszcz *Hedera helix*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, barwinek pospolity *Vinca minor*, kruszyna *Frangula alnus*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, obrazki alpejskie *Arum maculatum*, listera jajowata *Listera ovata*, cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis*.

Zidentyfikowano tutaj trzy zbiorowiska roślinne: *Hacquetio-Fraxinetum excelsioris* (podgórski las brzostowo-jesionowy) Marcinec 1990, *Ficaria verna-Alnus incana* (łągi silnie przekształcone), *Dactylis glomerata-Anthriscus sylvestris* (ziołorośla łąkowo-okrajkowe).

Lasek Miejski nad Olzą

Rezerwat został utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 1/08 z dnia 15 stycznia 2008 r., opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 12, poz. 312 z dnia 25 stycznia 2008 r., ma powierzchnię 4,08 ha. Obejmuje wąski pas lasu liściastego rosnący na prawym, stromym zboczu doliny Olzy w południowej części Cieszyna.

Teren został objęty ochroną w celu zachowania występującej tam populacji cieszynianki wiosennej *Hacquetia epipactis* oraz fragmentu lasu o charakterze grądu. W runie poza cieszynianką obficie występują rośliny typowe dla lasów liściastych takie, jak konwalia majowa *Convallaria majalis*, bluszcz *Hedera helix*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, storczyki: listera jajowata *Listera ovata* i kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*. Rezerwat nie ma opracowanego planu ochrony. Gatunkami podlegającymi ochronie występującymi na terenie rezerwatu są: bluszcz pospolity *Hedera helix*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, listera jajowata *Listera ovata*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, konwalia majowa *Convallaria majalis*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*, przyłuszczka pospolita *Hepatica nobilis*.

Kopce

Jest to rezerwat leśny utworzony w 1953 roku Zarządzeniem Ministra Leśnictwa w sprawie uznania za rezerwat przyrody opublikowanym w MP Nr A-1.21 z dnia 13 stycznia 1954 r. Obejmuje kompleks leśny o powierzchni 14,76 ha, położony na zboczu i wierzchowinie prawobrzeżnej doliny Olzy, w północnej części miasta. Na terenie rezerwatu występują dwa zbiorowiska leśne: grąd subkontynentalny i buczyna karpacka. W części grądowej, w drzewostanie dominują grab *Carpinus betulus* i dąb szypułkowy *Quercus robur*. Mniej licznie występują lipa drobnolistna *Tilia cordata*, klon polny *Acer campestre*, jawor *Acer pseudoplatanus*, modrzew *Larix* sp., wiąz górski *Ulmus glabra*. W podszyciu występują czeremcha zwyczajna *Padus avium*, głóg jedno- i dwuszyjkowy *Crateagus* sp. oraz leszczyna *Corylus avellana*. W runie występuje cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis* oraz liczne gatunki grądowe. Drzewostan buczyny karpackiej tworzony jest głównie przez buk pospolity *Fagus sylvatica*, z domieszką jaworu *Acer pseudoplatanus*, klonu zwyczajnego *Acer platanoides*, jesionu *Fraxinus excelsior* i świerka *Picea abies*. W podszyciu występuje bez czarny *Sambucus nigra*. W runie spotkać można żywiec gruczołowaty *Dentaria glandulosa* i czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*.

Spośród gatunków objętych ochroną w rezerwacie występują: wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, kukułka Fuchsa *Dactylorhiza fuchsii*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, storczyk trójzębny *Orchis tridentata*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, marzanka wonna *Galium odoratum*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*, konwalia majowa *Convallaria majalis*, kopytnik zwyczajny *Asarum europaeum*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, obrazki alpejskie *Arum alpinum*, skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*, parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, przytulia wonna *Galium odoratum*, przyłuszczka pospolita *Hepatica nobilis*.

9.3. Użytki ekologiczne

Łąki na Kopcach

Użytek ekologiczny o powierzchni 14,51 ha położony w Boguszowicach, na prawym zboczu doliny Olzy, przylega do południowej granicy rezerwatu „Kopce”, został utworzony na mocy uchwały Rady Miejskiej w Cieszynie Nr 52/2003 z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za użytek ekologiczny opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 11 z 2003 r. z dnia 3 marca 2003 r.

Obejmuje łąki, zarośla i niewielkie lasy śródpolne (ok. 3,6 ha lasów). Na obszarze obiektu odnotowano prawie 70 gatunków rzadkich roślin naczyniowych, w tym 14 gatunków chronionych: cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis*, dziewięciśli bezłodygowy *Carlina acaulis*, centuria pospolita *Centaureum erythraea*, goryczka krzyżowa *Gentiana cruciata*, skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*, pierwiosnka lekarska *Primula veris*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, marzanka wonna *Galium odoratum*, bluszcz *Hedera helix*, kruszyna *Frangula alnus*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, wilżyna ciernista *Ononis spinosa*, obrazki alpejskie *Arum alpinum*, zimowit jesienny *Colchicum autumnale*,

Na terenie użytku ekologicznego łąki na Kopcach występuje zbiorowisko murawy kserotermicznej. Cały teren użytkowany jest jako tor motocrossowy, co powstrzymuje sukcesję w kierunku leśnym na tym terenie i zapewnia utrzymanie terenu w obecnym stanie.

Łęg nad Puńcówką

Użytek ekologiczny obejmuje fragment terasy zalewowej, przylega do rezerwatu „Lasek miejski nad Puńcówką”. Obiekt ma powierzchnię ponad 1 ha, położony jest w zakolu rzeki Puńcówki, został ustanowiony na mocy uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr VI/53/2003 z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za użytek ekologiczny ogłoszonej w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 11 z 2003 r. ,poz. 412 z dnia 3 marca 2003 r.. Obszar terasy porośnięty jest olszą szarą w wieku do 30 lat. Pojedynczo występują wierzby *Salix* sp. i klony jesionolistne *Acer negundo*. Wśród roślin zielnych spotkać można: świerząbek orzęsiony *Chaerophyllum hirsutum*, knieć błotną *Caltha palustris*, lepiężnik różowy *Petasites hybridus*, piżmaczek wiosenny *Adoxa moschatellina*, bodziszek żałobny *Geranium phaeum*, kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium* oraz inwazyjny rdest ostrokooczysty *Reynoutria japonica*. Na terenie użytku ekologicznego przebiega proces sukcesji naturalnej w kierunku lasu łęgowego.

9.4. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe

Lasek Miejski w Błogocicach

Obszar chroniony na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Cieszynie Nr LVII/556/02 z dnia 5 września 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy, opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 66, poz. 2396 z dnia 30 września 2002 roku.

Obiekt obejmuje fragment skarpy doliny Olzy o powierzchni 4,1075 ha, z czego 3,56 ha stanowią lasy. Teren stanowi łącznik między rezerwatami „Lasek Miejski nad Olzą” oraz „Velke Doly” położonym w Czeskim Cieszynie. Wierzchowinę skarpy porastają lasy grądowe, skarpę zajmują zboczowe lasy lipowo-klonowe, a na terasach zalewowych Olzy występują lasy łęgowe. Na terenie obiektu stwierdzono występowanie 175 gatunków roślin naczyniowych, w tym 56,8 % stanowiły gatunki typowo leśne, 28 % rośliny łąkowe, a 9,7 % rośliny synantropijne. Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego stwierdzono występowanie następujących gatunków roślin chronionych: obrazki alpejskie *Arum alpinum*, buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera damasonium*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, Paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, przytulia wonna *Galium odoratum*, przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*, kalina koralowa *Viburnum*

opulus, cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis*, czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*, listera jajowata *Listera ovata*, buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera damasonium*.

Bluszcze na Górze Zamkowej

Obszar chroniony na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr V/54/2003 z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy, opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 11, poz. 413 z dnia 3 marca 2003 r.

Ochroną objęty jest południowo - zachodni stok Góry Zamkowej, od strony rzeki Olzy. Powierzchnia obiektu wynosi 0,4 ha. Celem ochrony jest zachowanie populacji bluszczu pospolitego *Hedera helix* z licznymi kwitnącymi okazami. Teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego porośnięty jest robinia akacjową *Robinia pseudoacacia*, klonem pospolitym *Acer platanoides*, klonem polnym *Acer campestre*, oraz bzem czarnym *Sambucus nigra*. Głównym zagrożeniem dla tego obszaru jest niestabilność podłoża i stosunkowo niewielka miąższość gleby. Wpływa to na niedostateczne umocowanie drzew w podłożu skutkiem, czego są częste wywroty drzew. Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego występują następujące gatunki objęte ochroną prawną: obrazki alpejskie *Arum alpinum*, miesiącznica trwała *Lunaria rediviva*.

9.5. Obszar chronionego krajobrazu

Cieszyńskie Pogórze

Obszar został wyznaczony Uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna Nr XIII/112/07 z dnia 27 września 2007 roku w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu. Obszar ma powierzchnię 830,8 ha, położony jest na obszarze gminy Cieszyn. Celem ochrony jest zachowanie pagórkowatego krajobrazu o dużych walorach estetycznych i dużym zróżnicowaniu ekosystemów.

Obszar Chronionego Krajobrazu został podzielony na trzy strefy krajobrazowe:

- Strefa A – tereny objęte innymi formami ochrony przyrody, ekosystemy leśne, tereny rolnicze i wybrane doliny cieków wodnych;
- Strefa B – tereny otwarte, tereny rolnicze inne niż wchodzące w skład strefy A, istniejąca i planowana zieleń miejska;
- Strefa C – tereny zabudowane oraz pozostałe tereny niezakwalifikowane do strefy A i B.

Na terenach strefy A ustalono następujące działania w zakresie ochrony czynnej obszaru:

- zachowanie istniejących i tworzenie nowych form ochrony przyrody;
- zachowanie i ochrona cennych biocenoz oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej;
- zachowanie koryt cieków wodnych w stanie maksymalnie zbliżonym do naturalnego oraz prowadzenie prac regulacyjnych cieków wodnych tylko w zakresie niezbędnym dla ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek i potoków górskich;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz zwartych zadrzewień śródpolnych i zakrzewień występujących w ewidencji gruntów, jako tereny oznaczone symbolem Ls;
- zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych w systemie powiązań przyrodniczych;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych.

Na terenach strefy B ustalono następujące działania w zakresie ochrony obszaru:

- zachowanie istniejących i tworzenie nowych form ochrony przyrody;
- zachowanie i ochronę cennych biocenoz oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej;

- zachowanie koryt cieków wodnych w stanie maksymalnie zbliżonym do naturalnego oraz prowadzenie prac regulacyjnych cieków wodnych tylko w zakresie niezbędnym dla ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek i potoków górskich;
- utrzymanie i tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych oraz wokół zbiorników wodnych, w postaci pasów zakrzewień i zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem zwiększenia bioróżnorodności oraz ograniczenia spływu substancji biogennej;
- zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nie przeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych wartościach krajobrazowych;
- kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie mozaiki pól uprawnych, miedz, płątów wieloletnich ziołorośli, a także ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych;
- kształtowanie i rozwój terenów zieleni celem stworzenia ciągłości systemu przyrodniczego miasta dla poprawy warunków życia mieszkańców, wypoczynku i rekreacji,
- zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych w systemie powiązań przyrodniczych;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych.

Na terenach strefy C ustalono następujące działania z zakresu ochrony obszaru:

- zachowanie i ochronę cennych biocenoz oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- kształtowanie i rozwój terenów zieleni celem stworzenia ciągłości systemu przyrodniczego miasta dla poprawy warunków życia mieszkańców, wypoczynku i rekreacji;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych.

9.6. Stanowisko dokumentacyjne

Stanowisko dokumentacyjne „Odkrywka cieszyńskich” ustanowione zostało Uchwałą Nr LVII/555/02 Rady Miejskiej w Cieszynie z dnia 5 września 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 66 poz. 395). Obejmuje obszar o powierzchni 0,0647 ha i położone jest pod estakadą ul. Granicznej (w pobliżu posesji przy ul. Krętej 12).

Zgodnie z informacjami Urzędu Miasta Cieszyn ściana odkrywki ma długość ponad 25 m, a maksymalną wysokość ok. 2,5 m osiąga w części środkowej. Cieszyńsk ma w tym miejscu strukturę grubo- lub średnioziarnistą, o barwie zmieniającej się w zależności od miejscowych zmian proporcji pomiędzy minerałami ciemnymi i jasnymi. W środkowej części skała magmowa jest „świeżo” odsłonięta i doskonale widoczne są w niej czarne, wydłużone słupki – kryształy hornblendy, pirokseny oraz jaśniejsze plagioklasy i skalenionce. W częściach brzeżnych ściany, cieszyńsk jest zwietrzały, stąd miejscami skała pokryta jest naskorupieniami tlenków żelaza powstałych w skutek rozkładu ciemnych minerałów.

Wnioski:

- Wszystkie wymienione powyżej obiekty chronione na podstawie:
  - ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają bezwzględnej ochronie w zakresie określonym aktem prawnym ustanawiającym ochronę.
- Wskazuje się na konieczność bezwzględnej ochrony istniejących gruntów leśnych i w przyszłości wprowadzenia zakazu przeznaczenia ich na cele nieleśne.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Przy określaniu zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów należy uwzględnić wszystkie obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; przyjęte przeznaczenie terenu nie może być konfliktowe z nadrzędną zasadą ochrony tych obszarów i obiektów.
2. Przy ustalaniu zmian w strukturze przestrzennej należy stosować zasadę ograniczenia do minimum przeznaczania terenów leśnych na cele nieleśne.

10. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Spośród wielu zagrożeń geologicznych, do których zaliczyć trzeba m. in.:

- zjawiska krasowe,
- zagrożenia związane z osuwiskami, obrywami skalnymi, spływami błotnymi i lawinami, niestabilnością skarp i erozją,
- zapadanie się gruntu (z powodu eksploatacji wód gruntowych, zapadania się pustek podziemnych, kawern, jaskiń, rozkładu gruntów organicznych i ruchów tektonicznych)

na terenie miasta Cieszyna mamy do czynienia jedynie z występującymi w znacznej ilości osuwiskami.

Pierwszą rejestrację osuwisk na terenie powiatu cieszyńskiego wykonano w latach 60 – tych w ramach której wyróżniono ponad 220 osuwisk, w tym 14 na terenie gminy Cieszyn, z czego 12 aktywnych. Rejestracja przeprowadzona w latach 2001-2004 wykazała występowanie 87 osuwisk, z czego 55 to osuwiska aktywne, 28 to osuwiska drzemiące, a 4 pozostałe są osuwiskami stabilnymi. Tak duży przyrost liczby zarejestrowanych osuwisk wiąże się z lepszym i bardziej szczegółowym rozpoznaniem terenu gminy niż miało to miejsce w przeszłości. Wskaźnik osuwiskowości dla gminy Cieszyn wynosił w 2004r. 4,03 %, natomiast wskaźnik gęstości osuwisk 3,03 %.

W ramach projektu System Ochrony Przeciwosuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie gminy Cieszyn zarejestrowane są 82 osuwiska¹, z czego aż 79 aktywnych ciągle lub okresowo.

Położone są one w lejach źródłowych, w obszarze stoku dolnego, środkowego lub całego oraz na skarpach przykorytowych. Przeważają osuwiska skalno-zwietrzelinowe, w dużej ilości występują także osuwiska zwietrzelinowe oraz kilka mieszanych i jedno osuwisko ziemne. Materiał osuwiskowy poruszał się głównie zsuwem, w jednym przypadku nastąpił ruch złożony materiału oraz ruch rotacyjny. Na obszarze części osuwisk zlokalizowane są zabudowania mieszkalne, gospodarcze, przemysłowe, usługowe oraz użyteczności publicznej. Na obszarach osuwiskowych znajdują się także drogi gminne, powiatowe i krajowa, linie energetyczne, telefoniczne, wodociągi, kanalizacja oraz gazociągi. Część terenów, na których występują osuwiska jest zalesiona, zakrzewiona lub wykorzystywana pod łąki i pastwiska, uprawę oraz sadownictwo.

W wyniku ruchów osuwiskowych zniszczeniu lub uszkodzeniu w przeszłości ulegały linie przesyłowe, zabudowania oraz drzewostany, zniekształcone zostały drogi, powierzchnie upraw, ogrodzenia. Czynne osuwiska stanowią zagrożenie dla obszarów zabudowanych, leśnych, uprawnych oraz sadów.

Ponadto na terenie Cieszyna znajdują się jeszcze dwa osuwiska nieujęte w tabeli:

- osuwiska aktywne nr 24/03/011/10.2010/1 i 24/03/011/10.2010/2 w rejonie ul. Błogockiej (Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami osuwiskowymi prowadzony przez Starostę Cieszyńskiego); dla tych obszarów Rada Miejska Cieszyna podjęła uchwałę Nr LII/546/10 z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wyznaczenia obszarów, na których nastąpiło zniszczenie lub uszkodzenie obiektów budowlanych w wyniku osunięcia się ziemi;
- osuwisko nr 23 wg SOPO (3/2002 wg PIG z 2002r., karta dokumentacyjna).

¹ Dane z Państwowego Instytutu Geologicznego

Charakterystyka osuwisk występujących na terenie miasta Cieszyna²

Nr osuwiska, lokalizacja	Sytuacja geomorfologiczna	Układ geologiczny	Rodzaj materiału	Stopień aktywności	Rodzaj ruchu	Użytkowanie terenu	Szkody zagrożenia
1	2	3	4	5	6	7	8
3 Markłowice	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko mieszane	aktywne okresowo	zsuw	lasy, drogi leśne	szkody i zagrożenie na obszarach leśnych
4 Markłowice	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy	nie stwierdzono
5 Markłowice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw rotacyjny	lasy, zarośla, uprawy leśne	szkody na terenie upraw leśnych
6 Boguszowice	stok cały	złożone	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, grunty orne, nieużytki, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, groga gminna, linie energetyczne	uszkodzona zabudowa, zagrożenie dla zabudowy i linii przesyłowych
11 Kalembice	lej źródłowy	konsekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	zagrożenie dla obszarów leśnych
12 Kalembice	skarpa przykorytowa	insekwentne	suwisko mieszane	aktywne ciągle	zsuw	lasy	zagrożenie dla upraw leśnych
13 Pastwiska	skarpa przykorytowa	konsekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste	nie stwierdzono
14 Kalembice	skarpa przykorytowa	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste	nie stwierdzono
15 Kalembice	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	zniekształcenia powierzchni w części sadu, zagrożenie upraw
16 Kalembice	skarpa przykorytowa	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste	
17 Markłowice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
18 Kalembice	stok dolny	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
19 Pastwiska	stok dolny	obsekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	łąki i pastwiska, grunty orne	nie stwierdzono
20 Kalembice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne	nie stwierdzono
21 Markłowice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
22 Pastwiska	stok dolny	konsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono

² Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

1	2	3	4	5	6	7	8
23 Kalembice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zabudowa mieszkaniowa	zniekształcona powierzchnia terenu upraw, zniszczony budynek mieszkalny, zagrożony budynek mieszkalny, (dz. 64/5)zagrożony budynek w budowie (dz. 64/6)
24 Pastwiska	stok dolny	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
25 Pastwiska	lej źródłowy	obsekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	nieaktywne	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, nieużytki, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga gminna, linie energetyczne, wodociągi, kanalizacja	spękanie jednego budynku, zniekształcenie drogi, zagrożenia dla budynków, linii, drogi
27 Kalembice	stok dolny	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne	nie stwierdzono
28 Kalembice	stok dolny	insekwentne	osuwisko mieszane	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, droga gminna	nie stwierdzono
29 Boguszowice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
30 Pastwiska	skarpa przykorytowa	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska,	nie stwierdzono
31 Boguszowice	stok dolny	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne,	nie stwierdzono
32 Kalembice	stok dolny	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono
33 Kalembice	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza, droga gminna	zniekształcona linia ogrodzenia
34 Pastwiska	stok dolny	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska,	nie stwierdzono
35 Kalembice	skarpa przykorytowa	insekwentne		aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska,	nie stwierdzono
36 Pastwiska	skarpa przykorytowa	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
37 Kalembice	stok dolny	konsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, zabudowa mieszkaniowa	nie stwierdzono
38 Pastwiska	skarpa przykorytowa	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono
39 Pastwiska	skarpa przykorytowa	insekwentne	osuwisko skalno - zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono

1	2	3	4	5	6	7	8
41 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, zabudowa mieszkańcowa i gospodarcza, linie energetyczne	ślady ruchu na drodze gruntowej
42 Kalembice	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	nieaktywne	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, zabudowa mieszkańcowa i gospodarcza, droga gminna	zagrożony fragment ul. Samiej,
43 Boguszowice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	b.d.	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, zabudowa gospodarcza	nie stwierdzono
44 Kalembice	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko mieszane	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, droga gminna	zagrożony fragment ul. Dzikiej
45 Pastwiska	stok cały	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, zabudowa mieszkańcowa, droga gminna, linie energetyczna	nie stwierdzono
46 Kalembice	stok cały	konsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste	nie stwierdzono
47 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	nieaktywne	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, zabudowa mieszkańcowa, droga gminna, wodociąg, kanalizacja, linie energetyczne	nie stwierdzono
48 Pastwiska	stok dolny	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki	nie stwierdzono
49 Boguszowice	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, nieużytki, zabudowa mieszkańcowa i gospodarcza, droga gminna, linie energetyczna	nie stwierdzono
50 Boguszowice	stok dolny	konsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono
51 Pastwiska	stok dolny	obsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, nieużytki, zabudowa mieszkańcowa, droga gminna, linie energetyczna	spękane budynki, niezamieszkałe, zniekształcenia na drodze gruntowej
52 Pastwiska	stok dolny	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, droga gminna, linie energetyczna	nie stwierdzono
53 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki, zabudowa mieszczącowa i przemysłowo - usługowa	zagrożenia dla zabudowy
54 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne	nie stwierdzono
55 Pastwiska	skarpa przykoryto wa	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	złożony - zmienny	lasy, sady	nie stwierdzono
56 Pastwiska	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki	nie stwierdzono

1	2	3	4	5	6	7	8
57 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, zabudowa mieszkańcowa	nie stwierdzono
58 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne	nie stwierdzono
59 Pastwiska	stok dolny	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska,	bezpośrednio powyżej znajduje się budynek mieszkalny, zagrożona droga gminna
60 Pastwiska	stok cały	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, nieużytki, zabudowa mieszkalna, droga gminna, linie energetyczna	lokalnie zniszczony drzewostan, spękane budynki, zagrożenia dla zabudowy i linii
61 Boguszowice	stok dolny	konsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, nieużytki, droga gminna	nie stwierdzono
62 Pastwiska	lej źródłowy	złożone	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste	nie stwierdzono
63 Boguszowice	stok dolny	konsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki, droga gminna	nie stwierdzono
64 Pastwiska	lej źródłowy	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga gminna, linie energetyczne	nie stwierdzono
65 Pastwiska	stok środkowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga gminna	zagrożone budynki w skarpie niszy oraz droga gminna
66 Pastwiska	lej źródłowy	konsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągłe	zsuw	lasy	nie stwierdzono
67 Pastwiska	stok cały	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągłe	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, nieużytki, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga gminna	zniekształcone powierzchnie upraw, spękane budynki, zniekształcona nawierzchnia drogi, zagrożenia dla zabudowy i dróg
68 Gumna	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, nieużytki, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga krajowa, linie energetyczne i telefoniczne, wodociągi i kanalizacja	nie stwierdzono
69 Cieszyn	stok dolny	insekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągłe	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono

1	2	3	4	5	6	7	8
70 Gumna	stok cały	złożone	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga krajowa, linie energetyczne	nie stwierdzono
71 Pastwiska	stok dolny	obsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono
72 Pastwiska	stok środkowy	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, zabudowa mieszkalna, droga gminna	nie stwierdzono
73 Cieszyn	stok dolny	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki	nie stwierdzono
74 Pastwiska	lej źródłowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono
75 Cieszyn	stok środkowy	obsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady, nieużytki, zabudowa mieszkalna, droga gminna	nie stwierdzono
76 Cieszyn	stok dolny	obsekwentne	osuwisko zwietrzelinowy na skalnym podłożu	aktywne ciągle	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska	nie stwierdzono
77 Krasna	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	łąki i pastwiska, grunty orne, sady, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga gminna, linie energetyczne	nie stwierdzono
78 Krasna	stok cały	złożone	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, nieużytki, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, droga gminna	nie stwierdzono
79 Bobrek	stok cały	konsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	łąki i pastwiska, grunty orne, nieużytki, droga gminna, linie energetyczne i telefoniczne	nie stwierdzono
80 Krasna	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, grunty orne, sady	nie stwierdzono
81 Cieszyn	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki, zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza i użyteczności publicznej, droga powiatowa, linie energetyczne i telefoniczne, wodociągi i kanalizacja	nie stwierdzono
82 Cieszyn	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, sady, nieużytki, zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza, przemysłowa / usługowa i użyteczności publicznej, park miejski, droga gminna, linie energetyczne i telefoniczne, wodociągi i kanalizacja, gazociągi	nie stwierdzono

1	2	3	4	5	6	7	8
83 Cieszyn	stok środkowy	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	łąki i pastwiska, grunty orne, droga gminna	nie stwierdzono
84 Cieszyn	lej źródłowy	konsekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, łąki i pastwiska, nieużytki, zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza, przemysłowa / usługowa, na teren osuwiska wkracza zabudowa wielorodzinna, stara cegielnia, droga gminna, linie energetyczne, wodociągi, kanalizacja	zniekształcona jezdnia
85 Cieszyn	stok cały	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste	nie stwierdzono
86 Cieszyn	skarpa przykory- towa	insekwentne	osuwisko gruntowe (ziemne)	aktywne ciągle	zsuw	lasy	uszkodzony drzewostan
87 Cieszyn	skarpa przykory- towa	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy, zarośla krzewiaste, powyżej osuwiska budynki mieszkalne oraz ul. Błogocka	zniekształcona jezdnia ul. Błogockiej w strefie skarpy niszy
88 Cieszyn	lej źródłowy	konsekwentne	osuwisko mieszane	aktywne okresowo	zsuw	zarośla krzewiaste, sady, ogródki działkowe, droga gminna, linie energetyczne, wodociągi	nie stwierdzono
89 Błogocice	skarpa przykory- towa	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne okresowo	zsuw	lasy	nie stwierdzono
90 Błogocice	skarpa przykory- towa	insekwentne	osuwisko skalno – zwietrzelinowe	aktywne ciągle	zsuw	lasy	nie stwierdzono

Wnioski:

- Tereny czynnych osuwisk należy bezwzględnie wyłączyć z możliwości zabudowy.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

Obszary czynnych osuwisk nie mogą podlegać zabudowie.

11. ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

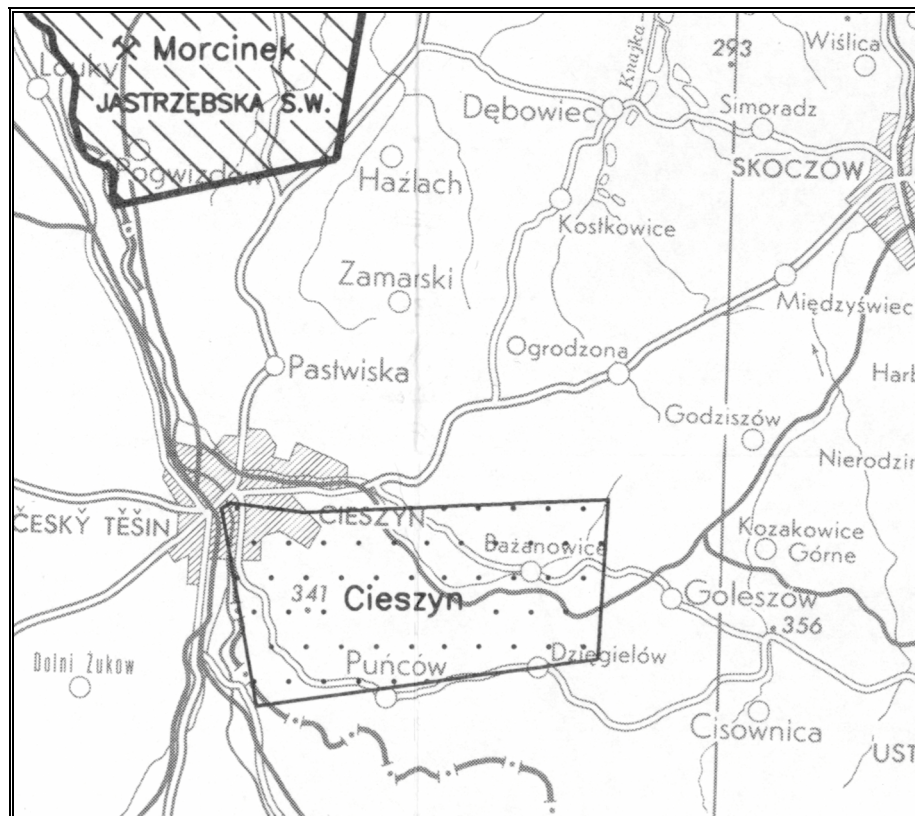
11.1. Złoża kopalin

W granicach miasta Cieszyna zlokalizowane są następujące złoża kopalin:

- węgla kamiennego,
- surowce ilaste ceramiki budowlanej,
- piaski budowlane.

Złoże węgla kamiennego „Cieszyn” (zlokalizowane częściowo w obszarze gminy Goleszów) nigdy nie było eksploatowane, ani nigdy też nie podejmowano prób jego eksploatacji. Podstawowym tego powodem jest konfliktowość tego złoża z zainwestowaniem miejskim Cieszyna. Znaczna jego część występuje pod zwartą zabudową miasta. Z tego też powodu z dniem 31. 12. 1998 r. złożo to zostało wykreślone z bilansu zasobów

Było to złożo o powierzchni 2102,85 ha i średniej miąższości 200 m. Głębokość nadkładu wynosiła od 600 do 1000 m, natomiast średnia głębokość spągu 1000 m. Bilansowe zasoby geologiczne złoża wynoszą 118,1 mln t.¹

Źródło: „Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennego (GZW) oraz rud cynku i ołowiu” – 1996 Państwowy Instytut Geologiczny.

Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej „Cieszyn Bobrek” zostało skreślone z bilansu zasobów i sklasyfikowane, jako złożo bardzo konfliktowe ze względu na bliskość zwartej zabudowy. Nadzór górniczy sprawował Okręgowy Urząd Górniczy – Tychy. Złożo skreślono z bilansu dnia 31.12.1995 r. Jego powierzchnia wynosiła 5,3 ha. Było to złożo jednopokładowe, eksploatowane odkrywkowo, systemem ścianowym. Średnia grubość nadkładu wynosiła 0,1 m, średnia miąższość złoża 12,5 m. Spąg zalegał na głębokości 12,6 m. Zarówno strop, jak i spąg są wieku czwartorzędowego.

¹ „Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na dzień 31.12.1997 r.” – PIG Warszawa 1998

Złoże kruszywa naturalnego (kopalina pospolita) piasku budowlanego jest złożem niekonfliktowym, stąd też było one częściowo eksploatowane (w latach 2003 – 2007). Powierzchnia eksploatacji wynosiła 3,24 ha, minimalna grubość nakładu to 0,2 m, natomiast maksymalna 5 m. Miąższość złoża wahała się od 2 do 15 m. Minimalna głębokość spągu wynosiła 5,3 m, a maksymalna 15 m. Zarówno strop, jak i spąg są wieku czwartorzędowego.

Na południowym i północno-wschodnim krańcu gminy znajdują się złoża wapieni kredowych zaliczane do obszarów perspektywicznych.

11.2. Zasoby wód podziemnych

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

„**art. 32.** Wody podziemne, z zastrzeżeniem art. 33, wykorzystuje się przede wszystkim:

- 1) do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe,
- 2) na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych.”

Mając powyższe na uwadze należy dołożyć wszelkich możliwych starań, by zasoby wód podziemnych miały właściwą dla tych celów jakość.

W granicach miasta nie występuje żaden z wyznaczonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Na terenie Cieszyna wody² podziemne występują w obrębie utworów szczelinowych i szczelinowo-porowych (w utworach kredy i paleogenu). Warstwy wodonośne tworzą piaskowce i łupki. Wydajność potencjalna studni ujmujących wodę z piaskowców może osiągać 5 m³/h, a wydajność studni ujmujących wodę z utworów z przewagą łupków przeważnie nie przekracza 2 m³/h.

W granicach Cieszyna znajdują się cztery obszary występowania głównych użytkowych poziomów wodonośnych. Pierwszy z nich rozciąga się wzdłuż rzeki Olzy, kolejny w części północnej, następne w rejonie Gułdowy (na wschodzie) oraz na krańcu południowym gminy. Biorąc pod uwagę ustrój wód podziemnych omawiany teren położony jest na obszarze występowania ustroju kontynentalnego, na podobszarze, w którym poza kulminacją wiosenną możliwa jest drugorzędna kulminacja zwierciadła latem.

Zwierciadło wód podziemnych zalega na głębokości od kilku do kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu.

Kolejny poziom wodonośny o drugorzędnym znaczeniu użytkowym występuje w obrębie czwartorzędowych utworów porowych osadów dolin rzecznych. W dolinach rzecznych zwierciadło wód podziemnych występuje na głębokości 1-2 m, wydajności potencjalne studni zafiltrowanych w obrębie tego poziomu użytkowego wahają się od kilkunastu do kilkudziesięciu m³/h.

Wody podziemne w obrębie gminy Cieszyn są wodami potamicznymi (mającymi kontakt hydrauliczny z rzekami) i występują głównie w postaci wód szczelinowych, rzadziej porowych w kontakcie ze szczelinowymi, są to również wody zasilające aluwia rzek górskich.

² „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn” – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

Charakterystyka głównych użytkowych poziomów wodonośnych występujących na terenie gminy Cieszyn

Główny użytkowy poziom wodonośny	1	2	3	4
Położenie	zachód gminy, wzdłuż Olzy	północ gminy	wschód gminy	południe gminy
Stratygrafia	czwartorzęd	stratygraficznie nierozdzielone utwory kredy i jury	stratygraficznie nierozdzielone utwory kredy i jury	stratygraficznie nierozdzielone utwory kredy i jury
Stopień izolacji	brak izolacji	brak izolacji	brak izolacji	brak izolacji
Zasoby dyspozycyjne jednostkowe [m ³ /24h/km ²]	< 100	< 100	< 100	< 100
Wydajność potencjalna studni wierconej [m ³ /h]	2 - 5	2 - 5	2 - 5	2 - 5
Klasa jakości	II	I b	I b	I b
Wskaźniki jakości wody przekraczające wymagania dla wód pitnych	Fe, Mn, NH ₄	-	-	-
Stopień zagrożenia	bardzo wysoki	wysoki	wysoki	niski

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Cieszyn – EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych Suchy Las 2011 r.

Poziom wodonośny zlokalizowany wzdłuż Olzy nie jest izolowany i w związku z tym jest narażony na wpływ ewentualnych zanieczyszczeń pochodzących z lokalnych ognisk zanieczyszczeń. Poziomy z części północnej i wschodniej gminy również są zagrożone, jednak w mniejszym stopniu, ze względu na brak stwierdzonych ognisk zanieczyszczeń. Poziom położony w części południowej omawianego obszaru jest zagrożony w niskim stopniu – słaba izolacja, nie stwierdzono ognisk zanieczyszczeń.

Cieszyn zaopatrywany jest w wodę z ujęcia położonego poza terenem miasta, w Pogórze, w gminie Skoczów. Administratorem ujęcia są Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. W przypadku wystąpienia przerw w dostawie wody z ujęcia w Pogórze, dostarczana jest ona z terenu Republiki Czeskiej oraz z ujęcia wody na zbiorniku Wisła Czarne.

Wnioski:

- Wszystkie złoża kopalin występujące w granicach Cieszyna:
  - węgla kamiennego,
  - surowce ilaste ceramiki budowlanej,
  - piaski budowlane
 są złożami pozabilansowymi. Rozważenia może wymagać jedynie eksploatacja złóż piasku budowlanego.
- Bez względu na ochroną należy objąć występujące w granicach miasta zasoby wód podziemnych. Kierunkiem działania winno być uporządkowanie gospodarki ściekowej w obszarze aglomeracji Cieszyn, a poza jej granicami pełna kontrola nad gospodarką ściekową (zbiorniki bezodpływowe) oraz likwidacja źródeł zanieczyszczania wód podziemnych i powierzchniowych.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Szczegółowego rozważenia może wymagać jedynie problem dopuszczenia ograniczonej eksploatacji powierzchniowej złoża piasków budowlanych.
2. Przyjęte kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów jak również kierunki rozwoju infrastruktury muszą zapewniać ochronę zasobów wód podziemnych (ilościową i jakościową).

12. TERENY GÓRNICZE

W granicach Cieszyna, do maja 2012 r. zlokalizowany był jeden teren górniczy „Krasna - Bielowiec” wyznaczony, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze, w koncesji na eksploatację odkrywkową złoża nr 6504 kopaliny pospolitej – piasków budowlanych.

Marszałek Województwa Śląskiego decyzją Nr 1103/OS/2012 z dnia 9 maja 2012 r.:

- wygasił z dniem 31.12.2007 r. koncesję na wydobycie kruszywa naturalnego z części złoża piasku budowlanego „Krasna – Bielowiec”,
- ustalił obowiązek ochrony środowiska w zakresie ochrony pozostałych zasobów geologicznych złoża poprzez zapewnienie możliwości ich pozyskania w terminie późniejszym,
- odstąpił od ustalenia obowiązków związanych z likwidacją zakładu górniczego.

Wniosek:

- Teren wyrobiska winien zostać poddany rekultywacji w kierunku zgodnym z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Cieszyna, położonego na wschód od ulicy Zamarskiej i na północ od linii kolejowej do wschodniej granicy miasta.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

Teren wyrobiska po powierzchniowej eksploatacji piasku winien być wskazany jako teren wymagający rekultywacji.

13. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

13.1. Układ drogowo – uliczny

Układ drogowo – uliczny miasta tworzy sieć dróg i ulic, w układzie funkcjonalnym podzielona na kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Zarządcami sieci drogowo – ulicznej są:

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad; Oddział w Katowicach w stosunku do drogi krajowej S1,
- Marszałek Województwa Śląskiego dla drogi wojewódzkiej Nr 938 relacji Pawłowice - Cieszyn,
- Burmistrz Miasta dla dróg powiatowych w oparciu o porozumienie zawarte ze Starostą Powiatu Cieszyńskiego oraz dla dróg gminnych.

Łączna długość sieci dróg publicznych miasta wynosi 153,5 km, z czego:

- droga krajowa – 5,7 km,
- droga wojewódzka – 2,5 km,
- drogi powiatowe – 45,2 km,
- drogi gminne 100,1 km.

Wskaźnik gęstości dróg publicznych wynosi 5,37 km/km², a uwzględniając tylko tereny zainwestowane wskaźnik ten wzrasta prawie trzykrotnie do wartości 15,13 km/km² terenów zainwestowanych.

Jeżeli uwzględnimy, że w Cieszynie jest około 40 km dróg wewnętrznych własności gminy Cieszyn, wówczas wskaźnik gęstości sieci drogowej dla miasta wzrasta do wartości 6,76 km dróg/ km².

Do sieci podstawowej miasta zaliczono następujące drogi (ciągi uliczne):

- droga krajowa S1 której dostępność zapewniona jest poprzez węzły drogowe: „Krasna” z ul. Bielską i „Pastwiska” z ul. Katowicką; w chwili obecnej częściowo zrealizowany (dwie łącznice węzła typu „karo”) węzeł z ul. Zamarską jest nieczynny,
- droga wojewódzka Nr 938 prowadzoną w ciągu ul. Katowickiej (od granicy miasta z gm. Hażlach do węzła z S1),
- drogi powiatowe prowadzone ulicami lub ciągami ulic:
  - Katowicka – Kolejowa (nr 2712S),
  - Liburnia – Stawowa (2713S),
  - Frysztacka – Zamkowa (2624S),
  - Korfantego – Plac Lendziona – Michejdy (2698S),
  - 3 Maja – Wyższa Brama – Bielska (2619S),
  - Al. Jana Łyska - Przykopa (2608S),
  - Błogocka – Stalmacha (2699S),
  - Górna – Puńcowska (2709S),
  - Gen. Hallera – Słowicza (2702S),
  - Ustrońska (2703S),
  - Wiślańska (2607S),
  - Hażłaska (2691S),
  - Majowa (2690S),
  - Przepilińskiego (2693S),
  - Ładna Boczna – Jabłonna,
- drogi gminne w ciągach następujących ulic:
  - Zamarska,
  - Kossak - Szatkowskiej
  - Orzeszkowej.

Pozostałe, nie zaliczone do układu podstawowego drogi powiatowe i drogi gminne stanowią układ uzupełniający.

Długość tak zdelimitowanej podstawowej sieci drogowo – ulicznej miasta wynosi 47,2 km, co stanowi ok. 31 % całej sieci dróg publicznych miasta.

Praktycznie wszystkie drogi układu podstawowego, za wyjątkiem:

- drogi krajowej S1 (przekrój poprzeczny 2 x 2),
  - odcinka ul. Katowickiej i ul. Kolejowej (przekrój poprzeczny 1 x 4)
- są to drogi o przekroju jednojezdniowym o dwóch pasach ruchu (1 x 2).

Podstawowy układ drogowo – uliczny miasta, z tytułu kategorii dróg wchodzących w jego skład, ma istotne znaczenie w obsłudze relacji :

- tranzytowych – międzynarodowych,
- pomiędzy Cieszynem a innymi miastami województwa,
- pomiędzy Cieszynem, jako ośrodkiem powiatu, a innymi gminami powiatu cieszyńskiego,
- wewnątrzmijskich, pomiędzy dzielnicami.

Kategoryzacja¹ układu nie odpowiada rzeczywistym funkcjom poszczególnych ciągów drogowo – ulicznych. Brak jest w układzie wyraźnego, hierarchicznego podziału funkcjonalnego. Praktycznie większość z ciągów zaliczanych do tego układu prowadzi wszystkie wymienione relacje. Dodatkowo, układ ten (za wyjątkiem ul. Granicznej – S1) obciążony jest ruchem związanym z zapewnieniem bezpośredniej obsługi komunikacyjnej terenów obrzeżnych. Stan ten wynika głównie z braku dróg alternatywnych, jak również braku możliwości wprowadzenia kontroli dostępności.

Znaczącym zjawiskiem wpływającym na ocenę funkcjonowania podstawowego układu jest pojawianie się na sieci drogowo – ulicznej miasta pojazdów z Czech. Cieszyn stanowi dla mieszkańców przygranicznego rejonu Czech na tyle atrakcyjny ośrodek (głównie handlu), że potoki ruchu z tym związane w znacznym stopniu wpływają na obraz ruchu na sieci.

Ponieważ zdecydowana większość tego ruchu wprowadzana jest do Cieszyna i wyprowadzana przez „stare” przejścia graniczne (mosty „Wolność” i „Przyjaźń”) problem dotyczy układu w śródmieściu miasta.

Zauważa się, że część układu podstawowego pracuje na granicy przepustowości (głównie skrzyżowania – odcinki międzywęzłowe mają jeszcze rezerwy przepustowości). Stan techniczny części podstawowych ciągów drogowo – ulicznych określić należy jako niezadowolający, co ma również wpływ na oferowane standardy ruchu.

Sieć dróg gminnych (publicznych i wewnętrznych) stanowi uzupełnienie układu podstawowego. Drogi te zapewniają dostęp z sieci podstawowej terenów zainwestowania miejskiego, zapewniają również bezpośrednią obsługę tych terenów (głównie terenów mieszkaniowych). Podstawowym mankamentem tych dróg jest ich niezadowolający, czasami wręcz zły stan techniczny, jak również nienormatywne (przede wszystkim zaniżone) parametry techniczne (szerokość jezdni, szerokość w liniach rozgraniczających, brak segregacji ruchu pieszego i kołowego).

Istotnym problemem decydującym o przepustowości układu ulicznego w obszarze śródmiejskim jest możliwość zaparkowania samochodu. Na dzień dzisiejszy oprócz wydzielonych parkingów podstawowym miejscem parkowania jest parkowanie „przykrawężnikowe”. Zajęcie pod miejsca parkingowe części jezdni zdecydowanie ogranicza jej przepustowość, obniża standardy ruchu i bezpieczeństwo ruchu pojazdów i pieszych, jak również powoduje powstawanie dodatkowego ruchu na tej sieci (w poszukiwaniu wolnego miejsca do parkowania). Szacuje się, że w chwili obecnej niedobór miejsc parkingowych wynosi około 2000 m.p.

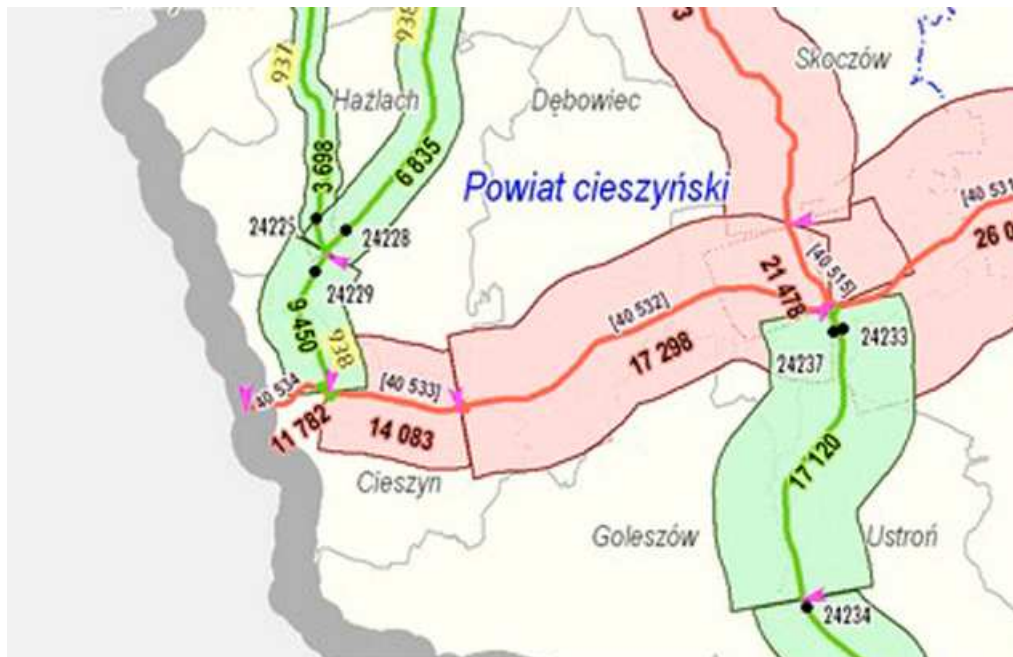
¹ art. 5, 6, 6a i 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych

Jednym z podstawowych elementów decydujących o funkcjonowaniu układu drogowo – ulicznego miasta jest jego obciążenie ruchem. Na dzień dzisiejszy, regularne pomiary potoków ruchu kołowego wykonywane są jedynie dla dróg krajowych (GDDKIA) oraz dróg wojewódzkich (Marszałek Województwa Śląskiego).

W 2010 r. wykonano generalny pomiar ruchu na zamiejskich drogach krajowych oraz tą samą metodologią na sieci dróg wojewódzkich.

W Cieszynie pomiarami tymi objęto potoki ruchu na ul. Granicznej (droga krajowa S1 – E 75) oraz ul. Katowickiej (DW 938).

Wyniki tych pomiarów przedstawiona na poniższym schemacie (fragment rysunku „Średnio dobowy ruch na drogach krajowych i wojewódzkich w województwie śląskim”) ilustrujących średnio dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich.

Ulica Graniczna leżąca w ciągu drogi krajowej Nr 1 należy niewątpliwie do najbardziej obciążonych ciągów w mieście, przy czym jest to głównie ruch tranzytowy. Na odcinku wschodnim (od Skoczowa do węzła „Krasna”) średnio dobowy ruch pojazdów kształtował się na poziomie 17.298 poj., na odcinku od węzła „Krasna” do węzła „Pastwiska” 14.083 poj. na odcinku zachodnim od węzła Pastwiska do granicy państwa 11.782 poj.

W rodzajowej strukturze ruchu dominują samochody osobowe (odpowiednio: 51%, 63% i 49%). Znaczący udział w ruchu ma ruch ciężki (autobusy, samochody ciężarowe, TIR) i wynosi on dla poszczególnych odcinków odpowiednio: 22,5%, 29% i 42,3%.

W stosunku do roku 2000 obciążenie ruchem tej drogi wzrosło o 38% na odcinku z kierunku Skoczowa do węzła „Krasna”, o 25% na odcinku od węzła „Krasna” do węzła „Pastwiska” oraz o 144% na odcinku do przejścia granicznego, przy czym zauważyć tutaj należy, że w 2000 r. ruch samochodów osobowych w zdecydowanej większości odbywał się poprzez „stare” przejścia graniczne.

Ze względu na problem wyczerpywania się przepustowości części podstawowego układu drogowego miasta i jednocześnie wskazywanie na znaczący udział w potoku ruchu pojazdów z Czech - należy dążyć do jak najszybszego rozpoznania faktycznej wielkości tego ruchu - zarówno co do jego natężenia, struktury rodzajowej oraz zasięgu (tranzytowy, źródłowo-celowy, wewnętrzny).

Droga wojewódzka Nr 938 (ciąg ul. Katowickiej) jest obciążona mniejszym ruchem, jednakże uwzględniając jej zdecydowanie gorsze parametry techniczne (jedna jezdnia z dwoma pasami ruchu) niż drogi S1 uznać należy, że potoki ruchu przenoszone przez ten ciąg drogowy i tak przekraczają akceptowane przez kierowców standardy ruchu.

Przy średnio dobowym ruchu wynoszącym 9.450 pojazdów, udział samochodów osobowych wynosi 78,3% natomiast ruchu ciężkiego 15,5%.

Analiza wyników tych pomiarów wskazuje na to, że Cieszyn jest znacznym generatorem ruchu. Wyraźne spadki potoków na węzle „Krasna” i „Pastwiska” wskazują na to, że część tego ruchu cel lub źródło ma w Cieszynie. Również potoki na ul. Katowickiej wskazują, że jest to głównie ruch do i z Cieszyna. Ruchy te koncentrują się na ul. Katowickiej (odcinek na południe od węzła „Pastwiska”) i ul. Bielskiej.

Wykaz dróg publicznych wg kategorii

Droga krajowa

- Graniczna „S1”

Droga wojewódzka

- Katowicka

Drogi powiatowe

- Wiślańska	- Przepilińskiego	- Solna
- Przykopa	- Moniuszki	- Górna
- Al. Łyska	- Szymanowskiego	- Puńcowska
- 3 Maja	- Hajduka	- Kochanowskiego
- Pl. Wolności	- Michejdy	- Żeromskiego
- Wyższa Brama	- Pl. Lenziona	- Katowicka
- Bielska	- Korfantego	- Kolejowa
- Pikiety	- Stalmacha	- Liburnia
- Frysztacka	- Błogocka	- Stawowa
- Zamkowa	- Górny Rynek	- Hallera
- Majowa	- Garncarska	- Jabłonna
- Hażłaska	- Słowicza	- Dolna
- Filasiewiczza	- Ustrońska	- Pl. Poniatowskiego

Drogi gminne

- Akacyjowa	- Bolesława Chrobrego	- Gołębia
- Aleja Piastowska	- Czereśniowa	- Goździków
- Franciszka Barteczka	- Czytelni Ludowej	- Górny Chodnik
- Bażancia	- Jarosława Dąbrowskiego	- Gruntowa
- Benedyktyńska	- Dębowa	- Harcerska
- Beskidzka	- Dojazdowa	- Pawła Hulki-Laskowskiego
- Wojciecha Bogusławskiego	- Długa	- Irysów
- Borsucza	- Dobra	- Jabłonna
- Bóźnicza	- Dworcowa	- Jaskółcza
- Kazimierza Brodzińskiego	- Dworkowa	- Jaskrów
- Browarna	- Działkowa	- Jasna
- Ludwika Brożka	- Dzika	- Jastrzębia
- Nestora Bucewicza	- Kornela Filipowicza	- Jaworowa
- Bukowa	- Fiołków	- Jelenia
- Chabrów	- Folwarczna	- Jeżowa
- Chłodna	- Aleksandra Fredry	- Jodłowa
- Fryderyka Chopina	- Gajowa	- Henryka Jordana
- Cicha	- Głębocka	- Helmuta Kajzara
- Jerzego Cienciaily	- Gminna	- Wiktora Kargera

- Mieczysława Karłowicza
- Jana Kasprowicza
- Kasztanowa
- Kąkowa
- Józefa Kiedronia
- Hugo Kołłątaja
- Kominiarska
- Marii Konopnickiej
- Mikołaja Kopernika
- Zofii Kossak-Szatkowskiej
- Kościelna
- Tadeusza Kościuszki
- Krańcowa
- Ignacego Kraszewskiego
- Kresowa
- Kręta
- Królicza
- Krótka
- Krucza
- Krzywa
- Jana Kubisza
- Kukułcza
- Kwiatowa
- Legionu Śląskiego
- Leśna
- Letnia
- Janusza Ligonja
- Bolesława Limanowskiego
- Lipowa
- Lisia
- Ładna
- Ładna Boczna
- Łanowa
- Łączna
- Łąkowa
- Łowiecka
- Łukowa
- Macierzy Szkolnej
- Mała
- Mała Łąka
- Jana Matejki
- Mennicza
- Karola Miarki
- Adama Mickiewicza
- Miedziana
- Miła
- Miodowa
- Mleczna
- Młyńska Brama
- Mokra
- Gustawa Morcinka
- Mostowa
- Motelowa
- Motokrosowa
- Mysia
- Myśliwska
- Na Wzgórzu
- Nad Olzą
- Narcyzów
- Nasturcji
- Ursyna Niemcewicz
- Nikła
- Nowe Miasto
- Odległa
- Ogrodowa
- Wacława Olszaka
- Władysława Orkana
- Orzechowa
- Elizy Orzeszkowej
- Osiedlowa
- Otwarta
- Owocowa
- Ignacego Paderewskiego
- Partyzantów
- Piesza
- Piękna
- Plac Dominikański
- Plac Kościelny
- Plac św. Krzyża
- Plac Teatralny
- Pochyła
- Pograniczna
- Pokoju
- Południowa
- Franciszka Popiołka
- Poprzeczna
- Powstańców Śląskich
- Północna
- Prosta
- Bolesława Prusa
- Przechodnia
- Kazimierza Tetmajera
- Juliana Przybosia
- Przykopa
- Pszenna
- Ptasia
- Rajska
- Ratuszowa
- Tadeusza Regera
- Władysława Reymonta
- Równa
- Rudowska
- Rynek
- Rzeźnicza
- Sadowa
- św. Jana Sarkandra
- Sarnia
- Sejmowa
- Henryka Sienkiewicza
- Sienna
- Władysława Sikorskiego
- Skośna
- Skrajna
- Słoneczna
- Pl. Juliusza Słowackiego
- Sokola
- Sowie
- Spacerowa
- Spadowa
- Spokojna
- Srebrna
- Leopolda Staffa
- Stary Targ
- Stanisława Staszica
- Stokrotek
- Stroma
- Stryi
- Strzelców Podhalańskich
- Szarotka
- Szeroka
- Leopolda Jana Szersznika
- Władysława Szybińskiego
- Śrutarska
- św. Jerzego
- ks. Ignacego Świeżego
- ks. Rudolfa Tomanka
- Topolowa
- ks. Jerzego Trzanowskiego
- Trzech Braci
- Tulipanów
- Tysiąclecia
- Juliana Tuwima
- Ustrońska
- Wałowa
- Wąska
- Wesoła
- Widokowa
- Wiejska
- Wierzbowa
- Wiewiórcza
- Wilcza
- Wiosenna
- Wiśniowa
- Wojska Polskiego
- Wronia
- Wrzosów
- Wysoka
- Stanisława Wyspiańskiego
- Zaciszna

- Zadworna	- Józefa Zaleskiego	- Żurawia
- Zagrodowa	- Zamarska	- Żwirki i Wigury
- Zajęcza	- Zielona	- Bociania
- Zakątek	- Żłota	

Drogi wewnętrzne (własność gminy Cieszyn):

- Bednarska	- Ludwika Kluckiego	- Spółdzielcza
- Pawła Bobka	- Kłósów	- Stokowa
- Braci Miłosiernych	- Krokusów	- bp. Franciszka Śniegonia
- Cegielniana	- Łagodna	- Śnieżna
- Chemików	- Klemensa Matusiaka	- Towarowa
- Czarny Chodnik	- Morelowa	- Węgielna
- Romana Dyboskiego	- Olchowa	- Wielodroga
- Jana Gawłasa	- Orla	- Żniwna
- Gospodarska	- Polna	- Al. Oswalda Madeckiego
- Jana Heczki	- Radosna	- Bolko – Kantora
- Karola Hławiczki	- Rolna	- Sportowa
- Jałowcowa	- Alojzego Milaty	- A. J. Raszki
- ks. Antoniego Janusza	- Schodowa	- Łabędzia
- Kamienna	- Sosnowa	- Przepiórcza
- Wiktora Kargera	- Jakuba Singera	- skwer św. Melchiora Grodzieckiego
- Kępna	- Ludwika Skrzypka	

13.2. Układ kolejowy

Układ kolejowy tworzą dwie linie kolejowe PKP prowadzące ruch mieszany (pasażersko – towarowy):

- drugorzędna Nr 170, jednotorowa, zelektryfikowana relacji Zebrzydowice (Jastrzębie Zdrój Moszczenica) – Cieszyn z łącznicą do czeskiego Cieszyna,
- trzeciorzędna Nr 190, jednotorowa, zelektryfikowana relacji Bielsko Biąta – Skoczów – Cieszyn – Czeski Cieszyn.

Dostępność sieci kolejowej zapewniona jest poprzez stacje Cieszyn (II klasy) i Cieszyn Markłowice (III klasy) oraz przystanek osobowy Cieszyn Mnisztwo (nieczynny).

13.3. Transport publiczny

System transportu publicznego obejmuje funkcjonujący podsystem kolejowy i podsystem autobusowy.

Podsystem kolejowy zapewnia powiązania lokalne i regionalne, natomiast autobusowy to głównie powiązania międzyregionalne i regionalne. Niezależnie funkcjonuje w Cieszynie komunikacja miejska, realizowana przez MPGK.

Kolejowa komunikacja pasażerska obecnie prowadzona jest wyłącznie linią Nr 170 (przez Markłowice) i zapewnia bezpośrednie powiązania z: Bielskiem, Katowicami, Oświęcimiem i Czechowicami Dziedzicami. Na dobę kursuje tylko siedem par pociągów (7 do i 7 z). Nie jest już realizowana komunikacja na linii Nr 190 w kierunku Goleszów – Bielsko Biąta / Wisła / Czechowice Dziedzice.

Wobec praktycznego zaniku publicznej komunikacji kolejowej podstawową rolę w przewozach pasażerskich przejmuje komunikacja autobusowa.

W układzie międzyregionalnym PKS zapewnia bezpośrednie połączenia z: Krakowem, Krosnem, Opolem i Wrocławiem. W układzie regionalnym z: Bielskiem, Gliwicami, Koniakowem, Rybnikiem, Ustroniem i Wisłą.

Publiczna komunikacja autobusowa zapewnia również obsługę szeregu połączeń w układzie lokalnym (powiatowym).

Wyrazem zachodzących w ostatnich latach zmianach systemowych jest coraz większy udział przewoźników prywatnych w realizacji komunikacji publicznej, np. obsługę połączeń Cieszyna z Katowicami zapewnia prywatny przewoźnik realizując 10 par kursów na dobę. Obsługę potoków wewnątrzmijskich zapewnia autobusowa komunikacja miejska realizowana przez MPGK w Cieszynie. Aktualnie obsługuje ona 8 linii zapewniających podstawowe powiązania wewnątrzmijskie (4 linie) oraz powiązania podmiejskie (4 linie). Relacje obsługiwane podmiejską komunikacją to: Gumna, Pogwizdów - Kaczyce, Pogwizdów - Brzezówka i Hażlach. Dostęp do sieci autobusowej komunikacji miejskiej zapewniony jest poprzez 78 przystanków autobusowych (z czego 4 to przystanki jednokierunkowe).

13.4. Zaopatrzenie w wodę

Woda pitna i woda do celów przemysłowych dla miasta Cieszyna czerpana jest z ujęcia w Pogórze (gmina Skoczów). Ujęcie to jest zlokalizowane w widłach Wisły i Brennicy. Z obecnie eksploatowanych kopanych i wierconych studni czerpana jest woda podziemna, infiltrująca z Wisły i Brennicy. Maksymalna wydajność ujęcia w Pogórze wynosi 18.000 m³/dobę. W dzielnicy Bobrek zlokalizowany jest terenowy wodociągowy zbiornik wyrównawczy o pojemności 1000 m³, będący elementem systemu zaopatrzenia miasta w wodę. W czasie okresowych braków wody do Cieszyna dostarczana jest woda z terenu Republiki Czeskiej w ilości ok. 1.000 m³/d oraz z ujęcia wody w zbiorniku Wisła Czarne, również w ilości ok. 1.000 m³/d. Możliwe jest także pokrycie deficytu wody z ujęć na terenie gminy Hażlach.

Jakość wody dostarczanej do Cieszyna jest dobra i tylko sporadycznie stwierdza się przekroczenia norm w niektórych parametrach, co jednak nie ma istotniejszego wpływu na jakość wody.

Stwierdzić można, że istniejąca infrastruktura techniczna i zasoby dyspozycyjne nie stwarzają istotnych ograniczeń w zaopatrzeniu miasta Cieszyna w wodę.

Na terenie miasta funkcjonuje sieć wodociągowa o łącznej długości ponad 211 km, do której podłączonych jest szacunkowo 96% mieszkań (gospodarstw domowych).

Problemem jest stan techniczny sieci wodociągowej zwłaszcza w Śródmieściu Cieszyna.

Sieć wykonana jest ona w przeważającej części z rur stalowych oraz w mniejszym stopniu z rur żeliwnych. Rury stalowe charakteryzują się znaczną awaryjnością wskutek przyspieszonej korozji. Straty wody w tym obszarze miasta ustabilizowały się w przeciągu ostatnich lat na poziomie 24%.

Na zły stan techniczny sieci wodociągowej na terenie całego miasta ma wpływ nie tylko ich struktura materiałowa, ale również wiek sieci, gdzie największy udział (ok. 36%) mają sieci od 6 do 10 lat, a następnie sieci powyżej 20 lat (ok. 30%).

Uzasadniona jest zatem konieczność wymiany starej, pochodzącej z lat 60 i 70 ubiegłego wieku (i starszej) stalowej i żeliwnej sieci wodociągowej. Często nie wytrzymuje ona również naprężeń gruntowych powstałych przy wykonywaniu robót związanych z przebudową kanalizacji i ulega uszkodzeniom uniemożliwiającym jej dalszą eksploatację. Dlatego też równoległe z przebudową kanalizacji następuje sukcesywna wymiana zdekapitalizowanej sieci wodociągowej.

13.5. Odprowadzenie ścieków

Odprowadzenie ścieków następuje do miejskiej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Cieszynie Boguszowicach. Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 23 tys. m³/dobę oczyszcza ścieki bytowo-gospodarcze, przemysłowe i zanieczyszczone wody opadowe, które są doprowadzane do oczyszczalni zbiorczym kolektorem kanalizacji

ogólnospławnej. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Olza. W okresie deszczowym oczyszczalnia jest znacznie przeciążona.

Istniejąca sieć kanalizacji na terenie Cieszyna to w dużej mierze kanalizacja ogólnospławna. Obejmuje ona cały obszar śródmieścia. Ponadto w sieć ogólnospławną wyposażone są niewielkie obszary położone po północnej stronie rzeki Bobrówki. System kanalizacyjny oparty jest na trzech kanałach ogólnospławnych oraz jednym kanale sanitarnym.

Główny kanał ogólnospławny przebiega wzdłuż lewego brzegu rzeki Bobrówka z rejonu dworca PKS przy ul. Hajduka aż do oczyszczalni ścieków. Pozostałe kanały ogólnospławne doprowadzają ścieki do głównego kanału, łącząc się z nim w rejonie ul. Zamkowej. Kanał sanitarny, biegnie wzdłuż prawego brzegu Bobrówki i łączy się w pobliżu ujścia Bobrówki do Olzy z kanałem ogólnospławnym biegnącym już bezpośrednio do oczyszczalni ścieków. Opisane kanały odbierają ścieki ogólnospławne oraz sanitarne z całego systemu kanalizacyjnego rozbudowanego w Cieszynie, a także od 2003 r. z Puńcowa. Taki system powoduje, że do oczyszczalni ścieków dopływają ścieki ogólnospławne pomimo tego, że część terenów zabudowanych Cieszyna posiada już rozdzielczą sieć kanalizacyjną.

Budowa nowej sieci kanalizacyjnej w systemie rozdzielczym zwiększa problemy na funkcjonujących kanałach ogólnospławnych. W okresie deszczowym zwiększone dopływy ścieków komunalnych z obszarów wyposażonych w sieć ogólnospławną napotykają na barierę przepustowości oczyszczalni ścieków. W związku z tym nadmiar nie oczyszczonych ścieków odprowadzany jest bezpośrednio do rzeki Olzy poprzez przelew przed oczyszczalnią. Jedynym rozwiązaniem problemu jest przebudowa systemu sieci kanalizacji ogólnospławnej w celu jej rozdzielenia na sieć sanitarną oraz sieć deszczową.

Ilość wód infiltracyjnych w systemie kanalizacyjnym jest bardzo wysoka (ponad 54%). Związane jest to ze złym stanem technicznym sieci kanalizacyjnej i znacznym udziałem kanalizacji ogólnospławnej w systemie (ok. 30%).

Zły stan techniczny sieci kanalizacyjnej w ścisłym, zabytkowym centrum miasta, duża awaryjność, duży współczynnik spływu wód deszczowych z tego obszaru oraz częste przypadki stosowania w tym obszarze zbiorników przydomowych (podłączonych do sieci ogólnospławnej) wskazują, że rozdział kanalizacji ogólnospławnej w tym obszarze powinien nastąpić w pierwszej kolejności.

Dzięki uruchomieniu oczyszczalni i rozbudowie kanalizacji sanitarnej w ostatnich latach zlikwidowano 11 wylotów kanalizacji miejskiej do Olzy, Bobrówki i Młynówki. Obecnie z kanalizacji ogólnospławnej jedynie w okresie intensywnych opadów poprzez tzw. przelewy burzowe ścieki zmieszane z wodami opadowymi mogą dostawać się do rzek i potoków.

Od 2007 r., prowadzona jest systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej, jej modernizacja oraz podłączanie do kanalizacji nowych budynków mieszkalnych.

Projekt „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji cieszyńskiej” realizowany jest w ramach osi priorytetowej 1 „Gospodarka wodno – ściekowa”, działania 1.1 „Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Projekt obejmuje następujące zadania:

1. Budowa stacji zlewnej przy oczyszczalni ścieków w Cieszynie” (zadanie zakończone w 2007 r.),
2. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Cieszynie (w trakcie realizacji),

Przebudowa systemu kanalizacyjnego w śródmieściu Cieszyna:

1. Etap I. Przebudowa systemu kanalizacyjnego w śródmieściu Cieszyna (zlewnia rzeki Olzy) – w trakcie realizacji. Planowane zakończenie w 2013 r.
2. Etap II. Przebudowa systemu kanalizacyjnego w śródmieściu Cieszyna (zlewnia rzeki Bobrówki) – w trakcie realizacji. Planowane zakończenie zadania w 2013 r.

3. Etap III. Przebudowa systemu kanalizacyjnego w śródmieściu Cieszyna (rejon ul. Wiejskiej i Powstańców Śląskich – tzw. Obszar III) – w trakcie realizacji. Planowane zakończenie zadania II połowa 2012 r.
4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Cieszynie – Kalembicach (2 etapy, zadanie zakończone w 2010 r.),
5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Cieszynie - Mnisztwie w rejonie ulic: Puńcowskiej, Gen.Hallera i Jastrzębiej (Etap I Mnisztwa – zadanie zakończone w 2011 r.),
6. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Cieszynie - Mnisztwie w rejonie ulicy Na Wzgórzu (zadanie w końcowym etapie realizacji),
7. Budowa kanalizacji sanitarnej w Cieszynie – Krasnej – zadanie w trakcie realizacji (planowane zakończenie robót koniec 2012 r.),
8. Budowa kanalizacji sanitarnej w Cieszynie w rejonie ulic: Pikiety i Przepilińskiego (planowane zakończenie robót II połowa 2012 r.).

W wyniku realizacji w/w projektu aglomeracja cieszyńska zostanie wyposażona w infrastrukturę umożliwiającą odbiór i oczyszczanie ścieków komunalnych zgodnie z wymogami prawa unijnego. W ramach aglomeracji nastąpi zwiększenie liczby mieszkańców odprowadzających ścieki do zbiorczego systemu kanalizacyjnego – z obecnych 86,3% do 97,7%, a w skali całego miasta wskaźnik wzrośnie z 84,5% do 95,5%.

Oprócz realizacji projektu prowadzona jest również budowa kanalizacji sanitarnej w ramach lokalnych inicjatyw inwestycyjnych.

13.6. Zaopatrzenie w ciepło

Głównym źródłem ciepła dla zdalczego systemu ciepłowniczego na terenie miasta Cieszyna wykorzystywanego do celów grzewczych jest elektrociepłownia. Dysponuje ona obecnie mocą cieplną 125 MW.

System ciepłowniczy oparty jest głównie na napowietrznych magistralach ciepłowniczych. Dzięki rozbudowanemu układowi dystrybucji, poprzez magistrale; „Północ”, „Zachód”, „Wschód I”, „Wschód II”, „Południe”, „Główna”, „Śródmieście I”, i „Śródmieście II”, – ciepło trafia do wszystkich osiedli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Magistrale „Północ” do PPG Polifarb Cieszyn S.A. i „Południe” do osiedla Podgórze charakteryzują się znacznym przewymiarowaniem średnic w stosunku do obecnie pokrywanych potrzeb cieplnych. Izolacja termiczna magistral nie spełnia współczesnych norm technicznych i jest w dużym, stopniu zużyta. Szacowany największy udział w stratach przesyłu systemu ciepłowniczego na magistralach, rosnące nakłady remontowe na konstrukcje wsporcze i odtworzenie stanu technicznego izolacji termicznej oraz uciążliwość dla otoczenia ze względu na napowietrzny przebieg z dużą ilością kompensatorów poziomych i pionowych szpecących krajobraz są najważniejszym obecnie problemem związanym z sieciami cieplnymi.

W Cieszynie ok. 50% mieszkań podłączonych jest do sieci cieplnej. W ścisłym, zabytkowym centrum miasta sieć cieplna rozbudowana jest w niewielkim stopniu, gdzie przede wszystkim ogrzewa obiekty użyteczności publicznej. Jednak liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci miejskiej sukcesywnie wzrasta.

Na terenie miasta funkcjonują również lokalne źródła ciepła – kotłownie (ok. 11 szt.)

13.7. Zaopatrzenie w gaz

Miasto jest zasilane gazem ziemnym wysoko metanowym poprzez układ przesyłowy wysokiego ciśnienia z Kostkowic. W rejonie ul. Zamarskiej, poprzez stację redukcyjno-pomiarową I-go stopnia o przepustowości 15000 m³/h, ciśnienie gazu zostaje zredukowane do ciśnienia roboczego wynoszącego od 0,25 Mpa do 0,35 Mpa. Stąd systemem

gazociągów dystrybucyjnych średnioprężnych i poprzez 6 stacji redukcyjno-pomiarowych I-go stopnia –gazociągów niskoprężnych gaz rozprowadzany jest po terenie niemalże całego miasta.

Gaz przewodowy zaspakaja potrzeby prawie 96% gospodarstw domowych. Rozbudowa sieci gazowej następuje sukcesywnie i jedynym kryterium budowy sieci jest spełnienie ekonomicznej opłacalności przedsięwzięcia, gdyż w sieciach gazu ziemnego istnieją rezerwy przesyłowe.

Największe problemy sprawia sieć gazowa w śródmieściu miasta, gdzie następuje największe zużycie techniczne gazu i częściej niż w innych rejonach miasta występują awarie.

W północnej części miasta przez Boguszowice i Kalembice przebiega przesyłowy gazociąg wysokoprężny DN 500 mm PN 6,3 MPa relacji Polska –Czechy mający istotne znaczenie zarówno dla polskiego bezpieczeństwa energetycznego, jak i całego regionu. Dzięki transgranicznemu połączeniu, tzw. interkonektorowi, możliwy będzie w przyszłości przesył surowca z Polski do krajów ościennych. Na terenie Kalembic zlokalizowana jest stacja pomiarowo – regulacyjna.

13.8. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Energia elektryczna dostarczana jest do Cieszyna z linii wysokiego napięcia 110 kV poprzez dwa tzw. główne punkty zasilania: GPZ 110/15 kV „Mnisztwo” oraz GPZ 110/15 kV „Hażlaska”.

System obsługi na poziomie średniego zasilania tworzą linie elektroenergetyczne 15 kV, stacje transformatorowe SN/NN oraz rozdzielnia sieciowa 15/15 kV zlokalizowana przy ul. Mostowej. Na terenie centrum miasta i osiedli mieszkaniowych sieć rozdzielcza 15 kV oraz sieć niskiego napięcia zrealizowane są jako kablowe, natomiast poza tymi terenami jako napowietrzne.

Przepustowość sieci wysokiego napięcia jest wystarczająca, natomiast w sieciach niskiego napięcia występują w kilku dzielnicach miasta znaczne przeciążenia. Dotyczy to zwłaszcza rejonu śródmieścia, gdzie trudno uzyskać zwiększenie mocy zamówionej. Należy więc zmodernizować i rozbudować sieci niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe na terenie śródmieścia i częściowo na peryferiach miasta.

Przez teren miasta przebiega tranzytowo napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 220 kV.

13.9. Infrastruktura teletechniczna i teleinformatyczna

Dostępność do usług telefonicznych wystarczająco zapewniają operatorzy łączności przewodowej i telefonii komórkowej, którzy wzajemnie się uzupełniają. Pożądany jest natomiast wzrost dostępności łączy szerokopasmowych ułatwiających korzystanie z zasobów Internetu i łączności elektronicznej.

13.10. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne powstające na terenie miasta w ostatnim okresie były składowane głównie na składowiskach:

- w Cieszynie przy ul. Kościuszki (dz. 1/82, 6/3, 8/5, 7/4, 10/1, 10/3 obręb 19), które na podstawie Decyzji Marszałka Województwa Śląskiego Nr 3548/OS/2009 z dnia 26

- października 2009 r. i Nr 1277/OS/2010 z dnia 12 kwietnia 2010 r. zostało zamknięte i zrehabilitowane, a teren przekazany Gminie Cieszyn;
- w Cieszynie Boguszowicach przy ul. Motokrosowej (dz. 121, 122, 123, 124/2, 125, 126/2 obręb 79) aktualnie zamknięte na podstawie Decyzji Marszałka Województwa Śląskiego Nr 837/OS/2010 z dnia 15 marca 2010 r. i Nr 838/OS/2010 z dnia 15 marca 2010 r. i rehabilitowane na podstawie Decyzji Marszałka Województwa Śląskiego Nr 841/OS/2010 z dnia 15 marca 2010 r. i Nr 839/OS/2010 z dnia 15 marca 2010 r.;
  - w Jastrzębiu (wykorzystywane w latach 1996-1998).

Do 2010 r. funkcjonowało składowisko odpadów obojętnych (ziemi i gruzu budowlanego) zlokalizowane przy ul. Frysztańskiej administrowane przez Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie. Decyzją Nr 5401/OS/2010 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2010 r. zostało ono zamknięte (zaprzestanie przyjmowania odpadów w styczniu 2010 r.). Rekultywacja tego składowiska (zazielenienie) ma zostać zakończona do maja 2013 r.

Aktualnie, od 1999 r. odpady wywożone są na składowisko w Knurowie. Umowa na odbiór i składowanie odpadów obowiązuje do końca 2012 r. Dalsze składowanie odpadów jest sprawą otwartą, do rozstrzygnięcia w drodze przetargu.

Obecnie Zakład Gospodarki Komunalnej w Cieszynie, zajmujący się między innymi usuwaniem odpadów komunalnych na terenie Cieszyna, odbiera od mieszkańców ok. 60% wszystkich odpadów komunalnych powstających na terenie Cieszyna. Odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości zwożone są na stację przeładunkową w Boguszowicach, skąd są transportowane na składowisko w Knurowie. Pozostałe firmy wywozowe dostarczają odpady komunalne na składowiska we własnym zakresie. Część odpadów komunalnych (trudna do oszacowania) nie jest usuwana i unieszkodliwiana przez właścicieli nieruchomości zgodnie z przepisami i jest wyrzucana na tzw. dzikie wysypiska odpadów (np. w lasach, w korytach potoków).

W 1997 r. został uruchomiony Miejski Program Segregacji Odpadów Komunalnych (MPSOK), który zakłada tzw. segregację odpadów u źródła, czyli bezpośrednio w gospodarstwach domowych. Przed uruchomieniem programu przygotowano stację wtórnej selekcji przy stacji przeładunkowej, wyposażając ją m.in. w urządzenia do rozdrabniania szkła i tworzywa sztucznych oraz prasę do belowania makulatury.

Wnioski:

- Systematycznie wzrastające obciążenie potokami ruchu kołowego sieci drogowo – ulicznej miasta powoduje coraz częstsze i liczniejsze pojawianie się odcinków o przekroczonej przepustowości (głównie skrzyżowania).
- Przyczyn takiego stanu należy głównie upatrywać w koncentracji ruchu na kilku podstawowych trasach i braku tras alternatywnych dla podstawowych relacji do i z miasta.
- Brak jest aktualnych pomiarów potoków ruchu kołowego na sieci drogowo – ulicznej miasta, jednak Generalny Pomiar Ruchu na sieci dróg krajowych i wojewódzkich (2010 r.) wskazuje, że do najbardziej obciążonych ciągów należy droga S1 (ul. Graniczna), ul. Katowicka i ul. Bielska.
- Znaczący wpływ na rozkład ruchu w mieście ma koncentracja funkcji ruchotwórczych w obszarze śródmiejskim, jak również fakt, że praktycznie wszystkie relacje dla ruchu lekkiego pomiędzy Czeskim Cieszynem i Polską realizowane są przez dwa mosty na Olzie (Przyjaźni i Wolności) z wykorzystaniem niedrożnego układu ulicznego centrum miasta.
- Aktualnie funkcjonujący system parkowania w mieście wykazuje znaczny niedobór miejsc parkingowych (ok. 2000 mp.). System ten w głównej mierze oparty jest na parkowaniu „przykrawężnikowym” co w konsekwencji prowadzi do znacznego zmniejszenia przepustowości istniejącego układu, wpływa na pogorszenie stanu

bezpieczeństwa ruchu pojazdów i pieszych, jak również w efekcie jest źródłem powstawania dodatkowych ruchów w poszukiwaniu wolnego miejsca parkingowego.

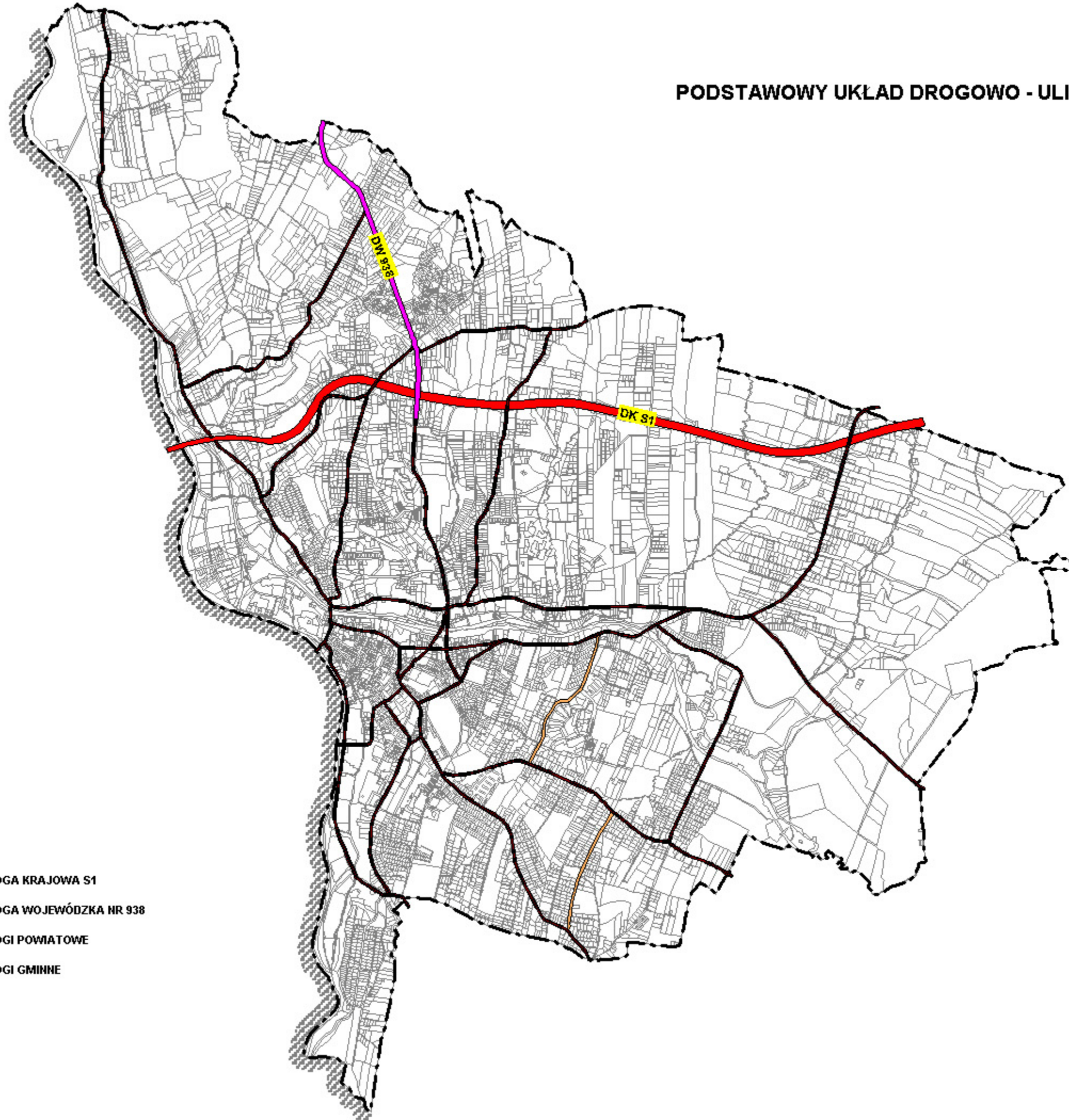
- Jednym z możliwych wariantów rozwiązania jest powstanie na obrzeżach centrum parkingów „buforowych” i uwolnienie centrum od ruchu kołowego.
- System kolejowy ma coraz mniejsze znaczenie w obsłudze komunikacyjnej miasta, zwłaszcza w obsłudze transportu pasażerskiego, Występujący trend wskazuje, że w najbliższych latach kolej może całkowicie wyłączyć się z obsługi ruchów pasażerskich, pozostanie jedynie obsługa ruchu towarowego - głównie w relacjach z Czechami.
- Istniejąca infrastruktura techniczna i zasoby dyspozycyjne nie stwarzają istotnych ograniczeń w zaopatrzeniu miasta Cieszyna w wodę. Podstawowym problemem jest jednak zły stan techniczny infrastruktury, zwłaszcza w obszarze Śródmieścia.
- W ramach realizacji projektu „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji cieszyńskiej” aktualnie prowadzona jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej, jej modernizacja oraz podłączanie do kanalizacji nowych odbiorców.
- Przebudowa systemu sieci kanalizacji ogólnospławnej w celu jej rozdzielenia na sieć sanitarną oraz sieć deszczową jest zadaniem podstawowym i bezwarunkowym.
- Magistrale ciepłownicze wymagają odtworzenia stanu technicznego izolacji termicznej.
- Generalnie nie występują problemy w zaopatrzeniu odbiorców w wodę, gaz, ciepło, energię elektryczną, odbioru ścieków za wyjątkiem obszaru śródmieścia, gdzie zdekapitalizowane sieci nie są dostosowane do aktualnego zapotrzebowania i charakteryzują się znaczną awaryjnością. Wydaje się, że priorytetowym zadaniem będzie gruntowna przebudowa infrastruktury technicznej i dostosowanie jej do aktualnych potrzeb tego obszaru.
- Brak własnego składowiska odpadów oraz sortowni i kompostowni stanowi poważny problem dla rozwoju miasta.
- Rozwój przestrzenny miasta winien uwzględniać działania w zakresie przebudowy i rozbudowy systemów infrastruktury i w maksymalnym stopniu wykorzystywać obszary mające już zapewnioną obsługę infrastrukturalną jak również potencjał istniejących źródeł dostawy mediów oraz odbioru i unieszkodliwiania ścieków.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. W kierunkach rozwoju systemów komunikacji należy dążyć do takiej rekonstrukcji układu drogowego by na najbardziej obciążonych kierunkach zaproponować trasy alternatywne, które poprzez przejęcie części ruchu zmniejszą obciążenie istniejącego układu.
2. Rozwój układu drogowego o nowe elementy może umożliwić wprowadzenie hierarchizacji funkcjonalnej układu drogowego.
3. W kierunkach zmian w przeznaczeniu terenów należy uwzględnić potrzeby parkingowe w obszarze śródmieścia, poprzez wyznaczenie miejsc lokalizacji parkingów strategicznych/buforowych na jego obrzeżu.
4. Przy lokalizacji nowych funkcji ruchotwórczych bezwzględnie należy uwzględnić kryterium dostępności komunikacyjnej; o ile będzie to możliwe rozważyć należy możliwość dyslokacji istniejących funkcji ruchotwórczych w miejsca gdzie jest zapewniona możliwość prawidłowej obsługi komunikacyjnej.
5. Realizowany przez miasto projekt „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji cieszyńskiej” oznacza, że kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów muszą uwzględniać zasięg obszarowy inwestycji realizowanych w ramach tego projektu; intensyfikacja zagospodarowania, jak również wyznaczenie nowych terenów rozwojowych muszą uwzględniać zasięg terytorialny tego projektu.
6. Należy maksymalnie ograniczać rozwój nowych funkcji (terenów zainwestowania miejskiego) poza granicami obszaru objętego powyższym projektem.

PODSTAWOWY UKŁAD DROGOWO - ULICZNY MIASTA

- DROGA KRAJOWA S1
- DROGA WOJEWÓDZKA NR 938
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE

14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 14 w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Zadania celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawierają się w ustaleniach planu zagospodarowania przestrzennego województwa, który ustala też lokalizację inwestycji o znaczeniu krajowym wynikających z programów sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego uchwalonym uchwałą Sejmiku Samorządu Województwa Śląskiego nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 r. i zmienionego uchwałą nr II/56/1/2010 z dnia 22 września 2010 r. znajduje się jedno zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych odnoszące się do Cieszyna – droga S1 Cieszyn – Bielsko-Biała, które zostało już zrealizowane.

Niezależnie od stanu aktualnego nie można pominąć faktu, iż w dniu 13 grudnia 2011 r. została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 239/2011 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Koncepcja ta, skierowana do Sejmu w dniu 23 stycznia 2012 r. stanowić będzie podstawę do opracowywania kolejnych dokumentów planistycznych niższych szczebli. Według Koncepcji, jednym z ważnych elementów problematyki zagospodarowania przestrzennego jest sposób podejścia do zagospodarowania obszarów przygranicznych, jako że *„obszary przygraniczne w Polsce wymagają wzmocnienia planowania przestrzennego, aby zapewnić możliwość realizacji inwestycji transportowych, telekomunikacyjnych, ochrony środowiska i przeciwpowodziowej, a także zapewnić tworzenie obszarów funkcjonalnych ośrodków miejskich podzielonych granicą państwa”*. I dalej : *„dla realizacji działań zintegrowanych na tych obszarach uwzględniających oddziaływanie o charakterze transgranicznym zakłada się przygotowanie ośmiu strategii rozwoju społeczno - gospodarczego i przestrzennego dla wszystkich polskich obszarów przygranicznych (na poziomie NUTS 2), obejmujących terytoria po obu stronach granicy”*.

Wnioski :

Konkretami istotnymi z punktu widzenia miasta jest

- zaakcentowanie konieczności przygotowania transgranicznych planów zagospodarowania dla subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich podzielonych granicą oraz ich regionów przygranicznych – między innymi dla Cieszyna,
- umieszczenie na liście inwestycji związanych z zagranicznymi dostawami gazu budowy łącznika Polska – Czechy w rejonie Cieszyna.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

Aktualnie brak jest przesłanek do skonkretyzowania zadań mających wpływ na kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta.

15. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Ochronę przeciwpowodziową należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

Po pierwsze:

Ochrona przed zalaniem wodami których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi raz na 100 lat (woda 1%) i dotyczy to obszaru położonego w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Olzy. Zalaniem tymi wodami powodziowymi zagrożone są tereny lasów, tereny sportowe (MOSIR) i rekreacyjne oraz nieużytki. W strefach zalewowych w rejonie śródmieścia znajdują się budynki mieszkalne, lodowisko, część terenów Celmy. Duże zagrożenie dla stanu jakości wód Olzy oraz środowiska przyrodniczego miasta stanowią zakłady Polifarb Cieszyn, które częściowo zlokalizowane są na terenach szczególnego zagrożenia powodzią.

Po drugie:

Realne zagrożenia wynikające z wystąpienia deszczów nawalnych, których znaczna intensywność i czas trwania może zagrozić terenom położonym w dolinach rzek przepływających przez Cieszyn. Dotyczy to głównie rzeki Bobrówki i jej dopływów oraz Puńcówki.

Wnioski:

- Pełne zabezpieczenie przed zalaniem wodą stuletnią (dwustuletnią) możliwe jest po realizacji wałów przeciwpowodziowych o odpowiednich parametrach.
- Zabezpieczeniem przed zalaniem wodami powodziowymi występującymi w czasie nawalnych opadów jest ograniczenie zainwestowania terenów dolin rzecznych narażonych na występowanie takich stanów wód. W tych dolinach zlikwidować należałoby również wszystkie ograniczenia i bariery utrudniające szybki spływ wód.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta.

1. Wprowadzenie w studium ustaleń dotyczących zabezpieczeń przed wodami powodziowymi ograniczy zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
2. Brak takich ustaleń wymagać będzie dostosowania funkcji obszarów szczególnego zagrożenia do wystąpienia możliwości ich zalania wodami powodziowymi.

16. PODSUMOWANIE

Analiza zgromadzonych materiałów oraz wniosków z nich wynikających pozwala na określenie podstawowych uwarunkowań mających bezpośredni wpływ na rozwiązania dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna.

1) Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.

- a) Przy ustalaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej należy dążyć do wyznaczania monofunkcyjnych obszarów, lub obszarów z określoną funkcją dominującą. Eliminować należy obszary wielofunkcyjne, zwłaszcza z konfliktowymi funkcjami.
- b) Zwiększenie bardzo niskiego wskaźnika lesistości wymaga wyznaczenia terenów przeznaczonych do zalesienia (180 – 200 ha).
- c) Szczególnego potraktowania wymaga obszar śródmieścia charakteryzujący się wysokim stopniem nasycenia obiektami zabytkowymi, jak również zabytkowym układem urbanistycznym.
- d) Szczególnego rozważenia wymagają obszary, na których występuje kumulacja obiektów zabytkowych; dążyć należy do likwidacji ewentualnych konfliktów funkcjonalnych.
- e) W przypadku braku możliwości wprowadzenia skutecznych zabezpieczeń przed powodzią należy przyjąć taki sposób zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, który nie prowadziłby do występowania strat materialnych lub wystąpienia innych zagrożeń („Polifarb”).
- f) W rejonach lokalizacji zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii nie należy lokalizować nowej zabudowy mieszkaniowej.
- g) Lokalizacja nowych funkcji usług ogólnomiejskich winna uwzględniać stan prawny gruntów; najkorzystniejsza jest lokalizacja na gruntach nie będących własnością osób fizycznych.
- h) Należy uwzględnić wszystkie obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- i) Utrzymuje się obecny zasięg gruntów leśnych.
- j) Przy lokalizacji nowych funkcji ruchotwórczych należy uwzględnić kryterium dostępności komunikacyjnej; o ile będzie to możliwe należy rozważyć dyslokację istniejących funkcji ruchotwórczych w rejon z możliwością zapewnienia prawidłowej obsługi komunikacyjnej.
- k) Należy uwzględnić potrzeby parkingowe w obszarze śródmieścia poprzez wyznaczenie lokalizacji parkingów strategicznych (buforowych) na jego obrzeżu.
- l) Rozwój przestrzenny terenów zainwestowanych winien być skorelowany z zasięgiem obszarowym realizowanego aktualnie przez miasto projektu „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji cieszyńskiej”.

2) Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy.

- a) Poprzez odpowiedni dobór wskaźników należy dążyć do intensyfikacji zagospodarowania terenów już zainwestowanych.
- b) Należy wyłączyć z możliwości zabudowy tereny czynnych osuwisk.
- c) Należy w maksymalnym możliwym zakresie wyłączyć z zabudowy tereny dolin rzecznych.

3) Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.

- a) Należy chronić tereny otwarte przed zainwestowaniem.
- b) Konieczna jest ochrona terenów dolin rzecznych przed zabudową, jak również przed wprowadzaniem barier powodujących ich fragmentaryzację (przerwywanie ciągłości).

- c) Należy ograniczać zanieczyszczenie powietrza poprzez rozwój systemu ciepłowniczego.
- d) Należy chronić przed dalszym zainwestowaniem najcenniejsze przyrodniczo tereny miasta (lasy, tereny zadrzewione, tereny łąk i pastwisk).
- e) Należy ograniczyć możliwość pogorszenia się jakości wód powierzchniowych i podziemnych m. innymi poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej, likwidację bezpośrednich zrzutów ścieków itp.
- f) Przyjęte zmiany w zagospodarowaniu terenów nie mogą wpływać na pogorszenie stanu ilościowego i jakościowego wód.
- g) Ustaleniami studium należy objąć ochroną wszystkie obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4) Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

- a) Należy uwzględnić ochronę obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów przeznaczonych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków.
- b) Na obszarach o kumulacji obiektów podlegających ochronie należy dążyć do wyeliminowania ewentualnych konfliktów funkcjonalnych z pozostałym zagospodarowaniem.

5) Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

- a) Na najbardziej obciążonych kierunkach należy zaproponować trasy alternatywne.
- b) Korzystając z nowych elementów układu drogowego należy dążyć do wprowadzenia hierarchizacji funkcjonalnej układu.
- c) W obszarach, na których jest realizowany powyższy projekt należy dążyć do intensyfikacji zagospodarowania terenów.

6) Obszary, dla których miasto zamierza sporządzić plan miejscowy.

W celu ustanowienia kontroli nad rozwojem przestrzennym miasta niezbędne jest wyznaczenie obszarów dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

7) Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

- a) Należy ograniczyć przeznaczanie gruntów rolnych na inne cele, zwłaszcza gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych (II i III klasy) oraz łąk i pastwisk położonych w dolinach rzecznych.
- b) W maksymalnym stopniu należy ograniczyć zmiany przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne.

8) Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

- a) Ewentualne wprowadzenie zabezpieczeń przed wodami powodziowymi ograniczy zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
- b) Brak zabezpieczeń wymagać będzie dostosowania funkcji lokalizowanych na tych terenach do wystąpienia możliwości ich zalania wodami powodziowymi.
- c) Obszary czynnych osuwisk należy wyłączyć z możliwości lokalizowania na nich nowej zabudowy.

9) Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Teren wyrobiska po powierzchniowej eksploatacji piasku wskazuje się jako teren wymagający rekultywacji.

**Część 2 – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

SPIS TREŚCI

1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	str. 1
2.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	str. 5
3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	str. 29
3.1.	Ochrona powietrza	str. 29
3.2.	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym	str. 29
3.3.	Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	str. 30
3.4.	Ochrona powierzchni ziemi (gleb i kopalin)	str. 30
3.5.	Ochrona przyrody i krajobrazu	str. 31
4.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	str. 35
5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	str. 36
5.1.	Kierunki rozwoju systemu komunikacji	str. 36
5.2.	Zasady modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej	str. 38
6.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	str. 39
7.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	str. 40
8.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	str. 41
9.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM	str. 42
10.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	str. 43
11.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	str. 45
11.1.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	str. 45
11.2.	Leśna przestrzeń produkcyjna	str. 46
12.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	str. 47
12.1.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	str. 47
12.2.	Obszary osuwania się mas ziemnych	str. 47
13.	OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	str. 48

14.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH	str. 49
15.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	str. 50
15.1.	Obszary wymagające przekształceń	str. 51
15.2.	Obszary wymagające rehabilitacji	str. 51
15.3.	Obszary wymagające rekultywacji	str. 51
16.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	str. 53
17.	UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	str. 54

Integralną częścią opracowania jest Rysunek nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” w skali 1 : 7500

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Zadaniem polityki przestrzennej jest przede wszystkim stwarzanie, w jak najszerszym zakresie, możliwości inwestowania, z jednoczesnym objęciem ochroną najcenniejszych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy.

Dogodne położenie miasta oraz różnorodna sieć komunikacyjna zapewnia dobre połączenia komunikacyjne z dużymi aglomeracjami miejskimi i ośrodkami gospodarczymi Śląska oraz Republiką Czeską. Istotnym elementem rozwojowym jest bliskie sąsiedztwo z Republiką Czech sprzyjające wzajemnej wymianie handlowo-turystycznej i wpływające w znaczący sposób na obroty handlowe miasta.

Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy znaczący wpływ miała analiza uwarunkowań wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenu gminy, warunków ekofizjograficznych, w tym rzeźby terenu, budowy geologicznej, wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, szaty roślinnej, surowców mineralnych, obszarów i obiektów przyrodniczych prawnie chronionych oraz podlegających prawnej ochronie wartości kulturowych.

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną miasta Cieszyna tworzą dzisiaj różnorodne elementy różniące się stanem i jakością zagospodarowania, stopniem wykorzystania przestrzeni i standardami. Struktura przestrzenna Cieszyna nie jest zwarta. Uwzględnienie uwarunkowań sprzyjających rozwojowi miasta w części kierunków Studium podkreśli główne walory, a zidentyfikowanie zagrożeń i określenie barier pozwoli na przyjęcie takich rozwiązań, aby zmniejszyć ich negatywny wpływ na rozwój miasta i gminy.

Miasto Cieszyn ma charakter ośrodka wielofunkcyjnego z dominującą funkcją usługową. Do najważniejszych funkcji miasta zaliczyć należy:

- powiatowy ośrodek władzy lokalnej i samorządowej,
- ośrodek edukacji, kultury i nauki o znaczeniu ponadlokalnym (regionalnym),
- ośrodek turystyki,
- ośrodek usługowy o znaczeniu ponadlokalnym, w tym również obsługi ruchu międzynarodowego i przygranicznego,
- ośrodek wytwórczy o znaczeniu ponadlokalnym.

Realizacja kierunków rozwoju miasta związana jest z jakościowymi i ilościowymi przekształceniami struktury przestrzennej. Obecny układ strukturalny miasta ukształtował się w wyniku wieloletnich procesów historycznych.

W celu uczytelnienia struktury funkcjonalno – przestrzennej miasta i wskazania funkcji dominujących wprowadza się podział miasta na 13 jednostek strukturalnych (urbanistycznych), których granice pokazano na rysunku "Kierunki zagospodarowania przestrzennego" oraz oznaczono literami od A do M.

Zmiany dotyczą funkcji jednostek oraz przeznaczenia terenów w jednostkach. Podstawowy wpływ na te zmiany będą miały uwarunkowania lokalne oraz przyjęte kierunki, cele i priorytety polityki przestrzennej miasta.

Jednostka A – obejmuje obszar ścisłego centrum ograniczony ulicami: Zamkową, Michejdy, Korfantego, Bielską, Górną, Poniatowskiego, Błogocką, Ogrodową, Raszki i 3 Maja.

Obejmuje układ urbanistyczny znajdujący się w rejestrze zabytków. Ponieważ jest to jedna z najbardziej charakterystycznych części Cieszyna, obowiązują tu ścisłe rygory odnośnie zagospodarowania i użytkowania terenu. Stare Miasto jest przestrzenią publiczną i wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przy pracach planistycznych należy dążyć do nadania całemu zespołowi odpowiedniego znaczenia jako wizytówki miasta. Wzmocnieniu powinna ulec funkcja turystyczna, handlowa, administracyjna i kulturalna.

Jednostka B – obejmuje obszar ograniczony ulicami: Bielską, rzeką Bobrówką, zabudową przy ul. Siennej (po jej wschodniej stronie), ul. Hallera i ul. Górną (Podgórze).

Jest to jednostka o dominującej i wzmacnianej funkcji mieszkaniowej (zabudowa wielu i jednorodzinna) oraz funkcji usługowej.

Jednostka C – obejmuje tereny położone nad Olzą (Mała Łąka) ograniczone ul. Zamkową, Frysztacką i rzeką Bobrówką. Wschodnia część jednostki to tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta, ze Wzgórzem Zamkowym i Śląskim Zamkiem Sztuki, terenami sportu (hala sportowa, lodowisko) oraz zespołem zabudowy w rejonie ul. Dojazdowej wskazanej do przekształceń w kierunku lokalizacji nowych funkcji śródmiejskich. Północną część jednostki wskazuje się do przekształceń w kierunku funkcji wytwórczej i usług z zanikającą funkcją mieszkaniową.

Jednostka D – obejmuje obszar położony po zachodniej stronie ul. Katowickiej, od południa ograniczony ul. Michejdy i Korfatego, od zachodu ul. Frysztacką, od północy ul. Ładną Boczna i zabudową Os. Piastowskiego (Liburnia).

Podstawowe funkcje tego obszaru, ulegające wzmocnieniu to funkcja mieszkaniowa oraz usługowa. Szczęólnego znaczenia nabierają tutaj przekształcenia strefy usługowej zlokalizowanej wzdłuż ul. Liburnia oraz ul. Katowickiej.

Jednostka E – obejmuje obszar ograniczony ulicami: Katowicką, Wiejską, od północy granicą miasta, od wschodu terenami położonymi na wschód od ul. Zamarskiej, ul. Bielską, Spółdzielczą, rz. Bobrówką, ul. Bielską, Korfatego i ul. Bobrecką (Bobrek).

Najistotniejsze są zmiany zakładające przekształcenia pasma położonego pomiędzy ul. Stawową i ul. Korfatego z dominującą funkcją usługową i wytwórczo – usługową oraz rozwój funkcji mieszkaniowej w centralnej części jednostki.

Jednostka F – graniczy od zachodu z jednostką E, od północy jej granicę wyznacza granica miasta, od wschodu potok Bielowiec, od południa zabudowa przy ul. Mlecznej i ul. Kępczej. Zakłada się wzmocnienie funkcji mieszkaniowej usługowej a w rejonie węzła "Krasna" funkcji wytwórczości i usług.

Jednostka G – położona w południowo – wschodniej części miasta, od wschodu ograniczona granicą miasta, od północy jednostką F, od zachodu rzeką Bobrówką (Gułdowy).

Zmiany dotyczą głównie rozwoju funkcji wytwórczo – usługowych (rejon skrzyżowania ulic Wiślańskiej i Bielskiej) oraz sportowo – rekreacyjnych.

Jednostka H – granicząca od północnego -wschodu z jednostką G, od wschodu jej granicę wyznacza granica miasta, od zachodu tereny jednostki B i ul. Odległa (Mnisztwo).

Zakłada się rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż istniejących ulic, z zachowaniem ochrony przed zabudową terenów doliny Glinika oraz terenów rolniczych położonych we wschodniej części jednostki.

Jednostka I – położona w południowo – zachodniej części miasta od zachodu granicę wyznacza rzeka Olza, od północy jednostki A i B, od wschodu ul. Odległa (jednostka H). Zakłada się rozwój funkcji mieszkaniowej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) oraz wzmocnienie funkcji usługowych, szczególnie w zachodniej części obszaru usług sportu, rekreacji i wypoczynku.

Jednostka J – położona w północno – zachodniej części miasta obejmuje tereny Markłowic. Zakłada się wzmocnienie funkcji wytwórczości oraz usług, przy ograniczonym rozwoju funkcji mieszkaniowej (rejon ulic: Zagrodowej, Miodowej i Bukowej).

Jednostka K – od zachodu granicząca z jednostką J i L, od południa granicę wyznacza potok Kalembianka i zabudowa zlokalizowana przy ul. Fiołków, Tulipanów, Jaskrów, od północy granica miasta (Kalembice).

Zakłada się wzmocnienie funkcji mieszkaniowej (wyłącznie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) oraz utrzymanie funkcji usługowych przy ul Katowickiej.

Jednostka L – od zachodu granicę wyznacza rzeka Olza, od południa rzeka Bobrówka, od wschodu graniczy z jednostkami K i M (Boguszowice).

Zakłada się rozwój funkcji wytwórczych i usługowych, wzmocnienie funkcji usług rekreacji, sportu i wypoczynku oraz ograniczenie funkcji mieszkaniowej.

Jednostka M – graniczy z jednostkami: od zachodu – jednostka L, od południa – jednostka D, od wschodu – jednostka E, od zachodu jednostka K.

Zakłada się rozwój funkcji mieszkaniowej (zabudowa jednorodzinna), funkcji usługowej (rejon dawnego przejścia granicznego i przy ul. Katowickiej) oraz przekształcenia funkcji mieszkaniowej w kierunku funkcji mieszkaniowo – usługowej głównie w rejonie węzła “Pastwiska” i w rejonie ul. Ładnej.

Wyznacznikiem zmian w przeznaczeniu terenów jest zmiana struktury użytkowania gruntów w stanie istniejącym i wg przeznaczenia zgodnie z kierunkami zagospodarowania miasta Cieszyna.

Zmiana struktury przeznaczenia gruntów

Lp.	Funkcja terenów	STAN ISTNIEJĄCY		STAN PLANOWANY	
		Pow. [ha]	%pow. miasta	Pow. [ha]	%pow. miasta
1	zabudowa śródmiejska – mieszkaniowa wielorodzinna, wielorodzinna z usługami, usługi	19,51	0,7	14,49	0,51
2	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	92,61	3,2	151,40	5,29
3	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	394, 32	13,8	666,98	23,31
4	zabudowa zagrodowa	66,02	2,3	--	
5	zabudowa usługowa (na wydzielonych działkach)	166,12	5,8	208,80	7,30
6	zabudowa techniczno - produkcyjna i wytwórczo - usługowa	92,25	3,2	164,02	5,73
7	powierzchniowa eksploatacja złóż kopalin	4,18	0,2	--	
8	tereny infrastruktury technicznej, w tym oczyszczalnia ścieków	21,37	0,8	20,28	0,71
9	tereny dróg	241,71	8,4	194,70	6,80
10	tereny urządzeń obsługi ruchu drogowego	4,14	0,2	6,03	0,21
11	tereny parkingów i garaży	12,25	0,4	--	
12	tereny kolei	24,09	0,8	24,00	0,84
	Razem tereny zainwestowania miejskiego	1.138,57	39,8	1450,70	50,70
13	tereny wód powierzchniowych	59,49	2,1	56,07	1,96
14	tereny cmentarzy	13,83	0,5	17,40	0,61
15	tereny ogrodów działkowych	41,96	1,5	45,84	1,60
16	tereny miejskiej zieleni urządzonej	22,60	0,8	19,88	0,70
17	tereny lasów i zadrzewień	273,14	9,5	--	
	tereny lasów i dolesień	--		280,19	9,79
18	tereny rolnicze (w tym nieużytki)	1311,41	45,8	499,69	17,48
19	tereny zieleni	---		490,60	17,16
	Razem tereny otwarte	1.722,43	60,2	1410,30	49,30
	Razem miasto	2861,00	100,0	2861,00	100,0

Przy konstrukcji kierunków zagospodarowania przyjęto założenie, że z zasady nie zmienia się ustaleń obowiązujących planów miejscowych uchwalonych w ostatnich latach. W planach tych wyznaczone są rezerwy pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, stąd też w stosunku do stanu istniejącego w studium zakłada się prawie 50-cio procentowy wzrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w stosunku do stanu istniejącego. Zauważyć tutaj należy, że wyznaczone w studium tereny rolne i tereny zieleni w ramach przeznaczenia dopuszczają funkcjonowanie istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

Wyznaczenie nowych terenów pod funkcje wytwórczo – produkcyjne w Bobrku i Gułdowach w efekcie przyniosło prawie 80 procentowy przyrost w stosunku do stanu istniejącego, terenów przeznaczonych pod te funkcje.

Generalnie powierzchnia terenów otwartych zmniejszyła się o około 312 ha, a powierzchnia objęta zainwestowaniem miejskim przekroczyła 50% (50,7%) powierzchni całego miasta.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego a jego ustalenia konkretyzują się dopiero w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których ustalenia studium są wiążące (art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Plan ma być sporządzony zgodnie z zapisami studium (art. 15 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Przy formułowaniu ustaleń planu miejscowego muszą również zostać rozważone inne czynniki, z których do najistotniejszych zaliczyć należy:

- uwarunkowania lokalne i potrzeby społeczności lokalnej określone szczegółowo z racji skali sporządzania planu miejscowego (1: 500, 1:1000, 1:2000),
- złożone wnioski po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania planu,
- uwagi wniesione po wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu.

Ustala się warunki zachowania zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z ustaleniami studium zawartymi głównie w rozdziale 2 "Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów" oraz na Rysunku nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego":

- 1) Ustala się, że rozwój przestrzennej struktury Cieszyna będzie się odbywał zgodnie z określonymi w studium kierunkami zmian struktury przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów, wskazujących dopuszczalny zakres zmian i ograniczenia w przeznaczeniu terenów.
- 2) Wskazane na rysunku studium granice terenów o określonym kierunku zmian struktury przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów, za wyjątkiem granic terenów UC, terenów korytarzy ekologicznych, mogą podlegać zmianom przy sporządzaniu projektów mpzp, w zależności od uwarunkowań zaistniałych w momencie sporządzania projektu planu.
- 3) Jako uwarunkowanie zaistniałe w momencie sporządzania projektu mpzp, uważać się będzie:
  - a) złożenie wniosku lub uwagi do planu przez właściciela działki geodezyjnej o zakwalifikowanie jej do określonego w studium "kierunku zmian struktury przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów", właściwego dla terenu bezpośrednio do niej przylegającego jeżeli wielkość i kształt nieruchomości spełniają ustalone w studium wskaźniki urbanistyczne dla terenu do niej przylegającego,
  - b) złożenie wniosku do planu lub uwagi do planu przez właściciela działki geodezyjnej niezabudowanej, w sprawie zakwalifikowania jej do terenu o przeznaczeniu zgodnym z określonym w studium "kierunkiem zmian struktury przestrzennej miasta dla terenu bezpośrednio do niej przylegającego" jeżeli wielkość i kształt nieruchomości spełniają ustalone w studium wskaźniki urbanistyczne dla terenu do niej przylegającego,
- 4) Nie dopuszcza się rozwoju zagospodarowania terenów w formie zabudowy rozproszonej ze względu na degradację krajobrazu, wysokie, niewspółmierne do korzyści, koszty doprowadzenia uzbrojenia terenu.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

2.1. Ustalenia dotyczące kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczenie terenów.

Kierunki zmian w zagospodarowaniu terenów określa rysunek studium (Rysunek Nr 2 "Kierunki zagospodarowania przestrzennego") oraz tabele zawierające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w strukturze przestrzennej miasta przy określaniu przeznaczenia terenów, o niżej wymienionych kierunkach zagospodarowania:

1. S-MU - tereny zabudowy śródmiejskiej
2. MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
3. MW/MN - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej
4. MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej
5. MU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej do przekształceń w kierunku funkcji śródmiejskich
6. MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
7. MNr - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - rezerwowe
8. MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej
9. U - tereny usług różnych
10. US - tereny usług sportu, rekreacji i wypoczynku
11. UC - obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2.000 m²
12. P - tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów
13. PU - tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług
14. ZP - tereny zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce)
15. ZD - tereny ogrodów działkowych
16. ZC - tereny cmentarzy
17. ZCp - tereny cmentarzy planowanych
18. WP,WS - tereny wód powierzchniowych: WP – wody płynące, WS – wody stojące
19. TZ - tereny zieleni
20. R - tereny rolnicze
21. ZLD - tereny dolesień
22. ZL - tereny lasów
23. IT - tereny infrastruktury technicznej
24. NO - teren oczyszczalni ścieków
25. KK - tereny kolejowe
26. KSU - tereny obsługi publicznego transportu zbiorowego i usług,
27. MOP - tereny obiektów i urzędzeń obsługi uczestników ruchu drogowego

- 2.2. Tabele w poszczególnych kolumnach określają:**
- 1) kierunek zagospodarowania terenów,
  - 2) wytyczne dla określania przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
  - 3) wskaźniki urbanistyczne.
- 2.3. Określone w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego, powinny być, po analizie uwarunkowań faktycznych i prawnych skonkretyzowane i uwzględnione w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.**
- 2.4. W ramach wytycznych dotyczących określania przeznaczenia terenów zostały określone:**
- 1) przeznaczenie podstawowe,
  - 2) przeznaczenie dopuszczalne.
- 2.5. Przy określaniu przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy stosować następujące zasady:**
- 1) określane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu musi być zgodne, co oznacza, że określane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu może zawierać dowolnie wybrane możliwości określone w rubryce 2 poniższych tabel określających kierunki zagospodarowania, w dowolnych proporcjach lub zawierać wszystkie określone tam możliwości w dowolnych proporcjach,
  - 2) dopuszcza się aby przeznaczenie podstawowe, w zależności od potrzeb, zostało uzupełnione zagospodarowaniem zgodnym z przeznaczeniem dopuszczalnym, na zasadach określonych w zawartych w tabelach wytycznych do planów.
  - 3) przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisy zawarte w poniższych tabelach określających kierunki zagospodarowania należy analizować łącznie i odpowiednio zinterpretować poprzez sformułowanie konkretnych ustaleń mpzp.
- 2.6. Określone w tabeli wskaźniki intensywności zabudowy dla poszczególnych terenów należy rozumieć jako stosunek powierzchni całkowitej budynku do powierzchni działki budowlanej.**
- 2.7. Określone w studium parametry i wskaźniki urbanistyczne należy traktować jako ukierunkowanie działań, przy czym przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest określenie innych wskaźników jeżeli wynikać to będzie z uwzględnienia występujących na danym terenie uwarunkowań faktycznych i prawnych.**

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA	WYTYCZNE DOT. OKREŚLENIA PRZEZNACZENIA TERENU W MPZP	WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE
1	2	3
S-MU – tereny zabudowy śródmiejskiej	<p>1. Przeznaczenie podstawowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) intensywna zabudowa o funkcjach usługowych, mieszkaniowych, funkcjach mieszanych głównie o zasięgu ogólnomiejskim i ponadmiejskim , 2) tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej i innych przestrzeni publicznych, 3) budynki zamieszkania zbiorowego, 4) drogi, 5) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, <p>2. Przeznaczenie dopuszczalne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rzemiosło i funkcja mieszana mieszkaniowo-rzemieślnicza, 2) parkingi, <p>3. Ograniczenia zagospodarowania</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakaz lokalizacji : moteli, schronisk, budynków koszarowego, budynku zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztów śledczych, zakładów poprawczych, schronisk a także domów dziecka, domów rencistów , domów zakonnych, budynków z mieszkaniami socjalnymi 2) zakaz lokalizacji: budynków socjalnych oraz budynków przeznaczonych na potrzeby: szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki społecznej i socjalnej, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, 3) zakaz lokalizacji nowych obiektów o charakterze przemysłowym, obiektów magazynowo-składowych, baz transportowych i obiektów handlu hurtowego, stacji paliw, 4) zakaz lokalizacji zespołów garaży jednopoziomowych, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskaźnik intensywności zabudowy: <ol style="list-style-type: none"> a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 5,0, 2) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 10% , przy czym dla istniejącej zabudowy dopuszczalny jest brak powierzchni biologicznie czynnej (0%),

	4. Wytyczne do planów miejscowych <ol style="list-style-type: none"> 1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekroczyć 10% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.	
--	---	--

1	2	3
MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1. Przeznaczenie podstawowe 1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, 2) zabudowa wielorodzinna mieszkaniowo – usługowa, 3) budynki zamieszkania zbiorowego, w tym budynki z mieszkaniami socjalnymi, 4) zielen towarzysząca zabudowie, 5) drogi, 6) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 7) tereny przestrzeni publicznych, w tym place i tereny zieleni z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi,	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej : a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 3,0, 2) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej: a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 1,5, 3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 30%,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne 1) budynki użyteczności publicznej, 2) obiekty kultu religijnego, 3) parkingi i garaże,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów handlu hurtowego, giełdowego, sprzedaży pojazdów i maszyn, funkcji transportowych, stacji paliw, 2) zakaz lokalizacji: budynków przeznaczonych na potrzeby wymiaru sprawiedliwości, szkolnictwa wyższego, nauki,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekroczyć 15 % powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.	

1	2	3
MW/MN – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej	1. Przeznaczenie podstawowe	
	1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, 2) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, 3) zabudowa mieszkaniowo – usługowa, 4) drogi, 5) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej 6) zieleń towarzysząca zabudowie, 7) budynki zamieszkania zbiorowego z mieszkaniami socjalnymi,	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej : a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 3,0, 2) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: a) minimalny – 0,3, b) maksymalny – 1,0,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) budynki użyteczności publicznej, 2) tereny przestrzeni publicznych, w tym place i tereny zieleni z urządzeniami, sportowo-rekreacyjnymi, 3) parkingi i garaże,	3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 30%, zabudowy jednorodzinnej – 50%,
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
1) zakaz lokalizacji obiektów usługowych o ponadlokalnym zasięgu oddziaływania , 2) zakaz lokalizacji obiektów handlu targowiskowego, hurtowego, giełdowego, komisów samochodowych, stacji paliw, sprzedaży pojazdów ciężarowych, sprzętu budowlanego i rolniczego i podobnych rodzajów użytkowania, konfliktowych w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, 3) zakaz lokalizacji: budynków przeznaczonych na potrzeby wymiaru sprawiedliwości, szkolnictwa wyższego, nauki,		
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekroczyć 20% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
MWU – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej : a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 3,0, 2) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej: a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 1,5, 3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 30%,
	1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, 2) zabudowa wielorodzinna mieszkaniowo-usługowa, 3) budynki użyteczności publicznej , 4) tereny przestrzeni publicznych, w tym place i tereny zieleni z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi, 5) budynki zamieszkania zbiorowego, w tym budynki z mieszkaniami socjalnymi, 6) drogi, 7) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 8) zieleń towarzysząca zabudowie,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) parkingi i garaże,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
1) zakaz lokalizacji obiektów handlu targowiskowego, hurtowego, giełdowego, komisów samochodowych, stacji paliw, sprzedaży pojazdów ciężarowych, sprzętu budowlanego i rolniczego i podobnych rodzajów użytkowania, konfliktowych w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, 2) zakaz lokalizacji budynków socjalnych oraz budynków przeznaczonych na potrzeby wymiaru sprawiedliwości, nauki, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym,		
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekroczyć 5% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
MU – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej do przekształceń w kierunku funkcji śródmiejskich	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy:
	1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, 2) zabudowa wielorodzinna mieszkaniowo-usługowa, 3) budynki użyteczności publicznej o zasięgu ogólnomiejskim i ponadmiejskim, 4) tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej i innych przestrzeni publicznych, 5) budynki zamieszkania zbiorowego, 6) drogi, 7) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej,	a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 5,0,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	2) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 15%, przy czym dla istniejącej zabudowy dopuszczalny jest brak powierzchni biologicznie czynnej (0%), 3) miejsca postojowe zapewnić należy w granicach realizacji inwestycji lub na zasadzie partycypacji w budowie parkingu wielopoziomowego,
	1) budynki przeznaczone na potrzeby rzemiosła i budynki o funkcji mieszanej mieszkaniowo-rzemieślniczej, 2) parkingi.	4) przy realizacji nowych budynków ustala się obowiązek respektowania istniejącej linii zabudowy, szczególnie przy zabudowie w formie pierzei.
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
1) zakaz lokalizacji i rozbudowy wolnostojących garaży, budynków gospodarczych, za wyjątkiem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 2) zakaz lokalizacji obiektów o charakterze przemysłowym, obiektów magazynowo-składowych, baz transportowych, stacji paliw i obiektów handlu hurtowego oraz innych uciążliwych funkcji powodujących pogorszenie estetyki miasta i ładu przestrzennego lub zwiększenie zagrożenia środowiska, 3) zakaz lokalizacji budynków z mieszkaniami socjalnymi, budynków socjalnych, budynków opieki społecznej i socjalnej oraz budynków przeznaczonych na potrzeby: szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania oraz obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym.		
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekroczyć 5% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MNr – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – rezerwowe,	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej:
	1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, 2) zabudowa jednorodzinna mieszkaniowo – usługowa, 3) drogi, 4) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 5) zieleń towarzysząca zabudowie,	a) minimalny – 0,3, b) maksymalny – 1,0, 2) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej:
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 1,5,
	1) budynki użyteczności publicznej, 2) tereny przestrzeni publicznych, w tym place i tereny zieleni z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi placami zabaw itp. 3) parkingi,	3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji dla zabudowy mieszkaniowej – 50%, terenów usług – 30%,
	3. Ograniczenia zagospodarowania	1) obiekty usług handlu detalicznego i gastronomii należy lokalizować wzdłuż dróg publicznych, 2) zakaz lokalizacji obiektów handlu targowiskowego, hurtowego, giełdowego, komisów samochodowych, sprzedaży pojazdów ciężarowych, sprzętu budowlanego i rolniczego, sprawiedliwości, nauki, administracji i obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym oraz podobnych rodzajów użytkowania, konfliktowych w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, 3) zakaz lokalizacji obiektów opieki społecznej i socjalnej, budynków socjalnych, 4) zakaz lokalizacji obiektów rzemiosła produkcyjnego, 5) zakaz lokalizacji obiektów usługowych o ponadlokalnym zasięgu oddziaływania,
4. Wytyczne do planów miejscowych	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 10% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania. 4) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – rezerwowe, oznaczone na rysunku studium symbolem E1MNr mogą zostać przeznaczone do takiego zagospodarowania wyłącznie po zrealizowaniu ul. Pszennej w odpowiednich parametrach,	

1	2	3
MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej:
	1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, 2) zabudowa jednorodzinna mieszkaniowo-usługowa, 3) obiekty przeznaczone na potrzeby usług, 4) drogi, 5) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 6) zielen towarzysząca zabudowie,	a) minimalny – 0,3, b) maksymalny – 1,0, 2) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej:
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 1,5,
	1) tereny przestrzeni publicznych, w tym place i tereny zieleni z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi placami zabaw itp. 2) parkingi i garaże,	3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji dla zabudowy mieszkaniowej – 50%, terenów usług – 30%,
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) obiekty usług handlu detalicznego i gastronomii należy lokalizować wzdłuż dróg publicznych, 2) zakaz lokalizacji obiektów handlu targowiskowego, hurtowego, giełdowego, komisów samochodowych, sprzedaży pojazdów ciężarowych, sprzętu budowlanego i rolniczego i podobnych rodzajów użytkowania, konfliktowych w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, 3) zakaz lokalizacji obiektów rzemiosła produkcyjnego,	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
	1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 10 % powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.	

1	2	3
U – tereny usług różnych	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej:
	1) obiekty przeznaczone na potrzeby usług, 2) obiekty handlu detalicznego oraz zespoły handlowo-usługowe, o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m ² , 3) drogi, 4) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 5) zieleń towarzysząca zabudowie,	a) minimalny – 0,5, b) maksymalny – 1,5, 2) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 25%,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) rzemiosło produkcyjne, małe zakłady wytwórcze, 2) budynki zbiorowego zamieszkania, 3) tereny przestrzeni publicznych, w tym place i tereny zieleni z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi, 4) stacje paliw, 5) parkingi, garaże,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
1) zakaz lokalizacji uciążliwych i stwarzających zagrożenie zdrowia ludzi rodzajów użytkowania, np. uciążliwych obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych,		
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, , traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 20% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
US – tereny usług sportu, rekreacji i wypoczynku	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej: a) minimalny – 0,1, b) maksymalny – 0,3, 2) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 75%,
	1) obiekty sportowo-rekreacyjne, 2) obiekty turystyki, rekreacji i wypoczynku, 3) zieleń, 4) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 5) ścieżki piesze i rowerowe,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) parkingi, 2) obiekty przeznaczone na potrzeby usług (gastronomiczne, kulturalne, rozrywkowe, handlowe) uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie, a także obiekty administracyjne i mieszkalne w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania danego terenu wyłącznie jako towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu terenu,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	---	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 10% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
UC – obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2.000 m²	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy:
	1) obiekty handlu detalicznego oraz zespoły handlowo - usługowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² , 2) obiekty przeznaczone na potrzeby usług, w tym obiekty handlu detalicznego oraz zespoły handlowo – usługowe o powierzchni sprzedaży do 2000 m ² , 3) drogi, 4) parkingi, 5) zieleń towarzysząca zabudowie, 6) sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,	a) minimalny – 0,4, b) maksymalny – 3,2, 2) minimalny udział terenów czynnych biologicznie - 15% powierzchni działki budowlanej,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) stacje paliw, 2) parkingi,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
1) zakaz budowy jednokondygnacyjnych obiektów handlowych o typowej, powtarzalnej formie architektonicznej, 2) zakaz lokalizacji obiektów o charakterze przemysłowym, obiektów magazynowo-składowych, baz transportowych i obiektów handlu hurtowego,		
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, , traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 30 % powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
P – tereny wytwórczości, baz, składow i magazynów	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy:
	1) obiekty przeznaczone na potrzeby przemysłu, 2) centra logistyczne, bazy, składy, magazyny, 3) drogi, 4) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 5) tereny zieleni towarzyszącej zabudowie, izolacyjnej,	a) minimalny – 0,4, b) maksymalny – 1,0, 2) minimalny udział terenów czynnych biologicznie - 15% powierzchni działki budowlanej,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) obiekty przeznaczone na potrzeby usług świadczonych na rzecz przedsiębiorstw, 2) stacje paliw, 3) parkingi,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji składowisk odpadów,	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego , przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 10% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
PU – tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług różnych	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy:
	1) obiekty przeznaczone na potrzeby przemysłu,, 2) centra logistyczne, bazy, składy, magazyny, 3) handel hurtowy i giełdowy, 4) obiekty przeznaczone na potrzeby usług, 5) drogi, 6) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej 7) tereny zieleni towarzyszącej zabudowie,	a) minimalny – 0,4, b) maksymalny – 1,2, 2) minimalny udział terenów czynnych biologicznie - 20% powierzchni działki budowlanej,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) stacje paliw, 2) obiekty i urządzenia obsługi transportu, 3) parkingi,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów przeznaczonych na potrzeby usług użyteczności publicznej, za wyjątkiem obiektów handlu, gastronomii obsługi bankowej, biurowej, 2) zakaz lokalizacji składowisk odpadów,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 2), 2) udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 10% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, 3) ujęcie w ustaleniach planu zabudowy przewidywanej w ramach przeznaczenia dopuszczalnego jest możliwe w przypadku gdy projekt planu obejmuje co najmniej obszar całego terenu o ww. kierunku zagospodarowania.		

1	2	3
ZP – tereny zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce)	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział terenów czynnych biologicznie - 80% powierzchni działki,
	1) tereny zieleni urządzonej, 2) ścieżki piesze i rowerowe,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) tereny, urządzenia i obiekty sportowo – rekreacyjne, 2) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 3) parkingi,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji innych funkcji niż wymieniona w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym,	
4. Wytyczne do planów miejscowych	---	

1	2	3
ZD – tereny rodzinnych ogrodów działkowych	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 80%, 2) inne wskaźniki wg obowiązujących przepisów odrębnych,
	1) tereny rodzinnych ogrodów działkowych,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 2) parkingi,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zgodnie z przepisami odrębnymi,	
4. Wytyczne do planów miejscowych	1) zgodnie z przepisami odrębnymi,	

1	2	3
ZC – tereny cmentarzy ZC – istniejące ZCp - planowane	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 80%,
	1) tereny cmentarzy wraz z towarzyszącymi obiektami i urządzeniami związanymi z pochówkiem zmarłych, 2) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) obiekty sakralne - lokalizacja dopuszczalna pod warunkiem realizacji podstawowej funkcji terenu, 2) zabudowa usługowo - administracyjna (obiekty biurowe) związana z funkcją podstawową, 3) parkingi związane z bezpośrednią obsługą terenu,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów kremacji zwłok, 2) zakaz lokalizacji innych funkcji niż wymienione w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym,	
4. Wytyczne do planów miejscowych	1) w planach miejscowych należy, w zależności od potrzeb, określić ograniczenia w zakresie zagospodarowania terenu w strefie 50 m i 150 m od granic cmentarzy, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi	

1	2	3
tereny wód powierzchniowych WP – wody płynące WS – wody stojące	1. Przeznaczenie podstawowe	
	1) zbiorniki wodne, 2) wody płynące,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) urządzenia sportowo-rekreacyjne i turystyczno-wypoczynkowe, 2) obiekty dla ruchu pieszego i kołowego,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	---	
4. Wytyczne do planów miejscowych	---	

1	2	3
TZ– tereny zieleni	1. Przeznaczenie podstawowe	1) dla zabudowy rekreacyjnej: a) wskaźnik intensywności zabudowy: – minimalny – 0,05, – maksymalny – 0,10, b) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej - minimum 80%,
	1) tereny zieleni, 2) budynki rekreacji indywidualnej, 3) obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe, 4) zbiorniki wodne i wody płynące,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) terenowe urządzenia sportowo – rekreacyjne, 2) drogi, ciągi piesze i rowerowe, 3) sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, 4) zabudowa gospodarcza związana z produkcją rolną w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, 5) usługi agroturystyki, 6) urządzenia wodne, 7) urządzenia melioracji wodnych, 8) grzebowisko dla zwierząt, 9) zalesianie, 10) tereny rolnicze,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) tereny zieleni położone w granicach oznaczonych graficznie na rysunku studium korytarzy ekologicznych wyłączają się spod zabudowy,	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,		

1	2	3
R – tereny rolnicze	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki na której będzie realizowany nowy obiekt - 90%,
	<ul style="list-style-type: none"> 1) tereny rolnicze, w tym sadownicze, ogrodnicze, 2) zbiorniki wodne i wody płynące, 3) drogi, 4) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej 	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	<ul style="list-style-type: none"> 1) obiekty obsługi produkcji rolniczej i leśnej, 2) zabudowa gospodarcza związana z produkcją rolną w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, 3) urządzenia wodne, 4) urządzenia melioracji wodnych, 5) usługi agroturystyki, 6) ścieżki piesze i rowerowe, 	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	<ul style="list-style-type: none"> 1) na terenach rolnych oznaczonych na rysunku studium jako tereny wyłączone spod zabudowy, obowiązuje zakaz lokalizowania jakiegokolwiek nowej zabudowy, 2) zakaz lokalizacji zabudowy nie związanej z rolnictwem, 	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
<ul style="list-style-type: none"> 1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, 		

1	2	3
ZLD – tereny zalesień	1. Przeznaczenie podstawowe	1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki na której będzie realizowany nowy obiekt - 80%, inne wskaźniki zagospodarowania i użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi,
	1) tereny rolne przeznaczone do zalesienia,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) urządzenia wodne, 2) wody płynące i stojące, 3) inne rodzaje użytkowania przewidziane ustawą o lasach i ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, 4) tereny i obiekty służące celom rekreacji i wypoczynku, 5) drogi, 6) ścieżki piesze i rowerowe, 7) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów nie związanych z przeznaczeniem dopuszczalnym, 2) zakaz lokalizacji budynków zamieszkania zbiorowego,	
	4. Wytyczne do planów miejscowych	
1) dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,		

1	2	3
ZL – tereny lasów	1. Przeznaczenie podstawowe	Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi
	1) tereny leśne, w tym urządzenia i obiekty gospodarki leśnej, zgodne z planem urządzania lasu,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 2) ciągi piesze i rowerowe,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji obiektów wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
	1) zagospodarowanie i przeznaczenie terenów zgodnie z planami urządzenia lasów,	

1	2	3
IT – tereny infrastruktury technicznej E – elektroenergetyka G – gazownictwo W – wodociągi C- ciepłownictwo	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźniki intensywności zabudowy; a) minimalny – 0,1, b) maksymalny – 0,5, 2) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - 25%,
	1) obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 2) sieci infrastruktury technicznej,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) obiekty obsługi administracyjno – socjalnej, 2) drogi,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji funkcji nie związanych z podstawowym i dopuszczalnym przeznaczeniem,	
4. Wytyczne do planów miejscowych		

1	2	3
NO – oczyszczalnia ścieków	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźniki intensywności zabudowy; a) minimalny – 0,02, b) maksymalny – 0,05, 2) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - 25%,
	1) urządzenia oczyszczalni ścieków, 2) obiekty administracyjno – socjalne,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) drogi związane z bezpośrednią obsługą terenu, 2) obiekty i urządzenia związane z gospodarką ściekową, 3) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) zakaz lokalizacji funkcji nie związanych z podstawowym i dopuszczalnym przeznaczeniem	
4. Wytyczne do planów miejscowych	---	

1	2	3
KK – tereny kolejowe	1. Przeznaczenie podstawowe	Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi
	1) tereny transportu kolejowego, 2) urządzenia i obiekty związane z funkcjonowaniem transportu kolejowego, 3) sieci, obiekty i urządzenia systemów kolejowej infrastruktury technicznej,	
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) uwzględnienie ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,	
4. Wytyczne do planów miejscowych	---	

1	2	3
KSU - tereny obsługi publicznego transportu zbiorowego i usług,	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy:
	1) obiekty związane z obsługą publicznego transportu zbiorowego, 2) obiekty przeznaczone na potrzeby usług, 3) drogi, 4) parkingi, 5) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 6) zielen towarzysząca zabudowie,	a) minimalny – 0,25, b) maksymalny – 0,40, 2) minimalny udział terenów biologicznie czynnych w powierzchni działki - 10%,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	---	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) uwzględnienie ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,		

1	2	3
MOP – tereny obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu drogowego	1. Przeznaczenie podstawowe	1) wskaźnik intensywności zabudowy:
	1) tereny i obiekty rekreacyjne, 2) stacje paliw, 3) usługi gastronomii, 4) drogi, 5) parkingi, 6) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, 7) zieleń towarzysząca zabudowie,	a) minimalny – 0,4, b) maksymalny – 0,8, 2) minimalny udział terenów biologicznie czynnych w powierzchni działki - 20%,
	2. Przeznaczenie dopuszczalne	
	1) motele, 2) stacje obsługi samochodów, 3) budynki przeznaczone na potrzeby usług: handlu, pocztowych, bankowych, ubezpieczeniowych,	
	3. Ograniczenia zagospodarowania	
	1) uwzględnienie ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych	
4. Wytyczne do planów miejscowych		
1) dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w punkcie 1 i 2, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego,		

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Ochrona powietrza

W celu poprawy jakości powietrza i osiągnięcia odpowiednich standardów, należy zmniejszyć emisje zanieczyszczeń poprzez następujące działania:

- 1) realizację urządzeń ochronnych lub wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych i jednostkach realizujących cele publiczne,
- 2) ograniczenie "emisji niskich" pochodzących z gospodarstw domowych, wprowadzenie gazu ziemnego, oleju opałowego i urządzeń grzejnych o wysokiej sprawności cieplnej, stosowanie w budownictwie materiałów o wysokiej izolacyjności cieplnej,
- 3) rozwój i modernizację sieci ciepłowniczej,
- 4) tworzenie preferencji dla lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych, wykorzystujących przyjazne środowisku technologie wytwarzania,
- 5) preferencje dla szerszego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
- 6) rozwój alternatywnych środków komunikacji (tworzenie systemu ścieżek rowerowych, zwiększenie udziału w ruchu komunikacyjnym transportu zbiorowego, opartego na nowym, ekologicznym taborze),
- 7) wprowadzenie pasów zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych,
- 8) ograniczanie indywidualnego ruchu samochodowego w okolicach ścisłego Centrum miasta.

Głównym obszarem działań ochronnych powinny być przedsięwzięcia podejmowane w przemyśle, gospodarce komunalnej i komunikacji, mających największy wpływ na stan powietrza.

3.2. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym

W celu usuwania uciążliwości akustycznych należy zmniejszać powierzchnie obszarów i liczby mieszkańców objętych zasięgiem szkodliwego oddziaływania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego poprzez następujące działania:

- 1) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wniosków wynikających z wykonywanych pomiarów zagrożenia hałasem,
- 2) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- 3) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego natężeń hałasu wzdłuż linii kolejowych, dróg o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy.

Wszelkie działania w zakresie ochrony hałasem powinny być prowadzone kompleksowo, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia mieszkańców Cieszyna.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (29 art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy każdorazowo klasyfikować tereny w zakresie ochrony przed hałasem na całym obszarze opracowania planu.

Celem strategicznym w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie miasta, jest monitoring pól elektromagnetycznych, zmierzający do określenia skali problemu i poprawy bezpieczeństwa w tym zakresie. Dodatkowym działaniem w tym zakresie jest wprowadzenie w opisie obszarów funkcjonalno-przestrzennych miasta zakazów lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w strefie bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia powyżej 110 kV, doprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego do uporządkowania istniejących konfliktów przestrzennych pomiędzy zabudową mieszkaniową a liniami wysokiego napięcia.

3.3 Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Ochrona wód podziemnych jest jednym z najważniejszych kierunków działań, ze względu na obecne i przyszłościowe wykorzystywanie ich do zaopatrzenia mieszkańców w wodę. W celu zapewnienia najwyższej ochrony wód zakłada się uzyskanie całkowitej likwidacji zrzutu ścieków nieoczyszczonych z miasta i zakładów przemysłowych oraz zapobieganie i przeciwdziałanie szkodliwym wpływom na obszary zasilania wód.

W celu osiągnięcia dobrego stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, umożliwiających ich wykorzystanie do celów użytkowych, przewiduje się następujące działania:

- 1) modernizację urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakościowych wody pitnej, w tym między innymi budowę stacji wodociągowych, budowę i modernizację sieci wodociągowej, realizację studni awaryjnych,
- 2) stosowanie nowych technologii, wpływających na czystość i ilość odprowadzanych ścieków, w tym między innymi budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki, wykorzystywanie osadów z oczyszczalni,
- 3) kontynuację przedsięwzięć związanych z kanalizacją miasta, w tym między innymi budowę nowych odcinków kanalizacji, modernizację przestarzałych odcinków kanalizacji oraz instalacji wewnętrznych w obiektach publicznych,
- 4) likwidację nielegalnych podłączeń ścieków sanitarnych do kanalizacji deszczowej,
- 5) kontynuację przebudowy kanalizacji ogólnospławnej w celu rozdzielenia na sanitarną i deszczową,
- 6) likwidację dzikich wysypisk śmieci,
- 7) utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych i powierzchniowych w naturalnych zbiornikach wodnych, między innymi poprzez zastosowanie budowli piętrzących (np. zastawek), odbudowę i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym urządzeń służących tzw. małej retencji,
- 8) unikanie zaburzeń stosunków wodnych, między innymi poprzez prowadzenie specjalnej ochrony na terenach podmokłych, obszarach źródliskowych, ciekach i zbiornikach wodnych, aby zapewnić naturalną zdolność retencyjną terenu oraz zalesienie obszarów źródliskowych, wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- 9) dążenie do zapewnienia pełnej retencji wód opadowych na obszarze prowadzonych inwestycji.

Działania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przyczynia się do poprawy jakości wód, ale również do podniesienia jakości życia mieszkańców i wzrostu atrakcyjności terenów miejskich.

3.4. Ochrona powierzchni ziemi (gleb i kopalin)

Zagrożenia środowiska glebowego na terenie miasta występują głównie w gospodarce rolnej, prowadzonej jednak w niewielkim stopniu. W celu zapewnienia odpowiedniej ochrony powierzchni ziemi należy przewidzieć następujące działania:

- 1) likwidację nielegalnych wysypisk śmieci,
- 2) niedopuszczanie do zanieczyszczenia gleb szkodliwymi nawozami,
- 3) racjonalne gospodarowanie zasobami złóż,
- 4) ochronę udokumentowanych złóż przed trwałym zainwestowaniem,
- 5) ochronę terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk przed składowaniem odpadów i zanieczyszczeniem,
- 6) rekultywację terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk,
- 7) ograniczenie budowy stawów oraz wykonywania innych prac związanych ze zmianą ukształtowania terenu na terenach rolniczych i łąkach.

3.5. Ochrona przyrody i krajobrazu

Środowisko przyrodnicze Cieszyna jest zróżnicowane, ale nie występują tu szczególnie wartościowe obszary, które mogłyby generować ruch turystyczny związany wyłącznie z tymi wartościami. Jednak to zróżnicowanie w szczególności występowanie licznych obniżeń dolinnych, warunkuje rozwój przestrzenny miasta.

W celu zapewnienia harmonijnego rozwoju przestrzennego miasta, przy jednoczesnej dbałości o środowisko, uznaje się za korzystne wszystkie działania zmierzające do stworzenia warunków i zasad prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju osadnictwa wzbogacających różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Istniejące formy ochrony przyrody i krajobrazu przedstawiono na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

3.5.1. Pomniki przyrody

Obejmuje się ochroną 38 ustanowionych pomników przyrody (łącznie chronionych jest 100 drzew), oznaczonych graficznie na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Wykaz pomników przyrody zamieszczono w części 1 "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" Rozdział 9 "Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych", pkt 9.1. "Pomniki przyrody ożywionej".

W ustaleniach planów należy zakazać dewastacji i degradacji środowiska przyrodniczego, które mogłyby przyczynić się do osłabienia drzew w strefie rzutu ich korony oraz wprowadzić ustalenia zgodnie z aktami ustanawiającymi ich ochronę.

3.5.2. Rezerваты przyrody

Obejmuje się ochroną ustanowione rezerваты przyrody, oznaczone graficznie na Rysunku Nr 2 Studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Lasek Miejski nad Puńcówką

Rezerwat Przyrody „Lasek Miejski na Puńcówką” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 197 z dnia 21 października 1961 r. zmienionego Rozporządzeniem Nr 73/07 Wojewody Śląskiego z dnia 3 grudnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Lasek Miejski nad Puńcówką”. Obiekt ma obecnie powierzchnię 7,74 ha, położony jest w całości w granicach administracyjnych miasta Cieszyna. Dla rezerwatu został sporządzony plan ochrony na lata 2001-2020.

Rezerwat obejmuje izolowany fragment lasu częściowo sztucznego pochodzenia, na gruntach porolnych.

Lasek Miejski nad Olzą

Rezerwat został utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 1/08 z dnia 15 stycznia 2008 r., opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 12, poz. 312 z dnia 25 stycznia 2008 r., ma powierzchnię 4,08 ha. Obejmuje wąski pas lasu liściastego rosnący na prawym, stromym zboczu doliny Olzy w południowej części Cieszyna.

Teren został objęty ochroną w celu zachowania występującej tam populacji cieszynianki wiosennej *Hacquetia epipactis* oraz fragmentu lasu o charakterze grądu.

Kopce

Jest to rezerwat leśny utworzony w 1953 roku Zarządzeniem Ministra Leśnictwa w sprawie uznania za rezerwat przyrody opublikowanym w MP Nr A-1.21 z dnia 13 stycznia 1954 r. Obejmuje kompleks leśny o powierzchni 14,76 ha, położony na zboczu i wierzchołku prawobrzeżnej doliny Olzy, w północnej części miasta. Na terenie rezerwatu występują dwa

zbiorowiska leśne: grąd subkontynentalny i buczyna karpacka. W części grądowej, w drzewostanie dominują grab *Carpinus betulus* i dąb szypułkowy *Quercus robur*.

3.5.3. Użytki ekologiczne

Obejmuje się ochroną ustanowione użytki ekologiczne:

Łąki na Kopcach

Użytek ekologiczny o powierzchni 14,51 ha położony w Boguszowicach, na prawym zboczu doliny Olzy, przylega do południowej granicy rezerwatu "Kopce", został utworzony na mocy uchwały Rady Miejskiej w Cieszynie Nr 52/2003 z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za użytek ekologiczny opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 11 z 2003 r. z dnia 3 marca 2003 r.

Obejmuje łąki, zarośla i niewielkie lasy śródpolne (ok. 3,6 ha lasów). Na obszarze obiektu odnotowano prawie 70 gatunków rzadkich roślin naczyniowych, w tym 14 gatunków chronionych.

Na terenie użytku ekologicznego Łąki na Kopcach występuje zbiorowisko murawy kserotermicznej. Cały teren użytkowany jest jako tor motocrossowy, co powstrzymuje sukcesję w kierunku leśnym na tym terenie i zapewnia utrzymanie terenu w obecnym stanie.

Łęg nad Puńcówką

Użytek ekologiczny obejmuje fragment terasy zalewowej, przylega do rezerwatu "Lasek miejski nad Puńcówką". Obiekt ma powierzchnię ponad 1 ha, położony jest w zakolu rzeki Puńcówki, został ustanowiony na mocy uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr VI/53/2003 z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za użytek ekologiczny ogłoszonej w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 11 z 2003 r., poz. 412 z dnia 3 marca 2003 r.. Obszar terasy porośnięty jest olszą szarą w wieku do 30 lat. Na terenie użytku ekologicznego przebiega proces sukcesji naturalnej w kierunku lasu łęgowego.

3.5.4. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Lasek Miejski w Błogocicach

Obszar chroniony na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Cieszynie Nr LVII/556/02 z dnia 5 września 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy, opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 66, poz. 2396 z dnia 30 września 2002 roku.

Obiekt obejmuje fragment skarpy doliny Olzy o powierzchni 4,1075 ha, z czego 3,56 ha stanowią lasy. Teren stanowi łącznik między rezerwatami "Lasek Miejski nad Olzą" oraz "Velke Doly" położonym w Czeskim Cieszynie. Wierzchowinę skarpy porastają lasy grądowe, skarpe zajmują zboczowe lasy lipowo-klonowe, a na terasach zalewowych Olzy występują lasy łęgowe. Na terenie obiektu stwierdzono występowanie 175 gatunków roślin naczyniowych, w tym 56,8 % stanowiły gatunki typowo leśne, 28 % rośliny łąkowe, a 9,7 % rośliny synantropijne.

Bluszcze na Górze Zamkowej

Obszar chroniony na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr V/54/2003 z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy, opublikowanej w Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 11, poz. 413 z dnia 3 marca 2003 r. Ochroną objęty jest południowo - zachodni stok Góry Zamkowej, od strony rzeki Olzy. Powierzchnia obiektu wynosi 0,4 ha. Celem ochrony jest zachowanie populacji bluszczu pospolitego *Hedera helix* z licznymi kwitnącymi okazami.

3.5.5. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowisko dokumentacyjne "Odkrywka cieszynitów" ustanowione zostało Uchwałą Nr LVII/555/02 Rady Miejskiej w Cieszynie z dnia 5 września 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 66

poz. 395). Obejmuje obszar o powierzchni 0,0647 ha i położone jest pod estakadą ul. Granicznej (w pobliżu posesji przy ul. Krętej 12).

Zgodnie z informacjami Urzędu Miasta Cieszyn ściana odkrywki ma długość ponad 25 m, a maksymalną wysokość ok. 2,5 m osiąga w części środkowej. Cieszyńit ma w tym miejscu strukturę grubo- lub średnioziarnistą, o barwie zmieniającej się w zależności od miejscowych zmian proporcji pomiędzy minerałami ciemnymi i jasnymi. W środkowej części skała magmowa jest "świeżo" odsłonięta i doskonale widoczne są w niej czarne, wydłużone słupki – kryształy hornblendy, pirokseny oraz jaśniejsze plagioklasy i skaleniowce. W częściach brzeżnych ściany, cieszyńit jest zwietrzały, stąd miejscami skała pokryta jest naskorupieniami tlenków żelaza powstałych w skutek rozkładu ciemnych minerałów.

3.5.6. Obszar Chronionego Krajobrazu Cieszyńskie Pogórze

Obszar został wyznaczony Uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna Nr XIII/112/07 z dnia 27 września 2007 roku w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu. Obszar ma powierzchnię 830,8 ha, położony jest na obszarze gminy Cieszyn. Celem ochrony jest zachowanie pagórkowatego krajobrazu o dużych walorach estetycznych i dużym zróżnicowaniu ekosystemów.

Obszar Chronionego Krajobrazu został podzielony na trzy strefy krajobrazowe:

- Strefa A – tereny objęte innymi formami ochrony przyrody, ekosystemy leśne, tereny rolnicze i wybrane doliny cieków wodnych;
- Strefa B – tereny otwarte, tereny rolnicze inne niż wchodzące w skład strefy A, istniejąca i planowana zieleń miejska;
- Strefa C – tereny zabudowane oraz pozostałe tereny niezakwalifikowane do strefy A i B.

Na terenach strefy A ustalono następujące działania w zakresie ochrony czynnej obszaru:

- zachowanie istniejących i tworzenie nowych form ochrony przyrody;
- zachowanie i ochrona cennych biocenoz oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej;
- zachowanie koryt cieków wodnych w stanie maksymalnie zbliżonym do naturalnego oraz prowadzenie prac regulacyjnych cieków wodnych tylko w zakresie niezbędnym dla ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek i potoków górskich;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz zwartych zadrzewień śródpolnych i zakrzewień występujących w ewidencji gruntów, jako tereny oznaczone symbolem Ls;
- zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych w systemie powiązań przyrodniczych;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych.

Na terenach strefy B ustalono następujące działania w zakresie ochrony obszaru:

- zachowanie istniejących i tworzenie nowych form ochrony przyrody;
- zachowanie i ochronę cennych biocenoz oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej;
- zachowanie koryt cieków wodnych w stanie maksymalnie zbliżonym do naturalnego oraz prowadzenie prac regulacyjnych cieków wodnych tylko w zakresie niezbędnym dla ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek i potoków górskich;

- utrzymanie i tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych oraz wokół zbiorników wodnych, w postaci pasów zakrzewień i zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem zwiększenia bioróżnorodności oraz ograniczenia spływu substancji biogennych;
- zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nie przeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych wartościach krajobrazowych;
- kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie mozaiki pól uprawnych, miedz, płątów wieloletnich ziołorośli, a także ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych;
- kształtowanie i rozwój terenów zieleni celem stworzenia ciągłości systemu przyrodniczego miasta dla poprawy warunków życia mieszkańców, wypoczynku i rekreacji,
- zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych w systemie powiązań przyrodniczych;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych.

Na terenach strefy C ustalono następujące działania z zakresie ochrony obszaru:

- zachowanie i ochronę cennych biocenoz oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
  - kształtowanie i rozwój terenów zieleni celem stworzenia ciągłości systemu przyrodniczego miasta dla poprawy warunków życia mieszkańców, wypoczynku i rekreacji;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych.

3.5.7. Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny budują tworzące ciągłość przestrzenna, sąsiadujące ze sobą, ekosystemy typów sprzyjających przemieszczaniu się zwierząt i roślin. Wielkopowierzchniowe ekosystemy polne i zurbanizowane tworzą w krajobrazie bariery dla migracji populacji gatunków. Minimalna szerokość korytarza ekologicznego o randze regionalnej przyjmowana jest na 500 m, natomiast o randze lokalnej 50 m.

Obszar Cieszyna położony jest poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w ramach sieci ECONET-Polska. W kierunku południowym od Cieszyna znajduje się obszar węzłowy o znaczeniu krajowym (29K), w kierunku zachodnim znajduje się korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym wzdłuż doliny Wisły. Dalej na północny-zachód znajduje się obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym związany z Bramą Morawską.

Rzeka Olza stanowi korytarz migracyjny ichtiofauny o znaczeniu ponadregionalnym, klasyfikowany jako nieciągły ze względu na znajdujące się w nurcie rzeki budowle hydrotechniczne. Olza klasyfikowana jest także jako korytarz spójności obszarów chronionych o znaczeniu międzynarodowym. Ponadto wszystkie ciek wodne na terenie Cieszyna uznaje się za lokalne korytarze migracyjne płazów i ichtiofauny (wyłączone z zabudowy). Obszar Cieszyna położony jest w obrębie ostoi ryb potadromicznych (daleko wędrujących).

Cieszyn położony jest poza korytarzami migracyjnymi dużych ssaków i ptaków.

W planach miejscowych, pokazane na Rys. Nr 2 "Kierunki zagospodarowania przestrzennego" korytarze ekologiczne, należy chronić przed zabudową.

4. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW

Historyczne dziedzictwo kulturowe Cieszyna ze względu na wysokie walory zachowanych obiektów i układów zabytkowych wymaga odpowiednich działań ochronnych. Ochrona historycznego układu urbanistycznego śródmieścia i eksponowanie cennych obiektów architektury i budownictwa, zwłaszcza najbardziej wartościowych jest realizowana poprzez wpis zarówno układu urbanistycznego jak i poszczególnych budynków do rejestru zabytków. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków zamieszczono w części 1 - "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" Rozdział 4 - "Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej" a ich lokalizacja została przedstawiona na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Niezależnie od obiektów wpisanych do rejestru zabytków, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków przekazał Burmistrzowi Miasta Cieszyna wykaz zabytków nieruchomości wyznaczonych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Wykaz tych obiektów zamieszczono w części 1 - "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego", Rozdział 4 - "Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej".

- 4.1. Ze względu na to, iż wskazanie zabytków nieruchomości podlegających ochronie następuje poprzez utworzenie gminnej ewidencji zabytków opartej na wykazie zabytków przekazanych przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, która to może podlegać zmianom ustala się, że przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy każdorazowo sięgać do jej aktualnej postaci.**
- 4.2. Ustala się, że określenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków będzie się odbywać w oparciu o ustalenia zawarte w krajowym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz w gminnym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także inne dokumenty wynikające z przepisów prawa, jak również w oparciu o ustalenia zawarte w kartach wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wnioski konserwatorskie przekazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego.**

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Kierunki rozwoju systemu komunikacji

5.1.1. Układ drogowo – uliczny

Powiązania zewnętrzne krajowe i regionalne

Ustala się, że zewnętrzne drogowe powiązania krajowe i regionalne zapewnia się poprzez istniejące ciągi dróg:

- **droga krajowa S1** relacji Gdańsk – Łódź – Częstochowa – Dąbrowa Górnicza – Tychy – Bielsko – Cieszyn / granica państwa;
- **droga wojewódzka Nr 938** prowadzoną w ciągu ul. Katowickiej (od granicy miasta z gm. Hażlach do węzła z S1).

Dostępność drogi krajowej zapewnia się poprzez węzły drogowe: “Krasna” z ul. Bielską i “Pastwiska” z ul. Katowicką, co jednoznacznie wskazuje, że w chwili obecnej nie występują przesłanki wskazujące na możliwość realizacji węzła „Zamarska”.

Powiązania zewnętrzne ponadlokalne

Ustala się, że powiązania z sąsiednimi gminami zapewnia się poprzez układ dróg, który tworzą drogi powiatowe:

- **nr 2712S**; Katowicka – Kolejowa,
- **nr 2624S**; Frysztacka – Zamkowa,
- **nr 2619S**; 3 Maja – Wyższa Brama – Bielska,
- **nr 2608S**; Al. Jana Łyska - Przykopa,
- **nr 2709S**; Górna – Puńcowska,
- **nr 2702S**; Gen. Hallera – Słowicza,
- **nr 2607S**; Wiślańska.

Układ wewnętrzny miasta

Struktura miasta ma bezpośredni wpływ na kształt układu ulicznego. Uwarunkowania historyczne, jak również przestrzenny rozwój miasta w ostatnim 50 – cio leciu spowodował wykształcenie się układu ulicznego, realizowanego w sposób zapewniający zaspokojenie bieżących potrzeb, a nie rozwiązujący kompleksowo problemów z prawidłową obsługą komunikacyjną. Podstawowy układ drogowo – uliczny miasta tworzą (oprócz ww. ciągów):

- drogi powiatowe prowadzone ulicami lub ciągami ulic:
  - Liburnia – Stawowa (2713S),
  - Korfanteo – Plac Londzina – Michejdy (2698S),
  - Błogocka – Stalmacha (2699S),
  - Ustrońska (2703S),
  - Hażłaska (2691S),
  - Majowa (2690S),
  - Przepilińskiego (2693S),
  - Langera – Jabłonna,
- drogi gminne w ciągach następujących ulic:
  - Zamarska,
  - Kossak – Szatkowskiej,
  - Orzeszkowej.

Pozostałe, nie zaliczone do układu podstawowego drogi powiatowe i drogi gminne stanowią układ uzupełniający.

Szczegółowy wykaz dróg i ulic wg kategorii zamieszczono części 1 – “Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, Rozdział 13, pkt 13.1 Układ drogowo – uliczny.

5.1.1.1. Kierunki rozwoju układu drogowo - ulicznego

Ustala się, że rozwój układu komunikacyjnego będzie się odbywał poprzez przebudowę istniejącej sieci drogowej oraz budowę, w zależności od potrzeb, nowych dróg publicznych zarówno określonych jak i nie określonych w studium.

5.1.1.2. Ustala się, że:

- 1) dla obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych i zabudowy mieszkaniowej przewiduje się realizację nowego układu dróg publicznych na Bobrku, zgodnie z oznaczeniem na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego",
- 2) dla zapewnienia dostępności nowych terenów usługowych w Krasnej, przewiduje się realizację drogi łączącej ul. Słowiczą z ul. Wiślańską, zgodnie z oznaczeniem na Rysunku Nr 2 studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Przebieg oraz teren niezbędny dla realizacji dróg wymienionych w pkt 1) i 2) szczegółowo określą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

5.1.1.3. Wytyczne do planów miejscowych:

- 1) Obsługę komunikacyjną terenów przeznaczonych do zabudowy prowadzić w oparciu o maksymalne wykorzystanie istniejącego systemu komunikacyjnego, który w zależności od warunków miejscowych i potrzeb może podlegać modernizacji.
- 2) Układ dróg istniejących w zależności od warunków miejscowych i potrzeb, powinien podlegać uzupełnieniu o układ dróg bezpośrednio obsługujących tereny przewidziane do zabudowy.

5.1.2. Pasażerska komunikacja publiczna

Ustala się, że w ramach systemu pasażerskiej komunikacji publicznej funkcjonować będą podsystemy:

- kolejowych przewozów pasażerskich; na liniach PKP: Zebrzydowice – Cieszyn i Cieszyn – Bielsko Biąłę;
- autobusowy; funkcjonujący jako system linii zarządzanych przez ustawowego organizatora uzupełniony o linie prywatnych przewoźników.

W celu podniesienia atrakcyjności systemu pasażerskiej komunikacji publicznej, jak również w celu podniesienia jej sprawności, a przede wszystkim w celu zwiększenia roli kolei w przewozie osób, zakłada się stworzenie w oparciu o istniejące dworce – kolejowy i autobusowy zintegrowanego węzła przesiadkowego. Prawidłowe funkcjonowanie węzła przesiadkowego, niezależnie od właściwego zagospodarowania wymaga również zmian w organizacji komunikacji autobusowej i kolejowej.

5.1.3. Parkingi publiczne

W zakresie polityki parkingowej ustala się:

- a) polityka parkingowa powinna być zróżnicowana w zależności od obszaru miasta i występujących uwarunkowań komunikacyjnych. W centrum i na obszarach silnie zurbanizowanych, charakteryzujących się zwiększoną gęstością celów podróży i występującymi deficytami przestrzeni publicznej, niezbędne jest limitowanie dostępu dla samochodów indywidualnych realizowane np. poprzez ograniczanie ilości miejsc postojowych i stosowanie opłat za parkowanie. Z kolei na terenach oddalonych od centrum, wolnych od ograniczeń przestrzennych, powinny być zapewnione dobre warunki parkowania poprzez realizację parkingów publicznych;
- b) należy przewidzieć w mieście budowę sieci parkingów strategicznych, szczególnie w obszarach przylegających do centrum miasta (stare miasto i śródmieście) poza liniami rozgraniczającymi ulic. Ograniczenie możliwości parkowania przy ulicach wpłynie na zwiększenie przepustowości jezdni i płynność ruchu komunikacji w mieście;

- c) dla nowych lub przekształcanych funkcjonalnie lub architektonicznie obiektów należy, w miarę możliwości, wprowadzić zasadę realizacji niezbędnej ilości miejsc postojowych dla samochodów w obrębie działek; na terenach intensywnie zagospodarowanych można odstępować od ścisłego respektowania tej zasady;
- d) w celu realizacji systemu transportowego opartego na zasadzie zrównoważonego rozwoju tzn. integracji transportu publicznego z transportem indywidualnym, w rejonie zintegrowanego węzła przesiadkowego należy zlokalizować parking przesiadkowy typu Park + Ride (Parkuj i Jedź).

5.1.4. System komunikacji pieszej i rowerowej

W zakresie komunikacji pieszej i rowerowej ustala się następujące zasady:

- a) należy podejmować działania mające na celu segregację ruchu pieszego i kołowego, szczególnie w historycznym centrum i w śródmieściu, z wykorzystaniem istniejącej sieci ulic lokalnych i dojazdowych wyłącznie dla ruchu pieszo-jezdnego lub pieszego. W niektórych przypadkach konieczne będzie udostępnienie ciągów pieszych dla dostawy towarów do sklepów i obiektów usługowych w późnych godzinach wieczornych oraz wczesnych rannych;
- b) postuluje się połączenie ścieżkami pieszo - rowerowymi ośrodków usługowych i większych osiedli z centrum miasta wzdłuż cieków wodnych, alei i kształtowanych ciągów przestrzeni publicznych;
- c) ścieżki rowerowe zaleca się realizować według zasady rozdzielania ruchu rowerowego i samochodowego wzdłuż dróg i ulic głównych lub zbiorczych pasem zieleni.

5.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

5.2.1. Ustala się, że rozwój potencjału istniejących systemów infrastruktury technicznej będzie się odbywał poprzez przebudowę istniejących systemów oraz budowę, w zależności od potrzeb, nowych odcinków tych systemów w oparciu o plany rozwojowe opracowywane na bieżąco przez poszczególnych operatorów sieci.

5.2.2. Ustala się, że:

- 1) w zakresie odprowadzania ścieków dla terenów położonych poza aglomeracją Cieszyn, na obszarach zabudowy rozproszonej gdzie nie przewiduje się skanalizowania z uwagi na wysoko koszt budowy sieci i mały efekt ekologiczny określa się indywidualny system oczyszczania ścieków (przydomowe oczyszczalnie lub zbiorniki bezodpływowe),
- 2) w zakresie poprawy łączności bezprzewodowej określa się możliwość lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowej poprawiających jakość i zasięg użytkowania, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Definicja inwestycji celu publicznego zawarta w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym odnosi się do katalogu celów publicznych wyszczególnionych w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Są to zatem działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) dotyczące realizacji między innymi takich celów publicznych jak: budowa i utrzymanie dróg, infrastruktury technicznej, obiektów użyteczności, obiektów służących obronności państwa, zakładanie cmentarzy, opieka nad zabytkami itp.

Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, przewidziane do realizacji w Cieszynie, zostały przedstawione na Rysunku Nr 2 studium - "Kierunki zagospodarowania przestrzennego" i obejmują zadania związane z:

- a) dokończeniem realizacji budowy kanalizacji w granicach aglomeracji Cieszyn,
- b) budową nowych dróg dla obsługi nowych terenów zainwestowania miejskiego (m.in. na Bobrku i Gułdowach),
- c) budowa zbiornika wodociągowego w rejonie ul. Żniwnej,
- d) budowę nowych cmentarzy (poszerzenie obszarów cmentarzy istniejących: przy ul. Ładnej, ul. Kościuszki i ul. Bielskiej).

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego uchwalonym uchwałą Sejmiku Samorządowego Województwa Śląskiego nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 r. i zmienionego uchwałą nr II/56/1/2010 z dnia 22 września 2010 r. na str. 99 tego planu znajduje się wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, uwzględnionych w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów i właściwego ministra (tabela 2.2); wśród nich znajdują się następujące inwestycje dotyczące obszaru miasta Cieszyna:

- 1) Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą;
Zgodnie z załącznikiem graficznym do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego „Zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym”, całość obszaru miasta Cieszyna w jego granicach administracyjnych zlokalizowana jest w granicach obszaru wyznaczonego dla realizacji tej inwestycji ,
- 2) Budowa drogi ekspresowej S1 Bielsko-Biała – Cieszyn.

**8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA
PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH**

Na terenie miasta Cieszyna nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest, na podstawie przepisów odrębnych sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

**9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MPZP
NA PODSTAWIE USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU
PRZESTRZENNYM**

Określa się, że obszarami, dla których obowiązkowe jest, na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, są obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. Są to obszary oznaczone na Rysunku Nr 2 studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” symbolami ogólnymi UC.

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

10.1. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Plany zagospodarowania przestrzennego winno się sporządzać dla terenów dla których występuje duże zainteresowanie inwestorów oraz dla terenów, których znaczenie w strukturze przestrzennej miasta wymaga wprowadzenia regulacji dotyczących możliwości zabudowy tych terenów lub ochrony terenów przed niekontrolowaną zabudową. Z przeprowadzonej analizy wynika, że powinno się dążyć do rozpoczęcia procedury opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów:

- MPZP I – obejmuje teren o powierzchni około 31 ha położony pomiędzy ul. Stawową i linią kolejową (na odcinku od ul. Katowickiej do ul. Bielskiej). Celem tego planu winno być określenie zasad przekształceń funkcjonalno – przestrzennych pasma usługowego położonego wzdłuż ul. Stawowej.
- MPZP II – obejmuje teren o powierzchni około 450 ha położony w północno – zachodniej części miasta (Markłowice, Kalembice i część Boguszowic). Podstawowym celem tego planu winno być ściśle określenie terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wprowadzenie regulacji chroniących tereny zaliczone do rusztu ekologicznego miasta przed niekontrolowaną zabudową (w tym tereny rolnicze wysokich klas bonitacyjnych).
- MPZP III – obejmuje teren o powierzchni około 540 ha położony w południowej części miasta (Błogocice, Mnisztwo i część Podgórze). Celem tego planu winno być określenie zasad rozwoju zabudowy mieszkaniowej (głównie jednorodzinnej), rozwoju układu drogowego zapewniającego bezpośrednią obsługę komunikacyjną terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz ochrona terenów wzdłuż Olzy przed niekontrolowanym rozwojem zabudowy.
- MPZP IV – obejmuje teren śródmieścia Cieszyna o powierzchni około 190 ha. Za główny cel sporządzenia tego planu uznać należy konieczność określenia zasad i warunków przekształceń istniejącej zabudowy w kierunku określonym w Studium z uwzględnieniem występujących w tym obszarze uwarunkowań, głównie konserwatorskich.

10.2. Ustala się, że sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów MPZP II, MPZP III i MPZP IV będzie się odbywać sukcesywnie poprzez sporządzenie na każdym z obszarów kilku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, docelowo sumujących się na cały obszar.

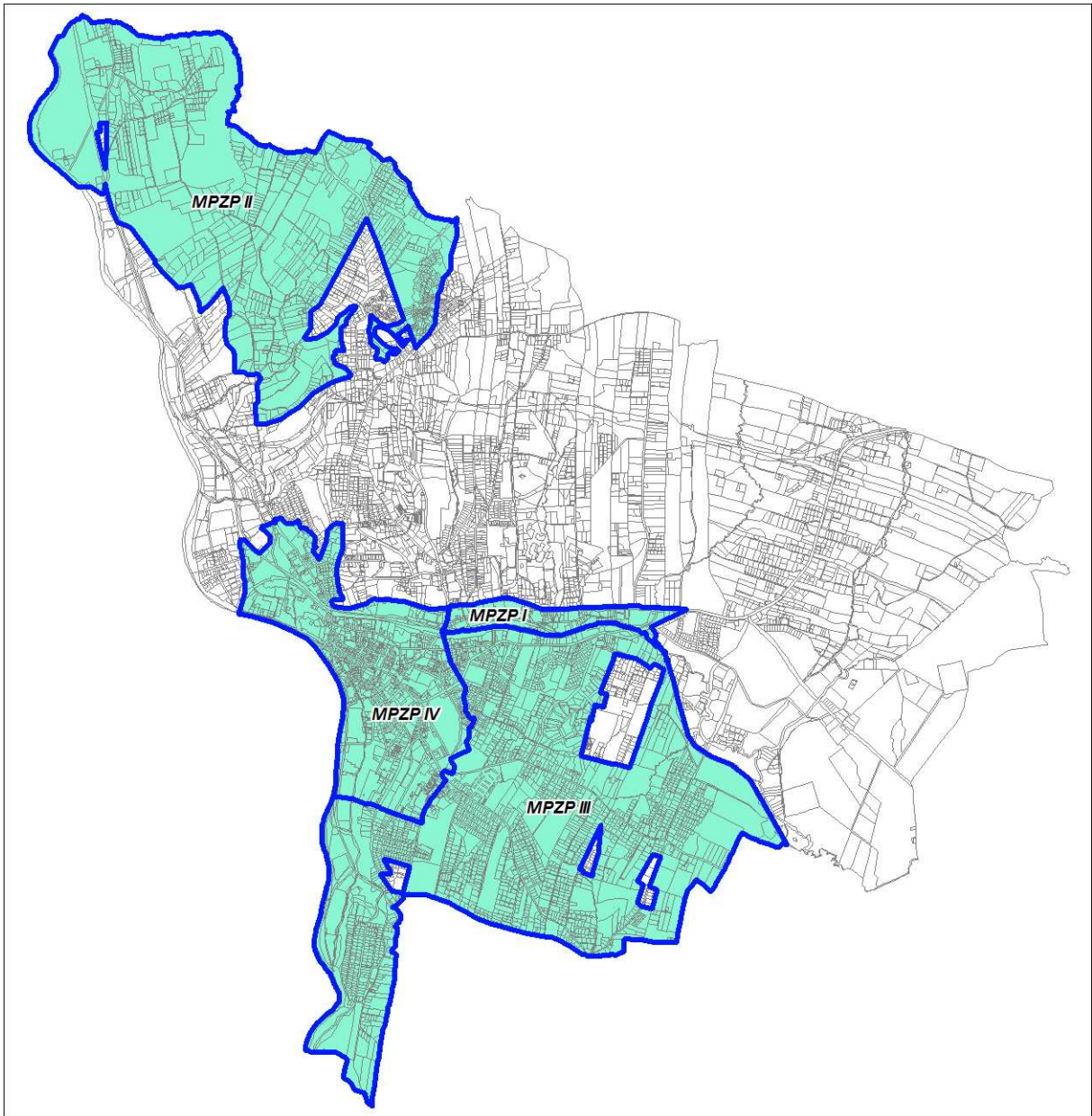
10.3. Określenie granic poszczególnych planów powinno nastąpić w wyniku dokonanej analizy, o której mowa w art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W wyniku w/w analizy mogą także ulec zmianie określone w studium granice obszarów MPZP I, MPZP II, MPZP III i MPZP IV.

10.4. W pierwszej kolejności należy przystąpić do sporządzenia:

- a) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych pomiędzy ul. Stawową a linią kolejową jako terenu wymagającego przekształceń funkcjonalno – przestrzennych (MPZP I),
- b) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru MPZP II, w celu określenia, zgodnego ze studium przeznaczenia terenów, co ochroni je przed niekontrolowaną zabudową.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

11.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnictwo nie jest dominującą funkcją Cieszyna, ale tereny rolnicze zajmują znaczącą część powierzchni miasta. Rozwój przestrzenny miasta, przeobrażenia strukturalne i demograficzne, postęp techniczny i technologiczny powoduje sukcesywne wyłączanie gruntów z użytkowania rolniczego. Jednocześnie za zmieniającym się użytkowaniem gruntów maleje zatrudnienie w sektorze rolnictwa.

Wyznaczono kilka większych obszarów użytkowania rolniczego, na których podstawową formą organizacyjną gospodarowania powinno stać się rozwojowe gospodarstwo rodzinne lub duże gospodarstwa prowadzące specjalistyczną produkcję rolniczą.

Gospodarstwa małe powinny prowadzić wysoko wyspecjalizowaną produkcję rolniczą (warzywa, owoce, zioła, rośliny ozdobne, rośliny specjalne dla przemysłu farmaceutycznego). Dzięki temu będą w stanie sprostać wymogom rynku odnośnie jakości, nowoczesności odmian oraz utrzymania standardów wytwarzanych produktów. Na gruntach rolnych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy niezwiązanej z produkcją rolniczą, w tym nowej zabudowy mieszkaniowej.

Część z terenów otwartych pozostanie utrzymana jako tereny niezainwestowane, z dużym udziałem łąk i zadrzewień śródpolnych, zapewniając w ten sposób trwałość procesów przyrodniczych na obszarze zainwestowania miejskiego oraz odpowiednie warunki klimatyczne, system przewietrzania miasta.

Bardzo duże znaczenie w zahamowaniu i odwróceniu procesów stepowania oraz erozji wietrznej gleb mają drzewa i krzewy. Pełnią one na dużych otwartych terenach niezwykle ważną rolę w środowisku:

- regulują stosunki wodne,
- poprawiają agroklimat,
- osłabiają erozję wietrzną i wodną.

Istniejąca roślinność śródpolna powinna podlegać systematycznej rekonstrukcji i rozbudowie, szczególnie wzdłuż: dróg, rzek i miedz. Należy dążyć do:

- odtworzenia nasadzeń drzew owocowych wzdłuż mało uczęszczanych dróg,
- wzbogacenia nasadzeń śródpolnych o krzewy (głównie o jadalnych owocach),
- stosowania dominującego południowego kierunku zadrzewień (ze względu na przewagę wiatrów zachodnich).

11.1.1. W zakresie kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się :

- 1) utrzymanie produkcji rolniczej na gruntach uprawianych i możliwości powrotu do upraw na gruntach odłogowanych II, III i IV klasy bonitacyjnej poprzez nie dopuszczenie do samoistnego zalesienia;
- 2) wprowadzenie dolesień na gruntach V i VI klasy bonitacyjnej z preferencją rejonów wskazanych na rysunku studium (głównie pod kątem wzmacniania funkcji ekologicznych i zwiększenia lesistości gminy na terenach mało przydatnych dla innych celów);
- 3) zakaz zabudowy terenów rolniczych o funkcjach :
  - a) rolniczych na wielkoprzestrzennych arealach,
  - b) ekologicznych na terenach wymagających objęcia ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody oraz stanowiących ciągi powiązań przyrodniczych (głównie łąki w dolinach cieków i korytarzy ekologicznych),
  - c) klimatycznych i estetycznych (pokrywają się z obszarami wyżej wymienionymi).

W ramach zakładanego w studium rozwoju miasta, około 157 ha gruntów rolnych (wg ewidencji, nie zawsze użytkowanych rolniczo) przeznaczają się na inne funkcje. W bilansie tym nie uwzględnia się gruntów rolnych przeznaczonych na inne cele w obowiązujących i będących w trakcie sporządzania planach miejscowych.

Szczegółowa lokalizację tych gruntów pokazano na Rysunku Nr 2 studium - "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Są to tereny przeznaczone pod rozwój głównie funkcji mieszkaniowej (zabudowa jednorodzinna) oraz funkcji wytwórczo – usługowych. Grunty te zlokalizowane są przede wszystkim w: Markłowicach, Kalembicach, Błogocicach (wschodnia część) i Mnisztwie. Około 20 ha gruntów rolnych położonych w Gułdowach i około 10 ha w rejonie ul. Granicznej (Bobrek) przeznaczają się pod rozwój funkcji wytwórczo – usługowych.

11.2. Leśna przestrzeń produkcyjna

11.2.1 W zakresie kierunków i zasad kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej ustala się :

- 1) prowadzenie gospodarki leśnej w lasach ochronnych pozostających w zarządzie PGL Lasy Państwowe według aktualnego planu urządzenia lasu;
- 2) Zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych mają zapewnić:
  - a) zachowanie trwałości lasów w drodze:
    - preferowania naturalnego odnowienia lasu,
    - ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz ubytkowanie sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,
    - ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych,
  - b) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:
    - kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
    - stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
    - ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasów ochronnych,
    - ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najłagodniejszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywni i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
    - zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.

Szczegółowy wykaz działek leśnych dla których lasy zaliczone są do lasów ochronnych zamieszczono w części 1 – "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego", Rozdział 3 "Stan środowiska oraz wymogi jego ochrony", pkt 3.1 "Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej". Obszary lasów zaliczonych do lasów ochronnych pokazano na Rysunku Nr 2 studium – "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

W Studium wskazuje się obszary do zalesień (około 85 ha). Są to głównie:

- tereny zagrożone erozją,
- grunty o przeważającym kompleksie gleb poniżej III klasy bonitacyjnej,
- tereny stanowiące uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych,
- tereny stanowiące ekosystem wodno – łąkowo - leśny.

12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

12.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Ze względu na brak sporządzonego zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Prawo wodne Planu zarządzania ryzykiem powodziowym, a w szczególności map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, w niniejszym studium przyjęto, że brak jest na dzień dzisiejszy podstaw do określenia obszaru(ów) narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Po opracowaniu map ryzyka powodziowego należy je uwzględniać w sporządzanych planach miejscowych.

Głównym kierunkiem działań podejmowanych w zakresie ochrony przeciwpowodziowej powinno być stworzenie sprawnego systemu bezpośrednich zabezpieczeń terenów zainwestowanych przed stratami wskutek zalewów powodziowych (wałów, polderów, urządzeń hydrotechnicznych itd.). Poza tym budowa systemu ochrony przeciwpowodziowej na Olzie wymaga współpracy na szczeblu międzypaństwowym. Należy również dążyć do stworzenia sprawnego systemu monitoringu zagrożeń i organizacji działań zabezpieczających i ratunkowych w sytuacjach kryzysowych.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia ochrony przed powodzią zainwestowanych terenów miasta położonych nad Olzą, za inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wskazuje się budowę wałów przeciwpowodziowych na odcinku od mostu kolejowego na Olzie do estakady w ciągu drogi krajowej S-1.

Problem ochrony przeciwpowodziowej na rzece Olzie powiązany jest z zagadnieniem ochrony Doliny i Dorzecza Odry, a podstawą działań jest program modernizacji Odrzańskiego Systemu Wodnego „Odra 2006”. W programie tym zakłada się między innymi dążenie do zbudowania systemu biernego i czynnego zabezpieczenia przeciwpowodziowego, ochronę czystości wody i środowiska przyrodniczego, dostosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów III klasy, a na wybranych odcinkach osiągnięcie wyższych parametrów odpowiadających wymogom międzynarodowym. W programie tym brak jest konkretyzacji działań w obszarze miasta Cieszyna.

12.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

Łącznie na terenie miasta Cieszyna zidentyfikowanych zostało 84 osuwiska (82 w ramach projektu System Ochrony Przeciwoświsowej Państwowego Instytutu Geologicznego, oraz 2 z Rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami osuwiskowymi prowadzonego przez Starostę Cieszyńskiego), z czego aż 79 aktywnych ciągle lub okresowo. Szczegółową charakterystykę osuwisk podano w części 1 studium – Uwarunkowania w rozdziale 10 „Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych”.

Rozmieszczenie przestrzenne występowania osuwisk oraz identyfikacje terenów zagrożonych występowaniem osuwisk (na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla miasta Cieszyn”) pokazano na Rysunku Nr 2 studium - „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Ustala się, że tereny osuwisk należy wyłączyć z możliwości lokalizacji nowej zabudowy i uwzględniać ten czynnik przy trasowaniu sieci infrastruktury technicznej oraz planowaniu rozbudowy układu drogowo – ulicznego.

Określone w studium granice terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych mogą podlegać zmianom wynikającym z aktualnych uwarunkowań w tym zakresie.

**13.   OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU
KOPALINY FILAR OCHRONNY**

W Cieszynie nie występują obszary ani obiekty, dla których są wyznaczone lub zachodziłaby potrzeba wyznaczenia w złożu kopaliny filara ochronnego.

14.   OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

W Cieszynie nie ma obszarów pomników zagłady, o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.)

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Zapis o wymogu wyznaczania obszarów przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji wynika z Polityki Ekologicznej Państwa. W dokumencie tym pojawia się zapis o ekologizacji systemu planowania przestrzennego, który może być realizowany poprzez ujęcie w dokumentach planistycznych “terenów zdegradowanych i zdewastowanych, wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji”. Tak więc zagadnienie to powinno skupić się w głównej mierze na działaniach ochrony środowiska przyrodniczego. Wydaje się zasadne, aby taki cel przyjąć zwłaszcza przy określaniu terenów przeznaczonych do rekultywacji. Biorąc pod uwagę Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków, Polską Klasyfikację Działalności, Prawo Ochrony Środowiska można rozróżnić:

- rekultywację gleb, czyli działania, które mają na celu przywrócenie zdewastowanym gruntom wartości użytkowej i jej dawna wartość przyrodniczą poprzez kształtowanie terenu, w tym zasypywanie wyrobisk, wyrównanie hałd, neutralizacja szkodliwych środków, wprowadzenie roślinności pionierskiej,
- rekultywację terenów przemysłowych, pogórnicych, wyrobisk, czyli działania techniczne i biologiczne obejmujące: pomiary niwelacyjne, roboty ziemne, regulacje stosunków wodnych,
- rekonstrukcję lub budowę dróg dojazdowych, polepszenie właściwości powietrzno – wodnych gruntów oraz wprowadzenie roślinności zielnej i drzewiastej odtwarzającej warunki biologiczne terenu oraz zabezpieczającej przed erozją powierzchniową,
- rekultywację wysypisk, czyli przekształcanie zamkniętych składowisk odpadów, hałd na inne cele, najczęściej wypoczynkowe i rekreacyjne, gdzie rozwiązaniami tymczasowymi mogą być zabezpieczenia przed dalszym zanieczyszczeniem gleby, przenikaniem substancji szkodliwych oraz wykorzystywanie biogazów w celach użytkowych,
- rekultywację lasów czyli przywracanie zdewastowanemu środowisku leśnemu jego funkcji użytkowej, biologicznej lub turystycznej, obejmujące takie jego elementy, jak woda, gleba, nasadzenia i krajobraz,
- rekultywację terenów po poligonach wojskowych,
- rekultywację gruntów zdewastowanych w wyniku klęsk żywiołowych lub ruchów masowych ziemi.

Skupiając się natomiast nad zagadnieniem rehabilitacji terenów, można się odwołać do Rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym mowa o rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej.

Korzystając z tego zapisu, w celu uniknięcia dublowania się zagadnienia rekultywacji i rehabilitacji nie ogranicza się tej drugiej formy działania do ochrony środowiska przyrodniczego. Na potrzeby Studium przyjęto zatem, że rehabilitacja dotyczy zdegradowanych obszarów zabudowanych, najczęściej terenów osiedlowo-przemysłowych. Wyznacznikami takich obszarów powinna być zabudowa niedostosowana do funkcji, zaniżająca warunki życia lub pracy, braki w zabudowie lub występowanie elementów dysharmonijnych.

W odniesieniu do terenów wymagających przekształceń wyznaczono obszary objęte działaniami rewitalizacji. Pozwoli to między innymi na opracowywanie Lokalnych Programów Rewitalizacji, wymaganych przez Unię Europejską dla pozyskiwania środków pomocowych na działania w wyznaczonych w ten sposób obszarach. Zgodnie z aktualnym Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego rewitalizacja to “(...) kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta, w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym.

Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak remonty – z programami ożywienia

gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej”.

15.1. Obszary wymagające przekształceń

Sukcesywnych przekształceń wymaga istniejąca zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana w strefach oddziaływania akustycznego ruchu komunikacyjnego (drogowego, kolejowego) wzdłuż najmocniej obciążonych ruchem tras drogowych i linii kolejowych. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa powinna być sukcesywnie przekształcana na inne funkcje zgodnie z przepisami odrębnymi. Dotyczy to pojedynczych obiektów, dla których nie jest ekonomicznie uzasadnione stosowanie środków czynnej ochrony przed hałasem.

W studium wskazuje się (na podstawie “Lokalnego Programu rewitalizacji Miasta Cieszyna”) następujące obszary do rewitalizacji objęte projektami rewitalizacyjnymi:

- Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie dworców kolejowego i autobusowego,
- Rewitalizacja obszaru objętego ulicami: Zamkowa, Czarny Chodnik, Benedyktyńska, Michejdy (za wyjątkiem budynków mieszkalnych) z przeznaczeniem na parking wielopoziomowy dla Śródmieścia z wjazdem od ul. Benedyktyńskiej,
- Rewitalizacja przestrzeni i obiektów w obszarze Cieszyńskiej Wenecji,
- Rewitalizacja terenu amfiteatru przy ul. 3 Maja wraz z otoczeniem,
- Rewitalizacja terenu przemysłowego przy al. Jana Łyska i ul. Żeromskiego i Bolko Kantora z przeznaczeniem na zespół obiektów sportowo - rekreacyjnych.

Wskazuje się również do objęcia przekształceniami funkcjonalno - przestrzennymi obszar położony pomiędzy ul. Stawową i linią kolejową.

Obszary powyższych działań pokazano na Rysunku Nr 2 studium - “Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Niezależnie od powyższego, działaniami rewitalizacyjnymi należy objąć obszary osiedli mieszkaniowych, w tym głównie wybudowanych w technologii wielkopłytywowej.

15.2. Obszary wymagające rehabilitacji

Rehabilitacją obejmuje się obszary zabudowane, na których występują niekorzystne zjawiska w tkance architektonicznej (głównie tereny MU). Dotyczy to zarówno poszczególnych budynków, kwartałów zabudowy, jak i całych dzielnic. W związku z trudnością wyznaczenia takich obszarów na etapie Studium, dokładna analizę pod kątem rehabilitacji zabudowy powinno się sporządzać na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w szczególności w obszarze Śródmieścia. Rehabilitacja powinna zmierzać w następujących kierunkach:

- uzupełnieniu zabudowy w niedomkniętych, przerwanych układach urbanistycznych,
- zmianie funkcji niektórych obiektów,
- likwidacji elementów dysharmonijnych i wprowadzanie nowych, dostosowanych do otoczenia i funkcji,
- dostosowywaniu istniejącej zabudowy do odpowiedniego standardu i jakości pracy i życia mieszkańców poprzez rozbudowy, remonty, modernizacje,
- zagospodarowywaniu wolnych przestrzeni na funkcje towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu, podnosząc w ten sposób estetykę i funkcjonalność miejsca. Dotyczy to w szczególności przestrzeni wewnątrz kwartałów zabudowy.

15.3. Obszary wymagające rekultywacji

Na terenie miasta Cieszyna wydobywanie surowców pozostawiło po sobie zmiany w krajobrazie w postaci dużego i głębokiego wyrobiska po eksploatacji piasku. Obszar ten wskazuje się do rekultywacji w kierunku zgodnym z określonym w studium kierunkiem zagospodarowania.

Do rekultywacji wskazuje się również obszary zamkniętych składowisk odpadów (innych niż niebezpieczne i obojętne):

- 1) składowiska odpadów komunalnych i osadów z oczyszczalni ścieków zlokalizowane przy ul. Motokrosowej,
- 2) składowisko ziemi i gruzu przy ul. Frysztackiej.

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie Cieszyna zlokalizowane są tereny zamknięte ustanowione Decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z dnia 30.12.2009 r. Nr 14 poz. 51 z późn. zmianami). Wyszczególnienie tych terenów obejmujące całe województwo śląskie zawarte jest w tomie XII stanowiącym załącznik do decyzji Nr 45 i ostatnio zmienionym Decyzją Nr 25 Ministra Infrastruktury z dnia 12 sierpnia 2011 r. (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z dnia 13.09.2011 r. nr 10, poz. 48).

Ostatnią aktualizację w zakresie kolejowych terenów zamkniętych na obszarze Cieszyna stanowi Decyzja Nr 9 Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 29 maja 2012 r. opublikowana w Dz. Urz. MTBiGM z dnia 29.05.2012 r. pod poz. 39.

Dla w/w terenów zamkniętych nie ustanowiono stref ochronnych.

Granice terenów zamkniętych pokazano na Rysunku Nr 2 studium - "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

17. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Cieszyna uwzględniono podstawowe uwarunkowania, zidentyfikowane w pierwszej części studium.

Do głównych uwarunkowań mających wpływ na ustalenia kierunków zagospodarowania zaliczyć należy:

- a) uwarunkowania zewnętrzne: polityka państwa i województwa śląskiego określona w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego,
- b) polityka miasta określona w dokumentach wewnętrznych takich jak: Strategia rozwoju miasta Cieszyna na lata 2010 – 2020, Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Cieszyna, Wieloletni Program Inwestycyjny,
- c) uwarunkowania przestrzenne,
- d) uwarunkowania przyrodnicze (ukształtowanie terenu, budowa geologiczna, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, szata roślinna, świat zwierzęcy),
- e) uwarunkowania kulturowe (obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską, dobra kultury współczesnej),
- f) uwarunkowania społeczno – gospodarcze (warunki, jakość życia i potrzeby mieszkańców, potencjał demograficzny, stan prawny gruntów),
- g) dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu (w tym również przeznaczenie terenów w obowiązujących planach miejscowych i sporządzanych projektach planów miejscowych).

Oprócz uwarunkowań przestrzennych wpływ na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta miały uwarunkowania prawne, gdzie np. zgodnie z regulacjami innych ustaw, w studium :

- należy zapewnić warunki równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele ustalać proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. a także określić sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi (zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska);
- należy uwzględnić ustalenia planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza, planu zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza (zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne);
- należy uwzględnić ustalenia dedykowane do studium a zawarte w planach ochrony parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000, a także uwzględnić potrzeby funkcjonowania i rozwoju istniejących lub projektowanych ogrodów botanicznych i zoologicznych (zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody);
- należy uwzględnić krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków a także parków kulturowych (zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Niniejsze Studium jest drugą edycją Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Cieszyna. Pierwsza edycja studium sporządzona została na podstawie nie obowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i uchwalone Uchwałą Nr XXXII/290/2000 Rady Miejskiej w Cieszynie z dnia 30 listopada 2000 r.

W celu uczynienia struktury funkcjonalno – przestrzennej miasta i wskazania funkcji dominujących wprowadzono podział miasta na 13 jednostek strukturalnych

(urbanistycznych) oznaczonych literami od A do M. Ich granice pokazano na Rysunku nr 2 studium - "Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Obecny układ strukturalny miasta ukształtował się w wyniku wieloletnich procesów historycznych. Realizacja kierunków rozwoju miasta związana jest z jakościowymi i ilościowymi przekształceniami struktury przestrzennej.

Zmiany dotyczą funkcji jednostek oraz przeznaczenia terenów w jednostkach. Podstawowy wpływ na te zmiany będą miały uwarunkowania lokalne oraz przyjęte kierunki, cele i priorytety polityki przestrzennej miasta.

Jednostka A – obejmuje obszar ścisłego centrum ograniczony ulicami: Zamkową, Michejdy, Korfantego, Bielską, Górną, Poniatowskiego, Błogocką, Ogrodową, Raszki i 3 Maja.

Układ urbanistyczny tego obszaru jest wpisany do rejestru zabytków. Ponieważ jest to jedna z najbardziej charakterystycznych części Cieszyna, obowiązują tu ścisłe rygory odnośnie zagospodarowania i użytkowania terenu. Stare Miasto jest przestrzenią publiczną i wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przy pracach planistycznych należy dążyć do nadania całemu zespołowi odpowiedniego znaczenia jako wizytówki miasta. Wzmocnieniu powinna ulec funkcja turystyczna, handlowa, administracyjna i kulturalna.

Jednostka B – obejmuje obszar ograniczony ulicami: Bielską, rzeką Bobrówką, zabudową przy ul. Siennej (po jej wschodniej stronie), ul. Hallera i ul. Górną (Podgórze).

Jest to jednostka o dominującej i wzmocnianej funkcji mieszkaniowej (zabudowa wiele i jednorodzinna) oraz funkcji usługowej.

Jednostka C – obejmuje tereny położone nad Olzą (Mała Łąka) ograniczone ul. Zamkową, Frysztacką i rzeką Bobrówką. Wschodnia część jednostki to tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta, ze Wzgórzem Zamkowym i Śląskim Zamkiem Sztuki, terenami sportu (hala sportowa, lodowisko) oraz zespołem zabudowy w rejonie ul. Dojazdowej wskazanej do przekształceń w kierunku lokalizacji nowych funkcji śródmiejskich. Północną część jednostki wskazuje się do przekształceń w kierunku funkcji wytwórczej i usług z zanikającą funkcją mieszkaniową.

Jednostka D – obejmuje obszar położony po zachodniej stronie ul. Katowickiej, od południa ograniczony ul. Michejdy i Korfantego, od zachodu ul. Frysztacką, od północy ul. Ładną Boczna i zabudową Os. Piastowskiego (Liburnia).

Podstawowe funkcje tego obszaru, ulegające wzmocnieniu, to funkcja mieszkaniowa oraz usługowa. Szczególnego znaczenia nabierają tutaj przekształcenia strefy usługowej zlokalizowanej wzdłuż ul. Liburnia oraz ul. Katowickiej.

Jednostka E – obejmuje obszar ograniczony ulicami: Katowicką, Wiejską, od północy granicą miasta, od wschodu terenami położonymi na wschód od ul. Zamarskiej, ul. Bielską, Spółdzielczą, rz. Bobrówką, ul. Bielską, Korfantego i ul. Bobrecką (Bobrek).

Najistotniejsze są zmiany zakładające przekształcenia pasma położonego pomiędzy ul. Stawową i ul. Korfantego z dominującą funkcją usługową i wytwórczo – usługową oraz rozwój funkcji mieszkaniowej w centralnej części jednostki.

Jednostka F – graniczy od zachodu z jednostką E, od północy jej granicę wyznacza granica miasta, od wschodu potok Bielowiec, od południa zabudowa przy ul. Mlecznej i ul. Kępnej. Zakłada się wzmocnienie funkcji mieszkaniowej, usługowej, a w rejonie węzła "Krasna" funkcji wytwórczości i usług.

Jednostka G – położona w południowo – wschodniej części miasta, od wschodu ograniczona granicą miasta, od północy jednostką F, od zachodu rzeką Bobrówką (Gułdowy).

Zmiany dotyczą głównie rozwoju funkcji wytwórczo – usługowych (rejon skrzyżowania ulic Wiślańskiej i Bielskiej) oraz sportowo – rekreacyjnych.

Jednostka H – granicząca od północnego -wschodu z jednostką G, od wschodu jej granicę wyznacza granica miasta, od zachodu tereny jednostki B i ul. Odległa (Mnisztwo).

Zakłada się rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż istniejących ulic, z zachowaniem ochrony przed zabudową terenów doliny Glinika oraz terenów rolniczych położonych we wschodniej części jednostki.

Jednostka I – położona w południowo – zachodniej części miasta od zachodu granicę wyznacza rzeka Olza, od północy jednostki A i B, od wschodu ul. Odległa (jednostka H). Zakłada się rozwój funkcji mieszkaniowej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) oraz wzmocnienie funkcji usługowych, szczególnie w zachodniej części obszaru usług sportu, rekreacji i wypoczynku.

Jednostka J – położona w północno – zachodniej części miasta obejmuje tereny Markłowic. Zakłada się wzmocnienie funkcji wytwórczości oraz usług, przy ograniczonym rozwoju funkcji mieszkaniowej (rejon ulic: Zagrodowej, Miodowej i Bukowej).

Jednostka K – od zachodu granicząca z jednostką J i L, od południa granicę wyznacza potok Kalembianka i zabudowa zlokalizowana przy ul. Fiołków, Tulipanów, Jaskrów, od północy granica miasta (Kalembice).

Zakłada się wzmocnienie funkcji mieszkaniowej (wyłącznie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) oraz utrzymanie funkcji usługowych przy ul Katowickiej.

Jednostka L – od zachodu granicę wyznacza rzeka Olza, od południa rzeka Bobrówka, od wschodu graniczy z jednostkami K i M (Boguszowice).

Zakłada się rozwój funkcji wytwórczych i usługowych, wzmocnienie funkcji usług rekreacji, sportu i wypoczynku oraz ograniczenie funkcji mieszkaniowej.

Jednostka M – graniczy z jednostkami: od zachodu – jednostka L, od południa – jednostka D, od wschodu – jednostka E, od zachodu jednostka K.

Zakłada się rozwój funkcji mieszkaniowej (zabudowa jednorodzinna), funkcji usługowej (rejon dawnego przejścia granicznego i przy ul. Katowickiej) oraz przekształcenia funkcji mieszkaniowej w kierunku mieszkaniowo – usługowej głównie w rejonie węzła “Pastwiska” i w rejonie ul. Ładnej.

W zakresie zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego studium wskazuje działania mające na celu:

- ochronę powietrza,
- ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym,
- ochronę wód podziemnych i powierzchniowych,
- ochronę powierzchni ziemi (gleb i kopalin).

W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu ustalenia studium obejmują ochroną 38 ustanowionych pomników przyrody, ustanowione rezerваты przyrody („Lasek Miejski nad Puńcówką”, „Lasek Miejski nad Olzą”, „Kopce”), ustanowione użytki ekologiczne („Łąki na Kopcach”, „Łęg nad Puńcówką”), Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe („Lasek Miejski w Błogocicach”, „Bluszcze na Górze Zamkowej”), stanowisko dokumentacyjne “Odkrywka cieszynitów” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Cieszyńskie Pogórze”.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w studium uwzględniono ochronę:

- 99 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków,
- innych zabytków nieruchomych (ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków).

W zakresie rozwoju układu drogowo – ulicznego studium ustala, że rozwój układu komunikacyjnego będzie się odbywał poprzez przebudowę istniejącej sieci drogowej oraz budowę, w zależności od potrzeb, nowych dróg publicznych. Studium określa podstawowe zasady polityki parkingowej.

Studium formułuje również kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej. Ustala się, że rozwój potencjału istniejących systemów infrastruktury technicznej będzie się odbywał poprzez przebudowę istniejących systemów oraz budowę, w zależności od potrzeb, nowych odcinków tych systemów w oparciu o plany rozwojowe opracowywane na bieżąco przez poszczególnych operatorów sieci.

W studium wskazano obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W studium ponadto określono:

- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary osuwania się mas ziemnych,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Studium niniejsze sporządzone zostało w zakresie i formie wymaganej przez Ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.